

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**«Η ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ
ΕΠΙΠΕΔΟ. ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΚΑΙ ΧΙΟΥ».**

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΠΙΤΣΑΝΗ ΕΥΓΕΝΙΑ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ: ΜΑΤΣΑΓΚΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΣΠΗΛΙΩΤΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΤΟΜΟΣ Ι

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 1999

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Αφιερώνεται στους γονείς μας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελ.

ΤΟΜΟΣ Ι

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

1.	Γενικά χαρακτηριστικά Δήμου Καλαμάτας	1
1.1	Χωροταξική – Διοικητική ένταξη	1
1.2	Γεωγραφική θέση του Δήμου	1
2.	Πληθυσμιακή εξέλιξη	4
2.1	Πληθυσμός κατά φύλο και ηλικία	4
2.2	Ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού στο Δήμο	5
2.3	Η διάρθρωση της απασχόλησης των κατοίκων του Δήμου	7
2.4	Η σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης	10
2.5	Η σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης σε σχέση με το φύλο.	12
3.	Γενικά για τη πόλη της Καλαμάτας	13
4.	Ιστορική αναδρομή της Καλαμάτας	
4.1	Ετυμολογία του ονόματος	15
4.2	Ιστορικά στοιχεία της Καλαμάτας	15
5.	Πληθυσμός Δήμου Καλαμάτας	15
		20

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΙΔΡΥΣΗ – ΔΟΜΗ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

1.	Σχηματισμός – Σύσταση – Εξέλιξη Δήμου Καλαμάτας	21
2.	Γεωγραφική θέση – Περιγραφή Δημαρχείου Καλαμάτας	
	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ	22
3.	Δραστηριότητες Δήμου Καλαμάτας κατά την περίοδο 1855-1897	25
4.	Δήμαρχοι Καλαμάτας	28
5.	Συγκρότηση των Υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας	29
6.	Προσωπικό των Υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας	34
7.	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) Δήμου Καλαμάτας	35
8.	Δημοτικές Επιχειρήσεις Δήμου Καλαμάτας	

9.	Λοιπές Υπηρεσίες που εξαρτώνται Διοικητικά και Οικονομικά από το Δήμο	43
10.	Ιδιόκτητα Διατηρητέα – Κτίρια του Δήμου Καλαμάτας	43
11.	Οικονομικά στοιχεία	44

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

1.	Γενικά	47
2.	Δημοτικός Κοινωνικό Φορέας Δήμου Καλαμάτας	51
2.1	Δημοτικός Δημιουργίας Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα	51
2.2	Ίδρυση του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα	51
2.3	Σκοποί του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα	51
2.4	Γεωγραφική θέση Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα	52
2.5	Κτιριακή χωροκατανομή Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα	54
2.6	Οργανωτική Δομή του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα	59
2.7	Αρμοδιότητες του Δ.Σ. του Κοινωνικού Φορέα	60
2.8	Αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ.	60
2.9	Συγκρότηση και Οργάνωση Υπηρεσιών Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα	61
2.10	Προσωπικό Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα	63
2.11	Πρόγραμμα Δράσης του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα	63
2.12	Δραστηριότητες Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα	69
2.13	Συνεργασίες με άλλους φορείς	78
2.14	Οικονομικά Στοιχεία	80
2.15	Πόροι και περιουσία του Δημοτικού Κοινωνικού φορέα	88
2.16	Συμπεράσματα	88
2.17	Προτάσεις	
	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	90
3.	Α΄ και Β΄ Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) Δήμου Καλαμάτας	95
3.1	Ιστορικό Δημιουργίας του θεσμού των Κ.Α.Π.Η.	95
3.2	Πράξη σύστασης Α΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	95
3.3	Πράξη σύστασης Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	95
3.4	Νομοθετική εξέλιξη Α΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	96
3.5	Νομοθετική εξέλιξη Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	97
3.6	Σκοπός των Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	98
3.7	Οι υπηρεσίες που προσφέρουν τα Κ.Α.Π.Η.	98
3.8	Γεωγραφική θέση Α΄ Κ.Α.Π.Η.	99

3.9	Γεωγραφική θέση Β΄ Κ.Α.Π.Η.	100
3.10	Κτιριακή χωροκατανομή Α΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	102
3.11	Κτιριακή χωροκατανομή Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	109
3.12	Μέλη του Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	112
3.12.1	Κριτήρια εγγραφής των μελών	112
3.12.2	Γενικά στοιχεία μελών του Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	112
3.13	Διοίκηση του Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	112
3.14	Αρμοδιότητες Δ.Σ. των Κ.Α.Π.Η.	114
3.15	Αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ.	115
3.16	Συγκρότηση και Οργάνωση υπηρεσιών Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η.	115
3.17	Προσωπικό Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	115
3.17.1	Προσωπικό Α΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	117
3.17.2	Προσωπικό Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	118
3.17.3	Συγκεντρωτικά στοιχεία προσωπικού Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η.	120
3.18	Καθήκοντα Προσωπικού	121
3.19	Προγράμματα Λειτουργίας Α΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	124
3.20	Προγράμματα Λειτουργίας Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	130
3.21	Εξοπλισμός Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η.	132
3.22	Οικονομικά στοιχεία	134
3.22.1	Ανάλυση οικονομικών στοιχείων Α΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	134
3.22.2	Ανάλυση οικονομικών στοιχείων Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας	144
3.23	Πόροι των Κ.Α.Π.Η.	154
3.24	Συμπεράσματα	154
3.25	Προτάσεις	158
	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	
4.	Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Δήμου Καλαμάτας (Κ.Ε.Κ.)	
4.1	Ίδρυση του Κ.Ε.Κ.	164
4.2	Σκοπός – Διάρκεια του Κ.Ε.Κ.	164
4.3	Γεωγραφική θέση Κ.Ε.Κ.	164
4.4	Κτιριακή χωροκατανομή Κ.Ε.Κ. Δήμου Καλαμάτας	165
4.5	Διοίκηση του Κ.Ε.Κ.	167
4.6	Προσωπικό Κ.Ε.Κ. Δήμου Καλαμάτας	167
4.7	Εξοπλισμός του Κ.Ε.Κ.	168

4.8	Προγράμματα λειτουργίας του Κ.Ε.Κ. του Δήμου Καλαμάτας	168
4.9	Δραστηριότητες του Κ.Ε.Κ.	174
4.10	Συναφείς προς την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης δραστηριότητες	178
4.11	Δυνατότητα ίσων ευκαιριών ανάμεσα στα δύο φύλα	181
4.12	Ικανότητα – Οργάνωση της Δομής	181
4.13	Συνεργασία με Εκπαιδευτικά Ιδρύματα	183
5.	Οι Λοιπές Δομές Κοινωνικής Πολιτικής στο Δήμο Καλαμάτας	185
5.1	Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας Νομαρχία Μεσσηνίας	185
5.2	Κέντρο Ενημέρωσης – Πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για ψυχοδραστικές ουσίες	187
5.3	Κοινωνικά Ιδρύματα	189
5.4	Κοινωνικοί Σύλλογοι	190
5.5	Κέντρο Ψυχικής Υγείας	197
5.6	Κέντρο Κοινωνικής Υποστήριξης και Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες	197
6.	Γενικά συμπεράσματα και προτάσεις για την "Κοινωνική Πολιτική" στο Δήμο Καλαμάτας	200

ΤΟΜΟΣ ΙΙ

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

1.	Γενικά χαρακτηριστικά Δήμου Χίου	203
1.1	Χωροταξική – Διοικητική ένταξη	203
1.2	Γεωγραφική θέση του Δήμου	203
2.	Πληθυσμιακή εξέλιξη	206
2.1	Πληθυσμός κατά φύλο και ηλικία	206
2.2	Ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού στο Δήμο	207
2.3	Η διάρθρωση της απασχόλησης των κατοίκων του Δήμου	209
2.4	Ο οικονομικός ενεργός και μη ενεργό πληθυσμός	209
2.5	Η σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης	211
2.6	Η σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης σε σχέση με το φύλο	213
3.	Ιστορικά στοιχεία της Χίου	214
3.1	Ετοιμολογία του ονόματος	214
3.2	Ιστορικά στοιχεία της Χίου	214

4.	Ιστορική Αναδρομή του Δήμου Χίου	217
ΚΕΦΑΛΑΙΟ II		
ΙΔΡΥΣΗ – ΔΟΜΗ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ		
1.	Σχηματισμός – Αρχική σύσταση του Δήμου Χίου	220
2.	Γεωγραφική θέση – Περιγραφή Δημαρχείου Χίου	220
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ		
3.	Συγκρότηση των υπηρεσιών του Δήμου Χίου	223
4.	Προσωπικό των υπηρεσιών του Δήμου Χίου	227
5.	Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) Δήμου Χίου	228
6.	Δημοτικές Επιχειρήσεις Δήμου Χίου	230
7.	Ιδιόκτητα διατηρητέα κτίρια – μνημεία του Δήμου Χίου	232
8.	Οικονομικά στοιχεία	232

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

1.	Γενικά	235
2.	Δημοτικός Οργανισμός Πρόνοιας Δήμου Χίου	238
2.1	Ιστορική αναδρομή Δημοτικού Οργανισμού Πρόνοιας (Δ.Ο.Π.)	238
2.2	Πράξη σύστασης Δ.Ο.Π. Χίου	239
2.3	Σκοπός του Δ.Ο.Π. Χίου	239
2.4	Γεωγραφική θέση του Δ.Ο.Π.	240
2.5	Διοίκηση του Δ.Ο.Π.	241
2.6	Αρμοδιότητες Δ.Σ. του Δ.Ο.Π.	243
2.7	Αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ.	243
2.8	Προσωπικό του Δ.Ο.Π. Χίου	243
2.9	Επιδόματα	244
2.10	Άλλες Οικονομικές Ενισχύσεις	245
2.11	Έρευνα – Καταγραφή για το πρόβλημα των ναρκωτικών στα Γυμνάσια και Λύκεια του Δήμου Χίου	246
2.12	Οικονομικά Στοιχεία	247
2.13	Πόροι του Δ.Ο.Π.	253
2.14	Συμπεράσματα – Προτάσεις	253
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ		
3.	Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η.) Δήμου Χίου	258
3.1	Ιστορική Αναδρομή Κ.Α.Π.Η. Χίου	258
3.2	Πράξη Σύστασης Κ.Α.Π.Η. Χίου	258

3.3	Νομοθετική εξέλιξη του Κ.Α.Π.Η. Χίου	259
3.4	Σκοπός του Κ.Α.Π.Η. Χίου	259
3.5	Οι υπηρεσίες που προσφέρει το Κ.Α.Π.Η.	259
3.6	Γεωγραφική θέση του Κ.Α.Π.Η.	260
3.7	Κτιριακή χωροκατανομή Κ.Α.Π.Η. Χίου	263
3.8	Μέλη του Κ.Α.Π.Η. Χίου	267
3.9	Διοίκηση του Κ.Α.Π.Η.	267
3.10	Αρμοδιότητες του Δ.Σ. του Κ.Α.Π.Η.	268
3.11	Αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ.	268
3.12	Συγκρότηση και Οργάνωση Υπηρεσιών του Κ.Α.Π.Η.	269
3.13	Προσωπικό του Κ.Α.Π.Η. Χίου	271
3.14	Καθήκοντα Προσωπικού	273
3.15	Προγράμματα λειτουργίας Κ.Α.Π.Η. Χίου	275
3.16	Εξοπλισμός Κ.Α.Π.Η. Χίου	277
3.17	Οικονομικά στοιχεία	278
3.18	Πόροι του Κ.Α.Π.Η. Χίου	281
3.19	Συμπεράσματα	282
3.20	Προτάσεις	283
	ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ	
4	Κοινοτική Πρωτοβουλία "HORIZON" Χίου	286
	Συμβουλευτικό Διαγνωστικό Κέντρο "ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ" Δήμου Χίου	
4.1	Υποβολή πρότασης	286
4.2	Εγκρίσεις	286
4.3	Σύσταση κοινοπραξίας	287
4.4	Υλοποίηση του προγράμματος	288
4.5	Επιστημονικό προσωπικό	288
4.6	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	289
4.7	Πρακτική άσκηση	290
4.8	Διακρατική συνεργασία	290
4.9	Άλλες δραστηριότητες	291
4.10	Λήξη προγράμματος	291
5.	Κοινοτική Πρωτοβουλία "NOW" Χίου	293
5.1	Υποβολή πρότασης	293
5.2	Εγκρίσεις	294
5.3	Σύσταση κοινοπραξίας	295
5.4	Υλοποίηση προγράμματος	295
5.5	Επιστημονικό προσωπικό	296
5.6	Εκπαιδευόμενες	297

5.7	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα	299
5.8	Διακρατική συνεργασία	304
5.9	Άλλες συνεργασίες	304
5.10	Αποτελέσματα	304
5.11	Ενέργειες μετά τη λήξη του προγράμματος NOW	305
6.	Κοινοτική πρωτοβουλία "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ" MULTI ROMA ACTION HELLAS: Σχέδιο Πολιτικής Πρόγραμμα (Θεσσαλονίκης – Σερρών – Χίου – Ρόδου).	306
6.1	Υποβολή πρότασης	306
6.2	Στόχος και περιεχόμενο της ενέργειας 1	306
6.3	Ειδικότεροι στόχοι	307
6.4	Μεθοδολογία υλοποίησης	307
6.5	Έγκριση	308
6.6	Χρονική περίοδος υλοποίησης	308
7.	Λοιπές Δομές Κοινωνικής Πολιτικής στο Δήμο Χίου	309
7.1	Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας Νομαρχίας Χίου	309
7.2	Κέντρο Πρόληψης κατοίκων εξαρτησιογόνων Ουσιών Νομού Χίου.	309
7.3	Κέντρο Παιδιού και Εφήβου	312
7.4	Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες	316
7.5	Κοινωνικά Ιδρύματα	320
7.6	Κοινωνικοί Σύλλογοι	320
8.	Γενικά συμπεράσματα και προτάσεις για την "Κοινωνική Πολιτική" στο Δήμο Χίου	330

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΗΜΩΝ

ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, ΧΙΟΥ – ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1.	Γενικά	332
2.	Σύγκριση των Δομών Κοινωνικής Πολιτικής Δήμων Καλαμάτας, Χίου	332
3.	Αποτελέσματα	340
4.	Προτάσεις	343

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ		348
---------------------	--	-----

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.	: Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος
Ε.Ε.Τ.Α.Α.	: Ελληνική Εταιρία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ανάπτυξης
Φ.Ε.Κ.	: Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως
Ο.Τ.Α.	: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
Ν.Π.Δ.Δ.	: Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
Ν.Π.Ι.Δ.	: Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου
Δ.Κ.Κ.	: Δημοτικός Κοινοτικός Κώδικας
Κ.Α.Π.Η.	: Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων
Π.Δ.	: Προεδρικό Διάταγμα
Δ.Σ.	: Διοικητικό Συμβούλιο
Β.Δ.	: Βασιλικό Διάταγμα
Τ.μ.	: Τετραγωνικά μέτρα
Ο.Ε.Υ.	: Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας
Δ.Ε.Υ.Α.Κ.	: Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης, Αποχέτευσης Καλαμάτας
ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ.	: Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας
ΔΕ.Π.Α.Κ.	: Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας.
Κ.Α.Κ.	: Κεντρική Αγορά Καλαμάτας
Α.Δ.Ε.Κ.	: Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Καλαμάτας
Δ.Ε.Α.Κ.	: Δημοτική Επιχείρηση Ανασυγκρότησης Καλαμάτας
Δ.Ε.Τ.Α.Κ.	: Δημοτική Επιχείρηση Τουριστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας
Δ.Α.Ε.Χ.	: Δημοτική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Χίου
Κ.Ε.Κ.	: Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης
Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο.	: Κέντρο Ενημέρωσης Πληροφόρησης και Ευαισθητοποίησης για Ψυχοδραστικές Ουσίες.
ΚΕ.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α.	: Κέντρο Κοινωνικής Υποστήριξης και Αποκατάστασης Άτομα με Ειδικές Ανάγκες.
Τ.Β.	: Τεύχος Β΄
Π.Ο.Υ.	: Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας
Δ.Ε.Π.	: Δημοτική Επιτροπή Παιδείας
Γ.Ν.Ν.	: Γενικό Νομαρχιακό Νοσοκομείο

Ε.Κ.Τ.	: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
Α.Μ.Ε.Α.	: Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
Υ.Π.Ε.ΧΩ.ΔΕ.	: Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας Δημοσίων Έργων
Ο.Α.Ε.Δ.	: Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού
Μ.Μ.Ε.	: Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
ΚΕ.Θ.Ε.Α.	: Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων
Τ.Ε.Δ.Κ.	: Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων
Μ.Ε.Θ.	: Μεσσηνιακό Ερασιτεχνικό Θέατρο
Ε.Λ.Μ.Ε.	: Ένωση Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης
Ν.Α.	: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
Ι.Κ.Α.	: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
Α.Ε.Ι.	: Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Τ.Ε.Ι.	: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
Κ.Π.Ε.	: Κέντρο Παιδιού και Εφήβου
Π.Ι.Κ.Π.Α.	: Πατριωτικό Ίδρυμα Κοινωνικής Πρόνοιας και Αντίληψης
Γ.Π.Ν.Α.	: Γενικό Περιφερειακό Νοσοκομείο Αττικής
Ε.Δ.Υ.Π.	: Εθνικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων
Ο.Η.Ε.	: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
Ε.Ε.Σ.	: Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
Ε.Ο.Κ.	: Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
Κ.Π.Σ.	: Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
Τ.Α.	: Τοπική Αυτοδιοίκηση
Ν.Ε.Λ.Ε.	: Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης
Ο.ΚΑ.ΝΑ.	: Οργανισμός Καταπολέμησης Ναρκωτικών
ΒΙΟ.ΠΑ	: Βιοτεχνικό Πάρκο
Σ.Ε.Κ.	: Συνεχιζόμενη Επαγγελματική Κατάρτιση
Ε.Π.	: Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα εργασία με τίτλο *“Η άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής σε τοπικό επίπεδο. Περιπτώσεις των Δήμων Καλαμάτας και Χίου”*, στοχεύει στη παρουσίαση στη περιγραφή και στην ανάλυση της Κοινωνικής Πολιτικής των δύο Δήμων.

Η έννοια της *“Κοινωνικής Πολιτικής”* δεν έχει γενικά παραδεκτό και σταθερό περιεχόμενο. Το περιεχόμενό της διαφέρει από εποχή σε εποχή και από χώρα σε χώρα, ανάλογα με το πολιτικοκοινωνικό σύστημα, τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες, τις κοινωνικές και διοικητικές δομές, τις ιστορικές διαμορφωμένες τάσεις και τις κρατούσες θεωρητικές απόψεις.

Βέβαια όταν μιλάμε για κοινωνική πολιτική εννοούμε πάντα ολόκληρο το σύστημα ή πλέγμα μέσων και μέτρων που χρησιμοποιεί το κράτος με σκοπό την παροχή βοήθειας σε ολόκληρο το πληθυσμό και ειδικά σε ομάδες που αντιμετωπίζουν προσωρινά ή μόνιμα κοινωνικά προβλήματα, για τη δημιουργία αξιοπρεπών συνθηκών ζωής, για την αξιοποίηση όλων των δυνατοτήτων και των ταλέντων τους και για ενεργό συμμετοχή στην κοινωνικοοικονομική ζωή και ανάπτυξη της χώρας, ανεξάρτητα από την οικονομική κατάσταση και τον τόπο διαμονής τους.

Συνεπώς κάτω από αυτή την οπτική γωνία η έννοια της Κοινωνικής Πολιτικής μπορεί να οριστεί ως εξής:

“Η Κοινωνική Πολιτική μπορεί να εκφράσει, ιεραρχήσει, και να καλύψει κοινωνικές ανάγκες, με ένα σύνολο ρυθμίσεων και μέτρων σε τομείς όπως η εκπαίδευση, η απασχόληση, η υγεία, η κατοικία, η πρόνοια, οι ασφαλιστικές παροχές και οι προσωπικές κοινωνικές υπηρεσίες σύμφωνα με τα προστάγματα της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Παράλληλα αποτελεί σημαντικό παράγοντα ρύθμισης της κοινωνικής αναπαραγωγής και εξασφάλισης κοινωνικής ειρήνης και συνοχής”¹.

Σχηματικά ο ορισμός της έννοιας της κοινωνικής πολιτικής μπορεί να είναι ως εξής:

---

¹ Μελέτη Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. – Ε.Ε.Τ.Α.Α.: *“Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση”*.

Σχήμα 1. Ορισμός της Κοινωνικής Πολιτικής.

Στην παρούσα μελέτη γίνεται αναφορά στο ρόλο που διαδραματίζει η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής.

- Με την ίδρυση Κοινωνικών Φορέων.
- Με την εποπτεία των Κοινωνικών Υπηρεσιών, για την αποτελεσματική λειτουργία τους.
- Με την προσφορά ιατρικών εξετάσεων με επίκεντρο την πρόληψη και την υποστήριξη σε συγκεκριμένα θέματα.
- Με τις ομάδες Χειροτεχνίας, Ζωγραφικής, Χορωδιών και Οργάνωσης προγραμμάτων Ψυχαγωγίας, που συνεισφέρουν στην πρόληψη κοινωνικών προβλημάτων (π.χ. ναρκωτικά, περιθωριοποίηση).

Η εργασία αποτελείται από την Εισαγωγή και τρία μέρη.

- Στο **ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ** αναλύεται η Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Καλαμάτας. Περιλαμβάνει τρία Κεφάλαια.

Συγκεκριμένα:

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια διεξοδική μελέτη του Δήμου με παράλληλη αναφορά στη δημογραφική του εξέλιξη. Αναφέρεται επίσης η ιστορία της πόλης της Καλαμάτας, από τους αρχαίους χρόνους, καθώς επίσης και η εξελικτική τους πορεία.

Το δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνει το ιστορικό ίδρυσης του Δήμου, την περιγραφή του Δημαρχείου της πόλης, τις δραστηριότητες του Δήμου Καλαμάτας κατά την περίοδο 1855-1897 καθώς επίσης και τους Δημάρχους της πόλης. Στο ίδιο κεφάλαιο αναλύεται, επίσης, η δομή και η οργάνωση του Δήμου. Ειδικότερα αναλύεται η συγκρότηση των υπηρεσιών του Δήμου, το προσωπικό τους, οι οργανισμοί, οι επιχειρήσεις του καθώς και η οικονομική του εξέλιξη.

Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύονται οι δομές της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Καλαμάτας και πως αυτές διαχέονται μέσα από τον Δημοτικό Κοινωνικό Φορέα, το Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η. και τέλος μέσα από το Κ.Ε.Κ. του Δήμου. Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο γίνεται λεπτομερής ανάλυση της δομής, της οργάνωσης και της λειτουργίας αυτών των υπηρεσιών.

Επίσης, σε αυτό το κεφάλαιο αναφέρονται οι λοιπές δομές κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Καλαμάτας όπως: Η Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχίας Μεσσηνίας, το Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο., τα Κοινωνικά Ιδρύματα της πόλης, οι Κοινωνικοί Σύλλογοι, το Κέντρο Ψυχικής Υγείας καθώς και το ΚΕ.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α. Στο τέλος αυτού του κεφαλαίου, εξάγονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις για την "Κοινωνική Πολιτική" του Δήμου Καλαμάτας.

- Στο **ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ** αναλύεται η Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Χίου. Περιλαμβάνει τρία κεφάλαια.

Πιο συγκεκριμένα:

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται μια μελέτη του Δήμου ως προς τη χωροταξική – Διοικητική του ένταξη με παράλληλη αναφορά στη Δημογραφική του

εξέλιξη. Αναφέρεται επίσης η ιστορία της πόλης της Χίου από τους αρχαίους χρόνους, καθώς επίσης και η εξελικτική της πορεία.

Το δεύτερο κεφάλαιο περιλαμβάνει το ιστορικό ίδρυσης του Δήμου καθώς και την περιγραφή του Δημαρχείου της πόλης.

Στο ίδιο κεφάλαιο αναλύεται, επίσης, η δομή και η οργάνωση του Δήμου. Ειδικότερα αναλύεται η συγκρότηση των υπηρεσιών του Δήμου Χίου, το προσωπικό τους, οι οργανισμοί, οι επιχειρήσεις του καθώς και η οικονομική του εξέλιξη.

Στο τρίτο κεφάλαιο αναλύονται οι δομές της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Χίου και πως αυτές διαχέονται μέσα από τον Δημοτικό Οργανισμό Πρόνοιας, το Κ.Α.Π.Η., και τέλος μέσα από την υλοποίηση των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών NOW, HORIZON και "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ". Επίσης, σε αυτό το κεφάλαιο αναφέρονται οι λοιπές δομές Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Χίου όπως:

Το Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχίας Χίου, το Κέντρο Πρόληψης κατά των εξαρτησιογόνων Ουσιών, το Κέντρο παιδιού και εφήβου, το Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες, τα Κοινωνικά Ιδρύματα της πόλης και τους Κοινωνικούς Συλλόγους της.

Στο τέλος αυτού του κεφαλαίου εξάγονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις για την "Κοινωνική Πολιτική" του Δήμου Χίου.

Το **ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ** περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο, στο οποίο πραγματοποιείται σύγκριση των δομών Κοινωνικής Πολιτικής των Δήμων Καλαμάτας και Χίου. Με βάση τα συμπεράσματα της σύγκρισης αυτής συγκεκριμενοποιούνται προσανατολισμοί και κατευθύνσεις και διατυπώνονται προτάσεις για ένα σχέδιο δράσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής στο τοπικό επίπεδο.

Στο σημείο αυτό κρίνουμε σκόπιμο να διευκρινίσουμε ότι στα δύο πρώτα κεφάλαια του Α' και Β' μέρους ασχοληθήκαμε με τους υπό έρευνα Δήμους και τις πόλεις για δύο λόγους. Πρώτο για να ορίσουμε το πεδίο στο οποίο, ασκείται η Κ.Π. και ν' αποκαλυφθούν οι πραγματικές στο μέτρο του δυνατού ανάγκες και δεύτερο για να καταγράψουμε την υποδομή των Δήμων ούτως ώστε να εξαχθούν συμπεράσματα ως προς την κοινωνική τους πολιτική.

Αρχική υπόθεση και σκοπός της εργασίας είναι να δείξει τον τρόπο με τον οποίο η Τοπική Αυτοδιοίκηση και ειδικότερα οι Δήμοι Καλαμάτας και Χίου, τυπικά παραδείγματα Δήμων μακριά από το κέντρο και πόλεων με ιδιαίτερη κοινωνική ευαισθησία αποδεδειγμένη κατά το ιστορικό και πρόσφατο παρελθόν, ασκούν την κοινωνική τους πολιτική και πως παρεμβαίνουν στην κοινωνική προστασία των λιγότερο ευνοούμενων ομάδων. Είναι γενικά παραδεκτό το γεγονός ότι σήμερα διανύουμε μια περίοδο προοδευτικής υποχώρησης των θεσμών Κοινωνικής Πρόνοιας.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση καλείται να καλύψει προνοιακά τμήματα του πληθυσμού που “εγκαταλείπει” το Κεντρικό Κράτος. Μέσω αυτής της εργασίας προσπαθήσαμε να απαντήσουμε σε ορισμένα ερωτήματα όπως:

- Οι Δήμοι Καλαμάτας και Χίου είναι πράγματι φορείς προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής;
- Η Κοινωνική Πολιτική των Δήμων Καλαμάτας και Χίου περιορίζεται μόνο στην “επούλωση των κοινωνικών τραυμάτων”;
- Οι Δήμοι Καλαμάτας και Χίου προβλέπουν εκείνες τις δομές που θα επιτρέψουν την αναστροφή ορισμένων – τουλάχιστον – τάσεων κοινωνικής περιθωριοποίησης, υποβάθμισης και εξαθλίωσης;
- Ενεργοποίησαν τους κατοίκους και ιδιαίτερα την νεολαία πάνω σε κοινωνικά θέματα;
- Συνδέθηκαν με την Τοπική Κοινωνία;
- Η Τ.Α., μέσα από το παράδειγμα των δύο Δήμων, έχει την ικανότητα και διαθέτει τους απαιτούμενους πόρους για αποτελεσματική Κοινωνική Παρέμβαση;

Η παρούσα εργασία προσπαθεί να απαντήσει σε αυτά τα ερωτήματα καθώς και να παρουσιάσει μια όσον το δυνατόν πιστή εικόνα του τρόπου λειτουργίας και δράσης των κοινωνικών δομών των Δήμων Καλαμάτας και Χίου.

Έχοντας ολοκληρώσει την περιγραφή της δομής της παρούσας εργασίας και το θεωρητικό άξονα πάνω στον οποίο κινήθηκε, θα πρέπει να αναφέρουμε τις μεθόδους που ακολουθήθηκαν για την υλοποίηση της.

Οι μέθοδοι αυτοί είναι οι εξής:

- Μελέτη υπάρχουσας βιβλιογραφίας
- Επιτόπια έρευνα.

- Συγκέντρωση ενημερωτικών φυλλαδίων.
- Συγκέντρωση και επεξεργασία πληροφοριών από τον τοπικό τύπο, περιοδικά και βιβλία.
- Προφορικές συνεντεύξεις με τους αρμοδίους των φορέων.
- Συμμετοχική παρατήρηση με την ενεργό εμπλοκή μας κατά τη διάρκεια της πρακτικής μας άσκησης με τους κοινωνικούς φορείς.

Τέλος, θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι στην εργασία αυτή δεν ασχοληθήκαμε με την περιγραφή και ανάλυση της άσκησης της κοινωνικής πολιτικής υπό την ευρεία έννοια στους τομείς όπως: εκπαίδευση, πολιτισμός, αθλητισμός, λόγω του μεγάλου όγκου αυτής αλλά περιοριστήκαμε στην καταγραφή και ανάλυση των προνοιακών δομών με τη στενή αντίληψη της κοινωνικής πολιτικής.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

1. Γενικά Χαρακτηριστικά Δήμου Καλαμάτας

1.1 Χωροταξική – Διοικητική Ένταξη

Ο Δήμος Καλαμάτας είναι πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας.

Ο Νομός Μεσσηνίας χωρίζεται σε τέσσερις (4) επαρχίες:

- Επαρχία Καλαμάτας
- Επαρχία Μεσσήνης
- Επαρχία Πυλίας
- Επαρχία Τριφυλίας

Ο Δήμος Καλαμάτας χωροταξικά εντάσσεται στην Επαρχία Καλαμάτας. Είναι έδρα δήμου, πρωτεύουσα της ομώνυμης Επαρχίας και του Νομού Μεσσηνίας.

Διοικητικά ο Δήμος Καλαμάτας υπάγεται στη Νομαρχία Μεσσηνίας με έδρα την Καλαμάτα.

1.2 Γεωγραφική θέση του Δήμου

Η Καλαμάτα είναι κτισμένη στο μυχό του Μεσσηνιακού κόλπου στις όχθες του μικρού ποταμού Νέδοντα, στις παρυφές ενός κατάφυτου κάμπου. Αρχικά ήταν κτισμένη αμφιθεατρικά, σε ημικύκλιο, κάτω από το Ν.Α. μέρος του τεράστιου βράχου του κάστρου της και κατόπιν επεκτάθηκε στη γύρω περιοχή μέχρι την ακροθαλασσιά. Στο ανατολικό μέρος του Δήμου βρίσκεται το όρος Ταύγετος πού χωρίζει στα δυτικά τη Μεσσηνιακή Μάνη.

Ο Δήμος Καλαμάτας συνορεύει από:

- Βόρεια με την κοινότητα Λεικών
- Νότια βρέχεται από τον Μεσσηνιακό κόλπο
- Δυτικά με την κοινότητα Ασπροχώματος
- Ανατολικά με την κοινότητα Βέργας

Το εγκεκριμένο σχέδιο πόλης έχει έκταση 3280 στρέμματα, ενώ η διαμορφωμένη εκτός σχεδίου πόλης έκταση είναι άλλα 2690 στρέμματα. Η ρυμοτομία της, πριν και μετά τους σεισμούς, είναι πάρα πολύ καλή και σε σύνολο κτιρίων και οικοδομών κατέχει την 9^η θέση στη χώρα και την 2^η στην

Πελοπόννησο. Εύφορη γεωργική περιοχή, με ευνοϊκές για την ανάπτυξη της γεωργίας, κλιματολογικές συνθήκες. Η περιοχή αποτελείται από νεογενείς σχηματισμούς μεσαίου βάθους, ενώ γεωμορφολογικός είναι σχεδόν επίπεδη. Επικρατούντες άνεμοι είναι βόρειοι και νότιοι. Ισχυροί άνεμοι πνέουν κυρίως την περίοδο από Δεκέμβριο έως Μάρτιο.

Η θέση που κατέχει η πόλη είναι στρατηγικής σημασίας για τα οικονομικά και ναυσιπλοϊκά συμφέροντα της χώρας. Βρίσκεται στην πορεία των πλοίων, που κινούνται από την Ανατολική Μεσόγειο προς τις θάλασσες της Δυτικής Ευρώπης και από της Χώρες της Βόρειας Μεσογείου σε εκείνες της Νότιας. Σημαντικότερη είναι η θέση της Καλαμάτας και σε επίπεδο νομού, αφού τα διάφορα χωριά απλώνονται ακτινωτά γύρω από την πρωτεύουσα.

Χάρτης 1: Γεωγραφική θέση Δήμου Καλαμάτας.

2. Πληθυσμιακή εξέλιξη

Στη δεκαετία 1981-1991 παρατηρείται μια αύξηση του πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας, της τάξης των 2000 κατοίκων. Μετά τους σεισμούς του 1986 η πόλη καταστρέφεται και αρχίζει μία προσπάθεια ανέγερσης και ανοικοδόμησης με αποτέλεσμα η Καλαμάτα να γίνει πόλος έλξης των ανέργων Ελλήνων και Αλλοδαπών. Έτσι θα λέγαμε ότι η παραπάνω άνοδος οφείλεται εν μέρει στο γεγονός αυτό και εν μέρει στη φυσιολογική αύξηση του πληθυσμού.

2.1 Πληθυσμός κατά φύλο και ηλικία

Σύμφωνα με την απογραφή της 17^{ης} Μαρτίου 1991 ο πληθυσμός της Καλαμάτας φθάνει στους 44.052 μόνιμους κατοίκους, εκ των οποίων οι άντρες ανέρχονται στους 21.799 κατοίκους και οι γυναίκες στους 22.253 κατοίκους.

Η διάρθρωση του πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες ηλικιών παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ				
ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΑΡΡΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΘΗΛΕΩΝ
0-4	1523	1436	3,45%	3,25%
5-9	1845	1675	4,18%	3,8%
10-14	1918	1861	4,35%	4,22%
15-19	1698	1594	3,85%	3,61%
20-24	1438	1543	3,26%	3,5%
25-29	1635	1749	3,71%	3,97%
30-34	1730	1765	3,92%	4%
35-39	1592	1561	3,61%	3,54%
40-44	1550	1410	3,51%	3,2%
45-49	1156	968	2,62%	2,19%
50-54	1264	1236	2,86%	2,8%
55-59	1183	1217	2,68%	2,76%
60-64	1137	1172	2,58%	2,66%
65-69	718	953	1,62%	2,16%
70-74	509	712	1,15%	1,61%
75-79	443	659	1%	1,49%
80-84	301	456	0,6%	1,03%
>=85	159	286	0,36%	0,64%
ΣΥΝΟΛΟ	21799	22253	49,31%	50,43%

Πίνακας 1: Διάρθρωση πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες ηλικιών

Πηγή: Ίδια έρευνα-Επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε, Απογραφής 17-3-1991

Μελετώντας τον πίνακα 1 παρατηρούμε τα εξής:

1. Με βάση την απογραφή του 1991, στο σύνολο του πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας το μεγαλύτερο ποσοστό το κατέχουν οι γυναίκες και φτάνει το 50,43% σε σχέση με αυτό που καταλαμβάνουν οι άνδρες δηλ. το 49,31% του συνολικού πληθυσμού.
2. Το συνολικό ποσοστό των γυναικών είναι μεγαλύτερο κατά 1,12% από το συνολικό ποσοστό των ανδρών.
3. α. Όσον αφορά την ηλικία το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού είναι ηλικίας μεταξύ 10-14 ετών.
β. Σ' αυτή την ηλικία οι άντρες αντιπροσωπεύουν το 4,35% (1918) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 4,22% (1861) του συνολικού πληθυσμού.
γ. Παρατηρούμε δηλαδή, ότι στην ηλικία μεταξύ 10-14 ετών το ποσοστό των ανδρών είναι μεγαλύτερο κατά 0,13% από το ποσοστό των γυναικών.
4. α. Η ηλικία που παρουσιάζει το μικρότερο ποσοστό του πληθυσμού είναι το 85 και άνω και για τις γυναίκες και για τους άνδρες.
β. Σε αυτή την ηλικία οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 0,64% (286) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνδρες αντιπροσωπεύουν το 0,36% (159) του συνολικού πληθυσμού.
γ. Το ποσοστό των γυναικών, στην ηλικία των 85 και άνω, είναι μεγαλύτερο κατά 0,28% από το ποσοστό των ανδρών.
5. α. Τα ποσοστά των γυναικών είναι μεγαλύτερα από τα ποσοστά των ανδρών στις εξής ηλικίες: από 20 έως 34 ετών
από 55 ετών και άνω.
β. Αντίθετα, ο αριθμός των ανδρών είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τον αριθμό των γυναικών στις εξής ηλικίες: από 0 έως 4 ετών
από 35 έως 54 ετών.

2.2 Ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού στο Δήμο

Υπάρχουν 4 βασικές ομάδες ή κατηγορίες πληθυσμού:

- α) Παιδικός σταθμός (0-14 ετών)
- β) Νέος παραγωγικός πληθυσμός (15-39 ετών)

γ) Ωριμος παραγωγικός πληθυσμός (40-64 ετών)

δ) Γεροντικός μη παραγωγικός πληθυσμός (65 ετών και άνω)

Η διάρθρωση του πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας κατά φύλο και ομάδες/ κατηγορίες πληθυσμού παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ						
ΟΜΑΔΕΣ/ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ-ΗΛΙΚΙΕΣ	ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ(%) ΣΥΝΟΛΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΑΡΡΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΘΗΛΕΩΝ
Παιδικός πληθυσμός 0-14 ετών	10258	5286	4972	23,25%	11,98%	11,27%
Νέος παραγωγικός πληθυσμός 40-64ετών	16305	8093	8212	37,01%	18,37%	18,64%
Ωριμος παραγωγικός πληθυσμός 40-64ετών	12293	6290	6003	27,9%	14,27%	13,62%
Γεροντικός/ μη παραγωγικός πληθυσμός 65 ετών και άνω	5196	2130	3066	11,79%	4,83%	6,95%
ΣΥΝΟΛΟ	44052	21799	22253	100%	49,45%	50,48%

Πίνακας 2 : Διάρθρωση πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες /κατηγορίες πληθυσμού

Πηγή : Ιδία έρευνα-Επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε, Απογραφής 17-3-1991

Με την βοήθεια του πίνακα διαπιστώνουμε τα εξής:

1. α. Ο νέος παραγωγικός πληθυσμός ηλικίας μεταξύ 15-39 ετών αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού δηλαδή το 37,01%.
β. Σε αυτή την κατηγορία οι γυναίκες καταλαμβάνουν το 18,64% (8212) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνδρες καταλαμβάνουν το 18,37% (8039) του συνολικού πληθυσμού.
γ. Παρατηρούμε δηλαδή, ότι στην κατηγορία του νέου μη παραγωγικού πληθυσμού (15-39 ετών) το ποσοστό των γυναικών είναι μεγαλύτερο κατά 0,27% από το ποσοστό των ανδρών.
2. α. Ο γεροντικός ή μη πληθυσμός ηλικίας 65 ετών και άνω αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού δηλαδή το 11.79%.

- β. Σε αυτή την κατηγορία οι γυναίκες καταλαμβάνουν το 6,95% (3066) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνδρες καταλαμβάνουν το 4,83% (2130) του συνολικού πληθυσμού.
- γ. Το ποσοστό των γυναικών, στην κατηγορία του γεροντικού ή μη παραγωγικού πληθυσμού, είναι μεγαλύτερο κατά 2.12% από το ποσοστό των ανδρών.

2.3 Η διάρθρωση της απασχόλησης των κατοίκων του Δήμου

Υπάρχουν 3 βασικοί τομείς απασχόλησης του πληθυσμού

- α) Ο πρωτογενής τομέας απασχόλησης ο οποίος περιλαμβάνει τα αγροτικά επαγγέλματα και άλλα συναφή επαγγέλματα.
- β) Ο δευτερογενής τομέας απασχόλησης που περιλαμβάνει εμπόρους, βιοτέχνες, μικροεπιχειρηματίες κ.λ.π.
- γ) Ο τριτογενής τομέας απασχόλησης που περιλαμβάνει κυρίως την προσφορά υπηρεσιών.

Η διάρθρωση του οικονομικού ενεργού πληθυσμού κατά φύλο, ομάδες ηλικιών και ομάδες ατομικών επαγγελματίων παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΟΜΑΔΕΣ ΑΤΟΜΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ											
Αμφοτέρων των φύλων ομάδες ηλικιών	Ασκούντες επιστημονικά /ελεύθερα επαγγέλματα	Δ/ντες & ανώτερα διοικητικά στελέχη	Υπάλληλοι γραφείου κλπ	Εμποροι/ πωλητές	Απασχ/μενοι στην παροχή υπηρεσιών	Γεωργοί κινητροφόροι υλοτόμοι αλιείς κλπ	Τεχνίτες εργάτες χειριστές μητ/κων μέσων	Δήλωσαν ανεπαρκώς & ασαφώς το επάγγελμα	Νέοι άνεργοι	Δεν δήλωσαν επάγγελμα	Σύνολο οικονομικά ενεργού πληθυσμού (%)
20-24	166	6	173	243	204	31	606	12	349	139	1929 ή 4,37%
25-29	432	14	267	282	234	61	873	26	163	128	2480 ή 5,62%
30-34	423	21	371	330	256	69	939	11	42	151	2613 ή 5,93%
35-39	424	30	351	288	210	56	898	8	11	90	2366 ή 5,37%
40-44	378	36	268	239	249	63	797	10	4	89	2133 ή 4,84%
45-49	207	25	135	168	142	72	634	4	0	44	1431 ή 3,24%
50-54	158	33	137	178	158	111	584	8	0	40	1407 ή 3,19%
55-59	76	26	90	176	91	120	304	6	0	34	923 ή 2,09%
60-64	42	14	15	120	42	114	106	3	0	12	468 ή 1,06%
65-69	21	2	4	39	6	40	27	0	0	1	140 ή 0,31%
70-74	9	2	1	14	3	11	8	0	0	0	48 ή 0,1%
75+	1	0	0	3	0	8	0	0	0	0	12 ή 0,02%
Σύνολο Ο.Ε.Π	2346 ή 5,32%	210 ή 47%	1839 ή 4,17%	2122 ή 4,81%	1656 ή 3,75%	770 ή 1,74%	5990 ή 13,5%	92 ή 0,2%	802 ή 1,82%	763 ή 1,73%	16590 ή 37,6%

Πίνακας 3: Διάρθρωση οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά φύλο, ομάδες ηλικιών και ομάδες ατομικών επαγγελμάτων.

Πηγή: Ιδία έρευνα- Επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε, Απογραφής 1991.

Μελετώντας τον πίνακα 3 διαπιστώνουμε τα εξής:

1. Το μεγαλύτερο ποσοστό του οικονομικού ενεργού πληθυσμού (13,5%) είναι τεχνίτες, εργάτες, χειριστές μεταφορικών μέσων. Ανήκουν δηλαδή στον τριτογενή τομέα απασχόλησης. Άρα η κοινωνική σύνθεση της πόλης έχει μικροαστικό και εργατικό χαρακτήρα.
2. Επιπλέον το μεγαλύτερο ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (5,93%) είναι ηλικίας 30-34 ετών. Ανήκει δηλαδή στην κατηγορία του νέου παραγωγικού πληθυσμού.
3. Επίσης οι νέοι άνεργοι αποτελούν το 1,82% (802) του συνόλου του μόνιμου πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας.

Στη συνέχεια μελετήθηκε ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου Καλαμάτας και ο μη οικονομικά ενεργός πληθυσμός κατά φύλο και ομάδες ηλικιών. Η διάρθρωση αυτή παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ								
Αμφοτέρων των φύλων ομάδες ηλικιών	Οικονομικά ενεργοί Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι	Οικονομικά μη άνεργοι	Ποσοστό (%) συνόλου οικονομικά ενεργού πληθυσμού	Ποσοστό (%) απασχολούμενων	Ποσοστό (%) ανέργων	Ποσοστό(%) μη οικονομικά ενεργού
10-14	39	22	17	3740	0,08%	0,04%	0,03%	8,48%
15-19	601	345	256	2477	1,36%	0,78%	0,58%	5,62%
20-24	1929	1417	512	935	4,37%	3,21%	1,16%	2,12%
25-29	2480	2163	317	869	5,62%	4,9%	0,71%	1,97%
30-34	2613	2440	173	882	5,93%	5,53%	0,39%	2,002%
35-39	2366	2268	98	787	5,37%	5,14%	0,22%	1,76%
40-44	2133	2034	99	827	4,84%	4,61%	0,22%	1,87%
45-49	1431	1391	40	693	3,24%	3,15%	0,09%	1,57%
50-54	1407	1356	51	1093	3,19%	3,07%	0,11%	2,48%
55-59	923	892	31	1477	2,09%	2,02%	0,07%	3,35%
60-64	468	461	7	1841	1,06%	1,04%	0,01%	4,17%
65-69	140	140	0	1531	0,31%	0,31%	0	3,47%
70-74	48	48	0	1173	0,1%	0,1%	0	2,66%
75+	12	12	0	2292	0,2%	0,02%	0	5,2%
ΣΥΝΟΛΟ	16590	14989	1601	20617	37,6%	34%	3,6%	46,8%

Πίνακας 4: Διάρθρωση οικονομικά ενεργού και μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες ηλικιών.

Πηγή: Ίδια έρευνα-Επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε, Απογραφής 17-3-1991.

Παρατηρώντας τον πίνακα 4 διαπιστώνουμε τα εξής:

1. α. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός αντιστοιχεί στο 37,6% (16590) του συνόλου του πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας.
β. Το 34% των μόνιμων κατοίκων απασχολείται επαγγελματικά ενώ το σύνολο των ανέργων ανέρχεται στο 3,6%.
2. α. Ο μη οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου Καλαμάτας φθάνει στο 46,8% του συνόλου του μόνιμου πληθυσμού.
β. Επίσης μη οικονομικά ενεργός πληθυσμός είναι και ο πληθυσμός ηλικίας μεταξύ 0-9 ετών δηλαδή ποσοστό που αντιστοιχεί στο 14,68% του συνολικού πληθυσμού. Επομένως το σύνολο του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού ανέρχεται στο 61,48% του συνόλου του πληθυσμού.
γ. Το ποσοστό του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού είναι μεγαλύτερο κατά 23,88% από το ποσοστό του ενεργού πληθυσμού.

ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	37,6%
ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	61,48%

Πίνακας 5: Οικονομικά ενεργός και μη οικονομικά ενεργός πληθυσμός

Πηγή: Ίδια έρευνα-επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε, Απογραφής 17-3-1991

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού είναι οικονομικά μη ενεργό (61,48).

Αυτό το ποσοστό του πληθυσμού αποτελείται από άτομα που ανήκουν κυρίως στην παιδική και γεροντική ηλικία και από ελάχιστα άτομα της ώριμης παραγωγικής ηλικίας.

2.4 Η σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης

Η διάρθρωση του πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας σε σχέση με το επίπεδο εκπαίδευσης παρουσιάζεται στον πίνακα 6:

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
Μεταπτυχιακό	79	0,21%
Πτυχιούχοι Ανώτατων σχολών	2562	6,81%
Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ)	458	1,21%
Πτυχιούχοι Ανωτέρων σχολών	271	0,72%
Φοιτούν σε Ανώτατη ΤΕΙ ή Ανωτέρα σχολή	505	1,34%
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	8796	23,4%
Τελείωσαν την Γ τάξη Γυμνασίου	4749	12,6%
Απόφοιτοι Στοιχειώδους εκπαίδευσης	14013	37,2%
Δεν τελείωσαν τη στοιχειώδη εκπαίδευση	3518	9,36%
Αγράμματοι (μη γνωρίζοντας γραφή κ ανάγνωση)	2622	6,97%
ΣΥΝΟΛΟ	37573	99,82%

Πίνακας 6: Ο πληθυσμός του Δήμου Καλαμάτας σε σχέση με το επίπεδο εκπαίδευσης.

Πηγή: Ιδία έρευνα-Επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε, Απογραφής 17-3-1991.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνουμε τα εξής:

1. Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο μπορούμε να πούμε ότι ο πληθυσμός του Δήμου Καλαμάτας δεν είναι υψηλού μορφωτικού επιπέδου.
2. Το 6,81% του πληθυσμού είναι πτυχιούχοι Ανωτάτων σχολών και μόνο το 0,21% έχουν κάνει μεταπτυχιακό.
3. Μόνο το 0,72% του πληθυσμού είναι πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών, ποσοστό πολύ χαμηλό
4. Το 1,21% του πληθυσμού είναι πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ) και μόνο το 1,34% του πληθυσμού φοιτούν σε Ανώτατη, ΤΕΙ ή Ανωτέρα σχολή.
5. α. Τα υψηλότερα ποσοστά σε ότι αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης αφορούν την Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.
β. Έτσι αυτοί που έχουν τελειώσει την στοιχειώδη εκπαίδευση αντιστοιχούν στο 37,2% του πληθυσμού, ποσοστό αρκετά υψηλό.
γ. Επίσης αυτοί που είναι απόφοιτοι Μέσης εκπαίδευσης αντιστοιχούν στο 23,4% του πληθυσμού ποσοστό αρκετά σημαντικό.

6. Αντίθετα το ποσοστό των αναλφάβητων ανέρχεται μόνο στο 6,97% του πληθυσμού, γεγονός που καταδεικνύει πως ο πληθυσμός της Καλαμάτας στην πλειοψηφία του έχει τελειώσει την Πρωτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.
7. Συγκριτικά με το επίπεδο εκπαίδευσης η Καλαμάτα κατέχει ενδιάμεση θέση αφού δεν παρουσιάζει υψηλά ποσοστά ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης ούτε όμως και χαμηλά, γεγονός που εξηγείται και ταυτόχρονα επιβεβαιώνει την μικροαστική και εργατική κοινωνική σύνθεση του πληθυσμού.

2.5 Η σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης σε σχέση με το φύλο

Στη συνέχεια της εργασίας μας μελετήθηκε η διάρθρωση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης σε σχέση με το φύλο.

Η διάρθρωση αυτή παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΡΡΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΘΗΛΕΩΝ
Μεταπτυχιακό	52	27	0,13%	0,07%
Πτυχιούχοι Ανωτάτων σχολών	1472	1090	3,91%	2,9%
Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ,ΚΑΤΕΕ)	245	213	0,65%	0,56%
Πτυχιούχοι Ανωτέρων σχολών	199	72	0,52%	0,19%
Φοιτούν σε Ανώτατη ΤΕΙ ή Ανωτέρα σχολή	258	247	0,68%	0,65%
Απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης	4551	4245	12,1%	11,29%
Τελείωσαν την Γ τάξη Γυμνασίου	2614	2135	6,95%	5,68%
Απόφοιτοι Στοιχειώδους Εκπαίδευσης	7034	6979	18,7%	18,5%
Δεν τελείωσαν την στοιχειώδη εκπαίδευση	1439	2079	3,82%	5,53%
Αγράμματοι (μη γνωρίζοντας ανάγνωση και γραφή)	567	2055	1,5%	5,46%
ΣΥΝΟΛΟ	18431	19142	48,96%	50,9%

Πίνακας 7: Διάρθρωση του πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας κατά επίπεδο εκπαίδευσης σε σχέση με το φύλο.

Πηγή: Ιδία έρευνα-Επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε, Απογραφής 17-3-1991.

Με τη βοήθεια του πίνακα 7 συμπεραίνουμε ότι:

1. Το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών είναι χαμηλότερο από το μορφωτικό επίπεδο των ανδρών σχεδόν κατά μία ποσοστιαία μονάδα σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.
2. Το ποσοστό των αναλφάβητων γυναικών είναι μεγαλύτερο κατά 3,96% από το ποσοστό των αναλφάβητων ανδρών.
3. Το ποσοστό των ανδρών που είναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης κυμαίνεται σχεδόν στα ίδια επίπεδα με το αντίστοιχο ποσοστό των γυναικών (18,7% και 18,5% αντίστοιχα).
4. Συμπερασματικά παρατηρούμε ότι διαφαίνεται μια τάση ενίσχυσης της γυναικείας παρουσίας που υπολείπεται όμως ακόμη από την ισότιμη συμμετοχή της στις ανωτέρω βαθμίδες εκπαίδευσης.

3. Γενικά για την πόλη της Καλαμάτας

Ο Νομός Μεσσηνίας βρίσκεται στο νοτιοδυτικό άκρο της Πελοποννήσου και συνορεύει με τους Νομούς Ηλείας, Λακωνίας και Αρκαδίας, ενώ τα παράλια του βρέχονται από το Ιόνιο πέλαγος και το Μεσσηνιακό κόλπο.

Η Καλαμάτα, πόλη και λιμάνι της Νότιας Πελοποννήσου, είναι έδρα δήμου, πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας και της επαρχίας Καλαμών. Δεύτερη πόλη της Πελοποννήσου μετά την Πάτρα ως προς τον πληθυσμό και την εμπορική κίνηση. Εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο του Νομού Μεσσηνίας και όλης της Πελοποννήσου, άρχισε να αναπτύσσεται μετά το 1965. Εξελισσόταν σε σημαντική βιομηχανική και εμπορική πόλη της χώρας, αλλά η ανάπτυξή της ανακόπηκε από τον καταστρεπτικό σεισμό της 13^{ης} Σεπτεμβρίου 1986. Η πόλη έχει αξιόλογες Βιομηχανίες (καπνοβιομηχανία, κλωστήρια, πυρηνελουργείο) και βιοτεχνίες (υφαντών, μεταξωτών, ειδών λαϊκής τέχνης κ. α) Παλαιότερα η μεταξοβιομηχανία κατείχε ξεχωριστή θέση στην οικονομική ζωή της πόλης και ήταν ονομαστά τα μεταξωτά μαντίλια. Το λιμάνι της Καλαμάτας εξοπλισμένο με ανυψωτικό γερανό, για της εξυπηρέτηση των κυλινδρόμυλων, έχει εφοδιαστεί με σύγχρονο εξοπλισμό, λόγω της αυξανόμενης εμπορικής κίνησης.

Η Καλαμάτα είναι μία από τις ωραιότερες ελληνικές πόλεις, πνιγμένη στα λουλούδια και στο πράσινο.

Η παλιά πόλη έχει κτιστεί στα ερείπια της αρχαίας πόλης Φαραί που όπως έχει αναφέρει ο Όμηρος ήταν πολυάνθρωπη. Η νέα πόλη έχει σύγχρονα κτίρια και καταστήματα, άνετους δρόμους, πάρκα, μια τεράστια πλακοστρωμένη πλατεία και αρκετά παλαιά αρχοντικά. Οι πλατείες της πόλης κοσμούνται με ανδριάντες αγωνιστών του 1821(Παπαφλέσσα, Νικηταρά κ.α) καθώς και του λαογράφου Νικόλαου Πολίτη. Μέσα στην πόλη και τη γύρω περιοχή υπάρχουν πολλά μνημεία και ερείπια από την αρχαιότερη πόλη, ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται αρχαία ερείπια και μυκηναϊκή τάφοι στον οικισμό Ακοβίτικων, 2χλμ. Από την πόλη. Υπάρχουν επίσης το φράγκικο κάστρο και ο ναός των Αγίων Αποστόλων (10ος αιώνας). Το Μπενάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο στεγάζει σημαντικά ευρήματα των μυκηναϊκών κλασικών και ρωμαϊκών χρόνων. Στο λαογραφικό Μουσείο, που στεγάζεται στο αρχοντικό Κυριακού, εκτίθενται αντικείμενα λαϊκής τέχνης, κειμήλια της επανάστασης του 1821, πίνακες ζωγραφικής, εκκλησιαστικά και λειτουργικά σκεύη. Το Μουσείο Μητροπόλεως Μεσσηνίας διαθέτει παλαιοχριστιανικά γλυπτά, ιερά σκεύη και εικόνες, χειρόγραφα και άλλα θρησκευτικά κειμήλια.

Στην Καλαμάτα υπάρχουν πολλά ιστορικά μοναστήρια, ανάμεσα στα οποία το μοναστήρι των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης στη βορειοδυτική πλευρά της πόλης, κάτω από το κάστρο. Το μοναστήρι της Ζωοδόχου Πηγής Βελανιδιάς, 5χλμ. Βορειοανατολικά της πόλης ιδρύθηκε το 1679. Άλλο αξιόλογο μοναστήρι είναι της Κοιμήσεως της Θεοτόκου Δημιόβης, στα ανατολικά της πόλης. Κτίσμα του 9^{ου} αιώνα, καταστράφηκε και οικοδομήθηκε στις αρχές του 17^{ου} αιώνα. Έχει θαυμάσιο ξυλόγλυπτο τέμπλο του 18^{ου} αιώνα και εικονογράφηση του Δαμασκηνού του Πελοποννήσιου.

Επίσης, στολίδι της πόλης αποτελεί ο Μητροπολιτικός ναός της Παναγίας της Υπαπαντής, ο οποίος κάθε χρόνο δέχεται πλήθος πιστών από όλη τη χώρα.

Όλα αυτά συνθέτουν και μας δίνουν την εικόνα της όμορφης Καλαμάτας, της «νύμφης» του Μεσσηνιακού.

4. Ιστορική αναδρομή της Καλαμάτας

4.1 Ετυμολογία του ονόματος

Το όνομα Καλαμάτα, προήλθε σύμφωνα με τους καθηγητές πανεπιστημίου Ν. Πολίτη και Δ. Γεωργακά από εικόνα ή μοναστήρι αφιερωμένο στην λατρεία της «Παναγίας της Καλαμάτας» που μπήκε κατά τους βυζαντινούς χρόνους στο κάστρο.

Μια άλλη άποψη υποστηρίζει, ότι η Καλαμάτα ονομάστηκε έτσι από τους «κάλαμους» ή τα «Καλαμάτα» (καλάμια), που φθονούσαν στις όχθες του Νέδοντα, του χειμάρρου που διασχίζει την πόλη. Επίσης πόλη Καλάμα αναφέρει ο Πausanias κοντά στην Θουρία.

4.2 Ιστορικά στοιχεία της Καλαμάτας¹

Αρχαιότητα

Η Καλαμάτα σαν πόλη πρωτοεμφανίζεται εδώ και 1150 χρόνια. Άρχισε να χτίζεται πάνω σε αρχαία ερείπια των Ομηρικών ή των κλασικών χρόνων, όπως απέδειξαν ανασκαφικές εργασίες πριν από 80 περίπου χρόνια.

Η Καλαμάτα, η όμορφη πρωτεύουσα της Μεσσηνίας, η πόλη των Ιβίσκων, αρχίζει την ιστορία της από τα παλαιά χρόνια, από την εποχή του Ομήρου. Η σημερινή πόλη είναι συνέχεια και στον ίδιο περίπου τόπο με τις Ομηρικές Φαρές, μια από τις επτά πόλεις, που έδινε ο Αγαμέμνονας δώρο στον Αχιλλέα, μαζί με μια κόρη του, αν δεχόταν να γυρίσει στο πεδίο της μάχης και να πολεμήσει για την κατάκτηση της Τροίας.

Η Βυζαντινή Περίοδος

Κατά τους πρώιμους και τους μέσους Βυζαντινούς χρόνους η σημασία της περιοχής ήταν περιορισμένη. Η περιοχή ακολούθησε γενικότερα την τύχη της Πελοποννήσου, η οποία απέκτησε ιδιαίτερη σπουδαιότητα μετά τον 8^ο αιώνα για τον οικονομικό βίο του Βυζαντίου.

Η Καλαμάτα φαίνεται πως κτίστηκε στα χρόνια των βυζαντινών χρόνων. Κατά την Βυζαντινή περίοδο, στον τόπο που Βρισκόταν η Ομηρική ακρόπολη, οικοδομήθηκε το φρούριο. Από τα χρόνια της Φραγκοκρατίας αρχίζει η νεώτερη ιστορία τη Καλαμάτας. Στο «χρονικό του Μορέως»

¹ Δημήτρης Σταματόπουλος: "Καλαμάτα (2600 π.χ. – 1836 μ.Χ.)".

αναφέρεται, ότι η Καλαμάτα και το κάστρο της κυριεύτηκαν σε πόλεμο από τους Φράγκους, κατά τη Δ' Σταυροφορία. Οι κατακτητές λειψάνοι το «χρονικό» μαγεύτηκαν από τη φυσική ομορφιά του τόπου και τον τόσο εύφορο κάμφο. Έτσι όρισαν την περιοχή της Καλαμάτας, σαν μία από τις δώδεκα Βαρωνίες του «Πριγκιπάτου του Μορέως».

Κατά την διανομή των εδαφών της αυτοκρατορίας, μετά την Δ' Σταυροφορία (1204), η περιοχή παραχωρήθηκε στον Γουλιέλμο Σαμπλίττη, ο οποίος την παραχώρησε στον Βάιλο του Μορέως Γουλιέλμο Βιλλεαρδουίνο ως Βαρωνία της Καλαμάτας μαζί με τη Βαρωνία της Αρκαδίας. Στο κάστρο της πόλης γεννήθηκε ο γιος του Γουλιέλμου, ο Γουλιέλμος ο Β', που επιλεγόταν «Μακρυδόντης» ή «Καλαμάτας». Εκεί μέσα, γεννήθηκαν και μεγάλωσαν και οι δύο θυγατέρες του Γουλιέλμου, η Ισαβέλλα ή Ζαμπέτα, από την οποία ο Άγγελος Τερζάκης εμπνεύστηκε το ιστορικό μυθιστόρημα «Πριγκηπέσα Ιζαμπώ» και η Μαργαρίτα η «Κυρά της Άκοβας». Η ηγεμονία της οικογένειας των βιλλεαρδουϊνών υπήρξε πολύ σημαντική για την ιστορία της πόλης. Η πόλη οχυρώθηκε, αναπτύχθηκε και γνώρισε οικονομική ακμή χάρη στη φιλόδοξη πολιτική της οικογένειας των Βιλλεαρδουϊνών, τα μέλη της οποίας τάφηκαν στην πόλη. Μετά τον Γουλιέλμο Βιλλεαρδουίνο, η πόλη παραχωρήθηκε στην ηγεμονία της Ηπείρου Αγνή, η οποία παντρεύτηκε τον Νικόλαο Σαντομέρ. Το φρούριο της πόλης έγινε περίφημο, περιήλθε δε διαδοχικά σε πολλούς κυρίους ως την αγορά της πόλης από τον Νικόλαο Ατζαγιόλι (1311) και αργότερα από τον ηγεμόνα του Τάραντος Ροβέρτο, ο οποίος έφερε τον υψηλό τίτλο του αυτοκράτορα της Κωνσταντινούπολης και παραχώρησε ορισμένες γαίες στη σύζυγό του Μαρία των Βουρβόνων, χήρα του Βασιλιά της Κύπρου Ούγου Δ'. Ο Νικόλαος Ατζαγιόλι, με διαθήκη παραχώρησε τα υποστατικά και τους υποτελείς της Βαρωνίας Καλαμάτας στο θετό γιο του Άγγελο Ατζαγιόλι, τον μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο Πατρών.

Πριν από το 1430, η Καλαμάτα, η Ανδρούσα, το Νησί, η Ιθώμη και η ευρύτερη περιοχή καταλήφθηκαν από τους Παλαιολόγους της Πελοποννήσου, ο δε Θεόδωρος Β' Παλαιολόγος τις παραχώρησε στον αδελφό του Κωνσταντίνο Παλαιολόγο, κατά την περίοδο των δυναστικών ερίδων της οικογένειας των Παλαιολόγων. Η Καλαμάτα περιήλθε τελικά στο Θωμά παλαιολόγο, ο οποίος όμως αναγκάστηκε να την παραχωρήσει στον Δημήτριο Παλαιολόγο, μετά από πίεση του Τούρκου Σουλτάνου Μωάμεθ Β' και με

αντάλλαγμα τα Σκαρτά της Αρκαδίας. Την Καλαμάτα υπήγαγε στην κυριαρχία των Τούρκων, μαζί με άλλες πόλεις της περιοχής, ο Αλβανός αποστάτης Χαμουζά Ζενεμπίας, το 1459.

Νεώτεροι χρόνοι

Λίγα χρόνια μετά την κατάλυση του δεσποτάτου του Μορέως από τους Τούρκους το (1460), ο Μωάμεθ Β΄ θέλησε να ολοκληρώσει την κυριαρχία του στην Πελοπόννησο, διώχνοντας τους Βενετούς από τα κάστρα και τα άλλα επίκαιρα σημεία της περιοχής που είχαν διατηρήσει. Κατά την διάρκεια του πρώτου Βενετοτουρκικού πολέμου (1463-1479) η Καλαμάτα περιήλθε στους Τούρκους (1470), οι οποίοι, έντεκα χρόνια αργότερα, κατέστρεψαν το κάστρο της, όπως και το κάστρο του Άργους, της Βουρθούνιας, του Χλεμουσιού κ.α, για να μη χρησιμεύουν ως καταφύγια ή ορμητήρια επαναστατών. Θέατρο πολέμου έγινε η περιοχή της Καλαμάτας και στο Β΄ μισό του 17^{ου} αιώνα, κατά τους Βενετοτουρκικούς πολέμου (1645-1669 και 1648-1699). Συγκεκριμένα το 1659 οι Βενετοί για να προκαλέσουν αντιπερισπασμό στους Τούρκους, δέχτηκαν την πρόταση Μανιατών απεσταλμένων στην Κρήτη για την απελευθέρωση της Πελοποννήσου με τη βοήθεια των Ελλήνων. Ο Φραγκίσκος Μαροζίνη με ισχυρές δυνάμεις, αποβιβάστηκε στην περιοχή της Καλαμάτας και το βενετικό ιππικό, με επικεφαλής τον Γεώργιο Κορνάρο, πραγματοποίησε επίθεση εναντίον της πόλης που εγκαταλείφθηκε από τους πανικόβλητους κατοίκους της και λεηλατήθηκε. Η τουρκοκρατία συνεχίστηκε ως το 1865, οπότε η Καλαμάτα καταλήφθηκε από τους Βενετούς, στους οποίους παρέμεινε επί τριάντα χρόνια, ως την αρχή του τελευταίου Βενετοτουρκικού πολέμου το 17^ο αιώνα. Το 1700 η περιοχή της Καλαμάτας αποτελούσε μια από τις δεκαέξι διοικητικές περιφέρειες στις οποίες διαιρέθηκε η περιοχή της Μεσσηνίας και η πόλη είχε 1362 κατοίκους όπως προκύπτει από την Βενετική απογραφή. Μετά την ανάκτηση της Πελοποννήσου από τους Τούρκους, το 1715, το Βιλαέτι της Καλαμάτας ήταν ένα από τα 24, στα οποία διαιρέθηκε το πασαλίκη του Μορέως και ήταν από τις πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές της νότιας Ελλάδας, γεγονός που αποδίδεται στην απουσία ορεινής ενδοχώρας. Παρά το γεγονός ότι ο πληθυσμός μειώθηκε αισθητά από την τρομερή πανώλη του 1717-1718, η Καλαμάτα από τα μέσα του 18^{ου} αιώνα και ως την Ελληνική Επανάσταση αναπτύχθηκε και έγινε ένα από τα ανθηρά εμπορικά κέντρα της Πελοποννήσου. Τα γεωργικά

και κτηνοτροφικά προϊόντα εξαγόταν στα λιμάνια της βόρειας Ιταλίας, στη Σμύρνη, την Κωνσταντινούπολη, ενώ παράλληλα ιδιαίτερη ακμή σημειώθηκε στην τοπική βιοτεχνία, κυρίως στη μεταξουργία και στη Βυρσοδεψία. Τα Καλαματιανά μαντίλια ήταν περιζήτητα και η φήμη τους διατηρήθηκε μέχρι σήμερα.

Στο τέλος του 18^{ου} αιώνα ο πληθυσμός έφτανε στους 2500 κατοίκους, από τους οποίους ελάχιστοι ήταν Τούρκοι, ενώ στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, κατά τον περιηγητή William Gell, υπήρχαν στην πόλη τριώροφα αρχοντικά σπίτια. Ανάμεσα στις αρχοντικές οικογένειες (Κυριακού, Δουκάκη, Τζάννε κ.α) επιφανέστερη ήταν η καταγόμενη από την Μάνη οικογένεια Μπενάκη, ένα μέλος της οποίας, ο Παναγιώτης Μπενάκης, έμπορος και πρόκριτος της Καλαμάτας, υπήρξε από τους πρωτεργάτες της Πελοποννησιακής εξέγερσης κατά τα Ορλοφικά (1770-1774). Υπό την αρχηγεία του Μπενάκη και του Γεώργιου Μαυρομιχάλη, συγκεντρώθηκε σημαντικός αριθμός αγωνιστών στην πόλη και έγινε μια από τις κυριότερες επαναστατικές εστίες. Όταν η Πελοπόννησος συνήλθε από την καταστροφή που προκάλεσαν οι Αλβανοί μετά την καταστολή της επανάστασης, συνεχίστηκε η ανάπτυξη της Καλαμάτας, της οποίας η διοίκηση περιήλθε ουσιαστικά στα χέρια πλουσίων προκρίτων – εμπόρων, οι οποίοι είχαν τη δύναμη να αγοράζουν ακόμη και τη θέση του καθή, ώστε να διορίζεται σε αυτή πρόσωπο της εμπιστοσύνης τους. Σχηματίστηκε ένα είδος «αριστοκρατικής δημοκρατίας» από τους ντόπιους, που διεξήγαν μόνοι τους το εμπόριο, εκτοπίζοντας τους Γάλλους και τους άλλους ξένους εμπόρους.

Στην Επανάσταση του 1821, σημαντική υπήρξε η συμβολή της Καλαμάτας. Στις 22 Μαρτίου, 2000 περίπου ένοπλοι, με επικεφαλής τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη και τους Μανιάτες Μουρτζίνους, Καπετανάκιδες, Κουμαντουροίκηδες, Κυβέλλους, Χρηστέηδες και τον Παναγιώτη Βενετσανάκο, κατέλαβαν καίριες θέσεις γύρω από την πόλη, ενώ από άλλο σημείο είχαν έλθει ο Παπαφλέσσας, Νικηταράς, Αναγνωσταράς και Κεφάλας. Την επόμενη, ο Τούρκος Διοικητής Σουλεϊμάν αγάς Αρναούτογλου παρέδωσε την πόλη και στην μέση της ίδιας μέρας μπροστά στη βυζαντινή εκκλησία των Αγίων Αποστόλων, ευλογήθηκε η επαναστατική σημαία σε δοξολογία, στην οποία χοροστάτησαν 24 ιερείς και ιερομόναχοι.

Αμέσως αποφασίστηκε η συγκρότηση επαναστατικής επιτροπής που ονομάστηκε Μεσσηνιακή Γερουσία, και συντάχθηκαν δύο έγγραφα – προκηρύξεις: η «Προειδοποίηση προς τα Ευρωπαϊάς αυλός εκ μέρους του φιλογενούς στρατηγού των Σπαρτιατικών στρατευμάτων Πέτρου Μαυρομιχάλη και της Μεσσηνιακής Συγκλήτου και του αρχιστράτηγου Πέτρου Μαυρομιχάλη» που απευθυνόταν στους Αμερικανούς.

Μια προσπάθεια του Τούρκου υποναύαρχου Καρά Αλή να αποβιβάσει τουρκικό στρατό στην Καλαμάτα στο τέλος Αυγούστου 1821, για να δημιουργήσει αντιπερισπασμό στις επαναστατικές δυνάμεις όπου πολιορκούσαν την Τριπολιτσά, αντιμετωπίστηκε από ελάχιστους αγωνιστές και η πόλη παρέμεινε ελεύθερη ως την άνοιξη του 1824, όταν ο Αιγυπτιακός Στρατός του Ιμπραήμ Πασά την κυρίευσε και την πυρπόλησε.

Στην Καλαμάτα τον Αύγουστο του 1821 εκδόθηκε η πρώτη έντυπη εφημερίδα του Αγώνα, η «Σάλπιγξ Ελληνική». Επιστάτης και εκδότης της ορίστηκε από τον Δημήτριο Υψηλάντη ο Θεόκλητος Φαρμακίδης και εκδόθηκαν μόνο τρία φύλλα.

Ο Κυβερνήτης Ιωάννης Καποδίστριας επισκέφθηκε την Καλαμάτα το 1829. Το 1835 ιδρύθηκε το πρώτο «Ελληνικό Σχολείο» με σχολάρχη τον κληρικό Καλλίνικο Καστόρχη. Στην εποχή του Βασιλιά Όθωνα η πόλη πήρε το όνομα Καλαμαί. Η ονομασία ήταν άστοχη και ανιστόρητη γι' αυτό με ενέργειες των τοπικών παραγόντων επαναφέρθηκε το 1960 το σωστό όνομα ΚΑΛΑΜΑΤΑ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Καλαμάτα είναι από τις πρώτες πόλεις στις οποίες λειτούργησε τυπογραφείο μετά την απελευθέρωση της Ελλάδας. Το 1836, τυπώθηκε στο τυπογραφείο αυτό βιβλίο του Κ. Καστόρχη και αργότερα εκδόθηκε η εφημερίδα «Δίκαιον» (1859).

Παράλληλη υπήρξε και η πνευματική ανάπτυξή της, με ίδρυση βιβλιοθήκης, με πολιτιστικές εκδηλώσεις και με επιδόσεις των κατοίκων της στα γράμματα και τις τέχνες.

Οι δύο μεγάλοι σεισμοί της 13^{ης} και 15^{ης} Σεπτεμβρίου 1986 έπληξαν ανεπανόρθωτα την Καλαμάτα. Οι νεκροί ανήλθαν σε 26, οι τραυματίες ξεπέρασαν τους 200, ενώ το 22% των κτιρίων της πόλης κρίθηκαν καταδαφιστέα, το 21% με σοβαρές βλάβες και το 25% με ελαφρές βλάβες. Οι μεγαλύτερες καταστροφές σημειώθηκαν στην παλαιά πόλη και στην

παραλιακή συνοικία Αρμένικα. Πολλοί από τους κατοίκους εγκατέλειψαν την πόλη για να εγκατασταθούν στα γύρω χωριά ή σε άλλες πόλεις της χώρας, ενώ οι σεισμόπληκτοι κάτοικοι στεγάστηκαν προσωρινά σε πλοία ελλιμενισμένα στο λιμάνι της Καλαμάτας και σε σκηνές. Αργότερα, κατασκευάστηκαν λυόμενα σπίτια που στέγασαν τον πληθυσμό και η πόλη άρχισε να ανοικοδομείται.

Σήμερα, δώδεκα χρόνια αργότερα, έχει κυριολεκτικά ξανακτιστεί. Οι Καλαματιανοί απέδειξαν πως όχι μόνο αγαπούν την πόλη τους αλλά κατάφεραν, ακόμη και αυτό το ιδιαίτερα άσχημο και αναμφίβολα καταστροφικό γεγονός των σεισμών, να το χρησιμοποιήσουν για να κτίσουν μια πόλη ακόμα πιο όμορφη από πριν.

Έτσι θα λέγαμε, ότι σήμερα η Καλαμάτα είναι η αναπνοή της Μεσσηνίας, της ένδοξης χώρας του Αριστομένη.

5. Πληθυσμός Δήμου Καλαμάτας

ΕΤΟΣ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
1848	6.263
1849	6.382
1850	6.447
1851	6.471
1852	6.526
1853	5.629
1854	5.688
1855	5.710
1856	6.178
1861	8.373
1870	9.411
1879	11.642
1889	15.479
1896	20.309
1907	21.489

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΙΔΡΥΣΗ-ΣΥΣΤΑΣΗ-ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

1. Σχηματισμός – Σύσταση – Εξέλιξη

Σχηματισμός:

Ο Δήμος Καλαμάτας σχηματίστηκε με το Β.Δ της 9^{ης} Απριλίου 1835 ως δήμος της επαρχίας Καλαμών. Κατατάχτηκε στην Β΄ τάξη, με πληθυσμό 3862 κατοίκους και έδρα ορίστηκε η Καλαμάτα. Ο δημότης ονομάστηκε Καλάμιος.

Αρχική Σύσταση:

Ο Δήμος Καλαμάτας στην αρχική του σύσταση περιλάμβανε τις εξής κοινότητες: Καλαμαί (2691 κάτοικοι), Λινείκα ή Λείκα (92 κάτοικοι), Σπητάκια (54 κάτοικοι). Κατσαρέϊκα (46 κάτοικοι), Καλάμι (113 κάτοικοι), Ασπρόχωμα (143 κάτοικοι), Γιάνιτσα (723 κάτοικοι) και Γιαννισάνικα (-).

Μεταγενέστερες προσαρτήσεις:

Αργότερα στο Δήμο προσαρτήθηκαν και οι εξής κοινότητες: Αβραμιού, Παραλία Καλαμών, Καλύβια, Πλεύνα, Μονή Βελανιδιάς, Κατσικόβο, Χάνια Κουμουνδούρου, Αράχωβα, Μονή Δημιόβας, Ταμπακείκα, Διαλελυμένες Μονές Αγίας Τριάδος και Προφήτου Ηλία, Μονή Αγίου Κωνσταντίνου, Αλμυρός, Αλωνάκι, Μένικα, Μιχαλείκα, Νέαι Καλάμαι, Νεράκι και Καρβούνη.

Με το Β.Δ της 22ας Ιανουαρίου 1841 (ΦΕΚ 5) «Περί διατηρήσεως των δήμων της επαρχίας Καλαμών», δήμος Καλαμάτας διατήρησε τα όρια, τη σύσταση, την έδρα και την τάξη του με πληθυσμό 3.690 κατοίκους.

Με το Β.Δ της 24^{ης} Νοεμβρίου 1860 (ΦΕΚ 59), εγκρίθηκε «...επί της παραλίας Καλαμών να συνοικισθεί πόλις φέρουσα την επωνυμία «Νέα Καλάμαι»...».

Ο δήμος Καλαμών κατατάχθηκε στην Α΄ τάξη με πληθυσμό 11642 κατοίκους με το Β.Δ της 6^{ης} Σεπτεμβρίου 1879 (ΦΕΚ 64).

2. Γεωγραφική θέση – περιγραφή Δημαρχείου Καλαμάτας

Το Δημαρχείο της Καλαμάτας βρίσκεται στο κέντρο της πόλης, στην οδό Αριστομένους. Περικλείεται από τις οδούς Χρήστου Κουμάντου, Νέδοντος και ανώνυμο πεζοδρόμιο.

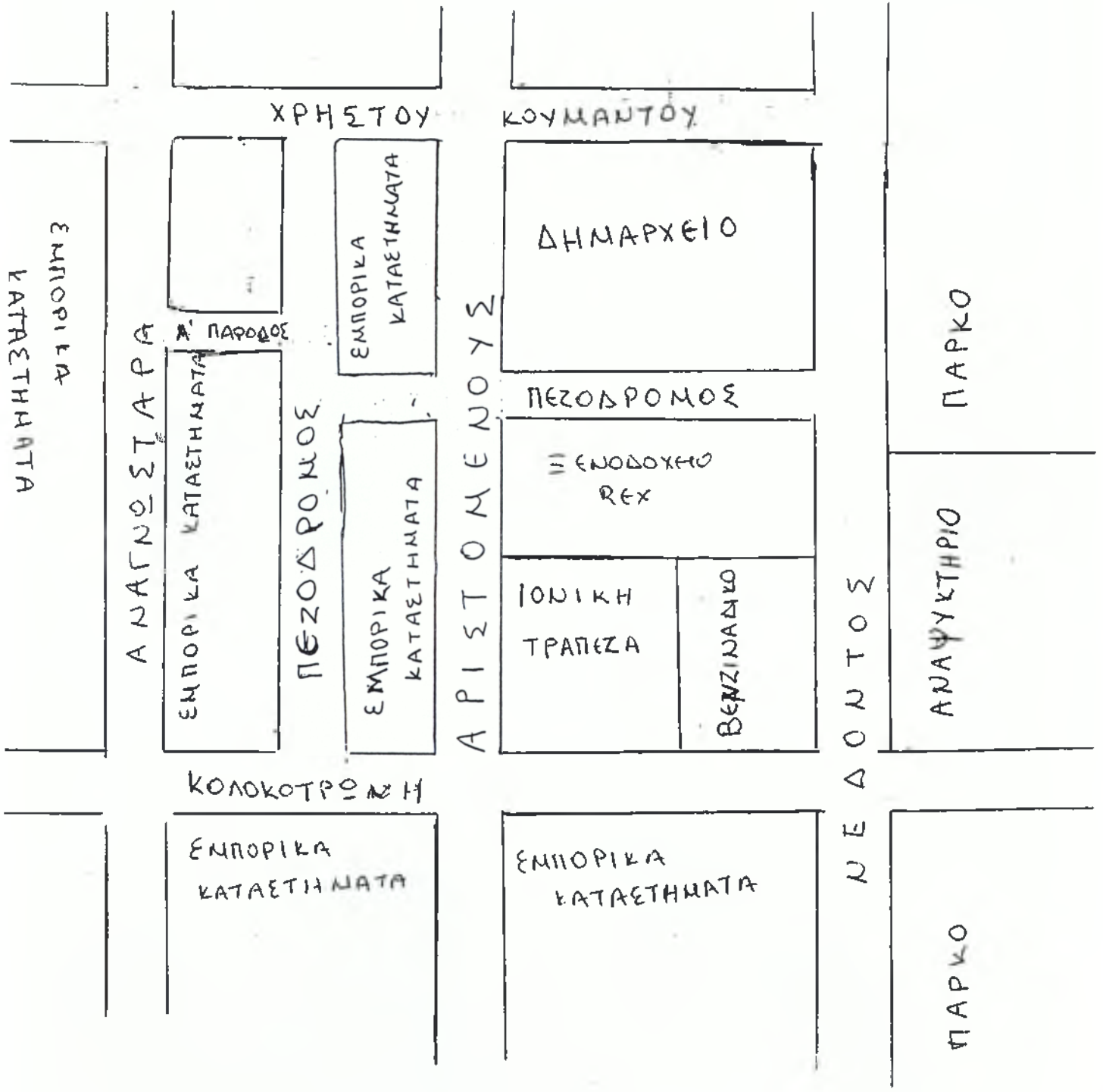
Στεγάζεται σε διώροφο ανακαινισμένο και διατηρητέο κτίριο με υπόγειο το οποίο καταλαμβάνει όλο το οικοδομικό τετράγωνο. Ελκυστικό κτίριο με επιδράσεις Βόρειο-Ιταλικές χτισμένο μετά το 1850. Χαρακτηρίζεται από συμμετρία στα επιμέρους στοιχεία, αλλά από ασυμμετρία στη γενική του σύνθεση. Τμήμα του αποτελεί προσθήκη. Έχει τρεις κύριες εισόδους (από την οδό Αριστομένους, από την οδό Νέδοντος και από το ανώνυμο πεζοδρόμιο) οι οποίες διευκολύνουν την πρόσβαση των δημοτών.

Το κτίριο έχει κηρυχτεί διατηρητέο από το ΥΠ.ΠΟ (ΦΕΚ 467 Β/87 αρ. 13) και ήρθε στην ιδιοκτησία του δήμου, με ανταλλαγή με το δημόσιο.

Εμβαδόν οικοπέδου = 531,20τ.μ

Εμβαδόν καλυπτόμενης επιφάνειας οικοπέδου = 531,20 τ.μ

Η γεωγραφική θέση του δημαρχείου Καλαμάτας παρουσιάζεται οπτικά στο παρακάτω σχεδιάγραμμα.

Σχεδιάγραμμα γεωγραφικής θέσης Δημαρχείου Καλαμάτας

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Φωτ. 1: Πρόσοψη Δημαρχείου Δήμου Καλαμάτας.

3. Δραστηριότητες Δήμου Καλαμάτας κατά την περίοδο 1855 - 1897 ¹

Με την απελευθέρωση της από τους Τούρκους η Καλαμάτα είχε να αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα. Η καταστροφή της πόλης υπήρξε πολύ μεγάλη, το μορφωτικό και βιοτικό επίπεδο των πολιτών ήταν πολύ χαμηλό ενώ παράλληλα οι συνθήκες υγιεινής ήταν άθλιες. Ο νεοσύστατος Δήμος προκειμένου να δώσει λύσεις στα παραπάνω προβλήματα πραγματοποίησε σημαντικές καινοτομίες στον τομέα της υγείας και της εκπαίδευσης ενώ παράλληλα έγιναν προσπάθειες ανοικοδόμησης και διαμόρφωσης της πόλης. Παρακάτω αναφέρεται το έργο του Δήμου κατά την περίοδο 1855 – 1897.

- Στα τέλη Δεκέμβρη 1855 ο Δήμος Καλαμάτας αποφάσισε την ίδρυση στην πόλη Δημοτικού Νοσοκομείου για την παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στους δημότες του αλλά και στους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής που είχαν απόλυτη ανάγκη του κοινωνικού αυτού ιδρύματος. Την εισήγηση του θέματος έκαμε ο τότε Νομάρχης Μεσσηνίας Νίκος Καλησπέρας που έδωσε εντολή σύγκλησης του Δημοτικού συμβουλίου στη Νομαρχία στις 25-12-1855. Το Δημοτικό Συμβούλιο πήρε την υπ' αριθμ. 65 απόφαση, σύμφωνα με την οποία το Νοσοκομείο θα κτιζόταν στη θέση «Στου Χριστάκη» δηλαδή κάτω από το κάστρο και πιθανότατα στη θέση που είναι σήμερα το Αλεξανδράκειο Πτωχοκομείο.
- Με δαπάνη του Δήμου Καλαμάτας λειτούργησε στα τέλη Νοέμβρη 1855 Δημοτικό σχολείο στο χωριό Ελαιοχώρι (Γιαννιτσάνικα). Το Ελαιοχώρι υπαγόταν στο Δήμο Καλαμάτας. Δάσκαλος σε αυτό το σχολείο τοποθετήθηκε ο Γ.Δ Κουμαριανός.
- Στα τέλη του 1855 ο Δήμος έστειλε στη Διεθνή Έκθεση Παρισίων σύκα και βραβεύτηκε με αργυρό βραβείο.
- Το 1855 κτίστηκε η δημοτική αγορά.
- Στις αρχές του 1856 επανασυστήθηκε με Β.Δ το Δημοσυντήρητο σχολείο Θηλέων. Η σχολή άρχισε να λειτουργεί στις 8 Απρίλη 1856 υπό την διεύθυνση της Ζωής Οικονόμου.

---

¹ Ιστορικά αρχεία Νομού Μεσσηνίας

- Το 1856 κατασκευάστηκε γέφυρα πάνω από τον ποταμό Νέδοντα μήκους 60 γαλλικών μέτρων, καθώς επίσης και 4 δρόμοι με πεζοδρόμια από «πελεκητούς λίθους» και μερικοί θολωτοί οχετοί- υπόνομοι.
- Το καλοκαίρι του 1857 με δαπάνη του Δήμου Καλαμάτας άρχισε και ολοκληρώθηκε το 1858 ένα σοβαρότατο κοινωφελές έργο. Η επιχωμάτωση και διαμόρφωση ενός πολύ μεγάλου σε έκταση και σε βάθος τμήματος της Φραγκόλιμνας στο οποίο οι Καλαματιανοί ως τότε άδειαζαν τα σκουπίδια τους.
- Το 1857 Καλαματιανοί έμποροι ζητούν την κατασκευή λιμανιού.
- Το 1857 διευρύνθηκε η κοίτη του Νέδοντα ποταμού.
- Το 1857 ο Δήμαρχος Ι. Κυριακός αγωνίστηκε για την ίδρυση Δημοτικού Γυμνασίου. Το Δημοτικό Συμβούλιο με πρόεδρο τον Δ. Μπενάκη με ψήφισμά του ζήτησε την άμεση σύσταση του Δημοτικού Γυμνασίου.
- Το 1858 με δαπάνη του Δήμου ανεγέρθηκαν τρεις μεγάλοι ναοί της πόλης: Υπαπαντής της Σωτήρος, Αγίου Ιωάννη και Αγίου Νικολάου.
- Στις 24 Νοεμβρίου 1860 ενεκρίθει η δημιουργία συνοικισμού στην παραλία της Καλαμάτας με το όνομα «Νέαι Καλάμαι».
- Το 1860 κτίστηκε Ελληνικό σχολείο στην πλατεία Φραγκόλιμνας.
- Το 1860 ο Δήμος παρέλαβε μια υδραντλία από την Μασσαλία της Γαλλίας αντί 2300δρχ. για την κατάσβεση πυρκαγιών.
- Το Μάρτιο του 1860 συνεστήθη Β΄ Δημοσυντήρητο Δημοτικό σχολείο. Τον Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου λειτούργησε και τοποθετήθηκε σε αυτό διευθυντής ο Β. Γεννηματάς.
- Στις 2-7-1861 με Β.Δ ενεκρίθη η σφραγίδα του Δήμου Καλαμάτας, η οποία σχηματίζεται από κύκλο με τα γράμματα «ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΩΝ» στο εσωτερικό του οποίου υπάρχει έμβλημα «στάχυ και κυρύκειον ».
- Το 1861 κατασκευάστηκε ξύλινη προκουαία στο λιμάνι.
- Το 1865 άρχισε η κατασκευή και η λιθόστρωση δρόμων, οχετών κλπ.
- Το 1865 το Κράτος σχεδίαζε το κλείσιμο του Δημοτικού Γυμνασίου. Ο λαός της Καλαμάτας δεν το επέτρεψε να γίνει.
- Το 1865 κατόπιν εντολής της Νομαρχίας διενεργήθη οικονομικός και διοικητικός έλεγχος στον απολογισμό της διαχείρισης του Δήμου.

- Το 1867 επιδημία ευλογιάς έπληξε την πόλη. Λόγω έξαρσης ο Δήμος αναγκάστηκε να λάβει μέτρα όχι μόνο περιστολής της επιδημίας αλλά και καθαριότητας των δρόμων.
- Το 1868 το Δημοτικό Συμβούλιο εξασφάλισε τους απαραίτητους πόρους για την κατασκευή του λιμανιού. Για την διακίνηση των εμπορευμάτων επέβαλλε ειδική φορολογία τόσο στα εισαγόμενα όσο και στα εξαγόμενα προϊόντα.
- Τον Φεβρουάριο του 1868 το Δημοτικό Συμβούλιο ενέκρινε χορήγηση 5000δρχ για την περίθαλψη και διατροφή 500 περίπου κρητικών γυναικόπαιδων που είχαν έλθει σαν πρόσφυγες στην Καλαμάτα μετά την εξέγερση κατά των Τούρκων στην Κρήτη.
- Στις 28-5-1870 με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου άρχισε η συστηματική καθαριότητα στην Καλαμάτα. Επίσης αποφασίστηκε η κατασκευή δρόμου προς Φαρές και προς τη Μονή Δήμιοβας.
- Το 1870 ο Δήμος Καλαμάτας πήρε δάνειο από την Εθνική τράπεζα αξίας 30000δρχ. για την εκτέλεση έργων οδοποιίας. Έθεσε στην τράπεζα υποθήκη δύο κεντρικά Δημοτικά καταστήματα στην Αγορά και άλλο ακίνητο.
- Το 1871 κατασκευάστηκε δρόμος από την πόλη προς την παραλία.
- Το 1872 ο Δήμος κατασκεύασε στην άνω πλατεία ηλιακό ρολόι.
- Το 1873 ο Δήμος Καλαμάτας συμμετείχε στην Διεθνή έκθεση Βιέννης εκθέτοντας λάδια και δημητριακά και βραβεύτηκε με χρυσό και αργυρό μετάλλιο.
- Το 1874 κατασκευάστηκε υδραγωγείο 25 χιλιομέτρων με σκοπό τη μεταφορά νερού από την Αλαγονία στην πόλη.
- Το 1875 το Δημοτικό Συμβούλιο όρισε επιτροπή για να μελετήσει και να εισηγηθεί τρόπους ώστε να βελτιωθούν η μεταξοϋφαντική βιομηχανία της πόλης κατά των ομοίων δυνατών της Γαλλίας.
- Τον Ιούνιο του 1875 κατασκευάστηκε η οδός Αριστομένους για την καλύτερη σύνδεση της πόλης με το παραλιακό τμήμα της.

- Το 1880 κατασκευάστηκαν με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου 2 μεγάλες πλατείες: η πλατεία 23^{ης} Μαρτίου και η πλατεία προς την Υπαπαντή.
- Το 1880 λειτούργησε Δημοτικό Λαϊκό ιατρείο για την περίθαλψη απόρων δημοτών. Διευθυντής ήταν ο γιατρός Αχ. Πανταζόπουλος.
- Στις 5 Μαρτίου 1885 με Β.Δ. ενεκρίθη η σύσταση Δημοτικού σχολείου στο Ασπρόχωμα το οποίο θα λειτουργούσε με δαπάνη του Δήμου Καλαμάτας.
- Το 1891 εγκρίνεται με Β.Δ. η σύσταση Δημοτικού σχολείου Θηλέων στον οικισμό «Νέαι Καλάμαι».
- Το 1893 με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου τροποποιείται το σχέδιο πόλης.
- Το 1893 με δαπάνη του Δήμου Καλαμάτας επαναλειτούργησε το Λαϊκό ιατρείο στην πόλη.
- Το 1897 άρχισε να λειτουργεί στην παραλία το Δημοτικό σχολείο Θηλέων.

Από τα παραπάνω συνάγεται εύλογα το συμπέρασμα, ως γεγονός αδιαμφισβήτητο, ότι ο Δήμος Καλαμάτας από ιδρύσεώς του έχει να επιδείξει σημαντικό κοινωνικό έργο.

4. Δήμαρχοι Καλαμάτας

Δήμαρχοι: 1^{ος} : Παναγιώτης Μπενάκης (1834)

3^{ος} : Ιωάννης Κ. Κυριακός (1841 – 1857)

5^{ος} : Πέτρος Αντ. Μαυρομιχάλης (1865)

6^{ος} : Εμμανουήλ Μπενάκης (1874 – 1878)

7^{ος} : Δημήτριος Μπούτσας (1883 – 1887)

8^{ος} : Πέτρος Αντ. Καπετανάκης (1899 – 1903)

9^{ος} : Γεώργιος Κ. Κουτσομητόπουλος (1903 – 1907)

10ος: Παναγιώτης Εμμαν. Μπενάκης (1907 – 1915)

11^{ος} : Ηλίας Πέτρου Μαυρομιχάλης (1915 – 1916)

12^{ος} : Γεώργιος Δικαιάκος (1916 – 1917)

14^{ος} : Βασίλειος Κοντήρης (1926 – 1932 και 1941 – 1942)

15^{ος} : Χρήστος Κουμάντος (1932 – 1937 και 1957 – 1964)

- 16^{ος} : Χρήστος Πάστρας (1937 – 1941)
- 17^{ος} : Παναγιώτης Στασινόπουλος (1942 – 1943)
- 18^{ος} : Φώτιος Τσαγκάρης (1943)
- 19^{ος} : Ηλίας Γ. Καρατζάς (1943 – 1944)
- 22^{ος} : Βασίλειος Παλαμάρας (1946 – 1951)
- 23^{ος} : Παναγιώτης Καίσαρης (1951 – 1957)
- 24^{ος} : Εμμανουήλ Βέκκος (1975 – 1978)
- 25^{ος} : Σταύρος Μπένος (1978 – 1990)
- 26^{ος} : Χρήστος Μαλαπάνης (4/1990 – 12/1990 και 1994-1998)
- 27^{ος} : Παναγής Κουμάντος (1991 – 1994)

5. Συγκρότηση των Υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας

Για την πληρέστερη εικόνα της δομής και των υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας, παραθέτουμε τις υπ' αριθμ. 11490/6-6-1983 και 22161/1-11-1984 αποφάσεις του Νομάρχη Μεσσηνίας κ. Ν. Φαρμάκη όπου δημοσιεύτηκαν στα ΦΕΚ 341/14-6-1983 τεύχος Β΄ και ΦΕΚ 835/26-11-1984 τεύχος Β΄, αντίστοιχα.

«Προσαρμογή-τροποποίηση και κωδικοποίηση Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Υ.Ε) Δήμου Καλαμάτας».

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

- 1) Τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1188/1981 περί κυρώσεως του κώδικος περί καταστάσεων προσωπικού Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως.
- 2) Την 118/2-8-1982 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας περί προσαρμογής – τροποποιήσεως και κωδικοποιήσεως του Ο.Υ.Ε κατά τις διατάξεις του Ν. 1188/1981.
- 3) Τη σύμφωνη γνώμη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου άρθρου 5 Ν. 1188/1981 όπως διατυπώθηκε στο 1/1983 πρακτικό του αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε την 118/1982 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας με την οποία προσαρμόστηκε – τροποποιήθηκε και κωδικοποιήθηκε ο Ο.Υ.Ε Δήμου Καλαμάτας, ως εξής:

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Την Υπηρεσία του Δήμου συγκροτούν:

Α. Οι υπηρεσίες που λειτουργούν από την άμεση εποπτεία του Δημάρχου αλλά διοικητικά εξαρτώνται από τον Διευθυντή Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών.

Β. Η Διεύθυνση Διοικητικών και Οικονομικών Υπηρεσιών.

Γ. Η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών.

Οι Διευθύνσεις του Δήμου διαρθρώνονται κατά τμήματα και γραφεία όπως παρακάτω:

Α΄ ΤΜΗΜΑ ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Αα. Γραφείο Δημοσίων σχέσεων και ιδιαίτερο γραφείο Δημάρχου.

Αβ. Γραφείο Δικαστικών υποθέσεων.

Αγ. Γραφείο Δημοτικών Νομικών Προσώπων και Επιχειρήσεων.

Αδ. Γραφείο εθιμοτυπίας και εκδηλώσεων.

Αε. Γραφείο προσωπικού και δημοτικής περιουσίας.

Β΄ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

B1. Τμήμα Διοικητικό

B1α. Γραφείο Δημοτικού Συμβουλίου και Δημοτικής Επιτροπής.

B1β. Γραφείο Αρχείου, Πρωτοκόλλου και Διεκπεραίωση.

B1γ. Γραφείο Δακτυλογραφείας και Παραβολής εγγράφων.

B2. Τμήμα Δημοτικής κατάστασης.

B2α. Γραφείο Μητρώων, Στρατολογίας και Δημοτολογίου.

B2β. Γραφείο Ληξιαρχείου.

B3. Τμήμα Οικονομικό.

B3α. Γραφείο Λογιστηρίου.

B3β. Γραφείο Προμηθειών και Αποθήκης Υλικού.

B4. Τμήμα φορολογικό.

B4α. Γραφείο φορολογητέας ύλης.

B4β. Γραφείο Δημοτικών Προσόδων.

B5. Τμήμα Ταμείου.

B5α. Γραφείο Εσόδων.

B5β. Γραφείο εξόδων.

B6. Τμήμα Μηχανογράφησης.

B6α. Γραφείο Δημοτικών Τελών.

B6β. Γραφείο λοιπών στοιχείων και Στατιστικής.

B7. Τμήμα Κοινωνικών Υπηρεσιών.

B7α. Γραφείο Κοινωνικής Μέριμνας.

B7β. Γραφείο Κοινωνικών Ιδρυμάτων.

Γ' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Γα. Γραφείο Δημοτικής Αστυνομίας.

Γ1. Τμήμα Διοικητικό.

Γ1α. Γραφείο Διοικητικών υποθέσεων.

Γ1β. Γραφείο Διαχειριστικών Υποθέσεων.

Γ2. Τμήμα Έργων και Μελετών.

Γ2α. Γραφείο μελετών.

Γ2β. Γραφείο Εκτέλεσης έργων.

Γ3. Τμήμα Περιβάλλοντος.

Γ3α. Γραφείο Καθαριότητα.

Γ3β. Γραφείο Προστασίας Περιβάλλοντος.

Γ3γ. Γραφείο πράσινου και παιδικών χαρών.

Γ4. Τμήμα ειδικών Υπηρεσιών.

Γ4α. Γραφείο Μηχανικού εξοπλισμού και κίνησης οχημάτων.

Γ4β. Γραφείο Αγορών.

Γ4γ. Γραφείο Ηλεκτροφωτισμού.

Γ4δ. Γραφείο Δημοτικών Σφαγείων.

Γ4ε. Γραφείο Νεκροταφείου.

Γ5. Τμήμα Πολεοδομίας, κτηματολογίου και οικιστικής ανάπτυξης.

Επίσης μετά από έρευνα διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Το γραφείο Δημοτικής Αστυνομίας δεν λειτουργεί.
- Το τμήμα Πολεοδομίας, Κτηματολογίου και Οικιστικής Ανάπτυξης δεν λειτουργεί και έχει αντικατασταθεί από το τμήμα Σχέδιο Πόλης.

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας παραθέτουμε ένα οργανόγραμμα με σκοπό να δείξουμε την ιεραρχική διάρθρωση των υπηρεσιών και τον τρόπο που ασκείται ο εσωτερικός έλεγχος μέσα στο Δήμο.

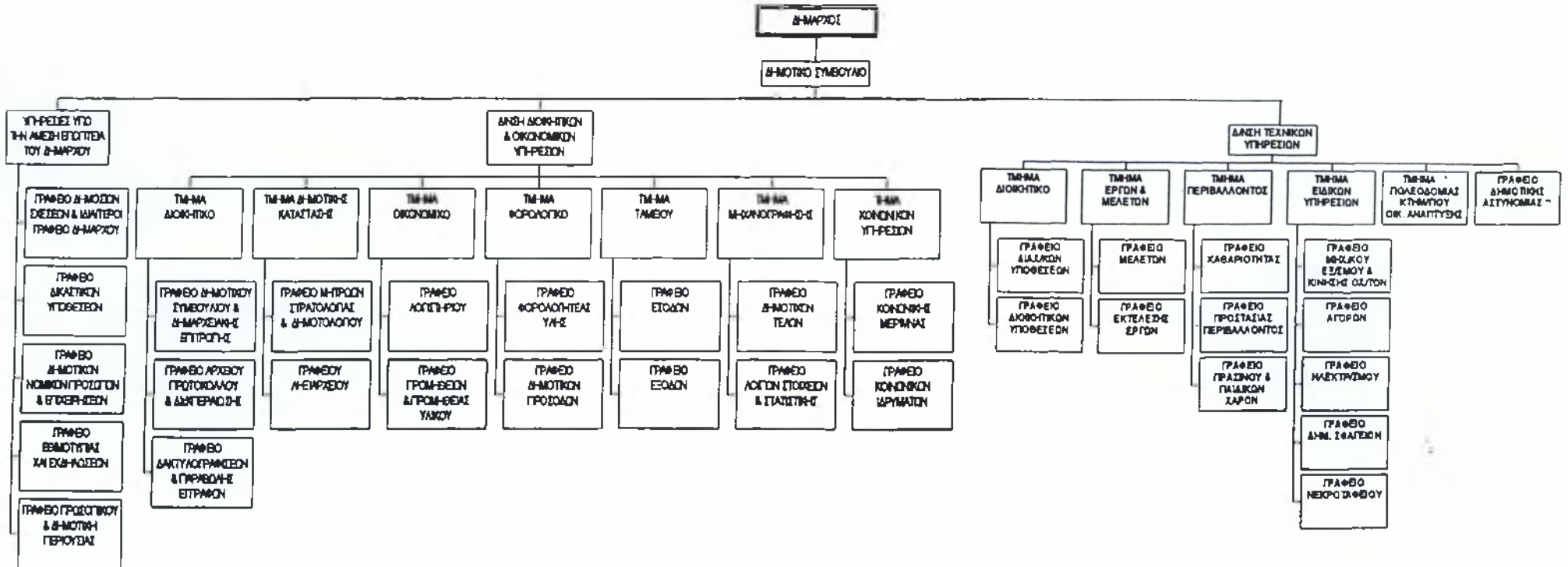
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: 1-11-1998

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ: ΦΕΚ Τεύχος Β', Αριθμός φύλλου 341/14-6-1983 (Αριθ. 11490),
ΦΕΚ Τεύχος Β', Αριθμός φύλλου 835/20-11-1984 (Αριθ. 22161).

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΣΠΗΛΙΩΤΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

* Το τμήμα Πολεοδομίας, Κτηματολογίου και Οικιστικής Ανάπτυξης δεν λειτουργεί.

Αντικαταστάθηκε από το τμήμα Σχέδιο Πόλης.

**Το γραφείο Δημοτικής Αστυνομίας δεν λειτουργεί.

6. Προσωπικό των υπηρεσιών του Δήμου Καλαμάτας

Στη συνέχεια της εργασίας ερευνήθηκε το προσωπικό που στελεχώνει το Δήμο κατά το έτος 1998. Η κατανομή της πάσης φύσεως θέσεως προσωπικού έχει ως εξής:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ (ΠΕ1)	14	-	-	14
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ (ΤΕ 17)	4	-	-	4
ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ (ΤΕ2)	1	-	-	1
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ (ΔΕ1)	42	-	-	42
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ	-	1	-	1
ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΠΕ)	7	-	-	7
ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (ΤΕ)	14	-	-	14
ΕΡΓΟΔΗΓΟΙ (ΔΕ5)	18	1	-	19
ΣΧΕΔΙΑΣΤΕΣ (ΔΕ6)	3	-	-	3
ΓΕΩΠΟΝΟΙ (ΠΕ 9)	1	-	-	1
ΠΡΟΣ/ΚΟ Η/Υ (ΠΕ 11)	1	-	-	1
ΠΡΟΣ/ΚΟ Η/Υ (ΤΕ 19)	1	-	-	1
ΠΡΟΣ/ΚΟ Η/Υ (ΔΕ 38)	1	-	-	1
ΚΛΗΤΗΡΕΣ (ΥΕ2)	2	-	-	2
ΕΠΙΣΤΑΤΕΣ ΚΑΘ/ΤΗΤΑΣ (ΥΕ2)	1	-	-	1
ΕΠΟΠΤΕΣ ΚΑΘ/ΤΗΤΑΣ (ΔΕ2)	1	-	-	1
ΤΕΧΝΙΤΕΣ (ΔΕ 30)	17	8	-	25
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ (ΔΕ24)	2	-	-	2
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ (ΔΕ30)	6	-	-	6
ΜΗΧΑΝ. ΑΥΤ/ΩΝ (ΔΕ26)	4	-	-	4
ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΜΗΧ. (ΔΕ28)	7	1	-	8
ΟΔΗΓΟΙ (ΔΕ29)	17	5	-	22
ΕΡΓΑΤΕΣ ΕΡΓΩΝ (ΥΕ16)	20	10	-	30
ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘ/ΤΗΤΑΣ (ΥΕ16)	24	5-22	15	61
ΕΡΓΑΤΕΣ ΝΕΚΡ. (ΥΕ16)	2	-	-	2
ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΗΠΩΝ (ΥΕ16)	2	1	5	8
ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΕΣ (ΥΕ16)	1	1	-	2
ΦΥΛΑΚΕΣ ΠΑΡΚΩΝ (ΥΕ16)	1	-	-	1
ΔΕΝΔΡΟΚΗΠΟΥΡΟΙ (ΔΕ35)	1	-	-	1
ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΕΣ	1	-	-	1
ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΕΝ. (ΥΕ16)	16	-	-	16
ΣΥΝΟΛΟ	232	50	20	302 άτομα

Πίνακας 1: Αριθμητική κατάσταση προσωπικού Δήμου Καλαμάτας

Πηγή: Γραφείο Προσωπικού, Δήμου Καλαμάτας

7. Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ) Δήμου Καλαμάτας

Εκτός από τις κεντρικές υπηρεσίες, στο Δήμο Καλαμάτας υπάγονται και τα εξής Νομικά πρόσωπα:

- Δημοτική Φιλαρμονική.
- ΚΑΠΗ Α΄
- ΚΑΠΗ Β΄
- Οργανισμός Αθλητισμού και Νεολαίας.
- Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας.
- Σύνδεσμος Ύδρευσης Δήμου Καλαμάτας, Μεσσήνης και Κοινοτήτων περιοχής Καλαμάτας.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ

Ιδρύθηκε στις 15 Μαρτίου 1939 και στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτίριο επί της οδού της Υπαπαντής. Τελεί υπό την άμεση εξάρτηση και εποπτεία του Δήμου Καλαμάτας και σκοπός της είναι η εν γένει εξυπηρέτηση και προαγωγή του μουσικού αισθήματος και της ψυχαγωγίας των κατοίκων. Εκλέγει Διοικητικό Συμβούλιο και επιχορηγείται από τον Δήμο, εφόσον ανήκει σ' αυτόν.

ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΤΗ ΗΛΙΚΙΑ

Α΄ ΚΑΠΗ: Ιδρύθηκε το 1982

Β΄ ΚΑΠΗ: Ιδρύθηκε το 1987

Σκοπός τους είναι η παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα της περιοχής του Δήμου Καλαμάτας ώστε αυτά να παραμένουν στην οικογένεια και την κοινότητα. Οι υπηρεσίες που προσφέρουν τα ΚΑΠΗ είναι οι εξής:

- Οργανωμένη ψυχαγωγία (εκδρομές).
- Επιμόρφωση (διαλέξεις, μελέτη θεμάτων, εργασία με ομάδες).
- Φροντίδα και οδηγίες για ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή περίθαλψη.
- Κοινωνική εργασία.

Πιο αναλυτικά θα μιλήσουμε για τα ΚΑΠΗ στο σχετικό κεφάλαιο παρακάτω.

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ιδρύθηκε το 1991 και βρίσκεται στο ανατολικό κέντρο της Καλαμάτας. Στόχος του είναι η ανάπτυξη κάθε είδους αθλητικής δραστηριότητας προς όφελος των Δημοτών, η δημιουργία και λειτουργία αθλητικών εγκαταστάσεων, η ενίσχυση των αθλητικών σωματείων και γενικά η καλλιέργεια του υγιούς αθλητισμού και του φίλαθλου πνεύματος στους δημότες και ιδιαίτερα στη νεολαία της πόλης.

Ο Οργανισμός Αθλητισμού και Νεολαίας περιλαμβάνει τις εξής αθλητικές εγκαταστάσεις:

- Κλειστό γήπεδο αθλοπαιδειών ΤΕΝΤΑ (2000 θέσεων).
Στον υπαίθριο χώρο του υπάρχουν 2 γήπεδα Μπάσκετ και 4 γήπεδα τένις.
- 3 γήπεδα ποδοσφαίρου.
- δεκάδες γήπεδα μπάσκετ και βόλεϊ.

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ιδρύθηκε το 1993 και λειτούργησε το 1996. Βρίσκεται στην Α΄ πάροδος Αναγνωσταρά 20 και στεγάζει τις υπηρεσίες του σε ιδιόκτητο κτίριο του Δήμου Καλαμάτας.

Σκοπός του είναι:

- Η αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων (ναρκωτικά, αλκοολισμός, aids κλπ).
- Η αγωγή και προαγωγή της υγείας.
- Η ενημέρωση – πρόληψη – πρόνοια.

Πιο αναλυτικά θα μιλήσουμε για τον Δημοτικό Κοινωνικό Φορέα στο σχετικό κεφάλαιο παρακάτω.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, ΜΕΣΣΗΝΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Ιδρύθηκε το 1969 και βρίσκεται στην οδό Θουκιδίδου 2. Περιλαμβάνει τους Δήμους Καλαμάτας και Μεσσήνης και τις κοινότητες Αβίας, Αιθαίας, Άμμου, Ανθείας, Αντικαλάμου, Άριος, Ανάληψης, Ασπροχώματος, Βέργας, Δολών, Θουρίας, Λαιϊκών, Μικράς Μαντίνειας, Μικρομάνης, Πηδήματος και Σπερχογείας. Σκοπός του Συνδέσμου είναι η ύδρευση των ανωτέρω Δήμων και κοινοτήτων.

8. Δημοτικές Επιχειρήσεις Δήμου Καλαμάτας

Εκτός από τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ο Δήμος Καλαμάτας έχει ιδρύσει και τις παρακάτω επιχειρήσεις:

- Δημοτική επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Καλαμάτας (Δ.Ε.Υ.Α.Κ).
- Δημοτικό Περιφερειακό θέατρο Καλαμάτας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ).
- Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (ΔΕ.ΠΑ.Κ).
- Κεντρική Αγορά Καλαμάτας (Κ.Α.Κ) Α.Ε.
- Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Καλαμάτας (Α.ΔΕ.Κ).
- Δημοτική επιχείρηση Ανασυγκρότησης Καλαμάτας (Δ.Ε.Α.Κ).
- Δημοτική Επιχείρηση Τουριστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (Δ.Ε.Τ.Α.Κ).
- Δημοτική Επιχείρηση Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Καλαμάτας (Κ.Ε.Κ).

Όλες οι παραπάνω επιχειρήσεις αποτελούν Ν.Π.Ι.Δ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Η Δ.Ε.Υ.Α.Κ ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 1982 με βάση το Νόμο 1069/1980. Βρίσκεται στην οδό Ιατροπούλου 1. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου κοινωφελούς χαρακτήρα. Η Επιχείρηση συστάθηκε για την με τον καλύτερο τρόπο άσκηση της πάσης φύσεως δραστηριοτήτων στους τομείς ύδρευσης, αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων, βιολογικού καθαρισμού, ελέγχου νερού και λυμάτων στην περιοχή αρμοδιότητά της που

είναι τα όρια του Δήμου Καλαμάτας. Η Επιχείρηση διαιρείται σε 2 υπηρεσίες: Την Τεχνική και την Διοικητικοοικονομική Υπηρεσία.

Το νερό το οποίο προμηθεύει στους πελάτες της η Επιχείρηση το αγοράζει από τον Σύνδεσμο Ύδρευσης Δήμων Καλαμάτας, Μεσσήνης και Κοινοτήτων της περιοχής.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ συστάθηκε με την υπ' αριθμ' 9462/15-2-1985 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 91/21-2-1985, Τ.Β). Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου. Σκοπός της επιχείρησης είναι:

- α) Η προβολή και ανάπτυξη της ελληνικής θεατρικής παραγωγής στην ευρύτερη γεωγραφική περιφέρεια. Η παροχή δυνατότητας στους νέους δημιουργούς (σκηνοθέτες, σκηνογράφους, συγγραφείς κλπ) να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους γύρω από την θεατρική τέχνη. Η παροχή ευκαιρίας στους νέους της Περιφέρειας να εκφράσουν τις καλλιτεχνικές τους ανησυχίες, η τόνωση της πολιτιστικής ζωής και η δυνατότητα για γενικότερη πολιτιστική άνθηση.
- β) Η δημιουργία Δραματικής Σχολής στην πόλη της Καλαμάτας.
- γ) Η συνεισφορά στον τομέα της απασχόλησης του κλάδου των ηθοποιών και η συμμετοχή τους σε καλλιτεχνικές εκδηλώσεις του Δήμου Καλαμάτας.
- δ) Η ουσιαστική πολιτιστική αποκέντρωση στον ευαίσθητο χώρο της θεατρικής τέχνης με απώτερο στόχο την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Η ΔΕ.ΠΑ.Κ συστάθηκε με την υπ' αριθμ. 30071/11-4-1985 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 204/17-4-1985, Τ.Β). Στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο του Δήμου, νεοκλασικό, διατηρητέο, ευρισκόμενο στην συμβολή των οδών Φαρών και Κρήτης. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου.

Σκοπός της επιχείρησης είναι: Η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου προγράμματος πολιτιστικής ανάπτυξης της πόλης της Καλαμάτας και της ευρύτερης περιοχής, με ειδικότερους στόχους τη δημιουργία της απαραίτητης

πολιτιστικής υποδομής, τη διάδοση και ανάπτυξη της καλλιτεχνικής παιδείας, τη στήριξη και διάδοση της σύγχρονης καλλιτεχνικής και πνευματικής δημιουργίας και την εξασφάλιση των συνθηκών που θα επιτρέψουν την άσκηση και ανάπτυξη των ατομικών δημιουργικών ικανοτήτων στο χορό, τη μουσική, τον κινηματογράφο και τις εικαστικές τέχνες.

Η προβολή, ανάπτυξη και διάδοση των τεχνών αυτών και η ανάπτυξη της συνεργασίας με τους πολιτιστικούς φορείς και τα ερασιτεχνικά συγκροτήματα της πόλης, για την ενίσχυση της ερασιτεχνικής δημιουργίας και την διερεύνηση των πρωτοβουλιών και των παρεμβάσεών τους. Η κατασκευή και διαχείριση χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών και λοιπών υπηρεσιών, καθώς και η πραγματοποίηση επενδύσεων για την ευρύτερη ανάπτυξη της περιοχής.

Η Δ.Ε.Π.Α.Κ δραστηριοποιείται στους εξής τομείς:

- Τομέας Μουσικής
- Τομέας Χορού
- Τομέας Εικαστικών
- Τομέας Λόγου
- Τομέας Ελεύθερου Χρόνου
- Διεθνές Κέντρο Χορού

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Με την υπ' αριθμ. 4783/11-12-1981 απόφαση του Νομάρχη Μεσσηνίας συστάθηκε η Κεντρική Αγορά της Καλαμάτας. Είναι Ανώνυμη Εταιρία με κύριο μέτοχο τον Δήμο Καλαμάτας. Η έκταση της Κεντρικής Αγοράς είναι 10906τμ².

Σκοπός της Εταιρείας είναι η κατασκευή, συντήρηση της Δημοτικής Αγοράς του Δήμου Καλαμάτας καθώς και η κερδοσκοπική εκμετάλλευση αυτής μετά από ανάθεση της δραστηριότητας αυτής σύμφωνα με την απόφαση με αριθμό 55/1981 του Δ.Σ Καλαμάτας.

Για την επιτυχία του σκοπού της η Εταιρία μπορεί:

- α) Να συμμετέχει σε οποιαδήποτε επιχείρηση με παρεμφερή σκοπό, με οποιοδήποτε Εταιρικό τύπο.

- β) Να συνεργάζεται με οποιοδήποτε Φυσικό ή Νομικό πρόσωπο με οποιονδήποτε τρόπο.
- γ) Να ιδρύει υποκαταστήματα ή πρακτορεία οπουδήποτε.
- δ) Να αντιπροσωπεύει οποιαδήποτε ντόπια επιχείρηση.
- ε) Να διαλέγει, συσκευάζει και εμπορεύεται πάσης φύσεως αγροτικά προϊόντα.

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Με την υπ' αριθμ. 4332/22-3-1989 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 236/3-4-1989, Τ.Β), συστάθηκε η Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Καλαμάτας. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και βρίσκεται στο ΒΙΟ.ΠΑ Καλαμάτας.

Σκοπός της επιχείρησης είναι η διαχείριση και ανάπτυξη των προγραμμάτων της Βιομηχανικής περιοχής, του Βιοτεχνικού Πάρκου και των δύο εμπορικών κέντρων, καθώς επίσης και η προώθηση και στήριξη αναπτυξιακών πρωτοβουλιών στον ευρύτερο χώρο του Δήμου Καλαμάτας.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Με την υπ' αριθμ. 47680/29-8-1982 απόφαση του αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών (ΦΕΚ 658/12-9-1982) συστάθηκε η Δημοτική Επιχείρηση Ανασυγκρότησης Καλαμάτας.

Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και στεγάζεται στο ίδιο κτίριο με την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου Καλαμάτας (Παπατσώνη 14).

Σκοπός της επιχείρησης είναι η εξασφάλιση:

- α) Ιδιόκτητης κατοικίας με χαμηλό κόστος.
- β) Χρήσης κατοικίας με μικρό ενοίκιο που θα χαρακτηρίζεται σαν «Τοκοχρεωλυτική δόση» για την απόκτηση της κατοικίας μετά από τακτό χρονικό διάστημα.
- γ) Συμπλήρωσης των στεγαστικών δανείων για την απόκτηση κατοικίας από κατοίκους που δεν έχουν τη δυνατότητα να καλύψουν τη συμμετοχή τους.
- δ) Επαγγελματικής στέγης με τη δημιουργία του Βιοτεχνικού Πάρκου ή άλλων χωρών.

ε) Διαμόρφωσης και διάθεσης πολεοδομημένης γης χωρίς κερδοσκοπικούς στόχους.

στ) Ποιοτικής αναβάθμισης των κατασκευών.

ζ) Υλοποιήσεις προγραμμάτων αναπλάσεων και αναβαθμίσεων.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Με την υπ' αριθμ. 17800/26-6-1991 απόφαση του Νομάρχη Μεσσηνίας (ΦΕΚ 613/2-8-1991) συστάθηκε η Δημοτική Επιχείρηση Τουριστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας. Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και βρίσκεται στη Μαρίνα-Δυτική παραλία Καλαμάτας.

Σκοπός της επιχείρησης είναι η επίσπευση της αναπτυξιακής διαδικασίας στον τομέα του τουρισμού στην ευρύτερη περιοχή του Δήμου Καλαμάτας, με παράλληλο στόχο την αντιμετώπιση συγκεκριμένων αναγκών του τομέα παροχής τουριστικών υπηρεσιών με τη διαχείριση και λειτουργία των δύο ξενοδοχείων Α' κατηγορίας ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ και ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ, του τουριστικού γραφείου και της Μαρίνας, για το ελλειμνισμό τουριστικών σκαφών με όλες τις συμπληρωματικές υπηρεσίες που θα παρέχει.

ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Με την υπ' αριθμ. 21492/4-9-13-995 απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Μεσσηνίας (ΦΕΚ 843/5-10-1995) συστάθηκε το Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης του Δήμου Καλαμάτας.

Είναι Αμιγείς Δημοτική Επιχείρηση και βρίσκεται στην οδό Θουκιδίδου 2. Σκοπός της εταιρίας είναι η υλοποίηση προγραμμάτων συσχετιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης ή και συναφείς προς το αντικείμενο αυτό δραστηριότητες. Πιο αναλυτικά θα μιλήσουμε για το Κ.Ε.Κ στο σχετικό κεφάλαιο παρακάτω.

Σχηματική απεικόνιση των Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. που υπάγονται στο Δήμο Καλαμάτας.

9. Λοιπές υπηρεσίες που εξαρτώνται διοικητικά και οικονομικά από το Δήμο

- ◆ Δημοτικό Στάδιο
- ◆ Κλειστό Γυμναστήριο
- ◆ Κολυμβητήριο
- ◆ Δημοτικό Ωδείο
- ◆ Πνευματικό Κέντρο – Λαϊκή Βιβλιοθήκη
- ◆ Κινηματογραφική Λέσχη Καλαμάτας
- ◆ Φωτογραφική Λέσχη Καλαμάτας
- ◆ Περιηγητική Λέσχη Καλαμάτας
- ◆ Εικαστική Λέσχη Καλαμάτας
- ◆ Δημοτικό Νεκροταφείο
- ◆ Μαρίνα
- ◆ Ερασιτεχνικό θεατρικό Εργαστήρι Καλαμάτας

10. Ιδιότητα διατηρητέα κτίρια του Δήμου Καλαμάτας

Τα ιδιότητα διατηρητέα κτίρια του Δήμου Καλαμάτας είναι:

- ◆ "ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ"
- ◆ "ΖΟΥΜΠΟΥΛΕΙΟ"
- ◆ "ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΠΑΡΑΛΙΑΣ"
- ◆ Κτίριο "ΧΑΝΔΡΙΝΟΥ – ΔΑΣΚΑΡΟΛΗ"
- ◆ Κτίριο "ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ"
- ◆ Κτίριο "ΤΣΙΓΚΟΥ"
- ◆ Κτίριο "ΚΡΑΣΑΚΟΠΟΥΛΟΥ"
- ◆ Κτίριο "ΦΙΤΣΑΛΟΥ – ΚΛΕΙΔΩΝΑ"
- ◆ Κτίριο "ΚΑΤΣΟΥΛΕΑ"
- ◆ Κτίριο "ΠΛΕΜΑΤΙΑ – ΒΟΓΟΠΟΥΛΟΥ"
- ◆ Ξενοδοχείο "ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ"
- ◆ Ξενοδοχείο "ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ"
- ◆ Κτίριο "ΛΟΧΟΥ" παλιού στρατοπέδου του 9^{ου} Συντάγματος

♦ Κτίριο "ΛΑΛΕΑ"

11. Οικονομικά στοιχεία

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας ερευνήθηκε ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός του Δήμου Καλαμάτας κατά τα οικονομικά έτη 1996 και 1997.

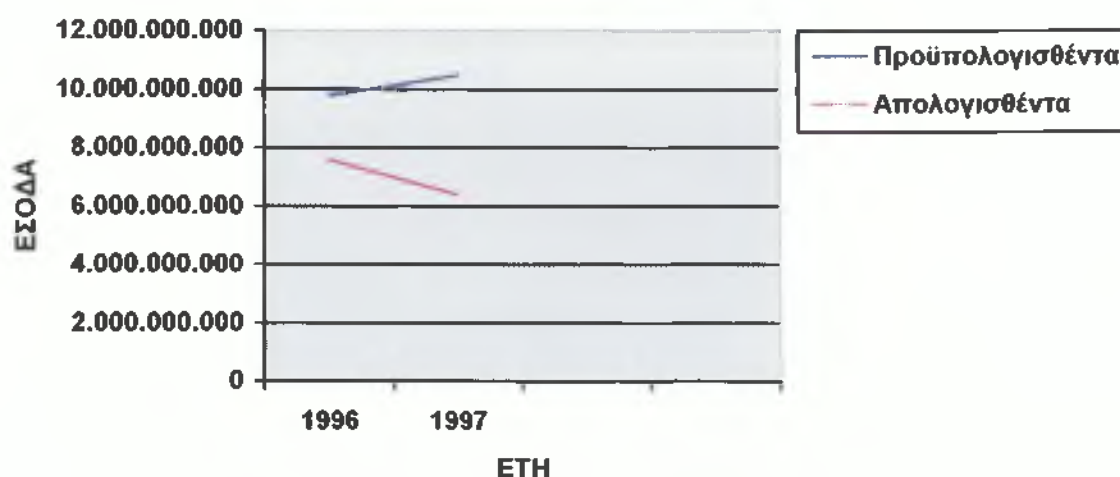
Σύμφωνα λοιπόν με τις εισηγητικές εκθέσεις του δήμου Καλαμάτας για τα έτη 1996 – 1997 τα προϋπολογισθέντα και εισπραχθέντα έσοδα καθώς και τα προϋπολογισθέντα και ενταλθέντα έξοδα είναι:

ΕΣΟΔΑ

ΕΤΗ	ΕΣΟΔΑ	
	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ	ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ
1996	9.777.118.943	7.591.611.338
1997	10.465.196.035	6.378.446.811

Πίνακας2: Προϋπολογισθέντα – Απολογισθέντα έσοδα Δήμου Καλαμάτας για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 1: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εσόδων Δήμου Καλαμάτας για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 2 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης διαπιστώνουμε τα εξής:

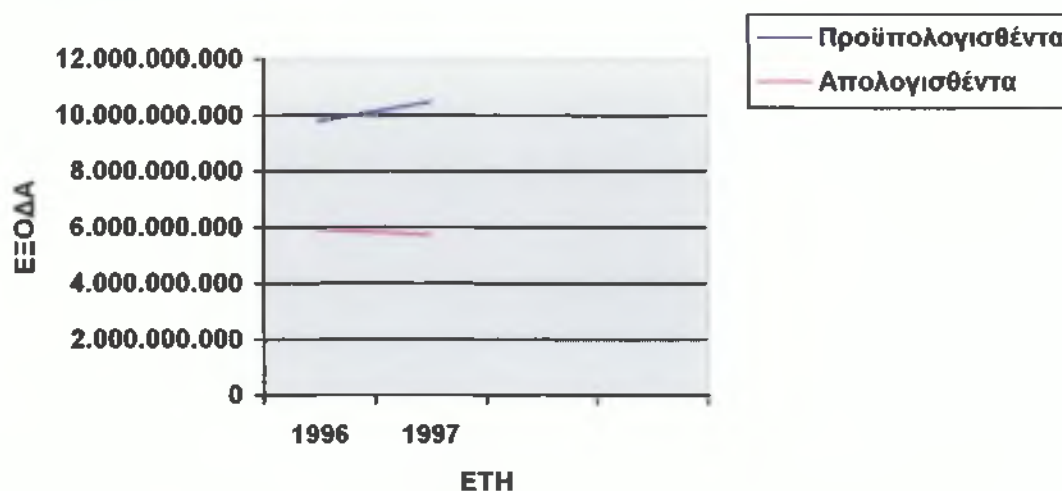
1. Το 1997 παρατηρείται μείωση των απολογισθέντων εσόδων κατά 15,9% σε σχέση με το 1996.
2. Το 1996 τα απολογισθέντα έσοδα είναι λιγότερα κατά 22,3% σε σχέση με τα προϋπολογισθέντα έσοδα και
3. Τα απολογισθέντα έσοδα του 1997 είναι κατά 39,05% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα. Εδώ εμφανίζεται η μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων και των απολογισθέντων εσόδων.

ΕΞΟΔΑ

ΕΤΗ	ΕΞΟΔΑ	
	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ	ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ
1996	9.777.118.943	5.898.743.049
1997	10.465.196.035	5.733.496.690

Πίνακας 3: Προϋπολογισθέντα – Απολογισθέντα έξοδα Δήμου Καλαμάτας για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.2: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εξόδων Δήμου Καλαμάτας για τα έτη 1996-1997.

Πηγή : Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 3 και με τη βοήθεια του διαγράμματος παρουσίασης διαπιστώνουμε τα εξής:

1. Το 1997 παρατηρείται μείωση των απολογισθέντων εξόδων κατά 2,8% σε σχέση με το 1996.
2. Τα απολογισθέντα έξοδα του 1996 είναι κατά 39,6% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.
3. Τα απολογισθέντα έξοδα του 1997 είναι κατά 45,21% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα. Εδώ εμφανίζεται η μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων και των απολογισθέντων εξόδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

1. Γενικά

Ο Δήμος Καλαμάτας ευαίσθητος στα προβλήματα που συσσωρεύονται από την αλλαγή των κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων της περιοχής και λαμβάνοντας υπόψη τη κοινωνική – προνοιακή και πολιτιστική – εκπαιδευτική υποδομή της πόλης έχει αναπτύξει μια πολύπλευρη κοινωνική πολιτική. Βασικός άξονας αυτής της πολιτικής είναι η λειτουργία νέων υπηρεσιών και η υλοποίηση προτύπων προγραμμάτων που στόχο έχουν την προστασία της υγείας, της αξιοπρέπειας και της ποιότητας ζωής των δημοτών, ιδιαίτερος των ευαίσθητα κοινωνικών ομάδων.

«Πιστεύουμε στον ανθρωποκεντρικό Δήμο, που έχει σκοπό και όραμά του να είναι κοντά στους δημότες και με τη μεταξύ τους συνεργασία να δίνει λύσεις στα προβλήματα που τους απασχολούν. Κύρια έκφραση του ανθρωποκεντρικού Δήμου είναι η κοινωνική στήριξη. Η ανάπτυξη της αλληλεγγύης και των ανθρώπινων σχέσεων, η φροντίδα στα άτομα της τρίτης ηλικίας, στα άτομα με ειδικές ανάγκες, η μέριμνα για την οικογένεια και η προστασία των παιδιών από τους κινδύνους της εποχής»¹

Η άσκηση κοινωνικής πολιτικής από τον Δήμο ξεκίνησε το 1982 με την δημιουργία στην πόλη δύο Κέντρων Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η), τα οποία αποτελούν μια μορφή κρατικής παρέμβασης που αποσκοπεί στην πρόληψη της περιθωριοποίησης ή την διατήρηση της τρίτης ηλικίας σε κατάσταση ενεργούς κοινωνικής παρουσίας.

Τα δύο Κ.Α.Π.Η της Καλαμάτας έχουν κύρια ενασχόλησή τους τα προβλήματα και τις ιδιαιτερότητες της 3^{ης} ηλικίας και γενικά τη φροντίδα των ηλικιωμένων με το πλεονέκτημα να μένουν στο οικείο τους περιβάλλον.

Είναι στελεχωμένα με επιστημονικό προσωπικό για την πραγματοποίηση των στόχων τους και εφαρμόζουν ποικίλα προγράμματα για την επίτευξη του σκοπού τους όπως:

---

¹ Εφημερίδα ΘΑΡΡΟΣ (ημερ. Δημοσίευσης 23-3-1997): Συνέντευξη από τον κ. Γεώργιο Λαφαζάνο, Πρόεδρο του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα.

- Την προσφορά ιατρικών εξετάσεων με επίκεντρο την πρόληψη και την υποστήριξη σε συγκεκριμένα θέματα.
- Τις ομάδες χειροτεχνίας, ζωγραφικής, χορωδιών και οργάνωσης προγραμμάτων ψυχαγωγίας, που συνεισφέρουν στην καταπολέμηση των προκαταλήψεων.
- Το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι».

Το πρόγραμμα αυτό εκφράζει μια νέα τάση παροχής υπηρεσιών που αποβλέπουν στην κάλυψη των αναγκών των ηλικιωμένων ατόμων που πραγματικά έχουν ανάγκη αλλά ποτέ δεν φθάνουν στις αρμόδιες κεντρικές υπηρεσίες, κυρίως γιατί είχαν χάσει την αυτονομία τους. Το πρόγραμμα αυτό περνάει από την επιδοματική πολιτική στην πολιτική κοινωνικής έρευνας και δράσης.

Το 1993 ο Δήμος Καλαμάτας πραγματοποιεί το δεύτερο βήμα όσον αφορά την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής με τη δημιουργία του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα. Πρόκειται για μια κοινωνική παρέμβαση προληπτικού χαρακτήρα μέσα από ένα οργανωμένο δίκτυο παροχής υπηρεσιών, συμβουλευτικής βοήθειας, ενημέρωσης και διαπαιδαγώγησης, σε συνεργασία με όλους τους φορείς, τους συλλόγους και τις υπηρεσίες της περιοχής, που στόχο έχει την αγωγή και προαγωγή της υγείας των δημοτών και την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων που τους απασχολούν.

Άλλη μορφή κοινωνικής πολιτικής του Δήμου είναι η δημιουργία, το 1995, του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ), Στόχος αυτής της πολιτικής είναι η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού ιδιαίτερα ευάλωτων κοινωνικών ομάδων (νέοι, άνεργοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, γυναίκες) μέσα από την υλοποίηση Κοινοτικών Προγραμμάτων.

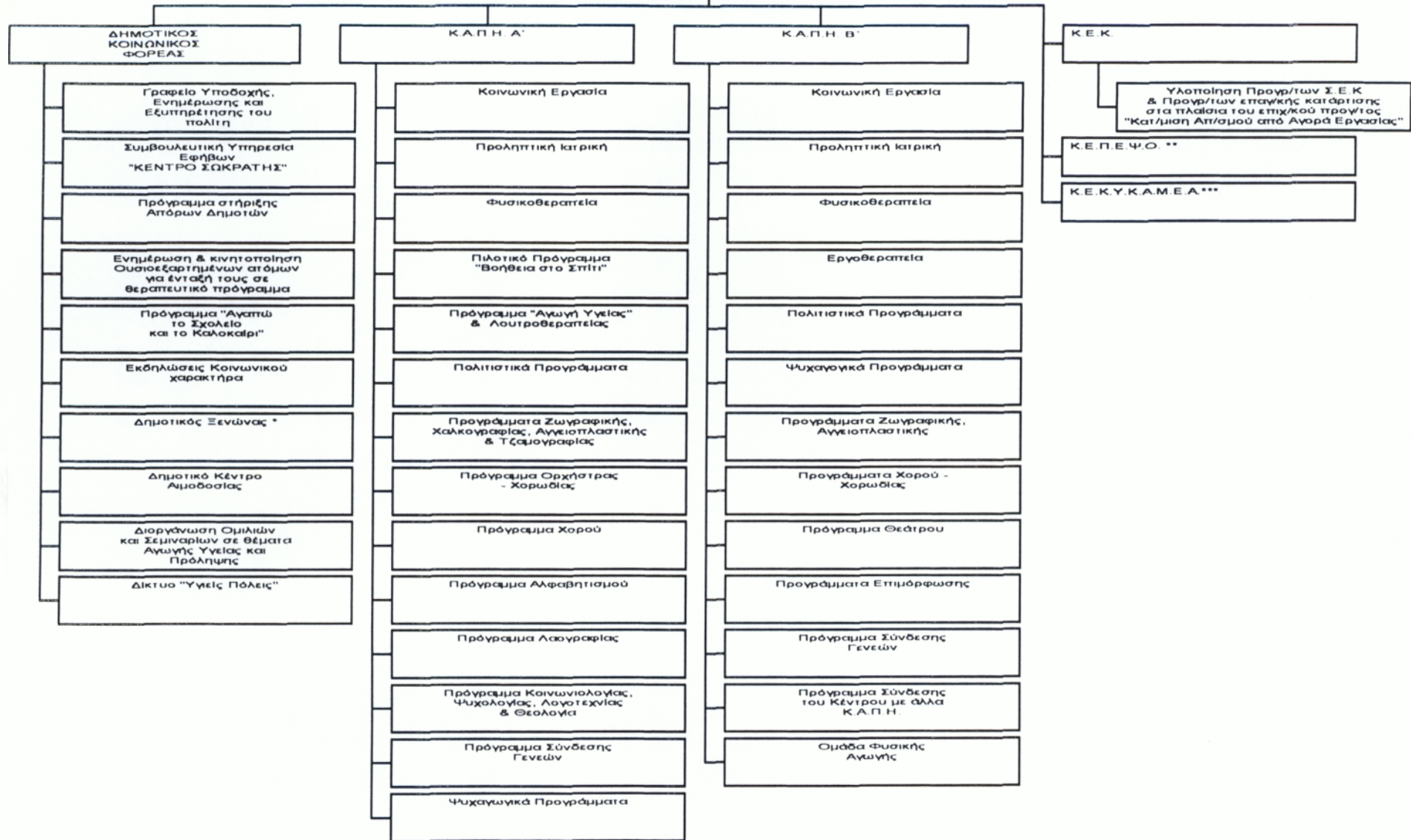
Επίσης η συμμετοχή του Δήμου Καλαμάτας στην ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου Ψυχικής Υγείας, του Κέντρου ενημέρωσης – Πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης για Ψυχοδραστικές Ουσίες (Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο) και του Κέντρου Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΚΕ.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α) αποτελούν εκφράσεις της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου.

Μπορεί όμως εύλογα να αναρωτηθεί κανείς αν η υπάρχουσα δομή της κοινωνικής πολιτικής στο Δήμο και οι υπάρχουσες κοινωνικές υπηρεσίες καλύπτουν τις ανάγκες των κατοίκων της πόλης.

Σε μια πόλη με 44.000 κατοίκους, με σημαντικές ελλείψεις στην πληροφόρηση των πολιτών για τις παρεχόμενες κοινωνικές υπηρεσίες, τόσο οι ανάγκες είναι πολλές όσο και αυξανόμενες. Χρήστες ναρκωτικών ουσιών, παλιννοστούντες, αλκοολικοί, άγαμες μητέρες, άστεγοι, μοναχικοί, αλλά και άνεργοι απαιτούν και χρειάζονται να απευθυνθούν σε μια υπηρεσία του Δήμου, να νιώσουν την πρόνοια και τη φροντίδα από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Οι δομές της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Καλαμάτας απεικονίζονται σχηματικά στο παρακάτω σχήμα.

**ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ**

*Ο Δημοτικός Ξενώνας δεν έχει λειτουργήσει.
 **Το Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο. δεν έχει λειτουργήσει ακόμη.
 ***Το Κ.Ε.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α. δεν έχει κατασκευαστεί ακόμη.

Σχηματική απεικόνιση των δομών της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Καλαμάτας.

2. ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

2.1 Ιστορικό δημιουργίας Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Ο Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας ιδρύθηκε το 1993. Λόγω έλλειψης προσωπικού παρέμεινε ανενεργός για τρία (3) χρόνια. Την 1^η Ιουνίου 1996 ξεκίνησε τη λειτουργία του στελεχωμένος από δύο υπαλλήλους (Κοινωνική Λειτουργό και Διοικητικό υπάλληλο) αποσπασμένους από τις κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου.

Αρχικά στεγάστηκε στο Δημαρχείο της πόλης, σε ένα από τα γραφεία των κεντρικών υπηρεσιών του Δήμου και το Μάρτιο του 1998 μεταφέρθηκε και στεγάστηκε σε ιδιόκτητο κτίριο του Δήμου επί της Α΄ παρόδου, Αναγνωσταρά 20.

2.2 Ίδρυση του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Με την υπ' αριθμ. 5223/18-3-1993 απόφαση του νομάρχη Μεσσηνίας κ. Ε. Τριανταφύλλου και έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 187 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Δ.Κ.Κ) (Π.Δ. 323/89).
2. Την αριθμ. 21/1993 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας όπως αυτά δημοσιεύθηκαν στο υπ' αριθμ. 250/12-4-1993 Φ.Ε.Κ Τ.Β, συστάθηκε ξεχωριστό Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου στο Δήμο Καλαμάτας με την επωνυμία «*ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ*» που εξαρτάται και εποπτεύεται από το Δημοτικό Συμβούλιο, όπως προβλέπεται από την παράγραφο 1 του άρθρου 175 του Π.Δ 76/1985.

2.3 Σκοποί του Δημοτικού κοινωνικού Φορέα

Σκοποί του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα είναι:

- Η αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων (ναρκωτικά, aids, αλκοολισμός κ.α).
- Η αγωγή και προαγωγή της υγείας.
- Η ενημέρωση, πρόληψη, πρόνοια.

Για την επιτυχία των σκοπών του, το Νομικό Πρόσωπο θα πρέπει να συνεργάζεται με όλους τους φορείς και παράγοντες (κρατικούς, κοινωνικούς συλλόγους, ενώσεις, σωματεία).

2.4 Γεωγραφική θέση Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Όπως αναφέραμε πριν, ο Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας αρχικά στεγαζόταν στο Δημαρχείο της πόλης. Στη συνέχεια μεταφέρθηκε και στεγάστηκε σε ιδιόκτητο κτίριο του Δήμου, που βρίσκεται πλησίον του Δημαρχείου, επί της Α΄ παρόδου Αναγνωσταρά 20 (μέχρι πρόσφατα στο κτίριο αυτό στεγαζόταν το ΣΤΕΚΙ της Κινηματογραφικής Λέσχης Καλαμάτας).

Ο συγκεκριμένος Φορέας βρίσκεται στο κέντρο της πόλης, κοντά σε σταθμό αστικής συγκοινωνίας και έχει άμεση πρόσβαση σε τέσσερις κεντρικές οδικές αρτηρίες της πόλης (οδός Αριστομένους, οδός Αναγνωσταρά, οδός Κολοκοτρώνη, οδός Χρήστου Κουμάντου). Σημειώνεται ότι στις οδικές αρτηρίες που προαναφέραμε έχουν τοποθετηθεί σε ευδιάκριτα σημεία του πινακίδες οι οποίες καθοδηγούν τους δημότες για την θέση στην οποία βρίσκεται ο συγκεκριμένος φορέας. Όλα αυτά καθιστούν την εύκολη προσέγγιση του Κοινωνικού Φορέα από τους δημότες χωρίς πολλές περιπλανήσεις.

Από την άλλη πλευρά ο Κοινωνικός Φορέας βρίσκεται πολύ κοντά στο Δημαρχείο της πόλης, εξασφαλίζοντας έτσι την άμεση πρόσβαση των υπαλλήλων του στις κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου, προκειμένου για την διεκπεραίωση διαφόρων διοικητικών υποθέσεων του Φορέα.

Η χωροθέτηση του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα παρουσιάζεται οπτικά στο χάρτη 1 που ακολουθεί:

Χάρτης 1: Γεωγραφική θέση Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα.

2.5 Κτιριακή Χωροκατανομή Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Ο Δήμος Καλαμάτας, προκειμένου να στεγάσει τις υπηρεσίες του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα, αγόρασε διατηρητέο ακίνητο ιδιοκτησία των κ. Ελένης Χρονοπούλου και Ηλία Τερζάκη

Το κτίριο αυτό βρίσκεται επί της Α' παρόδου Αναγνωσταρά 20 και επισκευάστηκε υπό την επίβλεψη της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Καλαμάτας.

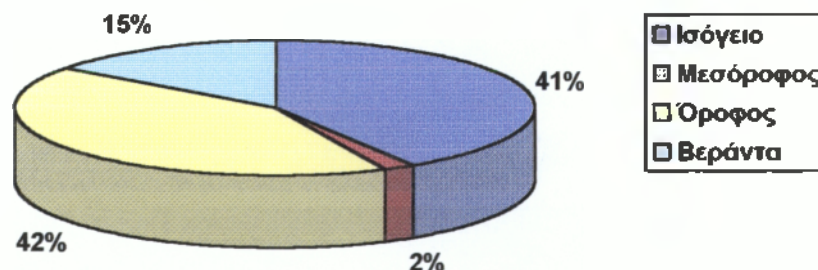
Η επιφάνεια του οικοπέδου έχει συνολική έκταση 200τ.μ. περίπου ενώ το εμβαδόν του κτιρίου είναι 344τ.μ.

Το κτίριο αποτελείται από το ισόγειο, το μεσόροφο και έναν όροφο. Αναλυτικά τα στοιχεία οικοδομής του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

Εμβαδόν οικοπέδου	200 τ.μ
Εμβαδόν κτιρίου	350 τ.μ.
Εμβαδόν ισογείου	144 τ.μ
Εμβαδόν μεσωρόφου	6 τ.μ
Εμβαδόν ορόφου	147 τ.μ
Εμβαδόν βεράντας	53 τ.μ.

Πίνακας 1: Στοιχεία Οικοδομής Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Πηγή: Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Καλαμάτας

Σχ. 1: Κατανομή χώρων Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα σε ποσοστά.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Με τη βοήθεια του παραπάνω σχήματος παρατηρούμε ότι ο όροφος καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό σε τ.μ. (42%) από το σύνολο των τ.μ. όλων των χώρων του κτιρίου.

Το ισόγειο συνδέεται με τον όροφο με κλίμακες. Στο ισόγειο βρίσκονται το γραφείο της κοινωνική Λειτουργού – Γραφείο Υποδοχής, ενημέρωσης και εξυπηρέτησης των πολιτών, η αίθουσα εκδηλώσεων του Κοινωνικού Φορέα και μία αποθήκη. Στον μεσόροφο βρίσκονται οι χώροι υγιεινής. Ο όροφος αποτελείται από το γραφείο του Προέδρου-αίθουσα συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου και τρεις αίθουσες-γραφεία Γραμματειακής Υποστήριξης.

Τα μηχανήματα κεντρικής θέρμανσης του κτιρίου βρίσκονται στη βεράντα μέσα σε ειδικά διαμορφωμένο λεβητοστάσιο.

Επισημαίνεται ότι το συγκεκριμένο κτίριο είναι κατάλληλα σχεδιασμένο έτσι ώστε να είναι εύκολη η πρόσβαση των ατόμων που κινούνται με αναπηρικά καροτσάκια. Συγκεκριμένα το γραφείο της Κοινωνικής Λειτουργού και η αίθουσα εκδηλώσεων διαθέτουν ξεχωριστή είσοδο με αναβατήρα διευκολύνοντας έτσι την πρόσβαση των ατόμων με ειδικές ανάγκες στο κτίριο.

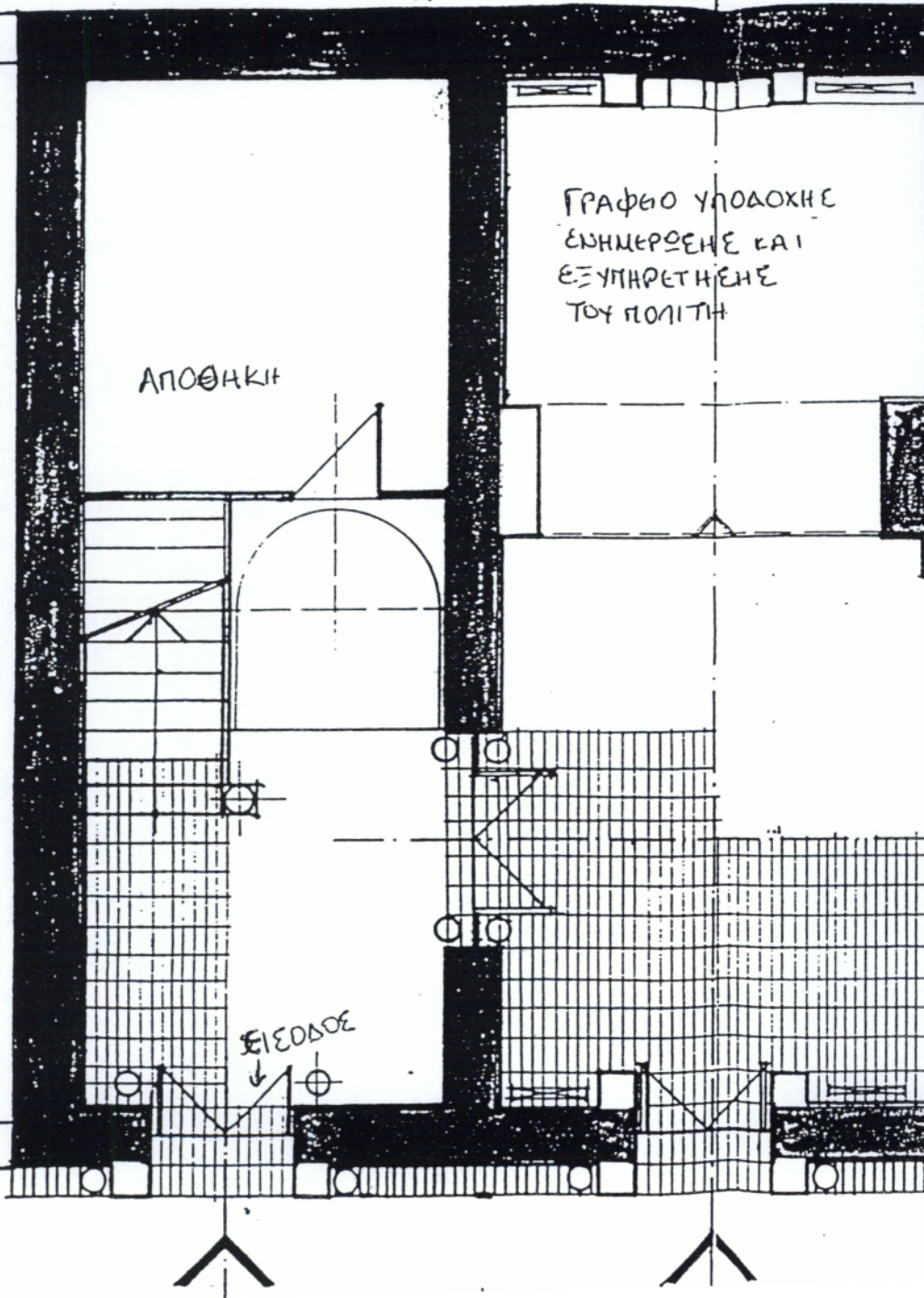
Συμπέρασμα όλων των παραπάνω είναι ότι ο κτιριακός σχεδιασμός του κοινωνικού φορέα είναι λειτουργικός και αποτελεσματικός. Μοναδικό αρνητικό στοιχείο είναι η περιορισμένη έκταση του οικοπέδου με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επεκταθεί το κτίριο μελλοντικά αν χρειαστεί.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΔΟΧΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΚΑΙ
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΙΣΟΓΕΙΟΣ ΑΠΟΘΗΚΗ

ΕΙΣΟΔΟΣ
↓

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ ΟΡΟΦΟΥ

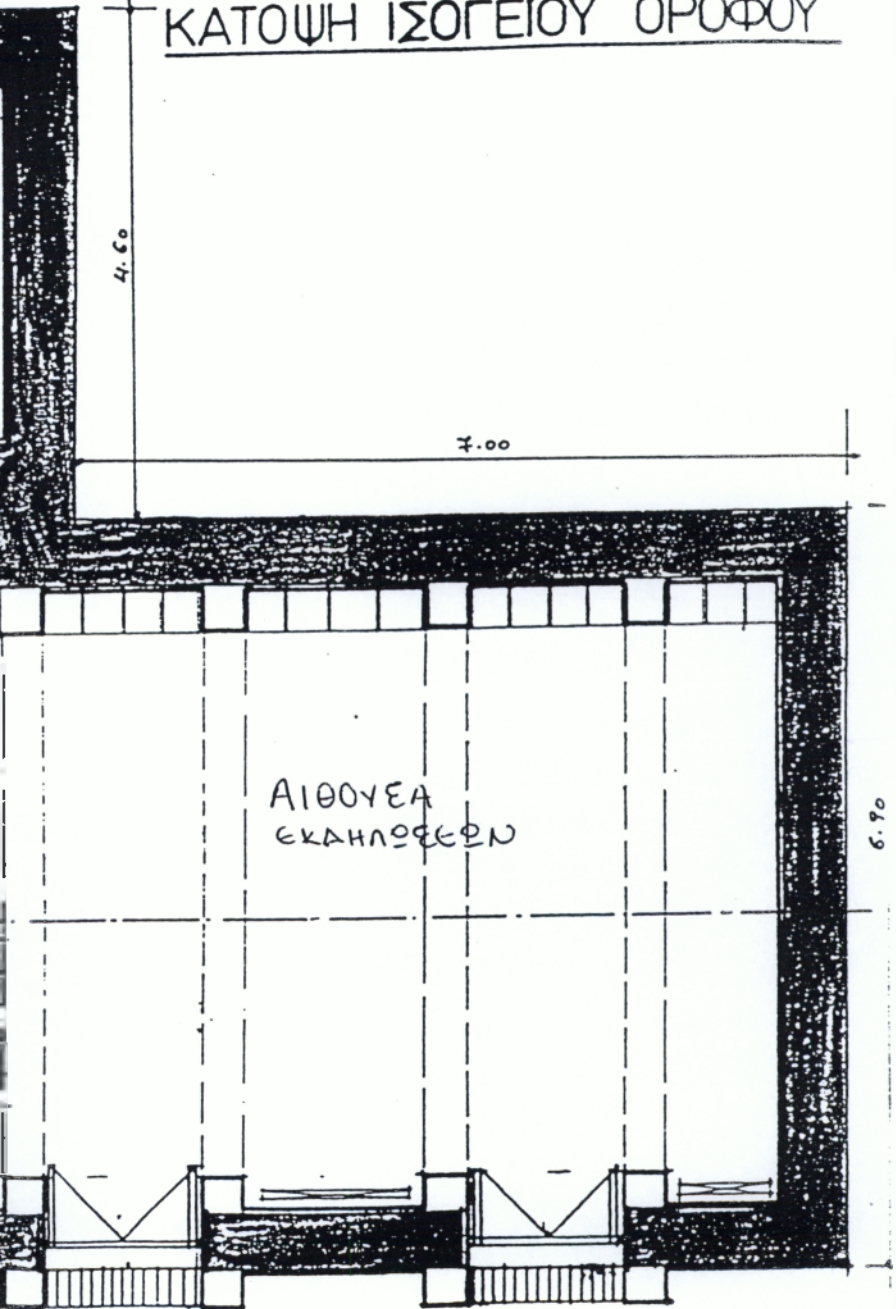
4.60

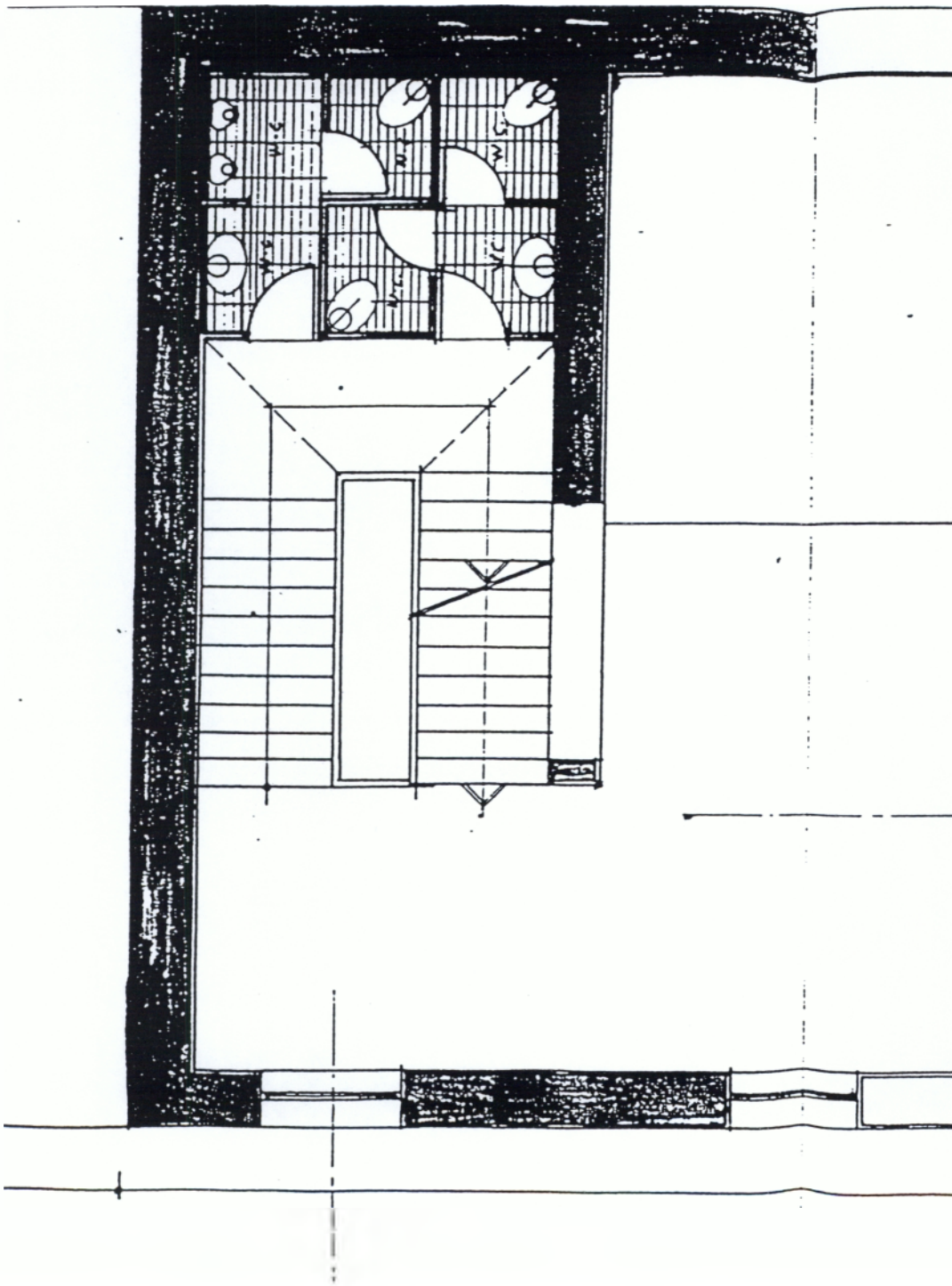
7.00

ΑΙΘΟΥΣΑ
ΕΚΑΗΛΟΣΕΒΩΝ

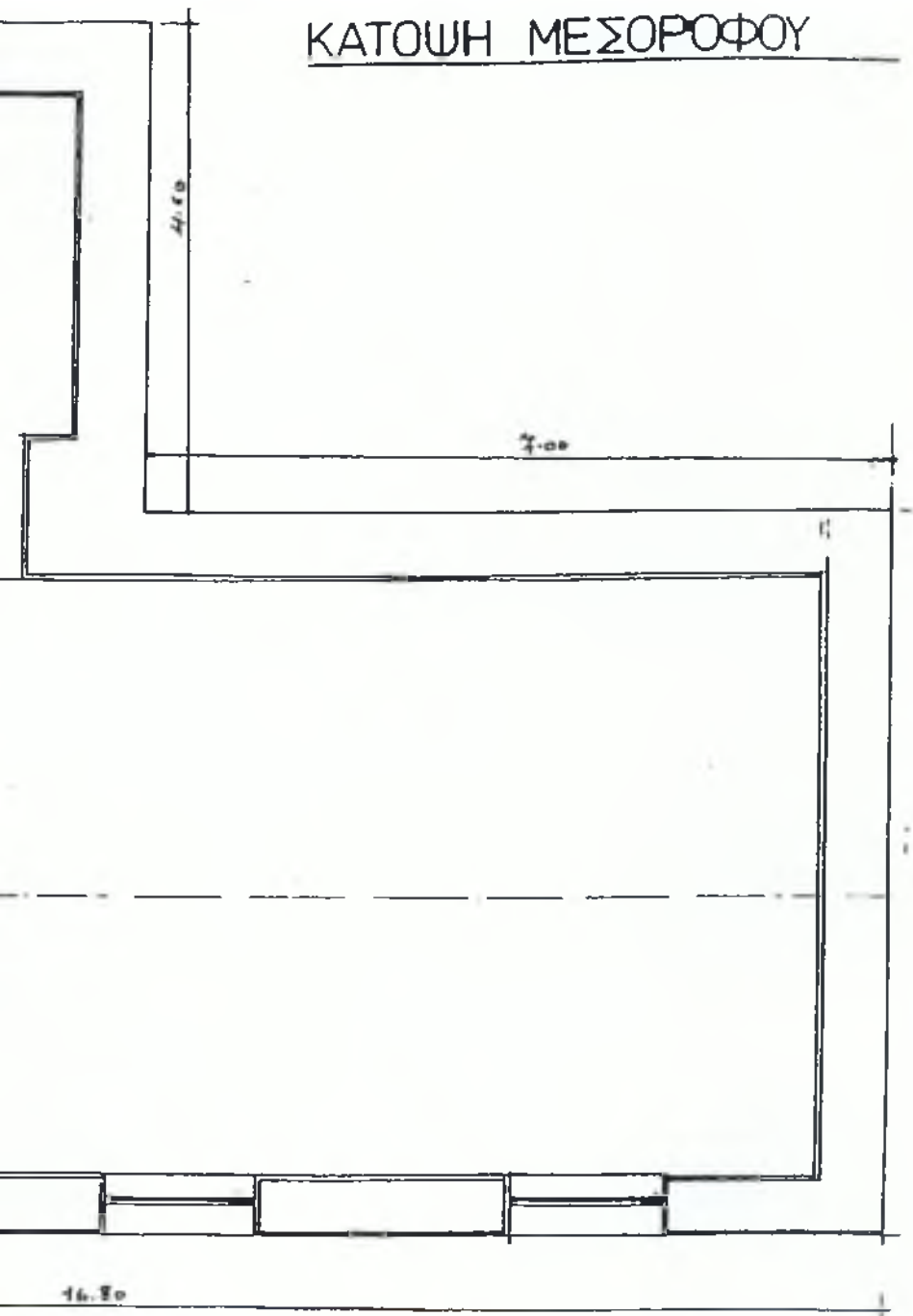
6.90

Ε.Ε.

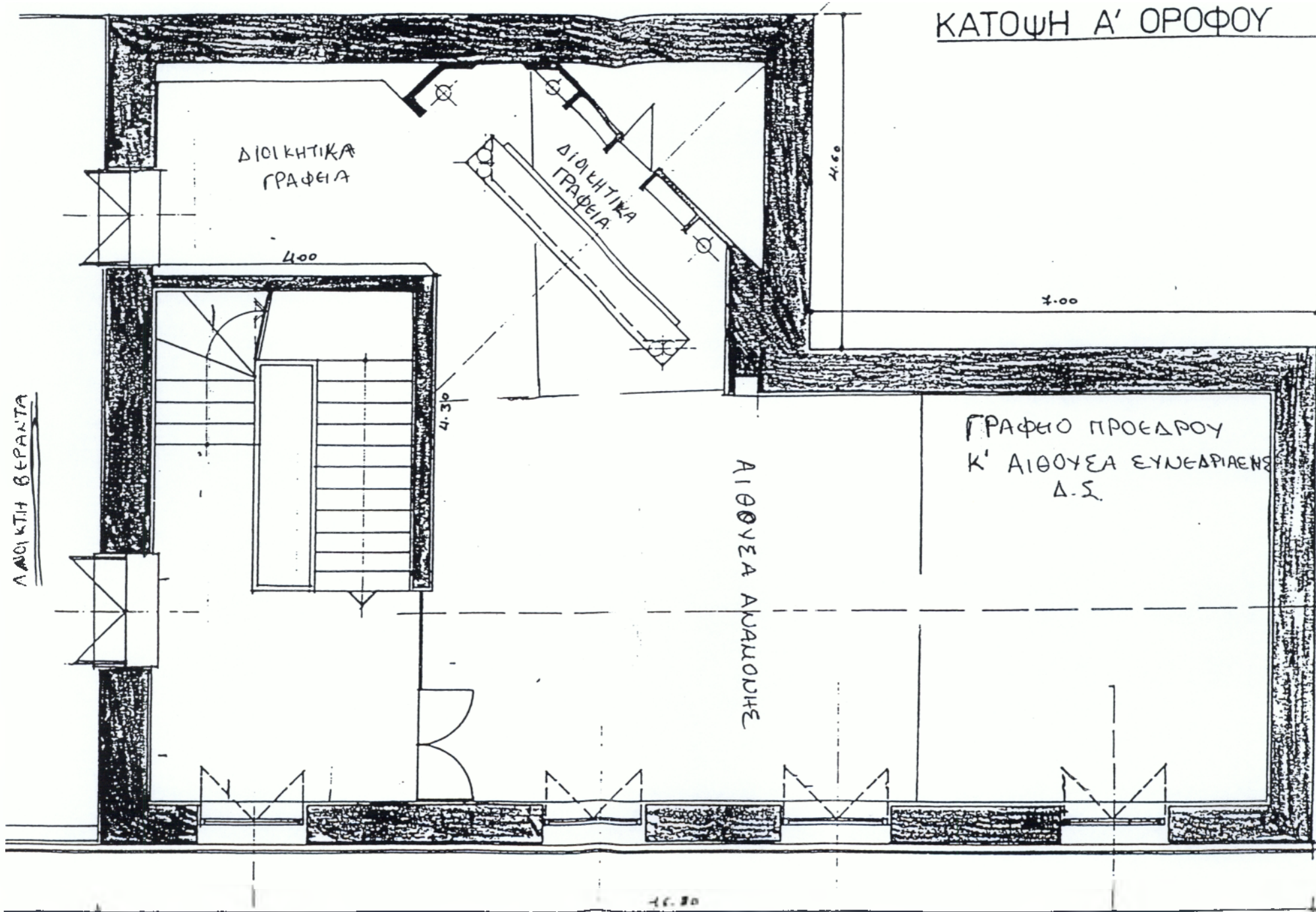

ΚΑΤΩΨΗ ΜΕΣΟΡΟΦΟΥ

ΚΑΤΟΨΗ Α' ΟΡΟΦΟΥ

2.6 Οργανωτική Δομή του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Επειδή υπάρχουν πολλοί τομείς δράσεις του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα κρίνεται απαραίτητο να διοικείται από 11μελές Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ) που θα το απαρτίζει:

- α. Ο Δήμαρχος ή ο οριζόμενος από αυτόν Αντιδήμαρχος ή Δημοτικός Σύμβουλος, ως Πρόεδρό του.
- β. Δύο (2) Δημοτικοί Σύμβουλοι (ένας της πλειοψηφίας και ένας της μειοψηφίας).
- γ. Οκτώ (8) πολίτες, εκπρόσωποι κοινωνικών φορέων.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Ν.Π.Δ.Δ υπό τα στοιχεία β και γ ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο και η θητεία τους ακολουθεί τη θητεία της Δημοτικής Αρχής.

Η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου με το αποτέλεσμα της εκλογής κοινοποιείται από τον Πρόεδρο του Σώματος στον Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο ή τον Δημοτικό Σύμβουλο που έχει οριστεί από τον Δήμαρχο Πρόεδρος, που είναι και πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κοινωνικού Φορέα, μετά την έγκριση της από την Νομαρχία.

Μέσα σε δέκα ημέρες από την κοινοποίηση αυτή ο Δήμαρχος ή ο οριζόμενος από τον Δήμαρχο, Αντιδήμαρχος ή Δημοτικός Σύμβουλος με την ιδιότητα του Προέδρου του Κοινωνικού Φορέα συγκαλεί σε συνεδρίαση του εκλεγέντες, κατά την οποία το Διοικητικό Συμβούλιο εκλέγει ένα από τα μέλη του για Αντιπρόεδρο.

Για την έκπτωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Κοινωνικού Φορέα από το αξίωμά τους, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα. Το ίδιο ισχύει και για την παραίτηση κάποιου μέλους από το αξίωμά του. Στην περίπτωση αυτή, η παραίτηση υποβάλλεται στο Δημοτικό Συμβούλιο το οποίο και αποφασίζει για την αποδοχή της ή όχι.

Για την αντικατάσταση μέλους του Δ.Σ του Κοινωνικού Φορέα απαιτείται απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που λαμβάνεται με την πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, ύστερα από την υποβολή στο Δημοτικό Συμβούλιο ειδικής απόλυτα αιτιολογημένης απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, που πάρθηκε με πλειοψηφία τουλάχιστον έξι (6) μελών του.

Τον Πρόεδρο όταν απουσιάζει ή κωλύεται αναπληρώνει ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου.

2.7 Αρμοδιότητες του Δ.Σ του Κοινωνικού Φορέα

Οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου του Κοινωνικού φορέα είναι οι εξής:

- Στο Δ.Σ ανήκει η φροντίδα για την επίτευξη των σκοπών του Κοινωνικού Φορέα του Δήμου Καλαμάτας.
- Το Δ.Σ διαχειρίζεται την περιουσία και γενικά τα συμφέροντα του Φορέα και μπορεί να αναθέτει σε μέλη του την ειδικότερη επιμέλεια ορισμένων τομέων δραστηριοτήτων ή διαχείρισεως.

2.8 Αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ

Οι αρμοδιότητες του προέδρου του Δ.Σ είναι οι εξής:

- Εκπροσωπεί το Νομικό Πρόσωπο στα δικαστήρια και σε κάθε Δημόσια Αρχή.
- Εκτελεί τις αποφάσεις του Δ.Σ.
- Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του Κοινωνικού Φορέα και τις διευθύνει καθώς και του εν γένει προσωπικού.
- Υπογράφει τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής μέσα στα πλαίσια των πιστώσεων του προϋπολογισμού μετά από προηγούμενο έλεγχο των δικαιολογητικών από τον υπεύθυνο υπάλληλο της υπηρεσίας.
- Εκδίδει και υπογράφει Βεβαιώσεις κ.λ.π καθώς και τις διάφορες συμβάσεις που συνάπτει ο Κοινωνικός Φορέας.
- Παρίσταται στις συνεδριάσεις του Δ.Σ. στις οποίες προεδρεύει.
- Ενεργεί προμήθειες και αναθέσεις έργων ή εργασιών κ.λ.π σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για τους Δήμους.
- Συγκαλεί τη συνεδρίαση του Δ.Σ και εισηγείται τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την άρτια λειτουργία του Νομικού Προσώπου και την επίτευξη των σκοπών του.

2.9 Συγκρότηση και οργάνωση Υπηρεσιών Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Μέχρι στιγμής, το Διοικητικό Συμβούλιο του Κοινωνικού Φορέα δεν έχει καταρτίσει τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του και κατά επέκταση δεν τον έχει υποβάλλει για έγκριση στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Για να μπορέσει όμως ο Φορέας να λειτουργήσει σωστά και να πετύχει την εφαρμογή των προγραμμάτων του θα πρέπει να συγκροτηθεί από τις απαραίτητες υπηρεσίες.

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας παραθέτουμε τις υπηρεσίες που πιστεύουμε ότι θα πρέπει να συγκροτήσουν τον Κοινωνικό Φορέα και οι οποίες θα συμβάλλαν στον καλύτερο σχεδιασμό και λειτουργία των προγραμμάτων του. Αυτές είναι:

Συγκρότηση υπηρεσιών

1. Διοικητική Υπηρεσία
2. Κοινωνική Υπηρεσία

Οι Υπηρεσίες θα έχουν τα εξής γραφεία:

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

1. Γραφείο Ενημέρωσης και Πληροφοριών
2. Γραφείο Γραμματειακής και Κοινωνικής Υποστήριξης

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

1. Γραφείο Κοινωνικής Έρευνας
2. Γραφείο Κοινωνικής Εργασίας
3. Γραφείο Πρόληψης και Αγωγής

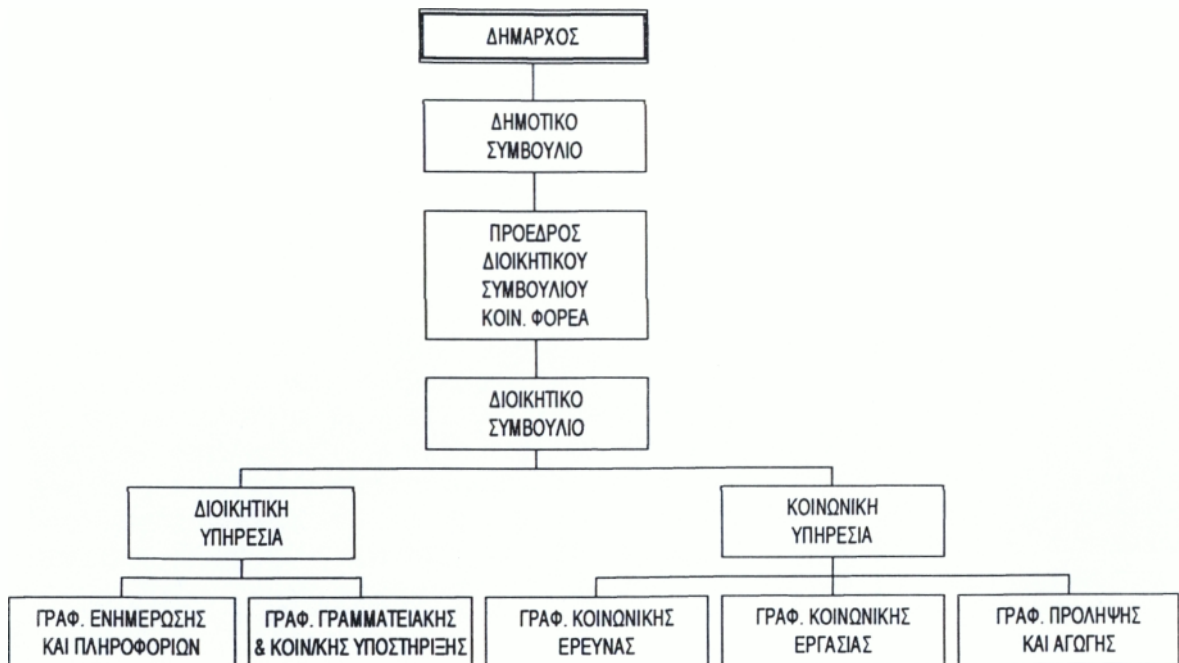
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: 26-11-1998

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΣΠΗΛΙΩΤΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

2.10 Προσωπικό Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Όπως αναφέραμε και πριν, δεν έχει καταρτιστεί ακόμη ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Κοινωνικού Φορέα. Έτσι το προσωπικό που στελεχώνει σήμερα τον Κοινωνικό Φορέα αποτελείται από δύο (2) έκτακτους υπαλλήλους, αποσπασμένους από τις Κεντρικές Υπηρεσίες του Δήμου. Οι υπάλληλοι αυτοί είναι:

- Ένας Διοικητικός Υπάλληλος
- Μια Κοινωνική Λειτουργός

2.11 Πρόγραμμα Δράσης του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Κατά την διάρκεια των τριών πρώτων μηνών κάθε έτους καταρτίζεται το ετήσιο πρόγραμμα δραστηριότητας του Κοινωνικού φορέα. Το πρόγραμμα αυτό καταρτίζεται από την Κοινωνική λειτουργό σε συνεργασία με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου (Ψυχολόγο και Επισκέπτρια Υγείας) και κατόπιν υποβάλλεται για έγκριση στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Σε αυτό το σημείο της εργασίας, παραθέτουμε το πρόγραμμα δράσης του Κοινωνικού Φορέα από το 1996 μέχρι σήμερα.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει:

A. Την ίδρυση του Συμβουλευτικού Σταθμού

Ο Συμβουλευτικός Σταθμός απευθύνεται σε παιδιά, εφήβους ενήλικες, γονείς, οικογένειες, εκπαιδευτικούς, υπηρεσίες, φορείς, συλλόγους κλπ.

Περιλαμβάνει:

- Στον τομέα της πρωτογενούς πρόληψης τη λειτουργία του Κέντρου Πρόληψης.
- Στον τομέα της δευτερογενούς πρόληψης τη λειτουργία του κέντρου «Σωκράτης».
- Στον τομέα της τριτογενούς πρόληψης τη λειτουργία του Κέντρου Ενημέρωσης ουσιοεξαρτημένων ατόμων.
- Κέντρο για τις οικογένειες.
- Δημοτικό Ξενώνα.

B. Άλλες Υπηρεσίες

- Πολύκεντρο "Ο Χαρταετός".

- Δημοτικοί Παιδικοί Σταθμοί.
- Γ' Κ.Α.Π.Η.
- Παροχή υπηρεσιών ηλικιωμένων ατόμων.
- Κέντρο Αιμοδοσίας.
- Υγιείς Πόλεις.
- Ίδρυση Γ' Παιδικού Χωριού S.O.S.
- Αναξιοπαθούντες.

A. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

1. Ενημέρωση σε θέματα υγείας ευρύτερου ενδιαφέροντος.

A. Ενημερωτικές ομιλίες με θέμα:

- Διάφορες ομιλίες σε επίκαιρα θέματα πρωτογενούς πρόληψης (Aids, ψυχοδραστικές ουσίες, καρκίνος, φυματίωση, διαταραχές της διατροφικής συμπεριφοράς κ.α).
- Ημερίδα για την Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών.

B. Διανομή ενημερωτικού υλικού για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων (διατροφή, αλκοόλ, ναρκωτικά, Aids κ.α).

Γ. Πραγματοποίηση μιας ημερίδας για την παρουσίαση / συζήτηση του ενημερωτικού υλικού με τους Διευθυντές και αρμόδιους υπηρεσιών της Διεύθυνσης Σπουδών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και του Τ.Ε.Ι Καλαμάτας.

2. Σχεδιασμός και πραγματοποίηση πιλοτικών προγραμμάτων που απευθύνονται στις σχολικές κοινότητες (μαθητές, καθηγητές, γονείς) σε συνεργασία με την Διεύθυνση Σπουδών και άλλους κοινωνικούς φορείς.

A. Υλοποίηση του προγράμματος «Αγαπώ το Σχολείο και το Καλοκαίρι» σε πέντε (5) επιλεγμένα Δημοτικά σχολεία της Καλαμάτας με σκοπό τη

δημιουργική απασχόληση μαθητών που οι γονείς τους εργάζονται κατά τους θερινούς μήνες.

Β. Πρόγραμμα "Η ψυχοσωματική ευεξία στο χώρο του σχολείου και αποτελεσματική επικοινωνία".

Απευθύνεται σε καθηγητές, μαθητές και γονείς ενός Νηπιαγωγείου, ενός Δημοτικού, ενός Γυμνασίου και ενός Λυκείου. Τα σχολεία θα επιλέγονται ανάμεσα σε εκείνα που θα είχαν δηλώσει επιθυμία να ενταχθούν στο πρόγραμμα, κατόπιν μιας αναλυτικής ενημέρωσης του συγκεκριμένου προγράμματος στους Διευθυντές των σχολείων.

Το παραπάνω πρόγραμμα έχει υλοποιηθεί με επιτυχία σε πολλά σχολεία της Ιταλίας από το 1988 μέχρι σήμερα και έχει εφαρμοστεί εν μέρει και στην Ελλάδα.

Γ. Σεμινάριο με θέμα "Σεξουαλική διαπαιδαγώγηση" σε συνεργασία με το Ελληνικό Ινστιτούτο Αθηνών. Απευθύνεται σε επαγγελματίες του χώρου της εκπαίδευσης και έχει διάρκεια δώδεκα (12) ώρες.

3. Σεμινάρια πρόληψης και ομάδες ευαισθητοποίησης που απευθύνονται σε γονείς σε θέματα διαπαιδαγώγησης.

Α. Πρόγραμμα "Γονείς γινόμαστε". Μια σειρά διαλέξεων που αφορούν τα προβλήματα της ανάπτυξης της παιδικής και εφηβικής ηλικίας σε συνεργασία με το κέντρο Οικογένειας του Κοινωνικού Φορέα.

Β. Ομάδες ευαισθητοποίησης σε θέματα διαπαιδαγώγησης.

Γ. Βιωματικές ομάδες για γονείς.

4. Διεθνές συνέδρια

Α. "Στρατηγικές πρόληψης στο χώρο του σχολείου" σε εθνικό /ευρωπαϊκό επίπεδο.

5. Έρευνες

Α. "Ο έφηβος σήμερα" (ερωτηματολόγιο).

6. Ίδρυση και λειτουργία κέντρου (Μονάδας) αγωγής της Διατροφικής συμπεριφοράς.

Το πρόγραμμα "Αγωγή Διατροφικής Συμπεριφοράς" απoσκοπεί στην ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα υγιεινής διαβίωσης και διατροφής.

Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού θα πραγματοποιηθεί μια σειρά διαλέξεων με ειδικούς επιστήμονες σε θέματα διατροφής και υγείας. Προετοιμασία και έκδοση ενημερωτικού υλικού.

ΚΕΝΤΡΟ "ΣΩΚΡΑΤΗΣ"

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

1. Ομάδες συζητήσεων νέων.
2. Ομάδες γονέων που αντιμετωπίζουν έντονα προβλήματα με τα παιδιά τους.
3. Εργαστήρια δημιουργικής απασχόλησης για τους νέους σε συνεργασία με άλλες υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας και Συλλόγους.
4. Ανοικτή τηλεφωνική γραμμή για τους εφήβους 15-18 χρόνων (καθημερινά ώρες 12-2μ.μ και κάθε Τετάρτη ώρες 6-8μ.μ τηλ.97173).

ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΟΥΣΙΟΕΞΑΡΤΗΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

Τι καλύπτει η Υπηρεσία:

1. Συνδεδειγμένος κρίκος ανάμεσα στις θεραπευτικές κοινότητες και τους χρήστες.
2. Πληροφορίες για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ουσιοεξαρτημένων ατόμων και για την διαδικασία της απεξάρτησης.
3. Συνεργασία με Ο.ΚΑ.ΝΑ, ΚΕ.Θ.Ε.Α και λοιπά Κέντρα.
4. Υποστήριξη οικογενειών.
5. Προετοιμασία υλικού.
6. Ανοικτή τηλεφωνική γραμμή (Δευτέρα – Τετάρτη – Παρασκευή ώρες 12-2μ.μ τηλ.97173).

ΚΕΝΤΡΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

1. Γραφείο "Γονείς για πάντα".
- Υποστηρίζει το ζευγάρι που ήδη έχει αποφασίσει το διαζύγιο για την κατάλληλη αντιμετώπιση των παιδιών του. Προετοιμασία της υπηρεσίας σε

συνεργασία με διεθνή κέντρα που ήδη εφαρμόζουν συγκεκριμένη αναγνωρισμένη μεθοδολογία.

2. Ομάδες γονέων αυτοδιευθυνόμενες.
3. Πρωτοβουλίες δραστηριοτήτων από τους ίδιους γονείς.
4. Δραστηριότητες που αποσκοπούν στην προσέγγιση των εθίμων της οικογενειακής ζωής οικογενειών άλλων χωρών που κατοικούν στην Καλαμάτα.
5. Δραστηριότητες εθελοντικής αλληλοβοήθειας.

Αποδοχή και προετοιμασία εθελοντικών οικογενειών που θέλουν να βοηθήσουν εθελοντικά άλλες οικογένειες σε δύσκολες στιγμές τους, χαρίζοντάς τους ανακούφιση.

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΞΕΝΩΝΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΚΡΙΣΗ

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

Προσωρινή διαμονή μέχρι να ξεπεραστεί η κρίση.

Β. ΑΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΠΟΛΥΚΕΝΤΡΟ "Ο ΧΑΡΤΑΕΤΟΣ"

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

1. Παιχνιδότοπος. Χώρος που διαθέτει για τα παιδιά και τους νέους της πόλης μας παιχνίδια, βιβλία και τη δυνατότητα διοργάνωσης παιδαγωγικών δραστηριοτήτων.
2. Εργαστήρια σε συνεργασία με τη Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (Δ.Ε.Π.Α.Κ), το Δημοτικό Θέατρο Καλαμάτας (ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ) και Συλλόγους.
  - α) Δημιουργικό εργαστήριο "Χαρταετών" σε συνεργασία με τον Σύλλογο "Ανθεστήρια Μεσσηνίας".
  - β) Εργαστήριο Δημιουργικής Εικαστικής Έκφρασης στα πλαίσια του διαγωνισμού Σχεδίου "Ανθεστήρια" σε συνεργασία με τη Δ.Ε.Π.Α.Κ και το Σύλλογο "Ανθεστήρια Μεσσηνίας".
3. Διαγωνισμός και σεμινάρια για το παιχνίδι και το βιβλίο.
4. Εργαστήριο φωτογραφιών και video για εφήβους.

5. Χώρος για ομάδες παιδιών – εφήβων για πρωτοβουλίες και προετοιμασία εκδηλώσεων στην πόλη μας.

ΔΗΜΟΤΙΚΟΙ ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

1. Όταν υπαχθούν εξ' ολοκλήρου στην Τοπική Αυτοδιοίκηση οι Παιδικοί Σταθμοί, φροντίδα του Κοινωνικού Φορέα θα είναι η αναβάθμιση των υπηρεσιών, η επέκταση των υπαρχόντων και η δημιουργία Δημοτικού Βρεφονηπιακού Σταθμού.
2. Προετοιμασία μελετών για την καλύτερη οργάνωση και λειτουργία του Δημοτικού Βρεφονηπιακού Σταθμού-συμπεριλαμβανομένων και των παιδικών Σταθμών-με βάση Ευρωπαϊκά προγράμματα (ιδιαίτερα το μοντέλο διαπαιδαγώγησης Reggio Children Ιταλίας-διεθνώς αναγνωρισμένο) και με γνώμονα κάθε σύγχρονη παρέμβαση στις ευαίσθητες αυτές ηλικίες.
3. Σεμινάριο εκπαίδευσης Βρεφονηπιαγωγών

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η)

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

Ο Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας στηρίζει το θεσμό των Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων Ατόμων με τη δημιουργία Γ' Κ.Α.Π.Η.

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

Αγορά μικρού λεωφορείου δυναμικότητας μεταφοράς έως δέκα ατόμων με την ονομασία "Παροχή υπηρεσιών Κοινωνικού Φορέα".

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

Ίδρυση και λειτουργία του Δημοτικού Κέντρου Αιμοδοσίας στο Ανατολικό κέντρο (κατάστημα Νο 17) όπου μια φορά το μήνα θα διενεργείται εθελοντική αιμοδοσία. Η εθελοντική αιμοδοσία αποτελεί μια κορυφαία πράξη αλληλεγγύης προς τους πάσχοντες συνανθρώπους μας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ “ΥΓΙΕΙΣ ΠΟΛΕΙΣ”

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

1. Ευαισθητοποίηση των πολιτών στο πρόγραμμα “Υγιείς Πόλεις” της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Π.Ο.Υ).
2. Προώθηση ενεργούς στάσης όλων των πολιτών απέναντι στα υπάρχοντα προβλήματα με στόχο την βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη.
3. Ενεργή συμμετοχή των πολιτών στις διάφορες δραστηριότητες και στα προγράμματα που πραγματοποιούνται στην πόλη και αποσκοπούν στην προαγωγή της ψυχοσωματικής υγείας.

ΙΔΡΥΣΗ ΤΡΙΤΟΥ ΠΑΙΔΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ S.O.S.

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

Παραχώρηση οικοπέδου για την ανέγερση και Γ΄ Παιδικού Χωριού S.O.S. στην Ελλάδα.

ΑΝΑΞΙΟΠΑΘΟΥΝΤΕΣ

Τι καλύπτει η υπηρεσία:

1. Γραφείο υποδοχής / πληροφόρησης, εξυπηρέτησης και καταγραφής στοιχείων για τους αναξιοπαθούντες δημότες της πόλης μας.
2. Αξιολόγηση και προώθηση αιτημάτων των αναξιοπαθούντων και ιδιαίτερα όσων αντιμετωπίζουν σοβαρά και έντονα προβλήματα υγείας για οικονομική ενίσχυσή τους από τον Δήμο Καλαμάτας.

Θα πρέπει να τονίσουμε ότι ο Κοινωνικός Φορέας, λόγω έλλειψης προσωπικού δεν έχει υλοποιήσει το πρόγραμμα δράσης εις το έπακρον, παρά μόνο ένα μέρος του.

Στη συνέχεια της εργασίας μας αναφέρουμε τις δραστηριότητες που έχει υλοποιήσει ο φορέας στα πλαίσια του προγράμματος δράσης του.

2.12 Δραστηριότητες Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Παρά το γεγονός ότι ο Κοινωνικός Φορέας διανύει τον τρίτο χρόνο λειτουργίας του, τα στελέχη και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δραστηριοποιήθηκαν έντονα, με στόχο την μεγαλύτερη προσφορά και παρέμβαση στα κοινωνικά προβλήματα της πόλης.

Συγκεκριμένα, ο Κοινωνικός Φορέας πραγματοποίησε πολλές δραστηριότητες που έχουν ως αντικείμενο τη μελέτη, το σχεδιασμό και την υλοποίηση παρεμβάσεων με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής των πολιτών.

Επιπλέον, πραγματοποίησε δραστηριότητες που είχαν στόχο την ευαισθητοποίηση των ίδιων των πολιτών για την προστασία και την προαγωγή της υγείας τους.

Στα πλαίσια του προγράμματος δράσης που αναφέραμε πριν, οι δραστηριότητες που έχει υλοποιήσει ο Κοινωνικός Φορέας από το 1996 έως σήμερα είναι οι εξής:

1. Γραφείο Υποδοχής, ενημέρωσης και εξυπηρέτησης του πολίτη.

Η έλλειψη συντονισμένου και ολοκληρωμένου δικτύου πληροφοριών στην Καλαμάτα, καθώς και η ανεπαρκής γνώση και η ενημέρωση των πολιτών για τα δικαιώματά τους, τις παροχές και τα προγράμματα των υπηρεσιών, οδήγησαν τον Κοινωνικό Φορέα στη δημιουργία Γραφείου Υποδοχής, ενημέρωσης και εξυπηρέτησης του πολίτη.

Οι στόχοι του γραφείου είναι οι εξής:

- Ενημέρωση – πληροφόρηση για όλα τα κοινωνικά θέματα, τις παροχές και τα προγράμματα όλων των υπηρεσιών της Καλαμάτας για όλους τους πολίτες όλων των ηλικιών.
- Καταγραφή και ταξινόμηση αναγκών και περιστατικών με την οποία μελλοντικά θα επιτευχθεί περισσότερη συστηματοποίηση των υπηρεσιών του Δήμου αλλά και ουσιαστικότερη βοήθεια στους συμπολίτες.
- Ψυχολογική υποστήριξη ατόμων που αντιμετωπίζουν διάφορα προβλήματα (κοινωνικά, επικοινωνιακά, οικογενειακά).
- Ενημέρωση και κινητοποίηση ουσιοεξαρτημένων ατόμων που προσέρχονται στον Κοινωνικό Φορέα για ένταξή τους σε θεραπευτικά προγράμματα.
- Πρόγραμμα στήριξης απόρων πολιτών.

Το πρόγραμμα αυτό αποβλέπει:

α) Την αξιολόγηση και προώθηση αιτημάτων αναξιοπαθούντων δημοτών για έκτακτη οικονομική ενίσχυσή τους της τάξεως των 50.000δρχ. από τον Δήμο Καλαμάτας.

β) Διανομή τροφίμων σε άπορες οικογένειες.

Ενδεικτικά αναφέρουμε, ότι μέχρι σήμερα ο Κοινωνικός Φορέας έχει στηρίξει 175 άπορες οικογένειες που αντιμετώπιζαν σοβαρά και έντονα προβλήματα υγείας.

2. Πρόγραμμα “Αγαπώ το Σχολείο και το Καλοκαίρι”

Πρόκειται για ένα πιλοτικό πρόγραμμα που υλοποίησε το 1997 και το 1998 ο Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας σε συνεργασία με τη Δημοτική Επιτροπή Παιδείας(Δ.Ε.Π) σε πέντε (5) επιλεγμένα Δημοτικά Σχολεία της Καλαμάτας (3^ο, 6^ο, 12^ο, 16^ο, και 22^ο).

Το πρόγραμμα ξεκινάει την 1^η Ιουλίου και τελειώνει στις 10 Αυγούστου. Απευθύνεται σε παιδιά ηλικίας 6-12 χρόνων, που οι γονείς τους εργάζονται ή δεν είχαν τη δυνατότητα να πάνε κατασκήνωση και διακοπές αξιοποιώντας τον ελεύθερο χρόνο τους δημιουργικά.

Οι στόχοι του Προγράμματος είναι οι εξής:

1. Αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των μαθητών /παιδιών με δημιουργικές ασχολίες π.χ. ζωγραφική, θέατρο, συζήτηση, εκπαιδευτικές επισκέψεις κ.α.
2. Η διευκόλυνση των γονέων που εργάζονται με την απασχόληση των παιδιών τους κατά τον ελεύθερο χρόνο τους κ.λ.π.
3. Κάλυψη βασικών αναγκών των παιδιών (παιχνίδι, πολιτιστική/καλλιτεχνική δημιουργία κ.α.).
4. Ενθάρρυνση και ενίσχυση της επικοινωνίας ανάμεσά τους. Έκφραση απόψεων και συναισθημάτων. Φροντίδα για ανάπτυξη των δεξιοτήτων και ικανοτήτων των μαθητών με την βοήθεια έμπειρων παιδαγωγών.
5. Συζήτηση για τα σύγχρονα κοινωνικά προβλήματα με σκοπό τη διαμόρφωση μιας υγιούς στάσεως και συμπεριφοράς από τα παιδιά.
6. Προσπάθεια ανάπτυξης του εθελοντισμού.
7. Βοήθεια και στήριξη των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες.

Οι δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν στην διάρκεια του προγράμματος είναι οι εξής:

1. Ομαδικά παραδοσιακά παιχνίδια.
2. Αθλοπαιδιές.
3. Θεατρικές δραστηριότητες (παντομίμα, θεατρικός αυτοσχεδιασμός κ.α).
4. Εικαστικές δραστηριότητες (ζωγραφική, ψηφιδωτά με πέτρες κ.α).
5. Χειροτεχνίες.
6. Μαθήματα Αγγλικών και κατηχητικού.
7. Επιτραπέζια παιχνίδια και παζλ.
8. Ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων καθώς και παραμυθιών.
9. Μουσικοκινητικά παιχνίδια.
10. Φωτοτυπίες με σπαζοκεφαλιές, λαβύρινθους, σταυρόλεξα.
11. Εκπαιδευτικές επισκέψεις σε μουσείο, φωτογραφίες, έκθεση ζωγραφικής κ.λ.π.

Σε κάθε σχολείο απασχολείται ένας δάσκαλος ή νηπιαγωγός ο οποίος έχει ανάλογη εμπειρία και είναι υπεύθυνος για την λειτουργία του προγράμματος.

Στο πρόγραμμα συμμετείχαν το 1997 80 μαθητές και το 1998 120 μαθητές, καθημερινά από τις 8:30 το πρωί μέχρι τις 13:00 το μεσημέρι.

Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το πρόγραμμα έγινε αποδεκτό τόσο από τα παιδιά / μαθητές όσο και από τους γονείς τους και προέκυψε η αναγκαιότητα της επέκτασής του και σε άλλα σχολεία.

3. Διοργάνωση εκδηλώσεων κοινωνικού χαρακτήρα.

Στις γιορτές των Χριστουγέννων και του Πάσχα ο Κοινωνικός Φορέας διοργανώνει εκδηλώσεις κοινωνικού χαρακτήρα που στόχο έχουν να χαρίσουν ζεστασιά και αγάπη τις μέρες αυτές σε μοναχικά και αδύναμα άτομα της πόλης αλλά και σε όλους όσους την είχαν ανάγκη. Τέτοιες είναι τα Γεύματα Αγάπης, προσφορές δώρων και τροφίμων στους τροφίμους των Κοινωνικών Ιδρυμάτων της πόλης.

4. Ο κοινωνικός Φορέας σε συνεργασία με το Γ.Ν.Ν Καλαμάτας, ίδρυσε το 1997 το Δημοτικό Κέντρο Αιμοδοσίας. Για τη στέγαση του Κέντρου Αιμοδοσίας η Αναπτυξιακή Δημοτική Επιχείρηση Καλαμάτας (Α.Δ.Ε.Κ) παραχώρησε το κατάστημα Νο 17 που βρίσκεται στο Ανατολικό Εμπορικό Κέντρο της πόλης.

Ο σκοπός της δημιουργίας ενός τέτοιου κέντρου, είναι να υπάρχει η δυνατότητα άμεσης και εύκολης πρόσβασης κάθε δημότη σε αυτό και παράλληλα μια νέα ευκαιρία πληροφόρησης και ενημέρωσης για τη μεγάλη ανθρωπιστική σημασία που έχει η προσφορά αίματος για τους συνανθρώπους μας.

Το Δημοτικό Κέντρο Αιμοδοσίας εγκαινιάστηκε στις 31-7-1998. Παράλληλα την ίδια μέρα πραγματοποιήθηκε αιμοδοσία από τριάντα πέντε (35) εθελοντές αιμοδότες.

5. Ο Κοινωνικός Φορέας συμμετείχε στην ίδρυση και λειτουργία του Κέντρου Ενημέρωσης Πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης Ψυχοδραστικών ουσιών (Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο).

Επίσης, συνεργάστηκε με το Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο για την πραγματοποίηση εκδήλωσης στις 26-6-1998 (Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών)

6. Ο Δήμος Καλαμάτας ίδρυσε τον Δημοτικό Ξενώνα, ο οποίος θα προσφέρει προσωρινή διαμονή στις οικογένειες που βρίσκονται σε κρίση. Προκειμένου για την στέγαση του Ξενώνα, ο Δήμος παραχώρησε το ιδιόκτητο κτίριο του "Ξενοδοχείο ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ" που βρίσκεται στην οδό Αριστομένου. Ο Δημοτικός Ξενώνας δεν έχει λειτουργήσει ακόμη. Βρίσκεται στο στάδιο της επάνδρωσης του με τον απαραίτητο εξοπλισμό.

7. Στα πλαίσια της Σύστασης της Συμβουλευτικής Υπηρεσίας Εφήβων με την επωνυμία "Κέντρο Σωκράτης" δημιουργήθηκε στο πρώτο της στάδιο από τον Κοινωνικό Φορέα ανοικτή τηλεφωνική γραμμή επικοινωνίας απευθυνόμενη σε νέους ηλικίας 15 έως 18 χρόνων (καθημερινά 12π.μ – 2μ.μ και κάθε Τετάρτη από τις 6μ.μ – 8μ.μ) Υπεύθυνοι είναι στη διάθεση των εφήβων για να συζητούν προβλήματα και απορίες που τους απασχολούν.

8. Ενεργείες για δημιουργία Εργαστηρίου Απασχόλησης Ψυχωσικών Ατόμων. Συγκεκριμένα έχει γίνει πρόταση από τον κ. Φιλοπούλου Μ. – Ψυχίατρο του Γ.Ν.Ν Καλαμάτας- και την κ. Βρακά Α. – Πρόεδρο των Κοινωνικών Λειτουργιών – για συνεργασία με τον Κοινωνικό Φορέα με σκοπό την λειτουργία "Εργαστηρίων Απασχόλησης" για ψυχωσικά άτομα. Τα

“Εργαστήρια Απασχόλησης” θα περιλαμβάνουν εργαστήρια: πηλού, ζωγραφικής και θεάτρου και θα μπορούν να συμμετέχουν σε αυτά ομάδες ψυχωσικών ατόμων που βρίσκονται στο στάδιο της αποθεραπείας. Η κάθε ομάδα δύναται να αποτελείται από δέκα (10) άτομα.

Για την υλοποίηση του προγράμματος θα προσφέρουν την εθελοντική τους βοήθεια, εκτός από το Γ.Ν.Ν Καλαμάτας, η Δ.Ε.Π.Α.Κ και το ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Κοινωνικού Φορέα με την υπ’ αριθμ. 31/1998 απόφασή του έχει εγκρίνει την δημιουργία των « Εργαστηρίων Απασχόλησης» για ψυχωσικά άτομα. Τα εργαστήρια αυτά θα λειτουργούν στο κτίριο του Κοινωνικού Φορέα.

9. Ο Κοινωνικός Φορέας στα πλαίσια του προγράμματος “Αγωγή Διατροφικής Συμπεριφοράς” πραγματοποίησε δύο (2) ενημερωτικές ομιλίες:

- Ενημερωτική ομιλία σε συνεργασία με την Επιτροπή Εκπαίδευσης του Σισμανόγλειου Γενικού Περιφερειακού Νοσοκομείου Αττικής (Γ.Π.Ν.Α) με θέμα “Αλκοόλ, Διατροφή και Υγεία” στις 28- 6-1997, στο Πνευματικό Κέντρο Καλαμάτας.
- Ενημερωτική ομιλία σε συνεργασία με το Γ.Ν.Ν Καλαμάτας με θέμα “Διατροφική Συμπεριφορά”, στις 28-11-1998, στην αίθουσα εκδηλώσεων του Κοινωνικού Φορέα.

10. Στα πλαίσια της υλοποίησης προγραμμάτων πρόληψης, ο Κοινωνικός Φορέας διεξήγαγε στις 23-24/5/1998 σεμινάριο σε συνεργασία με το Ελληνικό Σεξολογικό Ινστιτούτο Αθηνών με θέμα: “Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση των Νέων”. Το σεμινάριο απευθυνόταν σε εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Στόχος του ήταν η καλύτερη και πληρέστερη ενημέρωση στο θέμα της σεξουαλικότητας, η οποία θα συμβάλλει στην πιο αποτελεσματική διαπαιδαγώγηση του παιδιού και του εφήβου.

11. Με αφορμή την Παγκόσμια Εβδομάδα Μητρικού Θηλασμού (1-7 Νοεμβρίου), μέλη του Κοινωνικού Φορέα επισκέφθηκαν το 1996 το Νοσοκομείο Καλαμάτας, όπου σε συνεργασία με τη Μαιευτική Κλινική τόνισαν στις επίτοκες την αναγκαιότητα και τη σημασία του μητρικού θηλασμού.

12. Κορυφαία εκδήλωση για τον Κοινωνικό Φορέα ήταν η διοργάνωση της εβδομάδας κατά των Ναρκωτικών (13-17 Ιανουαρίου 1997), στην οποία συμμετείχε και η κινητή Μονάδα Ενημέρωσης του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων “Πήγασος”. Έγιναν επισκέψεις και ομιλίες σε σχολεία και γονείς, ενώ την Κινητή Μονάδα επισκέφθηκαν πολλοί Καλαματιανοί για πληροφορίες και συμβουλές.

13. Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Aids (1^η Δεκεμβρίου) ο Κοινωνικός Φορέας διένειμε ενημερωτικό υλικό στους πολίτες με σκοπό να τους ευαισθητοποιήσει για τη μάστιγα του αιώνα. Επίσης μέλη του πραγματοποίησαν ενημερωτικές διαλέξεις για τον ιό στους στρατιώτες του 9^{ου} Συντάγματος Πεζικού και στους δμηνίτες της 120 ΠΕΑ.

14. Το 1998, ο Κοινωνικός Φορέας συμμετείχε στην ετήσια Ανθοκομική έκθεση του Συλλόγου “Ανθεστήρια Μεσσηνία” με τη λειτουργία περιπτέρου όπου μοιράστηκαν στους περαστικούς δημότες ενημερωτικά φυλλάδια που αφορούσαν σε κοινωνικά θέματα π.χ. ναρκωτικά, διατροφή, κυκλοφοριακή αγωγή κ.α.

15. Ο Κοινωνικός Φορέας ευαισθητοποιημένος σε θέματα πρόληψης διένειμε βιβλίο με τίτλο “Κυκλοφορώ με ασφάλεια στην πόλη” στα παιδιά των τριών πρώτων τάξεων των Δημοτικών Σχολείων της πόλης. Επιπλέον δημοσιεύει άρθρα στον τοπικό τύπο με σκοπό να βοηθήσουν τον αναγνώστη-δημότη της Καλαμάτας στην κατανόηση και πρόληψη των κοινωνικών προβλημάτων π.χ. φυματίωση, αντισύλληψη κ.α.

16. Συνεργασία του Κοινωνικού Φορέα με το τοπικό Σύλλογο Γονέων και Φίλων “Η Ιθάκη” για την οργάνωση εκδήλωσης στις 26 Ιουνίου 1996 (Παγκόσμια ημέρα κατά των Ναρκωτικών).

17. Ο Κοινωνικός Φορέας δείχνοντας την ευαισθησία του στα άτομα της τρίτης ηλικίας έχει πραγματοποιήσει ενημερωτικές ομιλίες σε ιατρικά θέματα, με ομιλητές γιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων, στα δύο Κ.Α.Π.Η της πόλης.

18. Ενημερωτικές ομιλίες σε μαθητές σχολείων με σκοπό την ενημέρωσή τους σχετικά με το αντικείμενο και τις δραστηριότητες του Κοινωνικού Φορέα.

19. Πραγματοποίηση εκδήλωσης διαγωνισμού χαρταετού με το σύνθημα «... σαν χαρταετός ψηλά πετώ στη ζωή» με τη συνεργασία του Συλλόγου "Ανθεστήρια Μεσσηνίας" στις 2-3-1998.

20. Οργάνωση διεξαγωγής του ετήσιου Αντικαρκινικού Εράνου με τη συνεργασία εθελοντών τοπικών φορέων με σκοπό το προϊόν του να αποτελέσει πολύτιμη και ουσιαστική βοήθεια για έρευνα στην αντιμετώπιση της νόσου του καρκίνου.

21. Τρίμηνη εκπαίδευση της Κοινωνική Λειτουργού του Κοινωνικού Φορέα στην Αθήνα, στα προγράμματα πρόληψης ναρκωτικών που εφαρμόζει ο Ο.ΚΑ.ΝΑ για την πρόληψη της χρήσης ναρκωτικών και την προαγωγή της υγείας.

22. Τέλος, ο Δήμος Καλαμάτας μετά από ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, κατάφερε να ενταχθεί το 1996 στο Ελληνικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων (Ε.Δ.Υ.Π).

Το Ε.Δ.Υ.Π είναι Αστική Εταιρία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και έδρα του είναι η Πάτρα.

Σκοπός της Εταιρίας είναι η δημιουργία δικτύων συνεργασίας μεταξύ των δήμων: Αγ. Αναργύρων, Αγ. Βαρβάρας, Αγ. Δημητρίου, Αγ. Παρασκευής, Αγ. Ιωάννου Ρέντη, Αγρινίου, Αθηναίων, Αιγάλεω, Αμαρουσίου, Άμφισσας, Άνω Λιοσίων, Αργοστολίου, Αργυρουπόλεως, Βόλου, Γλυφάδας, Δράμας, Ελευθερούπολης, Ελευσίνας, Ζωγράφου, Ιωαννιτών, Καλαμαριάς, Καλαμάτας, Καλλιθέας, Κερατσινίου, Κερκυραίων, Κηφισιάς, Κορυδαλλού, Λαρίσης, Λειβαδέων, Λαυρεωτικής, Μελισσίων, Ναούσης, Νέας Ιωνίας Αττικής, Νέας Ιωνίας Μαγνησίας, Νέου Ψυχικού, Πατρέων, Περιστερίου, Πεύκης, Πτολεμαΐδας, Ραφήνας, Ρόδου, Συκεών, Τριανδρίας, Φιλοθέης, Χαλανδρίου, Χαϊδαρίου, με στόχο τη βελτίωση του φυσικού, πνευματικού, κοινωνικού περιβάλλοντος και του επιπέδου ευημερίας των ανθρώπων που ζουν στον ευρύτερο αστικό χώρο των Δήμων που συμμετείχαν.

Η Εταιρία λειτουργεί ως «Φόρουμ» ανταλλαγής εμπειριών και λήψης μέτρων για την προαγωγή και εφαρμογή σε τοπικό επίπεδο των αρχών της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας (Π.Ο.Υ) “Υγεία για Όλους” και της Ατζέντας 21 του Οργανισμού Ηνωμένων εθνών στη χώρα μας.

Ειδικότερα οι σκοποί της Εταιρίας είναι:

- Η ανάπτυξη Πολιτικής Υγείας στους Δήμους, βασισμένη στους στόχους της διακήρυξης της Π.Ο.Υ “Υγεία για όλους” και της Τοπικής Ατζέντας 21 του Ο.Η.Ε.
- Η υποβοήθηση της κοινής δράσης των Δήμων για την ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτομικών προγραμμάτων και πολιτικών στους τομείς Υγείας, Περιβάλλοντος και Κοινωνικής Φροντίδας.
- Η ενθάρρυνση και υποστήριξη της ανάπτυξης Γραφείου Υγιών Πόλεων σε κάθε Δήμο μέλος και η επιμόρφωση και εκπαίδευση του προσωπικού τους.
- Η υποστήριξη και προώθηση των δυνατοτήτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη δημιουργία νέων θεσμών στην πόλη (π.χ. Τμήμα Κοινωνικής Φροντίδας, Αστικής Υγείας και περιβάλλοντος) εν όψει της αναμενόμενης αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων.
- Η παροχή συμβουλευτικών, τεχνικών, επιστημονικών υπηρεσιών σε Δήμους μέλη, για την ανάπτυξη και εφαρμογή ενός Σχεδίου Δράσης για την Υγεία και το περιβάλλον στην πόλη.
- Η προώθηση της πληροφόρησης, ενημέρωσης και εκπαίδευσης των πολιτών, των κοινωνικών φορέων και των αρχών της Τ.Α. σε θέματα προαγωγής υγείας, προστασίας του περιβάλλοντος και βελτίωσης της ποιότητας ζωής.
- Η ενδυνάμωση της συμμετοχής των πολιτών σε πρωτοβουλίες σχετικές με την υγεία και το περιβάλλον.
- Η δημιουργία βάσης δεδομένων και η ανάπτυξη δικτύου πληροφοριών μεταξύ των πόλεων, με την καταγραφή, επεξεργασία, ανάλυση και έρευνα των παραγόντων που επηρεάζουν το επίπεδο υγείας του πληθυσμού, με σκοπό τον καθορισμό πολιτικών για την βελτίωση της Δημόσιας Υγείας του πληθυσμού.

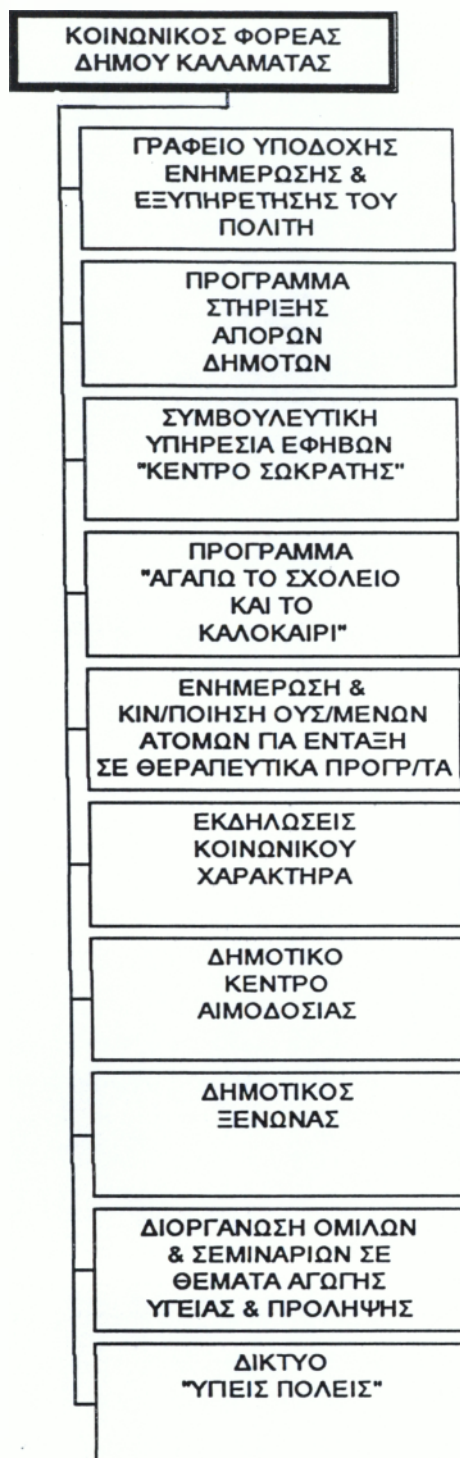
- Η παροχή υπηρεσιών σε θέματα πολιτικής υγείας, προαγωγής υγείας, περιβαλλοντικής υγείας και εκπαίδευσης, καθώς και σε θέματα οικονομίας της υγείας.
- Η αξιοποίηση των εθνικών και κοινοτικών και άλλων προγραμμάτων σχετικών με την Υγεία, το περιβάλλον και την κοινωνική φροντίδα.
- Η προώθηση της συνεργασίας με άλλες πόλεις του Ευρωπαϊκού Δικτύου “Υγιείς Πόλεις” της Π.Ο.Υ, η ανταλλαγή εμπειριών και η μεταφορά τεχνογνωσίας για την υλοποίηση των σκοπών της κοινοπραξίας. Επίσης η ενθάρρυνση συμμετοχής των πόλεων του Ελληνικού Δικτύου στα «Ειδικά Προγράμματα Ομάδων Πόλεως» της Π.Ο.Υ, όπως το πρόγραμμα για το Aids, τα ναρκωτικά τους ηλικιωμένους, τις γυναίκες κ.α.

Καθημερινά οι Δήμοι του Δικτύου έχουν τη Δυνατότητα να επικοινωνούν και να συνεργάζονται σε διάφορα θέματα κοινωνικής πολιτικής και να σχεδιάζουν από κοινού μελλοντικές δράσεις, αντλώντας από τις εμπειρίες τους και επιμερίζονται από διαθέσιμους πόρους.

2.13 Συνεργασίες με άλλους Φορείς.

Για την αποτελεσματική επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων της πόλης και για την καλύτερη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων και των εκδηλώσεων του ο Κοινωνικός Φορέας συνεργάζεται με όλους τους τοπικούς φορείς και Συλλόγους π.χ. με τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό, με την Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας, με τον τοπικό σύλλογο Γονέων και Φίλων «Η Ιθάκη», με το Γ.Ν.Ν Καλαμάτας και με λοιπούς φορείς.

Επίσης, η δράση του Κοινωνικού Φορέα σηματοδοτείται από την προσπάθεια δημιουργίας ενός κινήματος αλληλεγγύης που θα βασίζεται στην ευγενή ιδέα του εθελοντισμού, αφού είναι ξεκάθαρο πλέον, ότι η αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από την όσο δυνατόν μεγαλύτερη συνεργασία και συμφωνία όλων.

Σχηματική απεικόνιση της Κοινωνικής Πολιτικής που εφαρμόζεται από τον Κοινωνικό Φορέα του Δήμου Καλαμάτας.

2.14 Οικονομικά στοιχεία

Την οικονομική διαχείριση του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα διεκπεραιώνει το Ταμείο του Δήμου Καλαμάτας και εφαρμόζονται οι ισχύουσες διατάξεις περί οικονομικής διοίκησης και λογιστικού των δήμων και κοινοτήτων.

Τα ποσά που είναι στη διάθεση του Κοινωνικού Φορέα κατατίθενται στο Ταμείο του Δήμου κατά τα νομικά πρόσωπα και παραλαμβάνονται με εντάλματα που εκδίδονται από τον Πρόεδρο του Φορέα μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων του Δ.Σ.

Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός του Φορέα καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Ο προϋπολογισμός του επόμενου οικονομικού έτους συντάσσεται με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από την λειτουργία του μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Τέτοια στοιχεία είναι τα βεβαιωθέντα και εισπραχθέντα έξοδα και οι γενόμενες δαπάνες.

Σε αυτό το σημείο ερευνήθηκαν τα οικονομικά στοιχεία του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα. Η παρουσίαση τους θα στηριχτεί στα στοιχεία των προϋπολογισμών και των απολογισμών των ετών 1996 και 1997.

Α. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ - ΕΞΟΔΑ

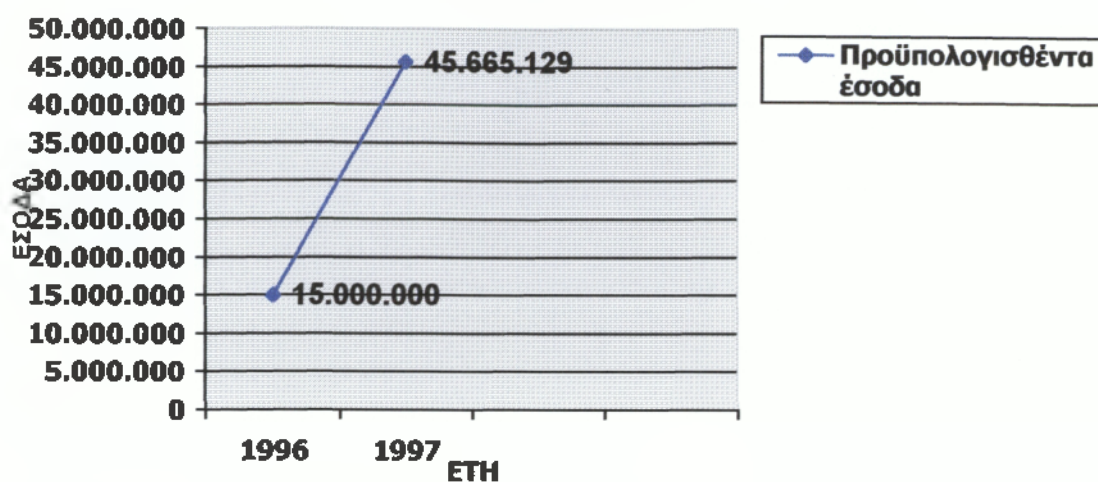
Σύμφωνα με τις εισηγητικές εκθέσεις των προϋπολογισμών και λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις τους, τα προϋπολογισθέντα έσοδα και έξοδα του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996 – 1997 έχουν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ	
		1996	1997
A.	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ		
1.	ΛΟΙΠΑ ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ	15.000.000	40.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ	15.000.000 ή 100%	40.000.000 ή 87,59%
B.	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	-	5.665.129
	ΣΥΝΟΛΟ	-	5.665.129 ή 12,4%
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	15.000.000	45.665.129

Πίνακας 2: Προϋπολογισθέντα έσοδα Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996 – 1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.2: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων εσόδων Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 2 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων εσόδων διαπιστώνουμε ότι:

Το 1997 τα προϋπολογισθέντα έσοδα του Κοινωνικού Φορέα αυξήθηκαν κατά 204,4% σε σχέση με το 1996. Τα έσοδα αυτά προέρχονται από την ετήσια επιχορήγηση του Δήμου γεγονός που καταδεικνύει, ότι το 1997 ο Δήμος Καλαμάτας, ευαισθητοποιημένος από τα κοινωνικά προβλήματα της πόλης, αποφάσισε να αυξήσει τους πόρους που δαπανά για την άσκηση της Κοινωνικής Πολιτικής, προκειμένου να δραστηριοποιηθεί στον τομέα αυτό.

ΕΞΟΔΑ

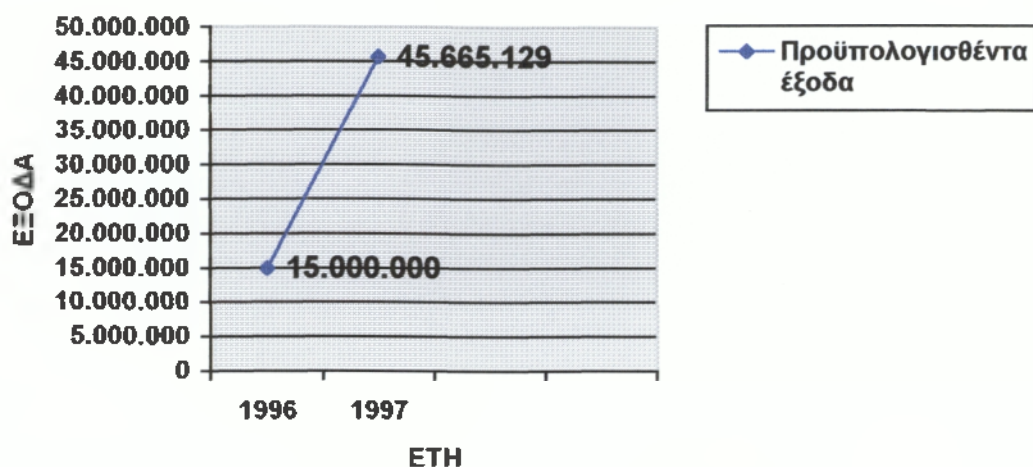
Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ	
		1996	1997
A	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ		
1	Δαπάνες εκλεγμένων αρχόντων	2.000.000	3.900.000
2	Αμοιβές ελεύθερων επαγγελματιών	400.000	
3	Εισφορές για κοινωνική ασφάλιση	1.050.000	2.370.000
4	Επικοινωνίες	300.000	200.000

5	Δημόσιες σχέσεις	2.200.000	4.400.000
6	Δαπάνες γενικής φύσεως	400.000	1.450.000
ΣΥΝΟΛΟ		6.350.000 ή 42,3%	12.320.000 ή 26,9%
Β	ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ		
1	Μισθοδοσία προσωπικού	4.400.000	9.550.000
2	Δαπάνες ύδρευσης, φωτισμού, καθαριότητας	700.000	800.000
3	Δαπάνες για τεχνικές υπηρεσίες	450.000	400.000
4	Δαπάνες προμήθειας καταναλωτικών αγαθών	800.000	1.900.100
5	Επενδύσεις	1.050.000	18.795.029
6	Λοιπές δαπάνες	650.000	200.000
ΣΥΝΟΛΟ		8.050.000 ή 53,6%	31.645.129 ή 69,2%
Γ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ		
	Πληρωμές δαπανών παρελθούσης χρήσης έτους 1996	-	180.000
ΣΥΝΟΛΟ		-	180.000 ή 0,39%
Δ	ΠΑΓΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ		
1	Πάγια προκαταβολή	-	100.000
ΣΥΝΟΛΟ		-	100.000 ή 0,21%
Ε	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ		
1	Αποθεματικό	600.000	1.420.000
ΣΥΝΟΛΟ		600.000 ή 4%	1.420.000 ή 3,1%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		15.000.000	45.665.129

Πίνακας 3: Προϋπολογισθέντα έξοδα Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996 – 1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.3: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων εξόδων Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 3 συμπεραίνουμε τα εξής:

1. Το 1997 τα προϋπολογισθέντα γενικά έξοδα αυξήθηκαν κατά 94% σε σχέση με το 1996.
2. Τα προϋπολογισθέντα έξοδα λειτουργίας το 1997 αυξήθηκαν κατά 293% σε σχέση με το 1996.
3. Τόσο το 1996 όσο και το 1997 τα έξοδα λειτουργίας καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των προϋπολογισθέντων εξόδων (1996:53,6% - 1997:69,2%).

Β. ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ – ΕΞΟΔΑ

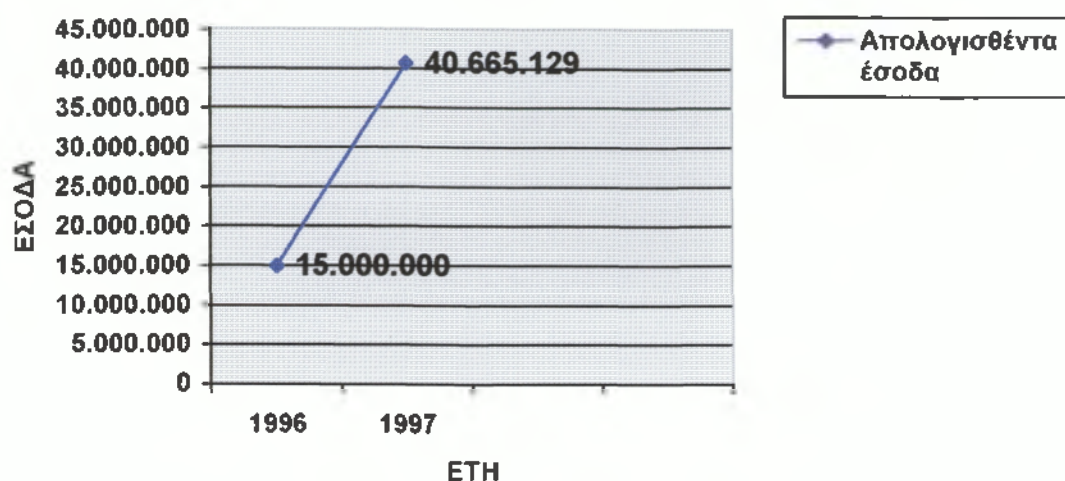
Σύμφωνα με τους απολογισμούς, τα απολογισθέντα έσοδα και έξοδα του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996-1997 έχουν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ	
		1996	1997
1	Τακτικά Έσοδα	15.000.000	35.000.000
2	Χρηματικό υπόλοιπο	-	5.665.129
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		15.000.000	40.665.129

Πίνακας 4: Απολογισθέντα έσοδα Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.4: Διαγραμματική παρουσίαση απολογισθέντων εσόδων Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Παρατηρώντας τον Πίνακα 4 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των απολογισθέντων εσόδων διαπιστώνουμε ότι:

Το 1997 τα απολογισθέντα έσοδα του Κοινωνικού Φορέα αυξήθηκαν κατά 171,1% σε σχέση με το 1996. Τα έσοδα αυτά προέρχονται από την ετήσια επιχορήγηση του Δήμου, γεγονός το οποίο οφείλεται στη βαρύτητα που έχει αποφασίσει ο Δήμος να δώσει στον Κοινωνικό Φορέα.

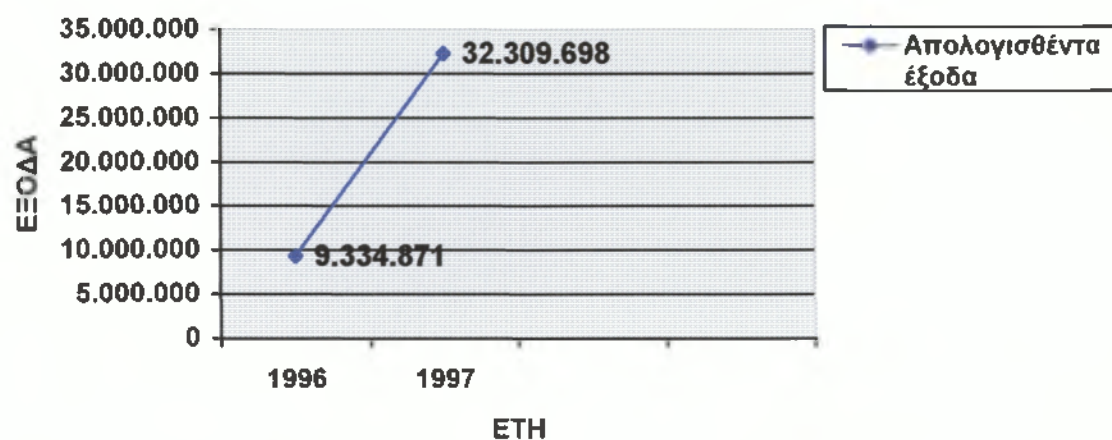
ΕΞΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ	
		1996	1997
A	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ		
1	Δαπάνες επιλεγμένων αρχόντων	1.856.700	3.628.400
2	Εισφορές για κοινωνική ασφάλιση	1.027.341	2.158.374
3	Επικοινωνίες	33.846	124.488
4	Δημόσιες Σχέσεις	1.932.676	3.456.900
5	Δαπάνες γενικής φύσεως	79.768	869.660
	ΣΥΝΟΛΟ	4.930.331 ή 52,8%	10.237.822 ή 31,6%
B	ΕΙΔΙΚΑ ΕΞΟΔΑ		
1	Διοικητικές – Οικονομικές Υπηρεσίες	4.404.540	21.895.276
	ΣΥΝΟΛΟ	4.404.540 ή 47,1%	21.895.276 ή 67,7%
Γ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ		

1	Πληρωμές περασμένων οικονομικών ετών	-	176.600
ΣΥΝΟΛΟ		-	176.600 ή 0,54%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		9.334.871	32.309.698

Πίνακας 5: Απολογισθέντα έξοδα Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996 – 1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.5: Διαγραμματική παρουσίαση απολογισθέντων εξόδων Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 5 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των απολογισθέντων εξόδων συμπεραίνουμε ότι:

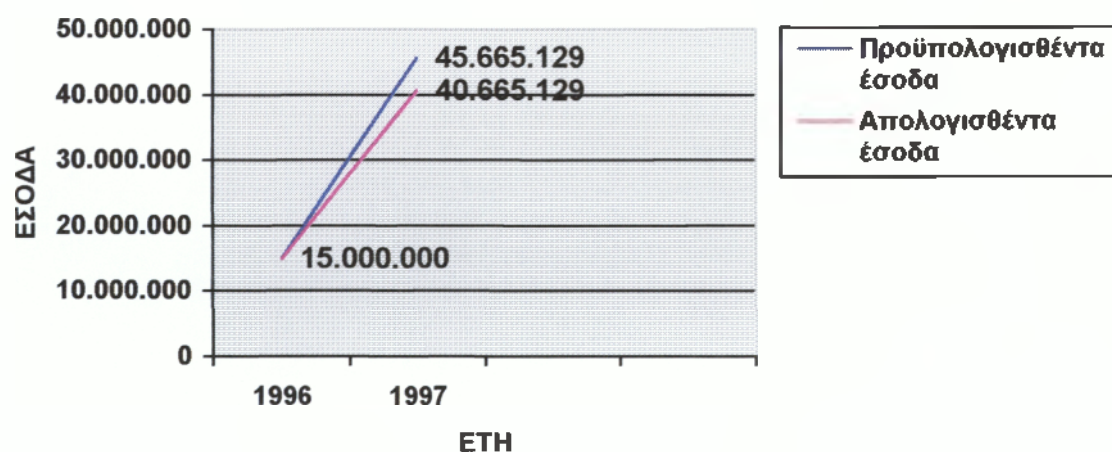
1. Το 1997 παρατηρείται αύξηση των απολογισθέντων εξόδων κατά 246% σε σχέση με το 1996. Η αύξηση αυτή οφείλεται στα προγράμματα και στις δραστηριότητες που υλοποίησε ο Κοινωνικός Φορέας το 1997.
2. Το 1996 τα γενικά έξοδα καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των απολογισθέντων εξόδων (52,8%). Αντίθετα το 1997 το μεγαλύτερο ποσοστό των απολογισθέντων εξόδων το καταλαμβάνουν τα ειδικά έξοδα (67,7%).

**Γ. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ - ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1996 – 1997**

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1996		1997	
		Π	Α	Π	Α
1	Τακτικά έσοδα	15.000.000	15.000.000	40.000.000	35.000.000
2	Χρηματικό Υπόλοιπο	-	-	5.665.129	5.665.129
	ΣΥΝΟΛΟ	15.000.000	15.000.000	45.665.129	40.665.129
	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		0%		-10,9%

Πίνακας 6: Συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εσόδων Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996 – 1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.6: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εσόδων Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 6 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εσόδων, συμπεραίνουμε τα εξής:

1. Το 1997 ο Δήμος Καλαμάτας αύξησε τους πόρους για την άσκηση της κοινωνικής του πολιτικής.
2. Το 1996 τα απολογισθέντα έσοδα είναι ίσα με τα προϋπολογισθέντα, ενώ

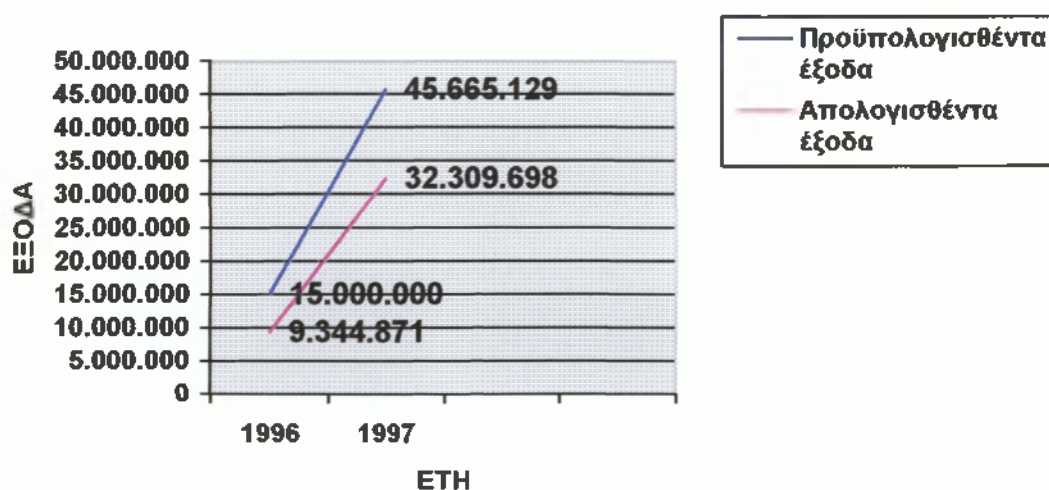
3. Το 1997 τα απαλογισθέντα έσοδα είναι μόνο κατά 10,9% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.

Δ. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ - ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1996-1997

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1996		1997	
		Π	Α	Π	Α
1	Γενικά έξοδα	6.350.000	4.930.331	1.230.000	10.237.822
2	Ειδικά έξοδα	8.050.000	4.404.540	31.645.129	21.895.276
3	Λοιπές δαπάνες	-	-	180.000	176.600
4	Πάγια προκαταβολή	-	-	100.000	-
5	Αποθεματικό	600.000	-	1.420.000	-
	ΣΥΝΟΛΟ	15.000.000	9.334.871	45.665.129	32.309.698
	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		-37,7%		-29,2%

Πίνακας 7: Συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εξόδων Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.7: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εξόδων Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Παρατηρώντας τον πίνακα 7 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εξόδων, διαπιστώνουμε:

1. Τόσο το 1996 όσο και το 1997 τα απολογισθέντα έξοδα είναι λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα
2. Το 1996 τα απολογισθέντα έξοδα είναι κατά 37,7% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.
3. Αντίθετα, το 1997 παρατηρείται μικρότερη απόκλιση μεταξύ προϋπολογισθέντων και απολογισθέντων εξόδων. Κυμαίνεται στο 29,2%.

2.15 Πόροι και περιουσία του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα

Οι πόροι και η περιουσία του Νομικού Προσώπου είναι:

- α. Ετήσια επιχορήγηση από τον Δήμο 40.000.000 τουλάχιστον
- β. Επιχορήγηση και κάθε άλλη παροχή του κράτους είτε απευθείας προς το νομικό πρόσωπο είτε προς το Δήμο Καλαμάτας για το νομικό τούτο πρόσωπο.
- γ. κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες, συνδρομές πολιτών, οργανισμών, σωματείων κλπ.

2.16 Συμπεράσματα

Η δημιουργία του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα αποτέλεσε τη βάση για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση παρεμβάσεων με στόχο την βελτίωση της ποιότητας ζωής στην πόλη. Οι παρεμβάσεις αυτές απευθύνονται στην κοινωνική στήριξη ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, στη μέριμνα για την οικογένεια, στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων και στη δημιουργία των σωστών προϋποθέσεων για την προαγωγή της φυσικής και ψυχικής υγείας των δημοτών.

Η παρουσίαση της λειτουργίας του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα ανέδειξε χρήσιμα συμπεράσματα αλλά και σημαντικά προβλήματα σε διάφορους τομείς.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ:

Η γεωγραφική θέση στην οποία βρίσκεται ο Κοινωνικός Φορέας είναι τέτοια ώστε να καθίστανται εύκολη η προσέγγιση των δημοτών σε αυτόν χωρίς πολλές παραπλανήσεις. Αυτό γιατί:

- Βρίσκεται στο κέντρο της πόλης, πλησίον του Δημαρχείου.
- Βρίσκεται κοντά στον σταθμό αστικής συγκοινωνίας
- Υπάρχει κατευθυντήρια σηματοδότηση

ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΧΩΡΟΚΑΤΑΝΟΜΗ:

Ο κτιριακός σχεδιασμός του Δημοτικού Κοινωνικού Φορέα είναι λειτουργικός. Στο ισόγειο βρίσκονται το γραφείο της Κοινωνικής Λειτουργού, όπου δέχεται τις επισκέψεις των δημοτών, καθώς και η αίθουσα εκδηλώσεων, ενώ τα γραφεία γραμματειακής υποστήριξης βρίσκονται στον πρώτο όροφο. Επίσης, ο σχεδιασμός του κτιρίου προβλέπει ξεχωριστή είσοδο για τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Μοναδικό αρνητικό στοιχείο είναι η έλλειψη δυνατότητας μελλοντικής επέκτασης του κτιρίου αν χρειαστεί.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ:

Ο Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας δεν είναι αυτόνομος αλλά ελέγχεται από το εκάστοτε Δημοτικό Συμβούλιο με αποτέλεσμα να επηρεάζεται η λειτουργία των προγραμμάτων του και η οικονομική του διαχείριση.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ:

Ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Κοινωνικού Φορέα δεν έχει καταρτιστεί με αποτέλεσμα να μην έχει στελεχωθεί με επιστημονικό προσωπικό (Ψυχολόγο, Ψυχοπαιδαγωγό, Ψυχίατρο, Κοινωνιολόγο, Ιατρό, Επισκέπτη Υγείας, Λογοθεραπευτή), προσωπικό που κρίνεται απαραίτητο για τη σωστή λειτουργία των προγραμμάτων του. Επιπλέον λόγω έλλειψης προσωπικού η Κοινωνική Λειτουργός είναι αναγκασμένη να εμπλέκεται στο διοικητικό έργο της υπηρεσίας με αποτέλεσμα να παρακωλύεται το έργο της.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:

Στα δύο χρόνια λειτουργίας του ο Κοινωνικός Φορέας έχει προβεί στην υλοποίηση πρότυπων προγραμμάτων και ποικίλων δραστηριοτήτων όπως: Το γραφείο Υποδοχής, εξυπηρέτησης και ενημέρωσης του πολίτη, το πιλοτικό πρόγραμμα "Αγαπώ το σχολείο και το καλοκαίρι", η ανοικτή τηλεφωνική

γραμμή για τους εφήβους, το πρόγραμμα στήριξης απόρων δημοτών, οι διάφορες εκδηλώσεις κοινωνικού χαρακτήρα κ.α.

Ωστόσο οι δυνατότητες που έχει ο Φορέας να υλοποιήσει στο έπακρον τα προγράμματα που έχει καθορίσει στο ετήσιο πρόγραμμα δράσης του περιορίζονται σημαντικά λόγω έλλειψης επιστημονικού προσωπικού.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

1. Το 1997 ο Δήμος Καλαμάτας αύξησε την επιχορήγησή του προς τον Κοινωνικό Φορέα κατά 171,1% σε σχέση με το 1996.
2. Το 1997 τα έξοδα του Κοινωνικού Φορέα αυξήθηκαν κατά 246% σε σχέση με το 1996. Η αύξηση αυτή οφείλεται στα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής που υλοποίησε ο Φορέας το 1997.
3. Το 1997 η απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εσόδων κυμαίνεται στο 10,9%.
4. Η απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εξόδων κυμαίνεται το 1996 στο 37,7% και το 1997 στο 29,2%.

2.17 Προτάσεις

1. Κατάρτιση και έγκριση του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας του Κοινωνικού Φορέα και στελέχωσή του με επιστημονικό προσωπικό ώστε να λειτουργήσει αποτελεσματικά και αποδοτικά και να παρέχει τη μέγιστη ποσότητα και ποιότητα κοινωνικών υπηρεσιών. Το προσωπικό αυτό θα αποτελείται από: Κοινωνιολόγο, Κοινωνικό Λειτουργό, Ψυχολόγο, Ψυχίατρο, Λογοθεραπευτή, Εργοθεραπευτή, Ιατρό, Επισκέπτη Υγείας και Ψυχοπαιδαγωγό.
2. Με εμπλοκή της Κοινωνικής Λειτουργού στο διοικητικό έργο της υπηρεσίας.
3. Διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας και καταγραφή των κοινωνικών προβλημάτων της πόλης.
4. Κατάρτιση ερωτηματολογίου αναφερόμενο σε θέματα κοινωνικής πολιτικής και συμπλήρωσή του από δημότες της Καλαμάτας ώστε να εκφράσουν αυτοί ποια κοινωνικά προβλήματα της τοπικής κοινωνίας θεωρούν σημαντικά.
5. Κοινωνικός σχεδιασμός σε ετήσια βάση.

6. Έκδοση και διανομή ενημερωτικού εντύπου – Φυλλαδίου σχετικού με τους στόχους, τον τρόπο λειτουργίας, τα προγράμματα και τις δραστηριότητες του Κοινωνικού Φορέα.
7. Διεξαγωγή προγραμμάτων πρόληψης και ενημέρωσης σε θέματα Αγωγής Υγείας και διανομή, σε συνεργασία με τα Συνοικιακά Συμβούλια της πόλης ενημερωτικού εντύπου αναφερόμενο σε κοινωνικά θέματα στο ευρύ κοινό.
8. Δημιουργία μικρών ομάδων συζήτησης με νέους, εφήβους και γονείς με σκοπό την ευαισθητοποίηση, κινητοποίηση και προβληματισμό τους σε διάφορα κοινωνικά θέματα όπως: υγιεινή διατροφή, ναρκωτικά, Aids, μοναξιά, απομόνωση κ.α.
9. Προώθηση ενεργειών για τη δημιουργία κέντρου Ενημέρωσης και Προετοιμασίας για τους χρήστες ουσιών προκειμένου να ενταχθούν στις θεραπευτικές κοινότητες των μεγαλουπόλεων.
10. Να οργανωθεί ο τομέας της πρόληψης σε συνεργασία με τους τοπικούς φορείς και συλλόγους π.χ Πρόνοια, Ε.Ε.Σ, Σύλλογος Γονέων και Φίλων «Η Ιθάκη», Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο., Νοσοκομείο, Κ.Α.Π.Η., κ.α.
11. Στα πλαίσια αλληλεγγύης και συμπαράστασης προς τους αναξιοπαθούντες Δημότες της πόλης να συνεχιστεί η παροχή πάσης φύσεως και μορφής βοήθειας και υπηρεσιών πιο οργανωμένα και με ιδιαίτερη πρόνοια ώστε να μην υφίστανται την εξαθλίωση της "Ζητιανιάς".
Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με:
  - Τη δημιουργία κριτικής επιτροπής η οποία θα αξιολογεί τις αιτήσεις των αναξιοπαθούντων δημοτών για χορήγηση έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης.
  - Την επίτευξη σχεδίου για τις οικογένειες που βρίσκονται σε ψυχοκοινωνικό κίνδυνο και με παιδί θύμα.
  - Την χορήγηση μηνιαίας κάρτας αγοράς τροφίμων από Super Market.
12. Ανάπτυξη του εθελοντισμού σε μόνιμη βάση.
13. Ίδρυση και οργάνωση Βιβλιοθήκης, γιατί το βιβλίο φέρνει πάντα την γνώση.
14. Λειτουργία του Δημοτικού Ξενώνα
15. Διεκδίκηση και διαχείριση των προγραμμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

16. Συνεργασία με τα Συνοικιακά Συμβούλια, το Σύλλογο Πολυτέκνων και λοιπούς συλλόγους με σκοπό την υλοποίηση και εφαρμογή κοινωνικών και προληπτικών προγραμμάτων.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΦΟΡΕΑ

Φωτ. 1: Πρόσοψη του κτιρίου του Κοινωνικού Φορέα.

Φωτ. 2: Η αίθουσα εκδηλώσεων του Κοινωνικού Φορέα.

Φωτ. 3: Το Γραφείο Υποδοχής, Ενημέρωσης και Εξυπηρέτησης του πολίτη.

3. Α΄ ΚΑΙ Β΄ ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η.) ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

3.1 Ιστορικό Δημιουργίας του Θεσμού των Κ.Α.Π.Η

Τα Κ.Α.Π.Η πρωτοεμφανίστηκαν το 1979 στην περιφέρεια της πρωτεύουσας σε πειραματική Βάση. Συγκεκριμένα με την χρηματοδότηση της πολιτείας μεγάλες εθελοντικές οργανώσεις (Ερυθρός Σταυρός, Κέντρο Οικογενειακής και Παιδικής Μέριμνας κ.λ.π) δημιούργησαν τα πρώτα Κ.Α.Π.Η. Μέχρι το 1981 είχαν λειτουργήσει 11 Κ.Α.Π.Η της μορφής αυτής στην Αθήνα. Από το 1983 άρχισαν να λειτουργούν αποκλειστικά με την ευθύνη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ενώ παράλληλα αυξήθηκαν σημαντικά και έφθασαν τα 271 σε όλη τη χώρα εκ των οποίων τα 91 στο νομό Αττικής.

3.2 Πράξη σύνταξης Α΄ Κ.Α.Π.Η Δήμου Καλαμάτας

Με την υπ΄ αριθμ. 71744/17-9-1982 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Πρόνοιας και Εσωτερικών και έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 137 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν.1066/1980) όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 21 του Ν. 1270/1982 «τροποποιήσεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα κ.λ.π».
2. Την αριθμ. 127/1982 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας του Νομού Μεσσηνίας.

Όπως δημοσιεύθηκαν στο 936/17-11-1982 Φ.Ε.Κ Τ.Β συστάθηκε ίδιο νομικό πρόσωπο με όνομα «ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ» στο Δήμο Καλαμάτας του Νομού Μεσσηνίας.

3.3 Πράξη σύστασης Β΄ Κ.Α.Π.Η Δήμου Καλαμάτας

Με την υπ΄ αριθμ. 7477/24-4-1985 απόφαση του Νομάρχη Μεσσηνίας και έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 137 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα (Ν.1063/1980), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 21 του Ν.1270/1982 «τροποποιήσεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα κ.λ.π».
2. Το Προεδρικό Διάταγμα 331/1983 «περί μεταβιβάσεως αρμοδιοτήτων του Υπουργού Εσωτερικών στους Νομάρχες».

3. Την αριθμ. 40/1985 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας του Νομού Μεσσηνίας όπως δημοσιεύθηκαν στο 298/16-5-1985 Φ.Ε.Κ Τ.Β συστάθηκε ίδιο νομικό πρόσωπο με το όνομα «ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ» στο Δήμο Καλαμάτας.

3.4 Νομοθετική εξέλιξη Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας.

Στις 6 Ιουλίου 1982 υπογράφηκε από τον τότε Υπουργό Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η εφαρμογή προγράμματος Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων στο Δήμο Καλαμάτας Νομού Μεσσηνίας με την επωνυμία «Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας». Η απόφαση αυτή δημοσιεύτηκε στο 713/29-9-1982 Φ.Ε.Κ Τ.Β. Με την απόφαση αυτή ορίστηκαν εκτός από την έγκριση του προγράμματος ο σκοπός, η έδρα, η παρεχόμενη προστασία, οι προϋποθέσεις προστασίας, η εποπτεία καθώς επίσης και οι τρόποι οικονομικής ενισχύσεως του προγράμματος.

Στην ίδια χρονική περίοδο με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Εσωτερικών (936/17-11-1982 Φ.Ε.Κ Τ.Β.) αποφασίστηκε η σύσταση Νομικού Προσώπου με το όνομα «Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων» στο Δήμο Καλαμάτας του Νομού Μεσσηνίας.

Ορίστηκαν:

- Ο σκοπός του Νομικού Προσώπου.
- Η παρεχόμενη προστασία.
- Οι πόροι του.
- Η διοικητική δομή του.
- Η εκπροσώπησή του έναντι των αρχών.

Στις 30 Μαΐου 1984 ψηφίστηκε ο εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας του Α΄ Κ.Α.Π.Η του Δήμου Καλαμάτας στον οποίο αναφέρονται εκτός από τα παραπάνω θέματα και θέματα σχετικά με το προσωπικό και τον τρόπο λειτουργίας του.

Τέλος, στις 17 Απριλίου 1985 ο τότε Νομάρχης Μεσσηνίας έγκρινε την υπ' αριθμ. 85/1984 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας «Περί Εγκρίσεων του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Α΄ Κ.Α.Π.Η» Η έγκριση αυτή δημοσιεύτηκε στο 240/30-4-1985 Φ.Ε.Κ Τ.Β.

3.5 Νομοθετική εξέλιξη Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Με την υπ' αριθμ. 7477/24-4-1982 απόφαση του Νομάρχη Μεσσηνίας (298/16-5-1985 Φ.Ε.Κ Τ.Β.) συστάθηκε Νομικό Πρόσωπο με το όνομα «Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων» στο Δήμο Καλαμάτας του Νομού Μεσσηνίας.

Ορίστηκαν:

- Ο σκοπός του Νομικού Προσώπου.
- Η παρεχόμενη προστασία.
- Οι πόροι του.
- Η διοικητική δομή του.
- Η εκπροσώπησή του έναντι των αρχών.

Στις 10 Απριλίου 1987 (208/23-4-1987 Φ.Ε.Κ Τ.Β) υπογράφηκε από τον τότε Υπουργό Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η εφαρμογή προγράμματος Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων στο Δήμο Καλαμάτας Νομού Μεσσηνίας με την επωνυμία «Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας». Με την απόφαση αυτή ορίστηκαν εκτός από την έγκριση του προγράμματος, ο σκοπός, η έδρα, η παρεχόμενη προστασία, οι προϋποθέσεις προστασίας, η εποπτεία καθώς επίσης και οι τρόποι οικονομικής ενισχύσεως του προγράμματος.

Το Δημοτικό Συμβούλιο Καλαμάτας με την υπ' αριθμ. 3/1987 απόφασή του ψήφισε τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Β΄ Κ.Α.Π.Η.

Στις 5-8-1988 (696/29-8-1988 Φ.Ε.Κ Τ.Β) ο τότε Νομάρχης Μεσσηνίας ενέκρινε την υπ' αριθμ. 3/1987 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας που αφορούσε στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Β΄ Κ.Α.Π.Η, στον οποίο αναφέρονται εκτός από τα παραπάνω θέματα και θέματα σχετικά με το προσωπικό και τον τρόπο λειτουργίας του.

Το Δημοτικό Συμβούλιο Καλαμάτας με την υπ' αριθμ. 490/1989 απόφασή του τροποποίησε τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Β΄ Κ.Α.Π.Η. Η τροποποίηση αφορούσε τις θέσεις του προσωπικού.

Στις 27 Νοεμβρίου 1989 (898/19-12-1989 Φ.Ε.Κ Τ.Β) ο τότε Νομάρχης Μεσσηνίας ενέκρινε την υπ' αριθμ. 490/1989 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας.

3.6 Σκοπός των Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

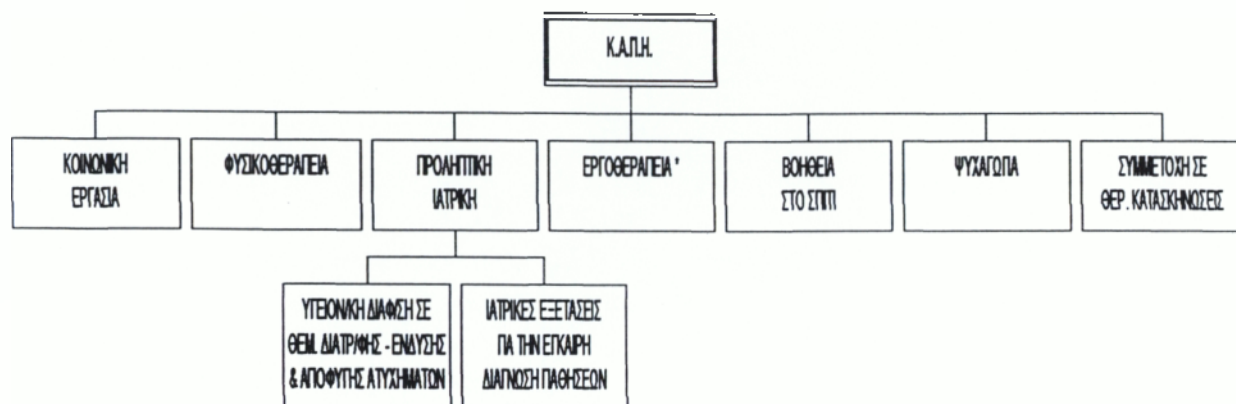
Σκοπός των Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η είναι:

- Η πρόληψη βιολογικών ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- Η διαφώτιση και συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων.
- Η έρευνα σχετικών θεμάτων με τους ηλικιωμένους.

3.7 Οι υπηρεσίες που προσφέρουν τα Κ.Α.Π.Η

Οι υπηρεσίες που προσφέρουν τα Κ.Α.Π.Η. σύμφωνα με τον οργανισμό ιδρύσεώς τους είναι οι εξής:

- Κοινωνική εργασία.
- Φυσικοθεραπεία.
- Εργοθεραπεία.
- Βοήθεια στο σπίτι για τα άτομα που ζουν μόνα τους ή για αυτούς που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες εξυπηρέτησεως μέσα και έξω από το σπίτι (π.χ ελαφρύ μαγείρεμα, μικροθελήματα και διάφορες μικροεξυτηρητήσεις).
- Φροντίδα και οδηγίες για ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη.
- Οργανωμένη ψυχαγωγία (εκδρομές με πούλμαν κ.α) και επιμόρφωση (διαλέξεις, μελέτη θεμάτων, εργασία με ομάδες κ.λ.π).
- Συμμετοχή στις θερινές κατασκηνώσεις.
- Εντευκτήριο στο οποίο λειτουργεί καντίνα που προσφέρει ρόφημα, αναψυκτικά κ.λ.π και βρίσκουν συντροφιά και απασχόληση τα μέλη.

*Δεν εφαρμόζεται στο Α΄ Κ.Α.Π.Η.

Σχηματική απεικόνιση των υπηρεσιών που προσφέρουν τα Κ.Α.Π.Η.

3.8 Γεωγραφική θέση Α΄ Κ.Α.Π.Η

Το Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας αρχικά στεγαζόταν σε κτίριο υπό ενοικίαση στην οδό Κανάρη 45 προσφέροντας έτσι υπηρεσίες στους κατοίκους του κέντρου και της παραλίας. Στη συνέχεια όμως μεταφέρθηκε και στεγάστηκε σε ιδιόκτητο κτίριο στην οδό Μπούτση 1 με αποτέλεσμα να βρεθεί να εξυπηρετεί μια περιοχή της πόλης που ήδη εξυπηρετείτο από το Β΄ Κ.Α.Π.Η. Επίσης δεν μπορεί να προσφέρει πλέον τις υπηρεσίες του στους κατοίκους της παραλίας λόγω της μεγάλης απόστασης.

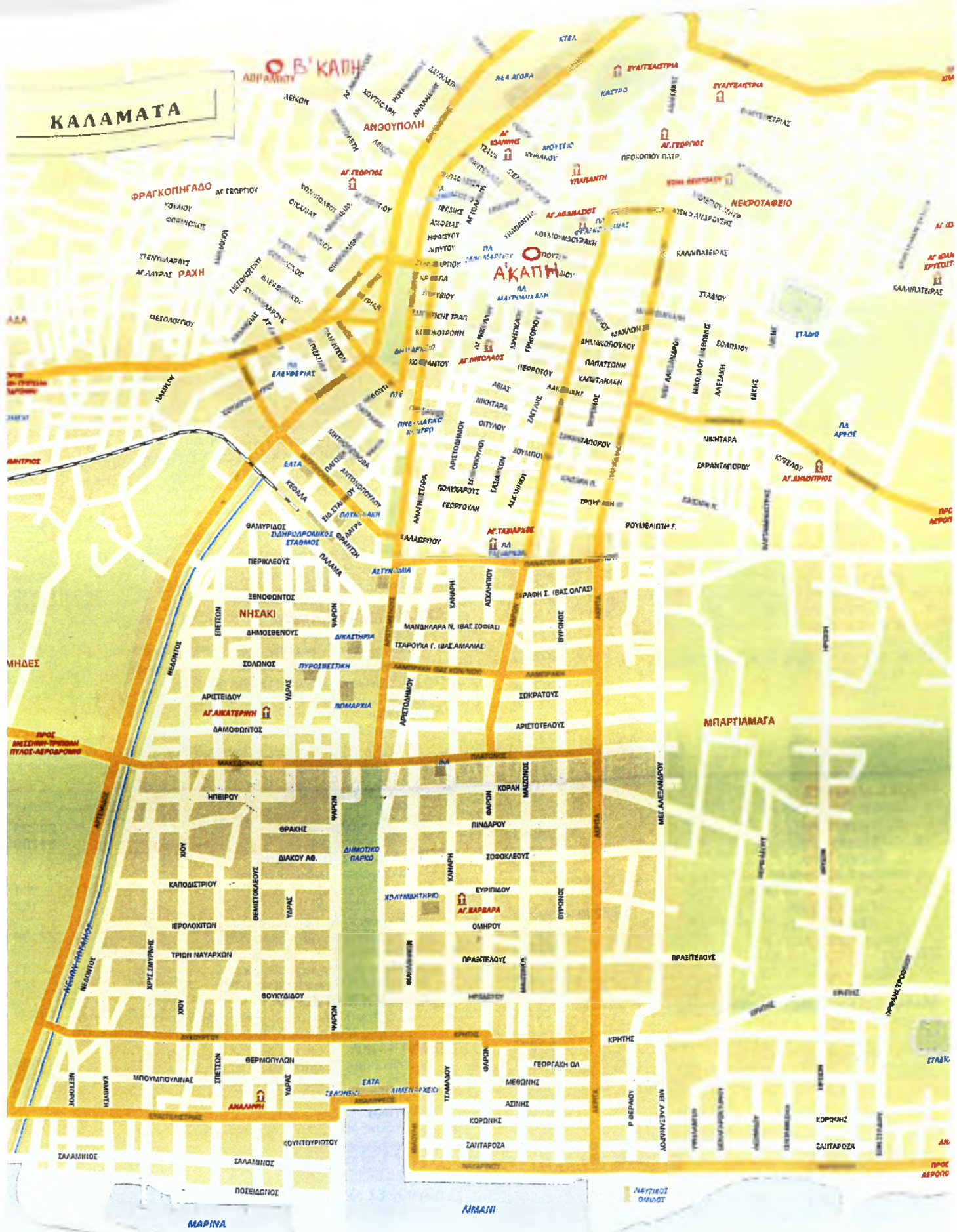
Από την άλλη πλευρά η συγκεκριμένη οδός βρίσκεται πολύ κοντά σε σταθμό αστικής συγκοινωνίας καθώς επίσης και σε κεντρική οδική αρτηρία της πόλης (οδός Υπαπαντής) εξασφαλίζοντας έτσι την εύκολη μεταφορά των μελών καθώς και την άνετη προσέγγιση του Κ.Α.Π.Η από τους διάφορους επισκέπτες χωρίς πολλές περιπλανήσεις. Όμως ταυτόχρονα υπάρχει κίνδυνος για τα ηλικιωμένα άτομα διότι δεν υπάρχουν φωτεινοί σηματοδότες και διάβαση για τους πεζούς.

3.9 Γεωγραφική θέση Β΄ Κ.Α.Π.Η

Το Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας στεγάζεται σε λυόμενο κτίριο στο συνοικισμό Αβραμιού ή Κουφού Ελιές. Το συγκεκριμένο Κ.Α.Π.Η βρίσκεται στην άκρη της πόλης αντιμετωπίζοντας έτσι αρκετά σοβαρά προβλήματα. Πρώτα από όλα όχι μόνο δεν έχει άμεση πρόσβαση σε κεντρική οδική αρτηρία αλλά δεν διαθέτει και δρόμους. Σημειώνεται ότι τα ελάχιστα μονοπάτια που δημιουργήθηκαν κυρίως από τα ίδια τα μέλη δεν διέθεταν τον κατάλληλο φωτισμό. Όλα αυτά κάνουν δύσκολη την προσέγγιση στο συγκεκριμένο Κ.Α.Π.Η.

Από την άλλη πλευρά τονίζεται ότι στο Β΄ Κ.Α.Π.Η σε αντίθεση με το Α΄ είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένο το στοιχείο της γειτονιάς διότι όλα τα μέλη του κατοικούν σε πολύ κοντινές αποστάσεις. Αποτέλεσμα αυτού είναι να υπάρχουν ιδιαίτερα αναπτυγμένες διαπροσωπικές – φιλικές σχέσεις μεταξύ των μελών.

Η χωροθέτηση του Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας παρουσιάζεται οπτικά στο χάρτη 2 που ακολουθεί.

Χάρτης 2: Γεωγραφική θέση Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας.

3.10 Κτιριακή χωροκατανομή Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

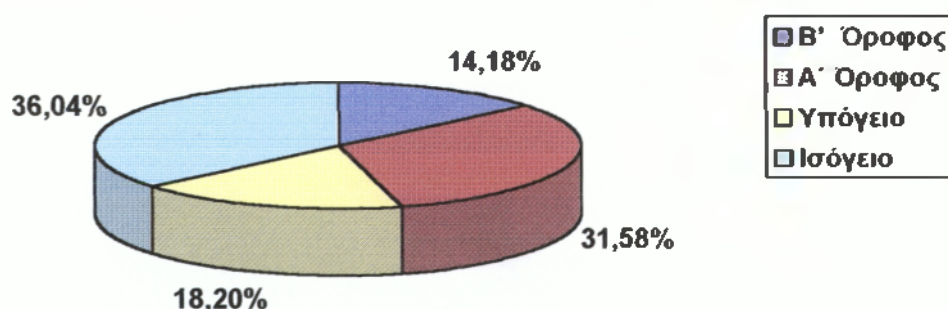
Το Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας επισκευάστηκε υπό την επίβλεψη της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Καλαμάτας και βρίσκεται στην παλιά Καλαμάτα, στο οικοδομικό τετράγωνο 393, στην οδό Μπουτσά 1.

Το οικόπεδο έχει συνολική έκταση 259,98 τ.μ ενώ η καλυπτόμενη επιφάνεια οικοδομής είναι 176,07 τ.μ. Μένει έτσι κενός χώρος 83,91 τ.μ ο οποίος χρησιμοποιείται για προαύλιο χώρο και φυτικό διάκοσμο.

Αριθμός Ορόφων	3τ.μ
Εμβαδόν Οικοπέδου	259,98τ.μ
Καλυπτόμενη Επιφάνεια	176,07τ.μ
Ολική επιφάνεια ορόφων	488,51τ.μ
Ύψος οικοδομής	10,90τ.μ
Εμβαδόν Υπογείου	89,17τ.μ
Εμβαδόν Ισογείου	176,07τ.μ
Εμβαδόν Α΄ ορόφου	153,97τ.μ
Εμβαδόν Β΄ ορόφου	69,30τ.μ

Πίνακας 8: Στοιχείο Οικοδομής Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Πηγή: Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Καλαμάτας

Σχ.8: Κατανομή χώρων Α΄ ΚΑΠΗ Καλαμάτας σε ποσοστά.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

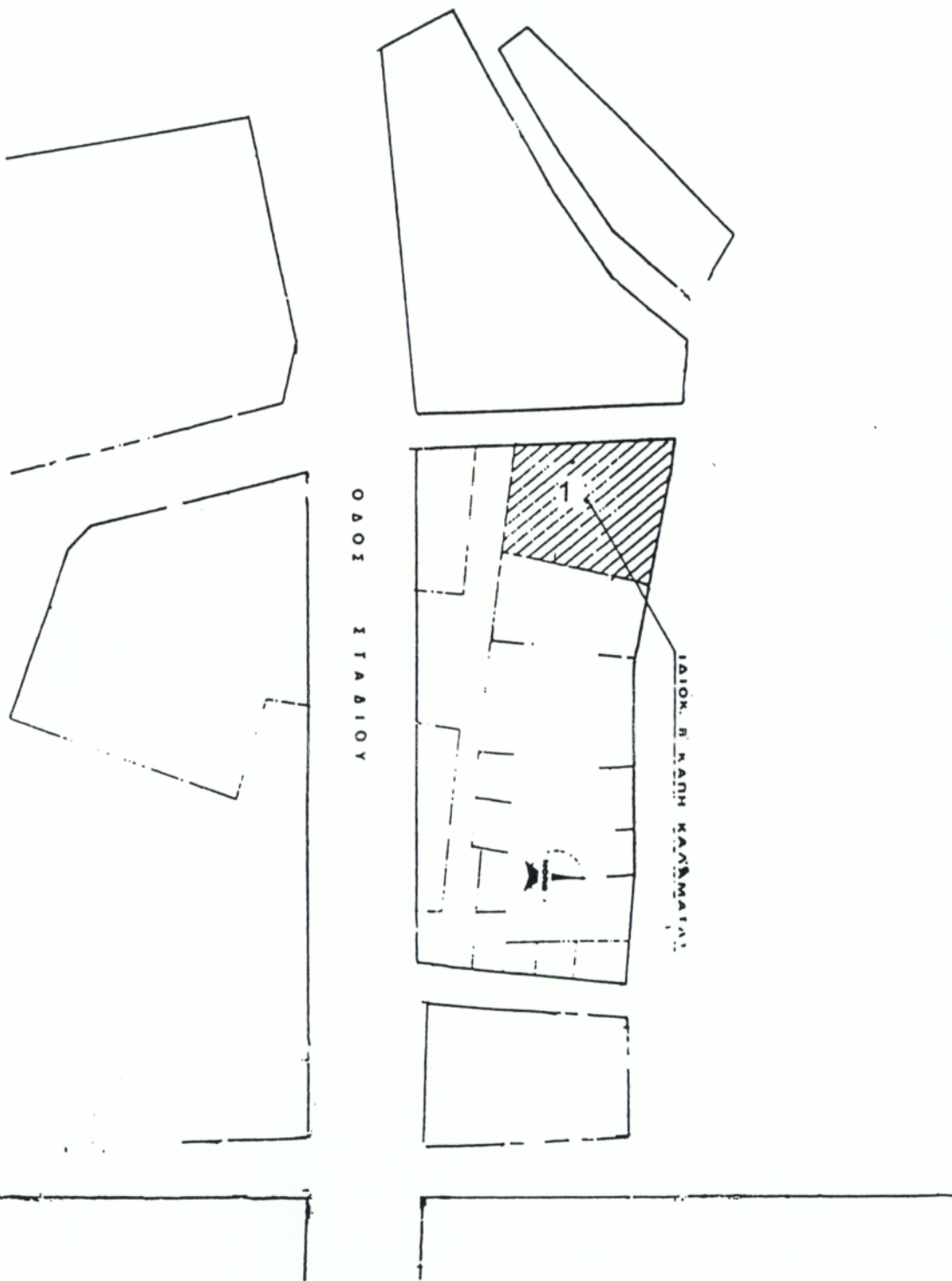
Από την παραπάνω κατανομή των χώρων του Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας παρατηρούμε πως οι χώροι του ισόγειου και του Α΄ ορόφου καταλαμβάνουν τα μεγαλύτερα ποσοστά σε τ.μ (36,04%) από το σύνολο των τ.μ της επιφάνειας όλων των ορόφων.

Το κέντρο διαθέτει όλους τους απαιτούμενους χώρους που πρέπει να έχει κάθε Κ.Α.Π.Η και οι οποίοι είναι μάλιστα αρκετά ευρύχωροι. Αποτελείται από δύο ορόφους, το ισόγειο και το υπόγειο. Οι τέσσερις αυτοί κτιριακοί χώροι συνδέονται μεταξύ τους με κλίμακες και ηλεκτρικό ανελκυστήρα. Στο υπόγειο βρίσκονται οι αποθήκες και οι χώροι όπου βρίσκονται τα μηχανήματα κεντρικής θέρμανσης του κτιρίου. Στο ισόγειο βρίσκεται μια μεγάλη αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, το ιατρείο, το γραφείο της Κοινωνική Λειτουργού καθώς και ένα μικρό εντευκτήριο για την εξυπηρέτηση του προσωπικού και των μελών. Ο Α΄ όροφος αποτελείται από το γυμναστήριο Φυσιοθεραπείας, το χώρο υδροθεραπείας, αίθουσα αναμονής και τους αντίστοιχους χώρους υγιεινής. Τέλος, στο Β΄ όροφο βρίσκεται ο χώρος της εργοθεραπείας καθώς και χώροι υγιεινής.

Επισημαίνεται ότι το συγκεκριμένο κτίριο είναι κατάλληλα σχεδιασμένο έτσι ώστε να είναι εύκολη η πρόσβαση των μελών που κινούνται με αναπηρικά καροτσάκια. Υπάρχει π.χ ράμπα στην είσοδο, ασανσέρ στο εσωτερικό του κτιρίου κ.λ.π.

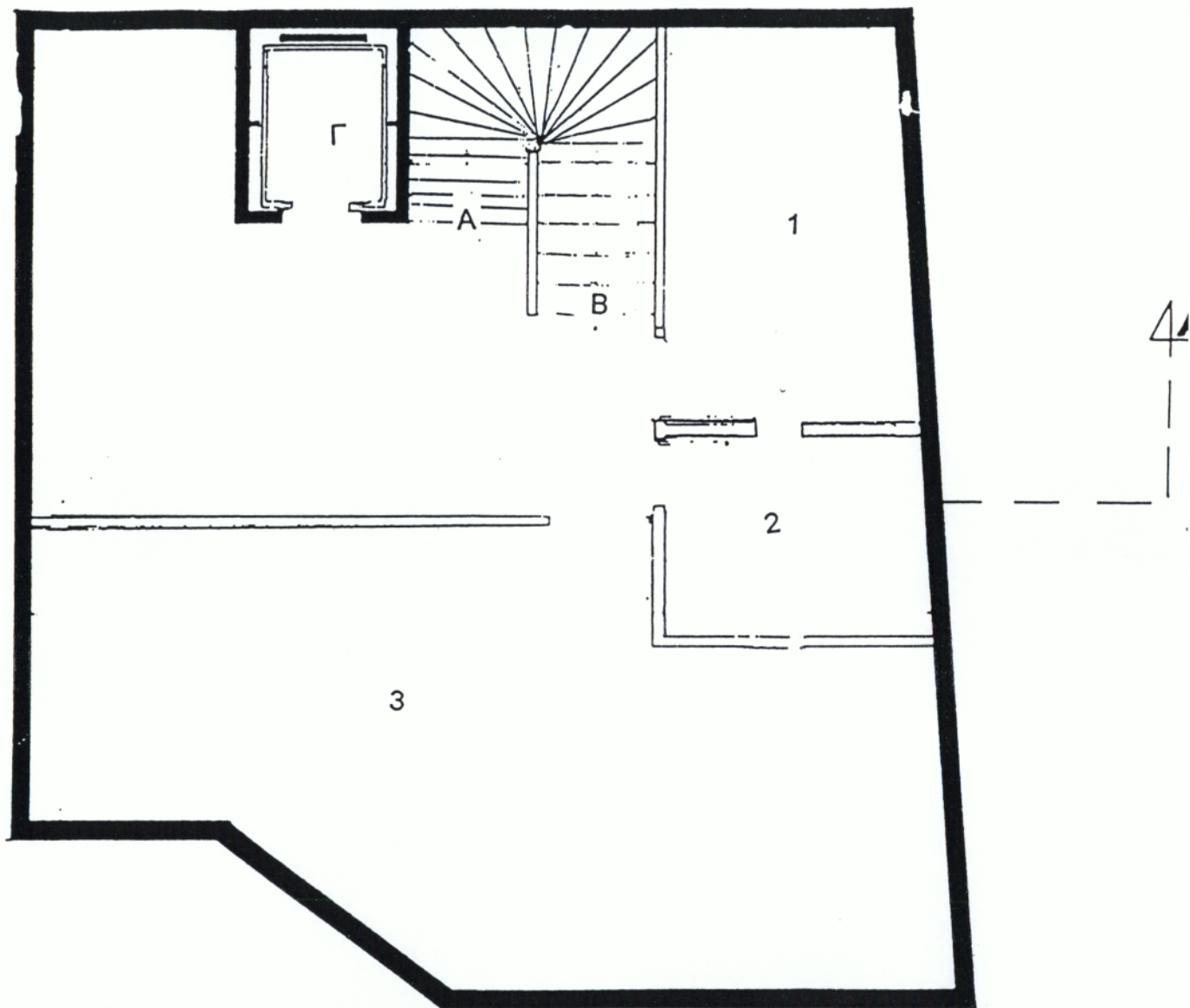
Συμπέρασμα όλων των παραπάνω είναι ότι το Α΄ Κ.Α.Π.Η όσο αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις είναι λειτουργικό και αποτελεσματικό.

Ίσως το μοναδικό αρνητικό στοιχείο είναι η περιορισμένη εδαφική έκταση που έχει όλο το οικόπεδο. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα το συγκεκριμένο Κ.Α.Π.Η να μην μπορεί να επεκταθεί μελλοντικά εάν χρειαστεί.

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟ ΣΚΑΡΙΦΗΜΑ Α' ΚΑΠΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

1. Α ΚΑΠΗ

ΚΑΤΟΨΗ ΥΠΟΓΕΙΟΥ Α' ΚΑΠΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

- Α . Είσοδος από ισόγειο
- Β . Κλίμακα Υπογείου - Ισογείου
- Γ . Ανελκυστήρας
- 1 . Λεβητοστάσιο
- 2 . Δεξαμενή Καυσίμων
- 3 . Αποθήκη

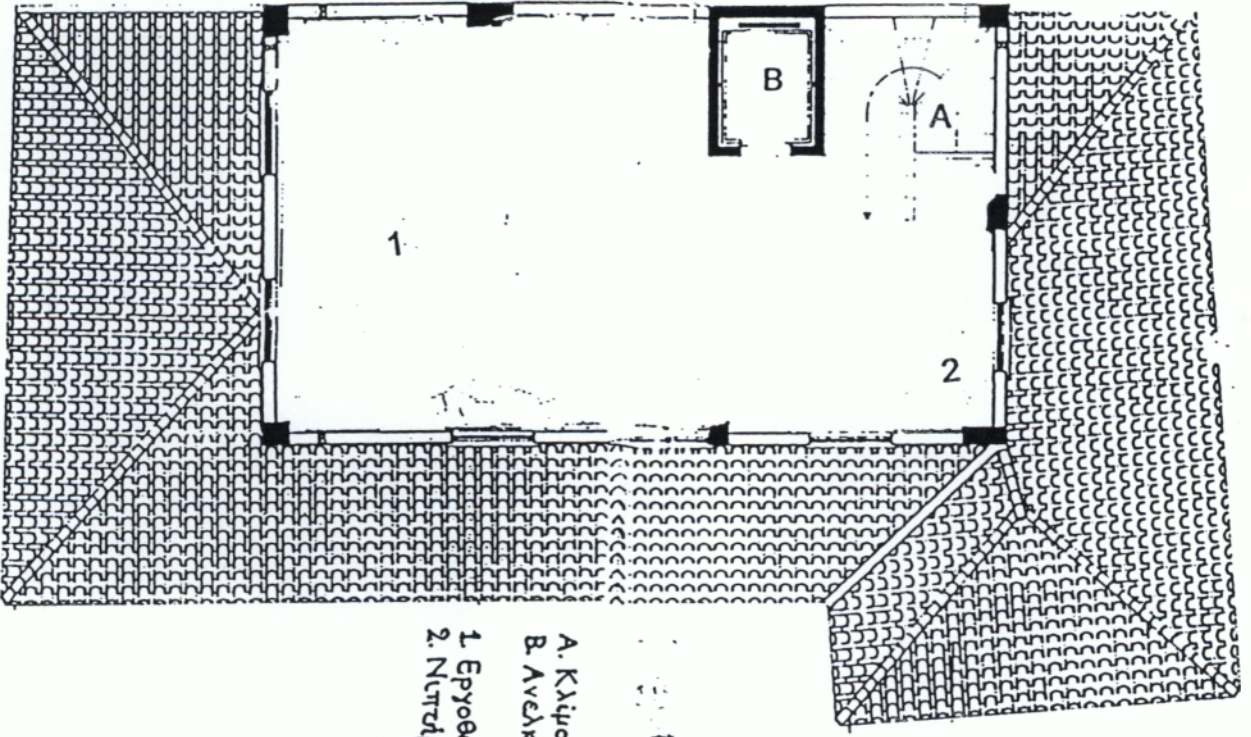
ΚΑΤΟΥΗ ΙΣΟΓΕΙΟΥ Α' ΚΑΠΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

- A. Είσοδος
- B. Κλίμακα Ισογείου - Α' ορόφου
- Γ. Ανεγκυσιήρας
- 1. Γραφείο Κοινωνικού Λειτουργού
- 2. Ιατρείο
- 3. w.c
- 4. Νεπτήρες
- 5. BAR
- 6. Αίθουσα Πολλαπλής Χρήσεως

ΚΑΤΟΨΗ Α' ΟΡΟΦΟΥ Α' ΚΑΤΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
Πλάτος

- A. Κλίμακα Α'-Β' ορόφων
- B. Ανεγκυστήρας
- 1. Φυσιοθεραπεία - Γυμναστήριο
- 2. Τμήμα Φυσικών Μέσων
- 3. Υδροθεραπεία
- 4. w.c
- 5. Νιπτήρες
- 6. Αναμονή

ΚΑΤΟΥΗ Β'ΟΡΟΦΟΥ Α'ΚΑΤΗ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

- A. Κλιμακα Β'ορόφου
- B. Ανεκυστήρας
- 1. Εργοθεραπεία
- 2. Νιτρίδες

3.11 Κτιριακή χωροκατανομή Β' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Το Β' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας στεγάζεται σε λυόμενο κτίριο προσφορά της Φιλανθρωπικής οργάνωσης LIONS η οποία πρόσφερε και όλο τον εξοπλισμό που επανδρώνει το Κ.Α.Π.Η.

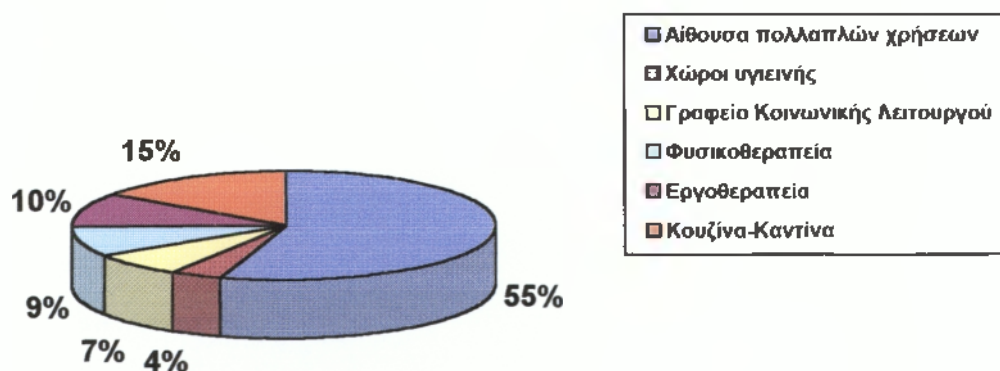
Το οικόπεδο στο οποίο τοποθετήθηκε το λυόμενο κτίριο έχει συνολική έκταση 950 τ.μ ενώ η καλυπτόμενη επιφάνεια οικοδομής είναι 136,39 τ.μ.

Συγκεκριμένα οι χώροι του Κ.Α.Π.Η και το εμβαδόν τους παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

A/A		ΕΜΒΑΔΟΝ (τ.μ)
1	Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων	75,19τ.μ
2	Φυσικοθεραπευτήριο	12,95τ.μ
3	Εργοθεραπεία	13,69τ.μ
4	Κουζίνα –Καντίνα	19,8τ.μ
5	Γραφείο Κοινωνικής Λειτουργού	9τ.μ
6	Χώροι Υγιεινής	5,76τ.μ

Πίνακας 9: Κατανομή χώρων Β' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Πηγή: Ιδία έρευνα

Σχ.9: Κατανομή χώρων Β' ΚΑΠΗ Καλαμάτας σε ποσοστά.

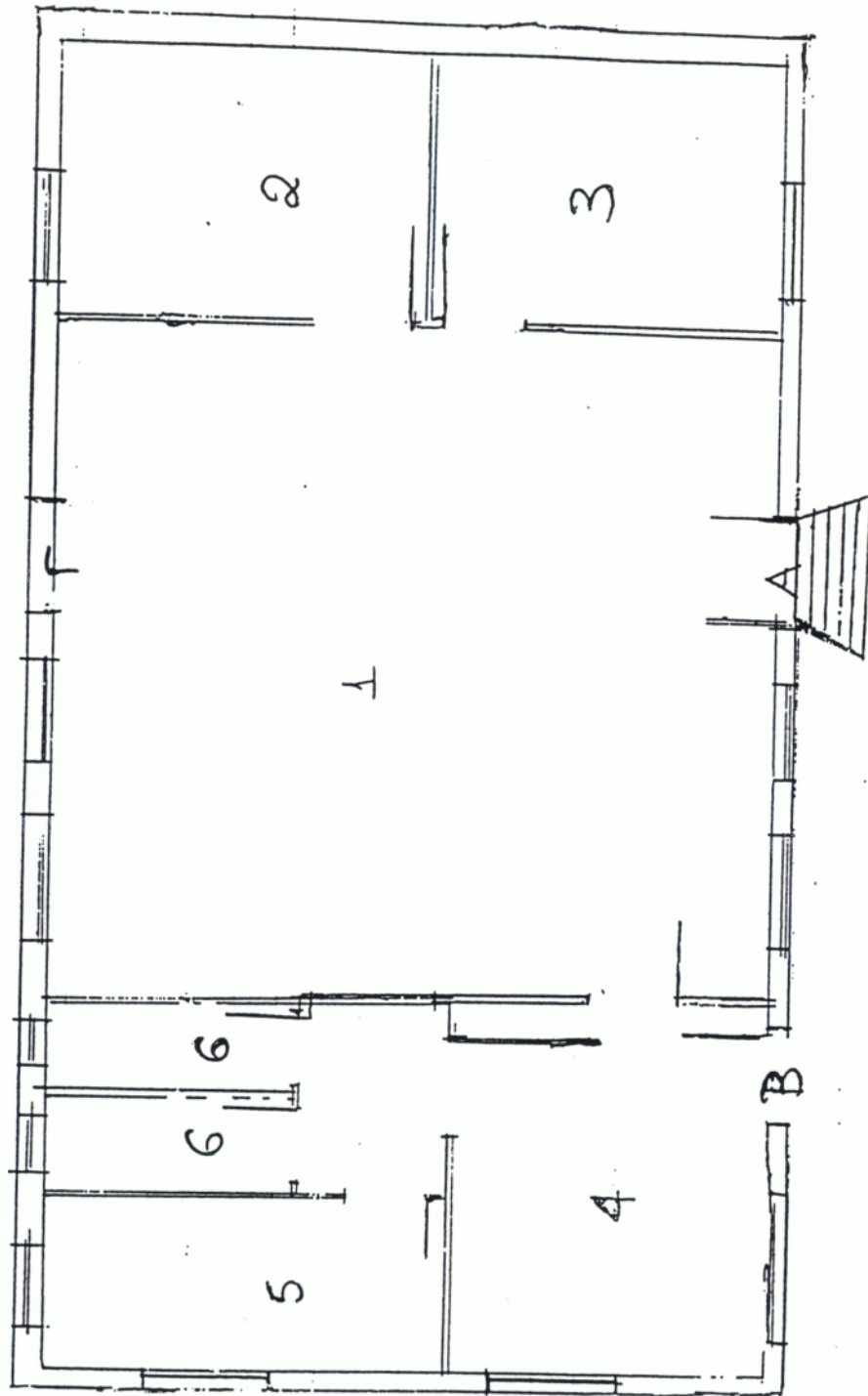
Πηγή: Ιδία έρευνα.

Το κέντρο διαθέτει μια μεγάλη αίθουσα για εκδηλώσεις, φυσικοθεραπευτήριο, ιατρείο, αίθουσα εργοθεραπείας, κουζίνα, το γραφείο Κοινωνικής Λειτουργού και τους χώρους υγιεινής (W.C, νιπτήρες).

Από την κατανομή των χώρων του Β΄ Κ.Α.Π.Η παρατηρούμε ότι η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό σε τ.μ (75,9) από το σύνολο των τ.μ της καλυπτόμενης επιφάνειας.

Επιπλέον λόγω στενότητας χώρου το φυσιοθεραπευτήριο και το ιατρείο συνυπάρχουν σε ένα μικρό δωμάτιο ενώ το γραφείο της Κοινωνική Λειτουργού είναι πολύ μικρό. Στο εργοθεραπευτήριο παλαιότερα διεξαγόntonταν τα μαθήματα γυμναστικής, αγγειοπλαστικής και ζωγραφικής. Τώρα όμως τα συγκεκριμένα μαθήματα γίνονται σε 2 επιπρόσθετα λυόμενα. Επίσης το εργοθεραπευτήριο συνδέεται με την αίθουσα πολλαπλών χρήσεων ανοίγοντας μια εσωτερική σπαστή συρόμενη πόρτα έτσι ώστε να αυξηθεί ο χώρος όταν θεωρηθεί αναγκαίο.

Από όλα αυτά συμπεραίνουμε ότι το Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας αντιμετωπίζει σοβαρά πρόβλημα χώρου με αποτέλεσμα να μην αποδίδει σωστά.

.. Κύρια Είσοδος - Έξοδος
 i. Είσοδος Κουζίνας
 Δευτερεύουσα Έξοδος

1. Αίθουσα Πολλαπλών χρήσεων
2. Φυσικοθεραπευτήριο
3. Ιατρείο - Εργοθεραπευτήριο
4. Κουζίνα
5. Γραφείο Κοινωνικού Λειτουργού
6. W.C. - Νιπτήρες

Κάτοψη Ισογείου Β' Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας.

3.12 Μέλη του Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

3.12.1 Κριτήρια εγγραφής των μελών

Μέλη των Κέντρων Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων εγγράφονται άτομα από 60 ετών και άνω άνδρες και γυναίκες που κατοικούν στην περιοχή που λειτουργεί το Κέντρο, χωρίς διάκριση οικονομικών δυνατοτήτων.

Ο αριθμός των μελών του Κέντρου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος από 300 μέλη και μικρότερος από 50.

Ο αριθμός αναφέρεται στην ενεργό συμμετοχή και όχι στα εγγραφόμενα μέλη.

Εκτός του αριθμητικού ορίου και εφόσον δεν έχει συμπληρωθεί ο αριθμός αυτός εγγράφονται και νεώτερες ηλικίες.

Τα μέλη για την εγγραφή τους πληρώνουν συνδρομή η οποία είναι συμβολική ανάλογα με τις οικονομικές τους δυνατότητες.

Επίσης ανάλογη οικονομική συμμετοχή καταβάλλουν τα μέλη για την συμμετοχή τους στις εκδηλώσεις στις εκδηλώσεις και στα διάφορα προγράμματα που οργανώνει το κέντρο.

Κατά τον χρόνο προσαγωγής τους στο Κέντρο τα μέλη προκειμένου να εγγραφούν θα πρέπει να προσκομίσουν μια φωτογραφία τους καθώς και την αστυνομική τους ταυτότητα ώστε να τα χρησιμοποιήσει η κοινωνική λειτουργός προκειμένου να φτιάξει την καρτέλα του μέλους. Στην καρτέλα αυτή εκτός από τα βασικά στοιχεία π.χ ονοματεπώνυμο, τηλέφωνο, διεύθυνση συμπληρώνεται και το ιστορικό του μέλους όπως για παράδειγμα η κατάσταση της υγείας του, η οικογενειακή του κατάσταση κ.λ.π.

Η καρτέλα του κάθε μέλους είναι απόρρητο στοιχείο και τηρείται σε αρχείο στο γραφείο της Κοινωνικής Λειτουργού.

3.12.2 Γενικά στοιχεία μελών του Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Το Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας που εδρεύει στην οδό Μπούτση 1 έχει 2.500 εγγεγραμμένα μέλη από τα οποία μόνο τα 500 είναι ενεργά.

Λέγοντας ενεργά μέλη εννοούμε τα μέλη τα οποία κρατούν επαφή με το κέντρο και συμμετέχουν στα προγράμματα και στις εκδηλώσεις του.

Στο Α΄ Κ.Α.Π.Η εγγράφονται κυρίως ηλικιωμένοι από το Σύνταγμα, το κέντρο, την Αγία Τριάδα και την παραλία.

Η μόρφωση των μελών κυμαίνεται σε χαμηλό επίπεδο. Οι περισσότεροι απ' αυτούς είναι σχεδόν αγράμματοι και αν κάποιος είχε πάει σχολείο ίσως είχε τελειώσει την βασική εξαετή εκπαίδευση του Δημοτικού.

Είναι ενδεικτικό το ποσοστό ότι 80% - 85% έχουν τελειώσει μόλις τις 3 πρώτες τάξεις του Δημοτικού.

Το Β' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας βρίσκεται στην συνοικία Αβραμιού ή κουφού Ελιά όπως ονομάζεται. Το κέντρο αυτό έχει 660 εγγεγραμμένα μέλη από τα οποία τα 350 μέλη είναι ενεργά, τα 130 είναι θανόντα και τα υπόλοιπα 180 μέλη αδιαφορούν και δεν κρατούν καμία επαφή με το κέντρο.

Στο κέντρο αυτό εγγράφονται κυρίως άτομα από τις συνοικίες Πλάκα, Καλύβια, Αγ. Τριάδα, Λαϊκά, χωρίς όμως αυτό να είναι απόλυτο αφού εγγράφονται ηλικιωμένοι και από το κέντρο αλλά και από την παραλία.

Οι περισσότεροι από τα μέλη του Β' Κ.Α.Π.Η είναι συνταξιούχοι. Το 75% - 80% των συνταξιούχων είναι ασφαλισμένοι στο Ι.Κ.Α ενώ οι υπόλοιποι είναι συνταξιούχοι του Τ.Ε.Β.Ε, του Ο.Γ.Α και του Δημοσίου.

3.13 Διοίκηση του Α' και Β' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας.

Τα Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων διοικούνται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη.

Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από:

- Ο κάθε φορά Δήμαρχος ή Αντιδήμαρχος που ορίζει ο Δήμαρχος, ως Πρόεδρος.
- Ένας (1) Δημοτικός Σύμβουλος, που ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Ένα (1) αιρετό μέλος του Κ.Α.Π.Η, που εκλέγεται ανάμεσα στα μέλη του από αυτά.
- Ένας (1) Κοινωνικός Λειτουργός, υπάλληλος του Υπουργείου υγείας και Πρόνοιας, που ορίζεται από το Υπουργείο.
- Ένας (1) Δημότης που προτείνει ο Δήμαρχος ανάμεσα σε πρόσωπα τα οποία ασχολούνται με ανθρωπιστικά επαγγέλματα και ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Ένας (1) αιρετός εκπρόσωπος των εργαζομένων στο Κ.Α.Π.Η.
- Ένας (1) εκπρόσωπος των Τοπικών Συλλόγων των Συνταξιούχων.

Από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκλέγονται στην αρχή κάθε Δημοτικής Περιόδου, ο Αντιπρόεδρος και ο Γραμματέας αυτού.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποτελούνται από κατοίκους του Δήμου, με εξαίρεση την Κοινωνική Λειτουργό.

3.14 Αρμοδιότητες Δ.Σ των Κ.Α.Π.Η

Το Διοικητικό Συμβούλιο φροντίζει για την επιτυχία του σκοπού του Κ.Α.Π.Η, διαχειρίζεται την περιουσία του και γενικά τα συμφέροντά του και διοικεί, εποπτεύει και ελέγχει όλη την λειτουργία του, που την καθορίζει το Πρόγραμμα εξωϊδρυματικής προστασίας και οι σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, όπως ισχύουν κάθε φορά, σχετικά με τα "Δημοτικά και Κοινοτικά Πρόσωπα" καθώς και τα διατάγματα και οι Υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται σε εκτέλεσή τους και ο παρών Οργανισμός του.

Το Διοικητικό Συμβούλιο, με απόφασή του, μπορεί να αναθέτει σε μέλη του τη φροντίδα και επιμέλεια ορισμένων τομέων της δραστηριότητάς του.

Μπορεί επίσης να συγκροτεί επιτροπές, στις οποίες θα μετέχουν και ιδιώτες εθελοντές που δεν είναι μέλη του, με σκοπό να φροντίζουν και να επιμελούνται συγκεκριμένους τομείς της δραστηριότητάς του.

Τέτοιες επιτροπές ενδεικτικά μπορεί να είναι:

- α) Επιτροπή που θα φροντίζει για την πραγματοποίηση των διαλέξεων και ελευθέρων συζητήσεων γενικά και πάνω σε θέματα και προβλήματα που απασχολούν στους ηλικιωμένους του Δήμου, προβολές ταινιών.
- β) Επιτροπή που θα φροντίζει την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, φυσικοθεραπευτική αγωγή, εργασιοθεραπεία και κοινωνική εργασία.
- γ) Επιτροπή που θα φροντίζει για τη βοήθεια στο σπίτι και την αντιμετώπιση προβλημάτων των ηλικιωμένων.
- δ) Επιτροπή που θα φροντίζει για την πραγματοποίηση ψυχαγωγικών και μορφωτικών εκδηλώσεων και επιμορφωτικών σεμιναρίων ως και οργανωμένων διακοπών.
- ε) Επιτροπή για τη δημιουργία και ανάπτυξη δανειστικής βιβλιοθήκης στους ηλικιωμένους του Δήμου.

3.15 Αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο σε συνεδριάσει και προεδρεύει αυτού, προϊσταται στις υπηρεσίες του Κέντρου Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων και ασκεί τη γενική εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του. Εκπροσωπεί το κέντρο και φροντίζει για τα συμφέροντα αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις των Νόμων και του παρόντος οργανισμού και με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου.

Παραγγέλλει μαζί με το Διοικητικό Συμβούλιο την πληρωμή των εξόδων του προϋπολογισμού και κάθε άλλη έκτακτη δαπάνη και φροντίζει για την τήρηση ακριβώς των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά και αναφέρονται στα Δημοτικά και Κοινοτικά Νομικά Πρόσωπα και του παρόντος οργανισμού.

Εισηγείται στο Διοικητικό Συμβούλιο τα θέματα που πρέπει να συζητηθούν και να ληφθούν πάνω σε αυτό αποφάσεις και εκτελεί αυτός.

Θεωρεί και υπογράφει όλα τα έγγραφα που εξέρχονται, τα αποδεικτικά στοιχεία των εισπράξεων, τα εντάλματα των πληρωμών και τις μισθοδοτικές καταστάσεις του προσωπικού.

Υπογράφει επίσης και τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου μαζί με το Γραμματέα.

3.16 Συγκρότηση και οργάνωση Υπηρεσιών Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η

Οι υπηρεσίες των Κ.Α.Π.Η διαρθρώνονται ως εξής:

A. Διοικητική Υπηρεσία

1. Γραφείο Κοινωνικής Πρόνοιας

B. Υγειονομική Υπηρεσία

1. Γραφείο Ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
2. Γραφείο Φυσιοθεραπείας.
3. Γραφείο Εργοθεραπείας.

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας παραθέτουμε ένα οργανόγραμμα με σκοπό να δείξουμε την ιεραρχική διάρθρωση των υπηρεσιών και τον τρόπο που ασκείται ο εσωτερικός έλεγχος μέσα στα Κ.Α.Π.Η.

Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: 5-11-1998

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ:

Φ.Ε.Κ. Τεύχος Β, Αριθμός Φύλλου 626/29-8-1988 (Αριθ. 18822).

Φ.Ε.Κ. Τεύχος Β, Αριθμός Φύλλου 240/30-4-1985 (Αριθ. 7785).

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΣΠΗΛΙΩΤΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α΄ ΚΑΙ Β΄ Κ.Α.Π.Η. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

*Στο Α΄ Κ.Α.Π.Η. το γραφείο εργοθεραπείας δεν λειτουργεί.

3.17 Προσωπικό Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Το προσωπικό που στελεχώνει τα Κ.Α.Π.Η κατατάσσεται σε δύο κατηγορίες:

- ❖ Το Διοικητικό Προσωπικό
- ❖ Το Υγειονομικό Προσωπικό

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας ερευνήθηκε το προσωπικό που στελεχώνει τα Κ.Α.Π.Η κατά το έτος 1998. Η έρευνα αφορά τις οργανικές θέσεις που προβλέπουν τα Φ.Ε.Κ για το προσωπικό, τις πληρούμενες θέσεις, καθώς και τα ποσοστά κάλυψης των οργανικών θέσεων από το υπάρχον προσωπικό.

3.17.1 Προσωπικό Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Τα αποτελέσματα της έρευνας για το προσωπικό που στελεχώνει το Α΄Κ.Α.Π.Η κατά το έτος 1998 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΟΡΓ/ΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΠΛΗΡ/ΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ(%)
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	Κοινωνικοί Λειτουργοί	2	1	1	50%
ΣΥΝΟΛΟ		2	1	1	50%
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ	Επισκέπτρια Υγείας ή Αδελφή Νοσοκόμα	1	1	-	100%
	Ιατρός	1	1	-	100%
	Φυσικοθεραπευτής -τρια	1	1	-	100%
	Οικογενειακή Βοηθός	2	2	-	100%
ΣΥΝΟΛΟ		5	5	-	100%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		7	6	1	85,7%

Πίνακας 10: Συνολικό προσωπικό Α΄Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα, παρατηρούμε τα εξής:

1. Στο Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας δεν προβλέπεται καμία θέση Εργοθεραπευτή.
2. Το σύνολο του υπάρχοντος προσωπικού ανέρχεται στα 6 άτομα.
- 3 α. Το σύνολο του υπάρχοντος προσωπικού καλύπτει το 85,7% των οργανικών θέσεων, δηλαδή ποσοστό ικανοποιητικά επαρκές.
β. Το Κέντρο διαθέτει Επισκέπτη Υγείας και όχι αδελφή νοσοκόμα.
4. Όλες οι ειδικότητες του υγειονομικού κλάδου παρουσιάζουν 100% πληρότητα.
5. Αντίθετα το ποσοστό πληρότητας των Κοινωνικών Λειτουργιών ανέρχεται μόνο στο 50%.

Επίσης μετά από έρευνα διαπιστώθηκε ότι:

- Στο Διοικητικό Κλάδο:

Το διοικητικό έργο των Κ.Α.Π.Η εκτελείται από υπάλληλο προερχόμενο από τις υπηρεσίες του Δήμου. Ο υπάλληλος αυτός προτείνεται από το σύλλογο υπαλλήλων του Δήμου και κατόπιν εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κ.Α.Π.Η. είναι αρμόδιος για την εκτέλεση όλων των διοικητικών εργασιών του Κ.Α.Π.Η, για 2 χρόνια.

Μετά την πάροδο 2 χρόνων, το διοικητικό έργο των Κ.Α.Π.Η εκτελείται από υπάλληλο του Δήμου.

Στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο (1998), το διοικητικό έργο του Α΄ Κ.Α.Π.Η εκτελείται από υπάλληλο της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Καλαμάτας.

- Στον Υγειονομικό κλάδο:

Οι ιατρικές υπηρεσίες προσφέρονται από ιατρό – παθολόγο της πόλης, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, μερικής απασχόλησης.

3.17.2 Προσωπικό Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Τα αποτελέσματα της έρευνας για το προσωπικό που στελεχώνει το Β΄ Κ.Α.Π.Η κατά το έτος 1998, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΟΡΓ/ΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΠΛΗΡ/ΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ(%)
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	Κοινωνικοί Λειτουργοί	1	1	-	100%
ΣΥΝΟΛΟ		1	1	-	100%
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ	Επισκέπτρια Υγείας ή Αδελφών νοσοκόμων	1	-	1	-
	Ιατρός	1	-	1	-
	Φυσικοθεραπευτής-τρια	1	1	-	100%
	Εργοθεραπευτής-τρια	1	1	-	100%
	Οικογενειακή Βοηθός	1	-	1	-
ΣΥΝΟΛΟ		5	2	3	40%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		6	3	3	50%

Πίνακας 11: Συνολικό προσωπικό Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Παρατηρώντας τον πίνακα 11 συμπεραίνουμε τα εξής:

1. Το σύνολο του υπάρχοντος προσωπικού ανέρχεται στα 3 άτομα.
2. Το σύνολο του υπάρχοντος προσωπικού καλύπτει μόνο το 50% των οργανικών θέσεων.
3. Το διοικητικό προσωπικό παρουσιάζει 100% πληρότητα.
- 4 α. Το σύνολο των οργανικών θέσεων του υγειονομικού κλάδου καλύπτεται μόνο κατά 40% από προσωπικό δηλαδή ποσοστό αρκετά χαμηλό.
  - β. Μόνο οι ειδικότητες του Φυσικοθεραπευτή και του Εργοθεραπευτή παρουσιάζουν 100% πληρότητα.
  - γ. Επιπλέον το Κέντρο δεν στελεχώνεται αν και προβλέπονται από το Φ.Ε.Κ από τις εξής ειδικότητες: Επισκέπτη-τρια Υγείας ή αδελφή νοσοκόμα, ιατρό και οικογενειακή βοηθό.

Επίσης μετά από έρευνα διαπιστώθηκε ότι:

- Το διοικητικό έργο του Β΄ Κ.Α.Π.Η εκτελείται από υπάλληλο του ταμείου του Δήμου Καλαμάτας.
- Η Νοσηλευτική αγωγή εκτελείται -όταν χρειαστεί- από τον επισκέπτη Υγείας του Α΄ Κ.Α.Π.Η.
- Οι Ιατρικές υπηρεσίες παρέχονται εθελοντικά από ιατρό της πόλης.
- Οι υπηρεσίες της οικογενειακού βοηθού παρέχονται καθημερινώς από υπάλληλο της Δ.Ε.Π.Α.Κ.

3.17.3 Συγκεντρωτικά στοιχεία προσωπικού Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η

Παρότι οι προβλεπόμενες οργανικές θέσεις είναι τόσες που εξασφαλίζουν την ποιότητα στην εξωϊδρυματική προστασία των ηλικιωμένων εντούτοις σημειώνεται έλλειψη προσωπικού σε ορισμένες ειδικότητες, κυρίως στο Β΄ Κ.Α.Π.Η.

Έτσι σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα όπου παρουσιάζονται συγκριτικά τα ποσοστά κάλυψης των οργανικών θέσεων των Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η, διαπιστώνονται τα εξής:

	ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΠΛΗΡΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ (%)
Α΄ Κ.Α.Π.Η				
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	2	1	1	50%
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ				
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ	5	5	-	100%
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ				
ΣΥΝΟΛΟ	7	6	1	85,7%
Β΄ Κ.Α.Π.Η				
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	1	1	-	100%
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ				
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ	5	2	3	40%
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ				
ΣΥΝΟΛΟ	6	3	3	50%

Πίνακας 12: Συγκεντρωτικά ποσοστά κάλυψης των οργανικών θέσεων των Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

1. Οι οργανικές θέσεις που προβλέπονται στο Β΄ Κ.Α.Π.Η καλύπτονται μόνο κατά το ήμισυ από προσωπικό, σε αντίθεση με το Α΄ Κ.Α.Π.Η, όπου το σύνολο των οργανικών του θέσεων καλύπτονται κατά 85,7% ποσοστό δηλαδή ικανοποιητικά επαρκές. Η χαμηλή πληρότητα των οργανικών θέσεων του Β΄ Κ.Α.Π.Η οφείλεται στην πολιτική της μη πρόσληψης προσωπικού λόγω των περιορισμένων οικονομικών δυνατοτήτων του Κ.Α.Π.Η.
2. Στο Α΄ Κ.Α.Π.Η το σύνολο του υπάρχοντος διοικητικού προσωπικού καλύπτει μόνο το 50% των οργανικών θέσεων, σε αντίθεση με το Β΄ Κ.Α.Π.Η όπου εμφανίζει πληρότητα 100%.
3. Επίσης, παρατηρούμε ότι η θέση της Εργοθεραπεύτριας στο Α΄ Κ.Α.Π.Η καθώς και η θέση της Επισκέπτριας Υγείας στο Β΄ Κ.Α.Π.Η είναι κενές με αποτέλεσμα να μειώνεται η αποδοτικότητα των συγκεκριμένων Κ.Α.Π.Η ενώ σημαντικό πρόβλημα αποτελεί το γεγονός ότι η οικογενειακή βοήθός στο Β΄ Κ.Α.Π.Η δεν είναι μόνιμη υπάλληλος αλλά είναι έκτακτη υπάλληλος από τη Δ.Ε.Π.Α.Κ.
4. Τέλος αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το Β΄ Κ.Α.Π.Η δεν έχει συνεχή ιατρική κάλυψη όπως το Α΄ Κ.Α.Π.Η.

3.18 Καθήκοντα προσωπικού

Ο τρόπος πρόσληψης και τα τυπικά προσόντα του προσωπικού που στελεχώνει τα Κ.Α.Π.Η ρυθμίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Οι αρμοδιότητες του προσωπικού των Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η είναι οι πιο κάτω:

1. Της Κοινωνικής Υπηρεσίας προΐσταται ο αρχαιότερος Κοινωνικός Λειτουργός του Κέντρου, ο οποίος έχει την ευθύνη του συντονισμού όλων των προγραμμάτων καθώς επίσης και τις παρακάτω αρμοδιότητες:
  - α. Συνεργάζεται με τα μέλη, με σκοπό να συμβάλλει στην αντιμετώπιση τυχόν ψυχολογικών, ατομικών ή οικογενειακών προβλημάτων σεβόμενος την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα του μέλους.
  - β. Συνεργάζεται με το υπόλοιπο προσωπικό των Κέντρων και από κοινού έχουν την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία όλων των τμημάτων των Κ.Α.Π.Η.

γ. Συνεργάζεται με τη Διοίκηση των Κέντρων και έχει την ευθύνη της υλοποίησης των αποφάσεων αυτής. Επίσης έχει την ευθύνη της οργάνωσης, εκπαίδευσης και αξιοποίησης των εθελοντών, καθώς και την Διοικητική παρακολούθηση της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών των Σχολών Κοινωνικής Εργασίας.

δ. Έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με τους τοπικούς παράγοντες της περιοχής που λειτουργούν τα Κέντρα, με σκοπό την διαφώτιση και συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.

ε. Οργανώνει και υλοποιεί τα εγκεκριμένα από το Δ.Σ. προγράμματα και τις διάφορες εκδηλώσεις ψυχαγωγίας, μορφωτικές κ.λ.π. των Κέντρων στα πλαίσια καλής συνεργασίας με τους Δημότες ή Ιδιώτες εθελοντές, εφόσον, υπάρχουν, με τα μέλη και γενικά αντιμετωπίζει κάθε έκτακτο θέμα που αφορά τη λειτουργία του Κέντρου.

2. Του ιατρείου προίσταται γιατρός παθολόγος –καρδιολόγος- φυσίατρος ή άλλης ειδικότητας σχετικά με τις ανάγκες και τον αριθμό των μελών, ο οποίος παρέχει τις ιατρικές του υπηρεσίες τις ώρες και τις ημέρες που καθορίζονται με απόφαση του Δ.Σ.

Συνίσταται διενέργεια παρακλινικών εξετάσεων και παρέχει οδηγίες για φαρμακευτική αγωγή, επισκεπτόμενος σε έκτακτες περιπτώσεις και στο σπίτι το μέλος που έχει την ανάγκη του.

3. Στο ιατρείο των Κέντρων υπηρετεί:

Επισκέπτρια αδελφή ή έλλειψη αυτής, αδελφή νοσοκόμα της οποίας το έργο είναι το εξής:

α) Βοηθά τον ιατρό τις ώρες και τις ημέρες λειτουργίας του ιατρείου.

β) Μαζί με τον γιατρό, έχει την ευθύνη της φύλαξης και διαχείρισης του φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού των Κέντρων.

γ) Επισκέπτεται με εντολή του γιατρού τα μέλη στο σπίτι τους και παρέχει νοσηλευτικές φροντίδες και οδηγίες.

δ) Επισημαίνει τις περιπτώσεις των μελών που χρειάζονται οδηγίες και παρέχει πληροφορίες σχετικά με θέματα ατομικής και δημόσιας υγείας.

ε) Συνεργάζεται με τη Διοίκηση των Κέντρων και έχει την ευθύνη για την οργάνωση, εκπαίδευση και αξιοποίηση των εθελοντών, όσο και των σπουδαστών Σχολών της ειδικότητας αυτής.

στ) Έχει την ευθύνη για την δραστηριοποίηση και της επιτροπής Υγείας.

ζ) Οργανώνει ομιλίες, προγράμματα και εκδηλώσεις σε συνεργασία με το γιατρό και την Επιτροπή Υγείας, για θέματα ατομικής Δημόσιας Υγείας και Προληπτικής Ιατρικής. Συνεργάζεται με τα Νοσοκομεία για ειδικά προγράμματα καθώς και με όλους τους Υγειονομικούς Φορείς.

4. Στο φυσικοθεραπευτήριο των Κέντρων προϊστάται ο αρχαιότερος Φυσιοθεραπευτής που υπηρετεί.

Έργο του είναι:

α) Έχει την ευθύνη για την εφαρμογή προγραμμάτων των φυσιοθεραπευτών που είναι:

Πρόγραμμα Προληπτικής Φυσιοθεραπείας και πρόγραμμα αποκατάστασης.

Φυσιοθεραπευτική αγωγή εφαρμόζεται μόνο κατόπιν παραπεμπτικού του ειδικού γιατρού των Κέντρων.

β) Συνεργάζεται με τον ειδικό γιατρό και τον εργοθεραπευτή, προκειμένου να πετύχει το τρίπτυχο της Φυσικοθεραπείας: Πρόληψη – Συντήρηση – Αποκατάσταση.

γ) Μετέχει ενεργά στις εκδηλώσεις των Κέντρων που αφορούν την ειδικότητα του όπως: διαλέξεις κ.λ.π.

δ) Η δραστηριότητα του Φυσικοθεραπευτή επεκτείνεται και έξω από το χώρο των Κ.Α.Π.Η σε συνεργασία με άλλες Υπηρεσίες και Νοσηλευτικά ιδρύματα.

ε) Συνεργάζεται με την διοίκηση των κέντρων και έχει την ευθύνη για την οργάνωση, εκπαίδευση σπουδαστών σχολών Φυσιοθεραπείας.

5. Της εργοθεραπείας προϊστάται ο αρχαιότερος εργοθεραπευτής των Κέντρων, το έργο του οποίου είναι:

α) Κινητοποίηση και αύξηση των ενδιαφερόντων μέσα από ευχάριστη για τα μέλη απασχόληση (χειροτεχνία κ.α).

β) Διατήρηση της κινητικότητας και κατά το δυνατόν αποφυγή δυσάρεστων καταστάσεων (λειτουργικής εργοθεραπείας).

- γ) Ανεξαρτοποίηση όσων έχουν ανάγκη σε δραστηριότητες καθημερινής ζωής (αυτοεξυπηρέτηση)
- δ) Αποκατάσταση λειτουργικών δυσχερειών στα μέλη που έχουν κινητικά προβλήματα (ορθοπεδική εργοθεραπεία).
- ε) οικονομική ενίσχυση των άπορων μελών με αξιοποίηση της ειδικής κλίσης τους.
- στ) Ηθική στήριξη των μελών που έχουν κάποιο πρόβλημα αναπηρίας μέσα από το πρόγραμμα εργοθεραπείας.
- ζ) Συνεργάζεται με την Κοινωνική Λειτουργό σε ψυχαγωγικά προγράμματα.
- η) Συνεργάζεται με φυσίατρο και φυσιοθεραπευτή με σκοπό την καλύτερη εκπλήρωση του προγράμματος αποκατάστασης.
- θ) Ο εργοθεραπευτής μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες του και στο σπίτι του μέλους όταν υπάρχει ειδική ανάγκη.
- ι) Έχει την ευθύνη για την πρακτική εξάσκηση των σπουδαστών σχολών εργοθεραπείας.

6. Η οικογενειακή βοηθός προσφέρει τις εξής υπηρεσίες:

α) στο σπίτι των μελών στην περίπτωση που μένουν μόνοι τους και έχουν ιδιαίτερη ανάγκη βοήθειας. Η βοήθεια αυτή συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών κυρίως μέσα στο σπίτι –ελαφρύ μαγείρεμα, καθαριότητα, προμήθεια τροφίμων και διάφορες άλλες μικροεξυπηρετήσεις έξω από το σπίτι.

β) Στα κέντρα μεριμνά για την καθαριότητα και τον ευπρεπισμό όλων των χώρων αυτών και έχει την ευθύνη για την ομαλή λειτουργία και εξυπηρέτηση της καντίνας.

Επίσης σε εξαιρετικές περιπτώσεις θα φροντίζει και για την γενική καθαριότητα του σπιτιού των μελών που έχουν απόλυτη ανάγκη.

3.19 Προγράμματα Λειτουργίας Α΄ Κ.Α.Π.Η ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Για την πραγματοποίηση των στόχων και την παροχή όσο το δυνατόν περισσότερων υπηρεσιών στα μέλη του το Κέντρο εφαρμόζει πολλά προγράμματα που σαν στόχο έχουν την ψυχαγωγία, την ενεργό συμμετοχή και προσφορά των μελών στο κοινωνικό σύνολο.

Τα σπουδαιότερα προγράμματα που εφαρμόζει το Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας είναι:

1. Πρόγραμμα "Ανωγής Υγείας" και λουτροθεραπείας.

Τα προγράμματα "Αγωγής Υγείας" σκοπεύουν στη διαφώτιση των ηλικιωμένων γύρω από διάφορες χρόνιες παθήσεις καθώς και γενικότερα προβλήματα που τους απασχολούν. Γι' αυτό το σκοπό γίνονται τακτικά ομιλίες από Ιατρούς πολλών ειδικοτήτων και από τον Επισκέπτη Υγείας. Οι ομιλίες αναφέρονται σε παθήσεις του καρδιοαγγειακού, χρόνιες πνευμονοπάθειες, ρευματοπάθειες και παθήσεις οστών, παθήσεις γαστρεντερικού, οδοντιατρικά θέματα κ.α. Επίσης για την όσο το δυνατόν συντήρηση και μακροζωία των ηλικιωμένων οργανώνονται από το Ιατρικό Προσωπικό του Κ.Α.Π.Η ομαδικές προληπτικές εξετάσεις όπως ακτινογραφίες R-MANTAUX (μαντού), καρδιογραφήματα, εργαστηριακός έλεγχος (εξετάσεις αίματος και ούρων) καθώς και προληπτικοί και αντιγριπικοί εμβολιασμοί. Αξίζει να αναφερθεί επίσης η ιδιαίτερη μέριμνα που λαμβάνεται για την παροχή λουτροθεραπείας στα μέλη στα διάφορα μέρη της Ελλάδας ανάλογα με τα προβλήματα που παρουσιάζουν.

2. Πολιτιστικά Προγράμματα

Το Κέντρο διοργανώνει επιτυχημένες πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως ο εορτασμός της 28^{ης} Οκτωβρίου, Χριστουγέννων, 25^{ης} Μαρτίου, Πάσχα, Πρωτομαγιάς, εορτής της Τρίτης Ηλικίας κ.α σε συνεργασία με Παιδικούς Σταθμούς, Δημοτικά Σχολεία, Γυμνάσια και Λύκεια, το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας κ.α. Ποιήματα, τραγούδια και θεατρικές παραστάσεις βοηθούν τα μέλη να δραστηριοποιηθούν.

Εδώ αξίζει να σημειωθεί η καλή συνεργασία που υπάρχει μεταξύ του θεατρικού τμήματος από μέλη του Κ.Α.Π.Η και του ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ.Κ ώστε τα έργα που ανεβάζουν να παρουσιάζονται στην πόλη αλλά και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας.

3. Ψυχαγωγικά προγράμματα

Ένας άλλος τρόπος δημιουργικότητας και περισσότερο ψυχαγωγίας είναι τα προγράμματα εκδρομών (εσωτερικού και εξωτερικού) συνεστιάσεων,

κατασκηνώσεων, δένδροφύτευσης, προβολής VIDEO, θαλάσσιων λουτρών, βιβλιοθήκης, κοινωνικού τουρισμού κ.α.

4. Προγράμματα ζωγραφικής, χαλκογραφίας, αγγειοπλαστικής και τζαμονγραφία.

Εδώ ο ηλικιωμένος δημιουργεί, διότι όσο μεγαλώνει στερείται δημιουργίας αφ' ενός και φαντασίας αφ' ετέρου. Το μυαλό περνάει στη φάση της ενεργοποίησης, πράγμα που θυμίζει παλιές λειτουργίες του. Αισθάνεται χρήσιμο μέλος της κοινωνίας και συμμετέχει σε αυτό ενεργά.

Υπάρχει συνεργασία με την Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε) και τη Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (ΔΕ.Π.Α.Κ). Επίσης υπάρχει επικοινωνία με τους φορείς της πόλης και με άλλα Κ.Α.Π.Η στέλνοντας κάρτες εορταστικές που δημιουργούν τα μέλη. Τα έργα των μελών είναι αρκετά καλά και οι δημιουργίες τους στολίζουν το Κ.Α.Π.Η και πολλές φορές συμμετέχουν σε εκθέσεις της πόλης, όπως στη Γενική Ανθοκομική Έκθεση Καλαμάτας και στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

5. Πρόγραμμα Ορχήστρας – Χορωδίας

Ένας ακόμη τομέας δραστηριότητας είναι η ορχήστρα του Κ.Α.Π.Η που αποσκοπεί στην ψυχαγωγία των ηλικιωμένων. Από ετών στο Α' Κ.Α.Π.Η έχει δημιουργηθεί μια πολύ καλή μουσική ομάδα που αποτελείται από δύο τραγουδιστές, δύο κιθάρες, ένα μαντολίνο, ένα αρμόνιο και δύο μπουζούκια. Η ορχήστρα διακρίθηκε στο Φεστιβάλ Τρίτης Ηλικίας στην πόλη MACON της Γαλλίας.

Τέλος, στο Κ.Α.Π.Η έχει δημιουργηθεί χορωδία η οποία συμμετέχει σε διάφορες εορταστικές εκδηλώσεις.

6. Πρόγραμμα χορού

Οι ηλικιωμένοι ασχολούνται με την εκμάθηση παραδοσιακών χορών του τόπου μας βοηθώντας έτσι στη διατήρηση της λαϊκής μας παράδοσης. Είναι αξιοζήλευτη η προσπάθεια και η διάθεσή τους για χορό σ' αυτή την ηλικία σε βαθμό που να προκαλεί το θαυμασμό όλων μας.

Ας σημειωθεί ότι στο προαναφερόμενο Φεστιβάλ στην MACON της Γαλλίας συμμετείχε αντιπροσωπευτικό χορευτικό συγκρότημα του Α΄ Κ.Α.Π.Η με παραδοσιακές ενδυμασίες.

7. Πρόγραμμα αλφαριθμητισμού

Στο πρόγραμμα αυτό συμμετέχει μεγάλος αριθμός γυναικών. Τούτο οφείλεται στην παλιά νοοτροπία που ήθελε τη γυναίκα στο σπίτι και τη μόρφωση προνόμιο των ανδρών. Το πρόγραμμα του αλφαριθμητισμού εκτός από την εκπλήρωση μιας επιθυμίας έρχεται να συμβάλλει και κοινωνικά. Έτσι τα μέλη μπορούν να διαβάσουν εφημερίδα, βιβλία ή να γράφουν κάποιο γράμμα.

8. Πρόγραμμα Λαογραφίας

Εδώ οι ηλικιωμένοι γίνονται οι φωτεινοί φάροι διατηρήσεως και μεταδόσεως προς τις νεώτερες γενιές της ελληνικής παραδόσεως, των ηθών και εθίμων του λαού μας.

9. Πρόγραμμα Κοινωνιολογίας, Ψυχολογίας, Λογοτεχνίας, Θεολογίας

Τα προγράμματα αυτά έχουν σκοπό να πετύχουν το ανέβασμα του πνευματικού επιπέδου, την πρόληψη για νοητική έκπτωση, καθώς και την ευαισθητοποίηση των μελών στα κοινωνικά προβλήματα της εποχής μας. Αυτοί υλοποιούνται με την μορφή ομιλιών από Κοινωνικούς Λειτουργούς, Κοινωνιολόγους, Ψυχολόγους, Θεολόγους, θεολόγος, καθηγητές κ.α.

10. Πρόγραμμα σύνδεσης γενεών

Είναι ένα πρόγραμμα που επιδιώκει να γεφυρώσει το χάσμα της πρώτης και τρίτης γενιάς. Για την πραγματοποίηση του προγράμματος αυτού, ομάδες ηλικιωμένων επισκέπτονται τους Παιδικούς Σταθμούς και τα Νηπιαγωγεία με διπλό σκοπό. Αφ' ενός την επανασύσφιξη των δεσμών της οικογένειας (παιδί-ηλικιωμένος) και αφετέρου την ψυχαγωγία της προσχολικής ηλικίας με παραμύθια, παιχνίδια της δικής τους εποχής. Τέλος, η σύνδεση των γενεών επέρχεται και με το προαναφερθέν πρόγραμμα των πολιτιστικών όπου μέλη του Κ.Α.Π.Η γιορτάζουν τις εθνικές εορτές με μαθητές και μαθήτριες όλων των βαθμίδων.

11. Πιλοτικό πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι"

Η Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών και το Υπουργείο Υγείας-Πρόνοιας εφαρμόζει το Πιλοτικό Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι".

Η διάρκεια του προγράμματος είναι πενταετής. Το ποσό της χρηματοδότησης είναι 10.000.000δρχ. σε κάθε Κ.Α.Π.Η κατά έτος. Για τα τρία πρώτα χρόνια του προγράμματος το ποσό καλύπτεται αποκλειστικά από το Υπουργείο Υγείας-Πρόνοιας και από τον αντίστοιχο Δήμο.

Προβλέπεται επίσης Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος η οποία αποτελείται από Εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας του Υπουργείου Εσωτερικών, της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε και του αντίστοιχου Δήμου και του Κ.Α.Π.Η που συμμετέχει στο πρόγραμμα.

Το Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας εφαρμόζει το Πιλοτικό Πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι" από τις 2-9-1998.

Σκοποί του προγράμματος είναι:

- Η συνοχή της οικογένειας.
- Η βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- Κάλυψη βασικών αναγκών κοινωνικής φροντίδας.
- Η αξιοπρεπή και αυτόνομη διαβίωση των κατοίκων.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε άτομα που δεν μπορούν να αυτοεξυπηρετηθούν, σε άτομα που ζουν μοναχικά, σε άτομα άπορα και γενικότερα σε υπερήλικες που δεν μπορούν εύκολα να μετακινηθούν μέσα στην πόλη.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται είναι οι εξής:

- Καταγραφή αναγκών.
- Ψυχοσυναισθηματική στήριξη και συμβουλευτική οικογενειακή παρέμβαση.
- Διασύνδεση με υπηρεσίες Υγείας και Πρόνοιας και ενημέρωση για τα προνοιακά τους δικαιώματα.
- Νοσηλευτική φροντίδα.

- Οικογενειακή βοήθεια, οικιακή καθαριότητα (ελαφρύ μαγείρεμα, καθαριότητα, προμήθεια τροφίμων και άλλες μικροεξυπηρετήσεις έξω από το σπίτι).
- Οργάνωση εθελοντισμού και αλληλεγγύης.
- Κοινωνική χαρτογράφηση της ευρύτερης κοινότητας.
- Γραφείο του πολίτη για ενημέρωση του απλού πολίτη για το πρόγραμμα.
- Ευαισθητοποίηση της κοινότητας γενικότερα μέσα από προγράμματα ενημέρωσης και συνεργασίας.

Το πρόγραμμα “Βοήθεια στο Σπίτι” υλοποιείται από την Κοινωνική Λειτουργό, την Οικογενειακή Βοηθό και την Επισκέπτρια Υγείας του Κ.Α.Π.Η.

Συγκεκριμένα:

Η Κοινωνική Λειτουργός ασχολείται με: την καταγραφή των αναγκών, την ψυχοσυναισθηματική στήριξη, την συμβουλευτική οικογενειακή παρέμβαση, τη διασύνδεση με τις υπηρεσίες Πρόνοιας, την ενημέρωση για τα προνοϊκά δικαιώματα, την οργάνωση του εθελοντισμού και την κοινωνική χαρτογράφηση.

Η επισκέπτρια Υγείας ασχολείται με: την Προληπτική Ιατρική (Λήψη αρτηριακής πίεσης -εμβολιασμοί- ενεσοθεραπεία), την επίβλεψη σωστής λήψης φαρμάκων από τους ασθενείς, την περιποίηση πληγών και με τη συνεργασία με φορείς Υγείας.

Τέλος, η Οικογενειακή Βοηθός ασχολείται με: την καθαριότητα, το ελαφρύ μαγείρεμα, την προμήθεια τροφίμων, την πληρωμή λογαριασμών και με άλλες μικροεξυπηρετήσεις έξω από το σπίτι.

Προκειμένου για τη σωστή υλοποίηση του Πιλοτικού Προγράμματος “Βοήθεια στο Σπίτι” το Α΄ Κ.Α.Π.Η συνεργάζεται με όλους τους τοπικούς φορείς της πόλης (Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας της Νομαρχίας, Δημοτικό Κοινωνικό Φορέα, Νοσοκομείο κ.λ.π.).

12. Άλλες δραστηριότητες

Από την αρχή της λειτουργίας του κέντρου υπήρχε η μέριμνα για τη δημιουργία διαφόρων ομάδων όπως αλληλοβοηθείας, ενεργοποίησης, δραστηριοποίησης (ηλεκτρικής, κατασκευών) και αυτενέργειας (δενδροφύτευσης, κηπουρικής).

Για την επιμόρφωση, ψυχαγωγία και δραστηριοποίηση των μελών του Κ.Α.Π.Η πραγματοποιούνται επισκέψεις σε ιδρύματα, νοσοκομεία, αρχαιολογικούς χώρους και σε Κ.Α.Π.Η άλλων πόλεων.

3.20 Προγράμματα λειτουργίας Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Τα προγράμματα λειτουργίας που εφαρμόζει το Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας είναι τα εξής:

1. Προγράμματα Προληπτικής Ιατρικής

Τα προγράμματα προληπτικής ιατρικής διακρίνονται σε πρωτογενή και δευτερογενή. Στα πλαίσια της πρωτογενούς προληπτικής ιατρικής του Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας διοργανώνει ομιλίες που σκοπό έχουν τη διαφώτιση των ηλικιωμένων γύρω από χρόνιες παθήσεις και γενικότερων προβλημάτων υγείας που τους απασχολούν. Στα πλαίσια της δευτερογενούς προληπτικής ιατρικής παρέχεται στα μέλη φυσικοθεραπεία καθώς και υγειονομική βοήθεια (εξέταση της υγείας των μελών, συνταγογράφηση φαρμάκων, έλεγχος αρτηριακής πίεσης) από τον Φυσικοθεραπευτή και τον ιατρό του Κέντρου.

2. Ψυχαγωγικά προγράμματα

Τα ψυχαγωγικά προγράμματα είναι ένας άλλος τρόπος ανάπτυξης της δημιουργικότητας των ηλικιωμένων. Το Β΄ Κ.Α.Π.Η διοργανώνει εκδρομές- μονοήμερες ή πολυήμερες- στο εσωτερικό ή στο εξωτερικό συνεσιότητες καθώς και κατασκηνωτικά 10ήμερα κατά τους θερινούς μήνες σε διάφορα μέλη της Ελλάδας.

3. Πολιτιστικά προγράμματα

Το Β΄ Κ.Α.Π.Η διοργανώνει επιτυχημένες πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως ο εορτασμός εθνικών και θρησκευτικών εορτών, Απόκριες, Πρωτομαγιάς κ.λ.π που σκοπό έχουν την διαίωνιση της παράδοσης, των ηθών και των εθίμων του έθνους μας.

4. Προγράμματα ζωγραφικής, αγγειοπλαστικής.

Το Β΄ Κ.Α.Π.Η σε συνεργασία με τη Δ.Ε.Π.Α.Κ έχει δημιουργήσει ομάδα ζωγραφικής και αγγειοπλαστικής. Οι ομάδες αυτές λειτουργούν σε εβδομαδιαία βάση στο κτίριο του Κ.Α.Π.Η. Τα έργα των μελών στολίζουν τους

χώρους του Κ.Α.Π.Η και πολλές φορές συμμετέχουν σε πολιτιστικές εκδηλώσεις της πόλης καθώς επίσης και στην Γενική Ανθοκομική Έκθεση Μεσσηνίας.

Επιπλέον αξίζει να αναφέρουμε ότι η ομάδα ζωγραφικής είχε κερδίσει το 1^ο βραβείο Πανελληνίας Πασχαλινής Κάρτας.

5. Προγράμματα χορού, χορωδίας.

Το Κέντρο συμβάλλοντας στη διατήρηση της λαϊκής παράδοσης έχει δημιουργήσει ομάδα παραδοσιακών χορών με δάσκαλο από τη Σχολή παραδοσιακών χορών "ΠΑΡΘΕΝΩΝ".

Επίσης, σε συνεργασία με τη Δ.Ε.Π.Α.Κ λειτουργεί και ομάδα χορωδίας. Οι ομάδες χορού και χορωδίας συμμετέχουν πολλές φορές στις πολιτιστικές εκδηλώσεις της πόλης.

6. Πρόγραμμα θεάτρου

Το Β' Κ.Α.Π.Η έχει δημιουργήσει θεατρική ομάδα η οποία έχει παρουσιάσει πολλά σκετς σε εορτές του Κέντρου.

Επίσης έχει ανεβάσει πολλές θεατρικές παραστάσεις με έργα του Δ. Ψαθά όπως: "Ο νευρικός κύριος", "Οι τρελοί της εποχής", "Γαλάζια χελώνα", οι οποίες παίχτηκαν στο Δήμο Ιθάκης και στο Δήμο Λυγουριού. Επιπλέον η θεατρική ομάδα του Κ.Α.Π.Η έχει παρουσιάσει έργα της στο Κάστρο καθώς και στο Πνευματικό Κέντρο Καλαμάτας το 1993, που ήταν και το Ευρωπαϊκό έτος της τρίτης ηλικίας.

7. Προγράμματα Επιμόρφωσης

Το Κέντρο σκοπεύοντας στον εμπλουτισμό των μελών πραγματοποιεί επιμορφωτικά προγράμματα με τη μορφή ομιλιών, επισκέψεων και εκδρομών. Οι ομιλίες διεξάγονται από ιατρούς διαφόρων ειδικοτήτων, από θεολόγο της Ιερής Μητρόπολης Μεσσηνίας, καθώς επίσης και από την Κοινωνική Λειτουργό του κέντρου και αναφέρονται ή σε θέματα υγείας ή σε θέματα θρησκευτικού χαρακτήρα ή σε θέματα κοινωνικού περιεχομένου.

Πιο παλιά που υπήρχαν παροχές από την Ν.Ε.Λ.Ε Μεσσηνίας διεξάγονταν ομιλίες σχετικές με ιστορία, γεωγραφία, αγωγή του πολίτη ή

γενικών γνώσεων από δασκάλους της Ν.Ε.Λ.Ε καθώς επίσης και μαθήματα λαογραφίας από φιλόλογο της Ν.Ε.Λ.Ε.

8. Πρόγραμμα σύνδεσης γενεών

Βασική μέριμνα του Κέντρου είναι η προσπάθεια για τη σύνδεση των γενεών. Για το λόγο αυτό διοργανώνει κοινές εκδηλώσεις με παιδικούς σταθμούς, νηπιαγωγεία και σχολεία της πόλης.

9. Πρόγραμμα σύνδεσης του Κέντρου με άλλα Κ.Α.Π.Η

Μια άλλη βασική μέριμνα του Κέντρου είναι αυτή της σύνδεσης του με άλλα Κ.Α.Π.Η της χώρας μας. Αυτό επιτυγχάνεται με ανταλλαγές επισκέψεων, εμπειριών και εορταστικών καρτών. Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι το Β΄ Κ.Α.Π.Η έχει αδελφοποιηθεί με το Κ.Α.Π.Η του Δήμου Ιθάκης καθώς και με το Β΄ Κ.Α.Π.Η Αργυρούπολης.

10. Άλλες δραστηριότητες

Το Β΄ Κ.Α.Π.Η σε συνεργασία με την Διεύθυνση Αθλητισμού της Νομαρχίας έχει δημιουργήσει ομάδα Φυσικής Αγωγής. Ακόμα λειτουργούν ομάδες εκδηλώσεων, κυλικείου, εκδρομών, αλληλοβοηθείας και κηπουρικής που σκοπό έχουν την ανάπτυξη της πρωτοβουλίας των μελών μέσα στο Κέντρο.

3.21 Εξοπλισμός Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η

Τα ιατρικά μηχανήματα και τα μηχανήματα εξυπηρέτησης των μελών που εξοπλίζουν το Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
ΙΑΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	Μηχανήματα τετρακέφαλου	1
	Στατικό ποδήλατο	1
	Συσκευή υπερήχων και συσκευή διαδυναμικών ρευμάτων	1
	Συσκευή διαθερμίας	1
	Δινόλουτρο άνω άκρων	1
	Δινόλουτρο κάτω άκρων	1
	Παραφινόλουτρο	1
	Πιεσόμετρο	1
	Συσκευή Tense	1
ΣΥΝΟΛΟ		9
Μηχανήματα οργάνωσης κέντρου	Πλυντήριο	1
	Ραπτομηχανές	1
	Κουζίνα ηλεκτρική	1
ΣΥΝΟΛΟ		3

Πίνακας 13: Ιατρικά Μηχανήματα και Μηχανήματα Οργάνωσης του Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
ΙΑΤΡΙΚΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ	Συσκευή Διαθερμίας	1
	Συσκευή ηλεκτροθεραπείας	1
	Συσκευή Υπερήχων	1
	Μηχανήματα εκγύμνασης άνω άκρων	1
	Μηχάνημα Τετρακέφαλου	1
	Πιεσόμετρο	1
ΣΥΝΟΛΟ		7
Μηχανήματα Οργάνωσης Κέντρου	Πλυντήριο	1
	Κουζίνα Ηλεκτρική	1
	Τηλεόραση – Βίντεο	1
	Στερεοφωνικό	1
	Ψυγείο	1
ΣΥΝΟΛΟ		5

Πίνακας 14: Ιατρικά Μηχανήματα και Μηχανήματα οργάνωσης Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τους παραπάνω πίνακες παρατηρούμε ότι τόσο το Α΄ όσο και το Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας, εξοπλίζονται με ένα σημαντικό αριθμό ιατρικών μηχανημάτων και μηχανημάτων οργάνωσης συμβάλλοντας έτσι στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τα μέλη τους.

3.22 Οικονομικά στοιχεία

Την Ταμειακή Υπηρεσία των Ν.Π.Δ.Δ Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η Δήμου Καλαμάτας διεκπεραιώνει το Ταμείο του Δήμου Καλαμάτας και εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις περί οικονομικής Διοίκησης και Λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων.

Τα ποσά που είναι στη διάθεση των Κ.Α.Π.Η κατατίθεται στο Ταμείο του Δήμου κατά τα νομικά πρόσωπα και αναλαμβάνονται με εντάλματα που εκδίδονται από τον Πρόεδρο του Κ.Α.Π.Η μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων του Δ.Σ.

Ο προϋπολογισμός – απολογισμός του κάθε Κ.Α.Π.Η καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου και εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Σε κάθε Κ.Α.Π.Η ο προϋπολογισμός του επόμενου οικονομικού έτους συντάσσεται με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από την λειτουργία του μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Τέτοια στοιχεία είναι τα βεβαιωθέντα και εισπραχθέντα έσοδα, οι γενόμενες δαπάνες καθώς επίσης και ο αριθμός των μελών και των εργαζομένων του Κέντρου.

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας ερευνήθηκαν τα οικονομικά στοιχεία του Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας.

Η παρουσίαση και η ανάλυσή τους θα στηριχτεί στα στοιχεία των προϋπολογισμών και των απολογισμών των δύο Κέντρων για τα έτη 1994-1997.

3.22.1 Ανάλυση οικονομικών στοιχείων Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Α. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ -ΕΞΟΔΑ

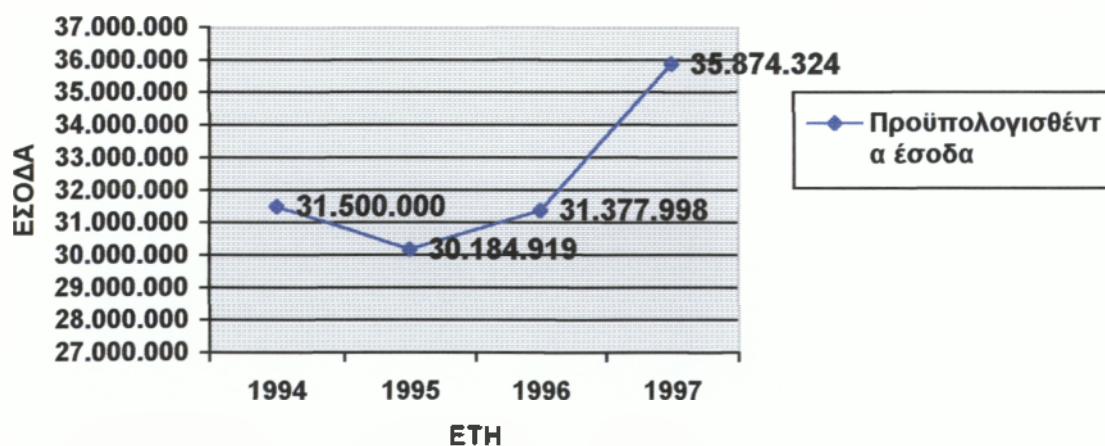
Σύμφωνα με τις εισηγητικές εκθέσεις των προϋπολογισμών, τα προϋπολογισθέντα έσοδα και έξοδα του Α΄ Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997 έχουν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1994	1995	1996	1997
A	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ				
1	Πρόσοδοι από κινητή περιουσία	200.000	10.000	10.000	10.000
2	Λοιπά τακτικά έσοδα	25.000.000	27.474.919	27.920.590	32.500.000
	ΣΥΝΟΛΟ	25.200.000 ή 80%	27.484.919 ή 91%	27.930.590 ή 88,8%	32.510.000 ή 90,5%
B	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ				
1	Επιχορηγήσεις	3.000.000	500.000	500.000	500.000
2	Δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες	500.000	200.000	200.000	200.000
3	Λοιπά έκτακτα έσοδα	2.000.000	1.500.000	1.000.000	1.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ	5.500.000 ή 17,46%	2.200.000 ή 7,28%	1.700.000 ή 5,4%	1.700.000 ή 4,77%
Γ	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ				
1	Χρηματικό υπόλοιπο	800.000	500.000	1.747.408	1.664.324
	ΣΥΝΟΛΟ	800.000 ή 2,54%	500.000 ή 1,72%	1.747.408 ή 5,8%	1.664.324 ή 4,73%
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	31.500.000	30.184.919	31.377.998	35.874.324

Πίνακας 15: Προϋπολογισθέντα έσοδα Α' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 10: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων εσόδων Α' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 15 και με την βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων εσόδων διαπιστώνουμε ότι:

1. Το έτος 1995 τα προϋπολογισθέντα έσοδα του Α΄ Κ.Α.Π.Η είναι κατά 4,17% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα έσοδα του 1994.
2. Αντίθετα κατά τα έτη 1996, 1997 παρατηρείται μια αύξηση των προϋπολογισθέντων εσόδων. Συγκεκριμένα η μεγαλύτερη αύξηση σημειώνεται το έτος 1997 όπου τα προϋπολογισθέντα έσοδα είναι κατά 14,3% περισσότερα από τα προϋπολογισθέντα έσοδα του 1996.
3. Όσον αφορά τα προϋπολογισθέντα τακτικά έσοδα παρατηρείται αύξηση ανά έτος.
4. Τα προϋπολογισθέντα έκτακτα έσοδα το 1995 είναι λιγότερα σε σχέση με το 1994 κατά 3.300.000 δραχμές. Αντίθετα κατά τα έτη 1996, 1997 τα προϋπολογισθέντα έκτακτα έσοδα παραμένουν σταθερά (1.700.000).
5. Επίσης το χρηματικό υπόλοιπο αυξάνεται ανά έτος με εξαίρεση το 1997 όπου παρατηρείται μικρή μείωση.

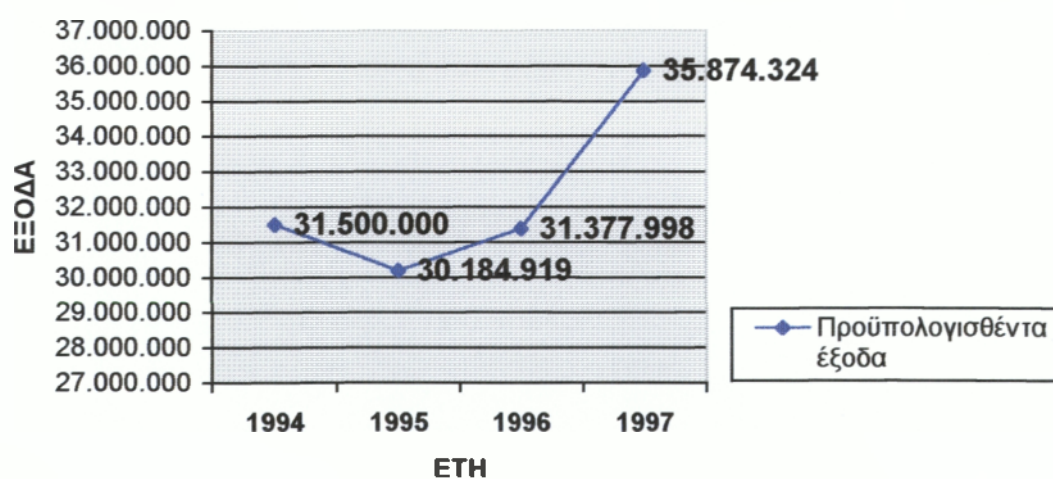
ΕΞΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1994	1995	1996	1997
A.	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ				
1	Δαπάνες εκλεγμένων αρχόντων	100.000	80.000	422.000	1.250.000
2	Αποδοχές ειδικών κατηγοριών προσωπικού	-	-	200.000	-
3	Αμοιβές ελεύθερων επαγγελματιών	300.000	300.000	300.000	840.000
4	Εισφορές για κοινωνική ασφάλιση	4.500.000	4.500.000	4.600.000	5.100.000
5	Επικοινωνίες	130.000	130.000	160.000	115.000
6	Δημόσιες σχέσεις	5.020.000	5.820.000	5.820.000	5.820.000
7	Δαπάνες γενικής φύσεως	250.000	350.000	310.000	160.000
	ΣΥΝΟΛΟ	10.340.000 ή 32,8%	11.180.000 ή 36,9%	11.512.000 ή 36,7%	13.285.000 ή 37%
B	ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ				
1	Μισθοδοσία προσωπικού	14.050.000	14.350.000	16.050.000	19.350.000
2	Δαπάνες ύδρευσης, φωτισμού, καθαριότητας	620.000	250.000	300.000	500.000
3	Δαπάνες για τεχνικές	2.700.000	570.000	170.000	570.000

	υπηρεσίες				
4	Δαπάνες προμήθειας καταναλωτικών αγαθών	1.380.000	1.500.000	1.670.000	1.420.000
5	Επενδύσεις	730.000	500.000	450.000	250.000
6	Δαπάνες γενικής φύσεως	80.000	50.000	50.000	50.000
	ΣΥΝΟΛΟ	19.560.000 ή 62,1%	17.220.000 ή 56,8%	18.690.000 ή 58,9%	22.140.000 ή 62%
Γ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ				
1	Πληρωμές που αφορούν υποχρεώσεις περασμένων ετών	1.070.000	1.000.000	350.000	-
	ΣΥΝΟΛΟ	1.070.000 ή 3,4%	1.000.000 ή 3,5%	350.000 ή 1,6%	-
Δ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ				
1	Αποθεματικό	530.000	784.919	825.998	449.324
	ΣΥΝΟΛΟ	530.000 ή 1,7%	784.919 ή 2,8%	825.998 ή 2,8%	449.324 ή 1%
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	31.500.000	30.184.919	31.377.998	35.874.324

Πίνακας 16: Προϋπολογισθέντα έξοδα Α' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 11: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων εξόδων Α' Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε τα εξής:

1. Τα προϋπολογισθέντα γενικά έξοδα αυξάνονται ανά έτος.
4. Τα προϋπολογισθέντα έξοδα λειτουργίας το 1995 είναι λιγότερα σε σχέση με το 1994 κατά 2.340.000 δραχμές. Αντίθετα κατά τα έτη 1996 και 1997 παρατηρείται αύξηση των προϋπολογισθέντων εξόδων λειτουργίας.
5. Σε όλα τα εξεταζόμενα έτη (1994, 1995, 1996, 1997) το αποθεματικό κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα. Επίσης τα έξοδα λειτουργίας καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των προϋπολογισθέντων εξόδων (1994:62,1% 1995:56,8%, 1996:58,9%, 1997:62%).

Β. ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ – ΕΞΟΔΑ

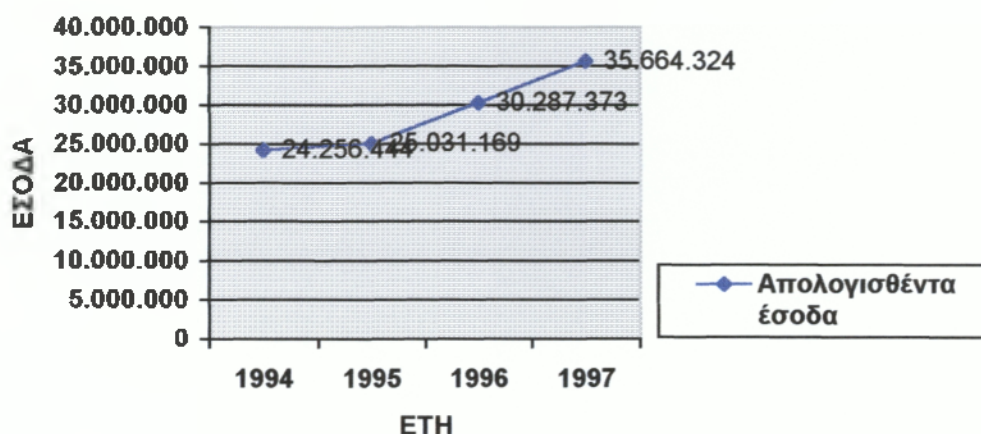
Σύμφωνα με τους απολογισμούς, τα απολογισθέντα έσοδα και έξοδα του Α΄ Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994 –1997 έχουν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1994	1995	1996	1997
1	Τακτικά έσοδα	22.000.000	24.476.870	28.420.590	34.000.000
2	Έκτακτα έσοδα	1.475.945	-	114.405	-
3	Χρηματικό υπόλοιπο	780.499	554.299	1.747.378	1.664.324
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	24.256.444	25.031.169	30.282.373	35.664.324

Πίνακας 17: Απολογισθέντα έσοδα Α΄ Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.12: Διαγραμματική παρουσίαση απολογισθέντων εσόδων Α΄ Κ.Α.Π.Η. για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 17 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των απολογισθέντων εσόδων διαπιστώνουμε ότι:

1. Κατά τα έτη 1994, 1995, 1996, 1997 παρατηρείται μια συνεχής τάση αύξησης των απολογισθέντων εσόδων του Α΄ Κ.Α.Π.Η. Τα έσοδα αυτά προέρχονται από την ετήσια επιχορήγηση του Δήμου, γεγονός που καταδεικνύει ότι ο Δήμος Καλαμάτας ευαισθητοποιημένος από τα προβλήματα της τρίτης ηλικίας αποφάσισε να αυξήσει τους φόρους που δαπανά για την αύξηση της κοινωνικής του πολιτικής στον τομέα αυτό.

Συγκεκριμένα:

- Τα απολογισθέντα έσοδα του 1995 ήταν κατά 3,19% περισσότερα από τα απολογισθέντα έσοδα του 1994.
- Τα απολογισθέντα έσοδα του 1996 ήταν κατά 20,9% περισσότερα από τα απολογισθέντα έσοδα του 1995.
- Επίσης, τα απολογισθέντα έσοδα του 1997 ήταν κατά 17,7% περισσότερα από τα απολογισθέντα έσοδα του 1996.

2. Υπάρχει αύξηση των τακτικών εσόδων ανά έτος.

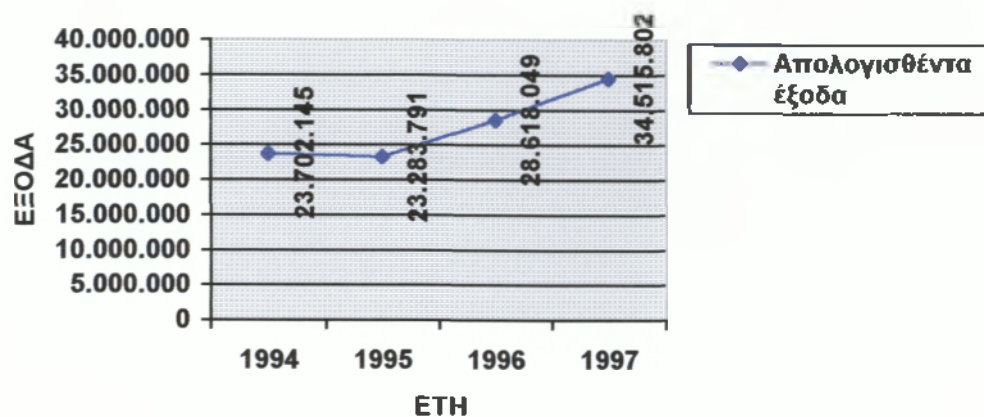
3. Το 1995 και το 1997 το Α΄ Κ.Α.Π.Η δεν έχει καθόλου έκτακτα έσοδα.

ΕΞΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1994	1995	1996	1997
A	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ				
1	Δαπάνες εκλεγμένων αρχόντων	60.000	-	-	1.237.500
2	Εισφορές για κοινωνική ασφάλιση	3.892.799	4.068.903	4.987.079	6.173.196
3	Επικοινωνίες	41.590	165.080	89.100	102.700
4	Δημόσιες σχέσεις	4.696.057	2.250.634	4.373.003	4.378.685
5.	Δαπάνες γενικής φύσεως	244.048	237.243	92.103	159.363
	ΣΥΝΟΛΟ	8.934.494 ή 37,6%	6.721.860 ή 28,8%	9.541.285 ή 33,3%	12.051.444 ή 34,9%
B	ΕΙΔΙΚΑ ΕΞΟΔΑ				
1.	Διοικητικές Οικονομικές Υπηρεσίες	13.907.651	16.356.563	19.076.764	22.464.358
	ΣΥΝΟΛΟ	13.907.651 ή 58,6%	16.356.563 ή 70,2%	19.076.764 ή 66,6%	22.464.258 ή 6,51%
Γ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ				
1	Πληρωμές περασμένων οικονομικών ετών	860.000	205.368	-	-
	ΣΥΝΟΛΟ	860.000 ή 3,6%	205.368 ή 0,8%	-	-
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	23.702.145	23.283.791	28.618.049	34.515.802

Πίνακας 18: Απολογισθέντα έξοδα Α΄ Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 13: Διαγραμματική παρουσίαση απολογισθέντων εξόδων Α΄ Κ.Α.Π.Η. για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Παρατηρώντας τον πίνακα 18 και με την βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των απολογισθέντων εξόδων συμπεραίνουμε ότι :

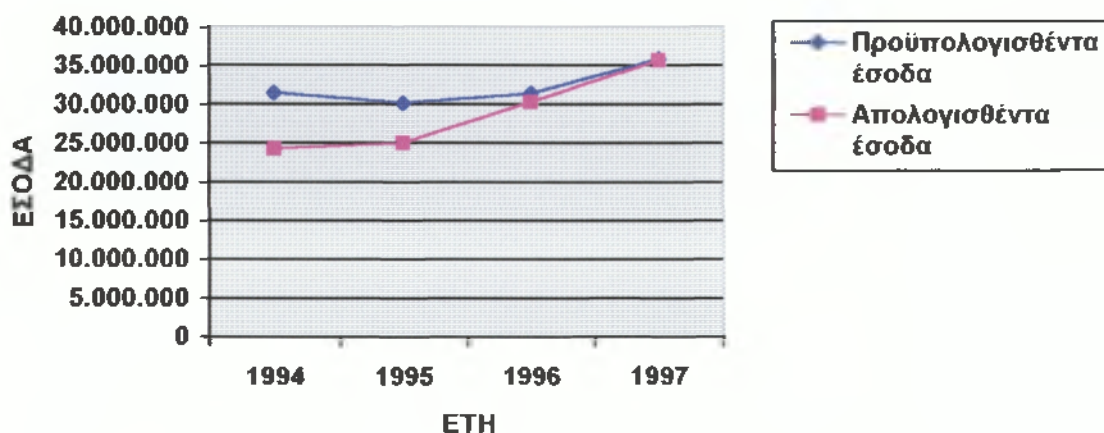
- 1) Στο έτος 1995 παρατηρείται μείωση των απολογισθέντων εξόδων σε σχέση με τα απολογισθέντα έξοδα του 1994. Η μείωση αυτή κυμαίνεται στο 1,76%.
- 2) Αντίθετα, κατά τα έτη 1996, 1997 παρατηρείται αύξηση των απολογισθέντων εξόδων. Η αύξηση αυτή κυμαίνεται σχεδόν στις ίδιες αναλογίες και για τα δύο έτη(22,9%, 24,1%) και οφείλεται στην αύξηση του αριθμού των μελών στα προγράμματα και στις δραστηριότητες που υλοποίησε το Κ.Α.Π.Η καθώς επίσης και στη γενικότερη οικονομική κατάσταση που επικρατεί.
- 3) Τα απολογισθέντα ειδικά έξοδα καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των απολογισθέντων εξόδων (1994:58,6%, 1995:70,2%, 1996:66,6%, 1997:65,1)
- 4) Το 1995 τα γενικά έξοδα λειτουργίας είναι λιγότερα σε σχέση με το 1994 κατά 2.212.634 δραχμές. Αντίθετα κατά τα έτη 1996 και 1997 παρατηρείται αύξηση των γενικών εξόδων λειτουργίας.
- 5) Το 1996 και το 1997 δεν υπάρχουν πληρωμές περασμένων οικονομικών ετών.

Γ. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ – ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ Α΄ Κ.Α.Π.Η ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1994-1998

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ							
		1994		1995		1996		1997	
		Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
1	Τακτικά έσοδα	25.200.000	22.000.000	27.484.919	24.476.870	27.930.590	28.420.590	32.510.000	34.000.000
2	Έκτακτα έσοδα	5.500.000	1.475.945	2.200.000	-	1.700.000	114.405	1.700.000	-
3	Χρηματικό υπόλοιπο	800.000	780.499	500.000	554.299	1.747.408	1.747.378	1.664.324	1.664.324
	ΣΥΝΟΛΟ	31.500.000	24.256.444	30.184.919	25.031.169	31.377.998	30.282.373	35.874.324	35.664.324
	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		-22,9%		-17,07%		-3,49%		-0,58%

Πίνακας 19: Συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εσόδων Α΄ Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.14: Διαγραμματική συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων και απολογισθέντων εσόδων Α΄ Κ.Α.Π.Η. για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 19 και με την βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εσόδων συμπεραίνουμε ότι:

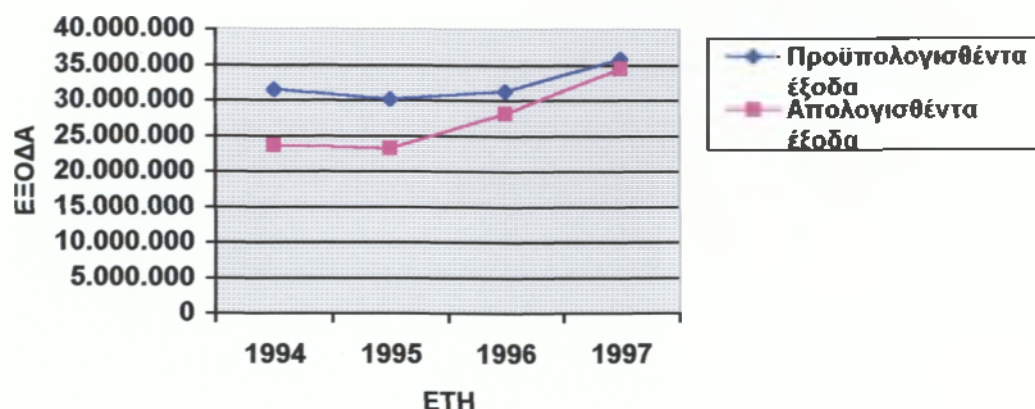
1. Σε όλα τα εξεταζόμενα έτη (1994, 1995, 1996, 1997) τα απολογισθέντα έσοδα είναι λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.
2. Συγκεκριμένα το 1994 παρατηρείται η μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων και απολογισθέντων εσόδων. Η απόκλιση αυτή κυμαίνεται στο 22,9%.
3. Το ίδιο ισχύει και για το 1995 όπου τα απολογισθέντα έσοδα είναι κατά 17,07% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.
4. Αντίθετα, κατά τα έτη 1996, 1997 η απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων και απολογισθέντων εσόδων είναι μικρότερη. Κυμαίνεται στο 3,49% και 0,58% αντίστοιχα.

Δ. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ-ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ Α΄ Κ.Α.Π.Η ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1994-1997

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ							
		1994		1995		1996		1997	
		Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
1	Γενικά έξοδα	10.340.000	8.934.494	11.180.000	6.721.860	11.512.000	9.541.285	13.285.000	12.051.444
2	Ειδικά έξοδα	19.560.000	13.907.651	17.220.000	16.356.563	18.690.000	19.076.764	22.140.000	22.464.358
3	Λοιπές δαπάνες	1.070.000	860.000	1.000.000	205.368	350.000	-	-	-
4	Αποθεματικό	530.000	-	784.919	-	825.998	-	449.324	-
	ΣΥΝΟΛΟ	31.500.000	23.702.145	30.184.919	23.283.791	31.377.998	28.618.049	35.874.324	34.515.802
	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		-24,7%		-22,8%		-8,79%		-3,78%

Πίνακας 20: Συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εξόδων Α΄ Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 15: Διαγραμματική συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εξόδων Α΄ ΚΑΠΗ για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 20 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εξόδων διαπιστώνουμε τα εξής:

1. Σε όλα τα έτη (1994, 1995, 1996, 1997) τα απολογισθέντα έξοδα είναι λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.
2. Το 1994 παρατηρείται η μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων και απολογισθέντων εξόδων. Η απόκλιση αυτή κυμαίνεται στο 24,7%.
3. Επίσης το 1995 παρατηρείται μια απόκλιση των απολογισθέντων εξόδων κατά 22,8% λιγότερο από τα προϋπολογισθέντα.
4. Αντίθετα, κατά τα έτη 1996, 1997 η απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων και των απολογισθέντων εξόδων είναι μικρότερη. Κυμαίνεται στο 8,79% και 3,78% αντίστοιχα.

3.22.2. Ανάλυση οικονομικών στοιχείων Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας

Α. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ – ΕΞΟΔΑ

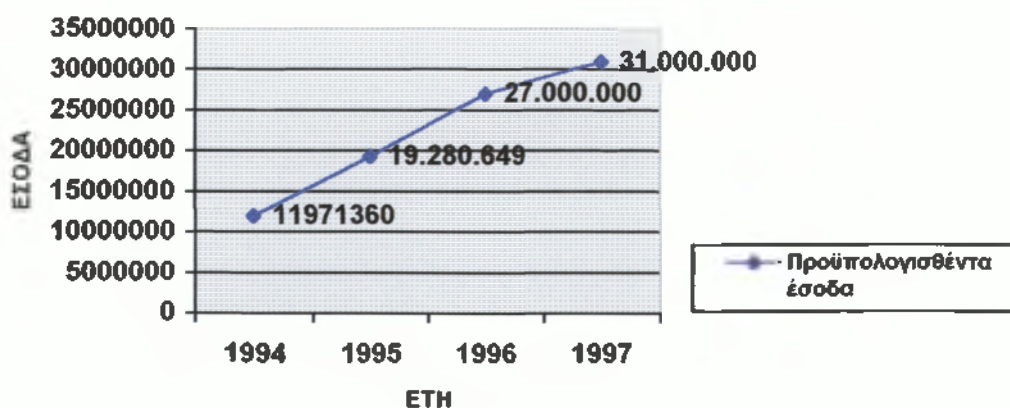
Σύμφωνα με τις εισηγητικές εκθέσεις των προϋπολογισμών, τα προϋπολογισθέντα έσοδα και έξοδα του Β΄ Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997 έχουν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1994	1995	1996	1997
A	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ				
1	Πρόσοδοι από κινητή Περιουσία	150.000	150.000	300.000	300.000
2	Λοιπά τακτικά έσοδα	7.000.000	18.400.000	20.000.000	22.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ	7.150.000 ή 59,7%	18.550.000 ή 96,2%	20.300.000 ή 75%	22.300.000 ή 71,9%
B	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ				
1	Επιχορηγήσεις	-	-	6 000 000	7.700,000
2	Δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες	50.000	131.000	500.000	500.000
3	Λοιπά έκτακτα έσοδα	100.000	19.000	100.000	300.000
	ΣΥΝΟΛΟ	150.000 ή 1,3%	150.000 ή 9,8%	6.600.000 ή 24,3%	8.500.000 ή 27,4%
Γ	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ				
1	Χρηματικό υπόλοιπο	4.671.360 ή 39,02%	580.649 ή 3%	100.000 ή 0,7%	2.000.000 ή ο,7%
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	11.971.360	19.280.649	27.000.000	31.000.000

Πίνακας 21: Προϋπολογισθέντα έσοδα Β' Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 16: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων εσόδων Β' Κ.Α.Π.Η. για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Παρατηρώντας τον πίνακα 21 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων εσόδων του Β' Κ.Α.Π.Η συμπεραίνουμε ότι:

1. Κατά τα έτη 1994, 1995, 1996, 1997 παρατηρείται μια συνεχή τάση αύξησης των προϋπολογισθέντων εσόδων.
2. Τα προϋπολογισθέντα έσοδα του 1995 είναι περισσότερα κατά 61,05% από τα προϋπολογισθέντα έσοδα του 1994.
3. Τα προϋπολογισθέντα έσοδα του 1996 είναι περισσότερα κατά 40,04% από τα προϋπολογισθέντα έσοδα του 1995.
4. Επιπλέον τα προϋπολογισθέντα έσοδα του 1997 είναι κατά 14,8% περισσότερα από τα προϋπολογισθέντα έσοδα του 1996.
5. Όσον αφορά τα προϋπολογισθέντα τακτικά έσοδα παρατηρείται σημαντική αύξηση ανά έτος.
6. Τα προϋπολογισθέντα έκτακτα έσοδα παραμένουν σταθερά κατά τα έτη 1994-1995. Αντίθετα κατά τα έτη 1996 και 1997 παρατηρείται αύξηση των έκτακτων εσόδων.
7. Το χρηματικό υπόλοιπο το 1996 είναι λιγότερο σε σχέση με αυτό του 1995.
8. Στον προϋπολογισμό για το 1994 και το 1995 δεν υπάρχουν καθόλου επιχορηγήσεις για το Β' Κ.Α.Π.Η.

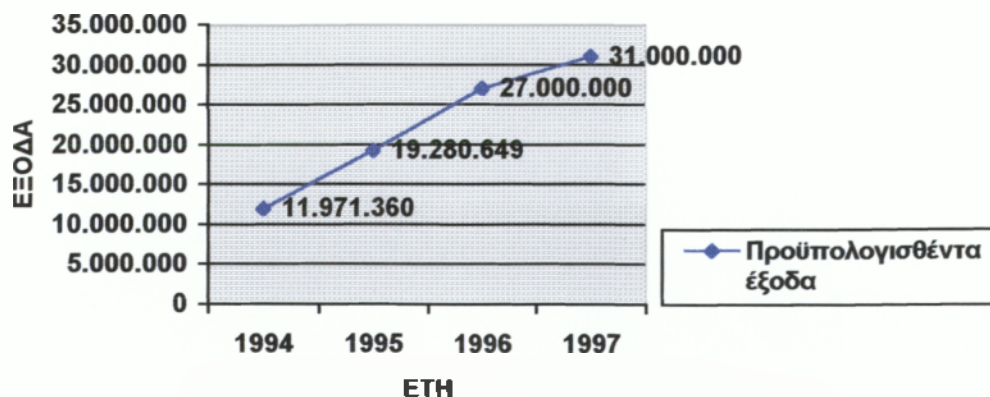
ΕΞΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1994	1995	1996	1997
A	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ				
1	Δαπάνες εκλεγμένων αρχόντων	100.000	100.000	500.000	1.200.000
2	Αμοιβές ελεύθερων επαγγελματιών	520.000	300.000	100.000	300.000
3	Εισφορές για κοινωνική ασφάλιση	1.150.000	3.000.000	3.300.000	3.600.000
4	Επικοινωνίες	200.000	200.000	400.000	500.000
5	Δημόσιες σχέσεις	1.110.000	3.150.000	4.200.000	4.200.000
6	Δαπάνες γενικής φύσεως	200.000	250.000	400.000	200.000
	ΣΥΝΟΛΟ	3.280.000 ή 28,1%	7.000.000 ή 36%	8.900.000 ή 32,3%	10.000.000 ή 32%

B	ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ				
1	Μισθοδοσία προσωπικού	5.550.000	7.400.000	10.500.000	12.000.000
2	Δαπάνες ύδρευσης, φωτισμού, καθαριότητας	150.000	250.000	400.000	500.000
3	Δαπάνες για τεχνικές υπηρεσίες	290.000	400.000	1.900.000	3.000.000
4	Δαπάνες προμήθειας καταναλωτικών αγαθών	1.350.000	1.550.000	2.200.000	2.200.000
5	Επενδύσεις	871.360	1.000.000	2.000.000	2.000.000
6	Δαπάνες γενικής φύσεως	100.000	150.000	300.000	300.000
ΣΥΝΟΛΟ		8.311.360 ή 68,8%	10.750.000 ή 56%	17.300.000 ή 65%	20.000.000 ή 64%
Γ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ				
1	Πληρωμές που αφορούν υποχρεώσεις προηγούμενων ετών	100.000	950.000	300.000	592.719
ΣΥΝΟΛΟ		100.000 ή 0,8%	950.000 ή 4,9%	300.000 ή 1,1%	592.719 ή 1,9%
Δ	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ				
1	Αποθεματικό	280.000	580.649	500.000	407.281
ΣΥΝΟΛΟ		280.000 ή 2,3%	580.649 ή 3,1%	500.000 ή 1,6%	407.281 ή 1,8%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		11.971.360	19.280.649	27.000.000	31.000.000

Πίνακας 22: Προϋπολογισθέντα έξοδα Β' Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 17: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων εξόδων Β' ΚΑΠΗ για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Παρατηρώντας τον παραπάνω πίνακα συμπεραίνουμε ότι:

1. Τα προϋπολογισθέντα έξοδα λειτουργίας καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των προϋπολογισθέντων εξόδων του Β' Κ.Α.Π.Η (1994:68,8%, 1995:56%, 1996:65%, 1997:64%).
2. Τα προϋπολογισθέντα γενικά έξοδα αυξάνονται ανά έτος.
3. Επίσης οι πληρωμές που αφορούν υποχρεώσεις περασμένων ετών αυξάνονται ανά έτος με εξαίρεση το 1996 όπου παρατηρείται μείωση σε σχέση με το 1995.

Β. ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ – ΕΞΟΔΑ

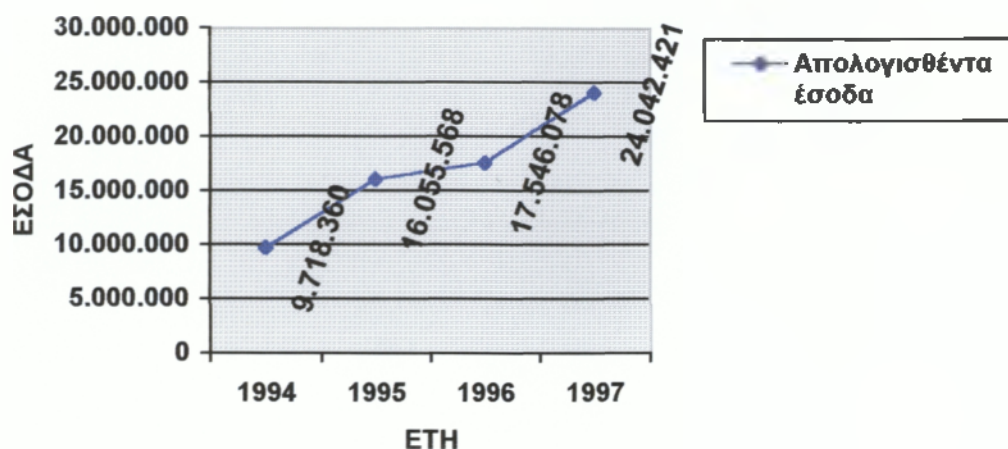
Σύμφωνα με τους απολογισμούς, τα απολογισθέντα έσοδα και έξοδα του Β' Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997 έχουν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1994	1995	1996	1997
	Τακτικά έσοδα	5.000.000	15.474.919	17.420.590	24.000.000
2	Έκτακτα έσοδα	47.000	-	33.918	-
3	Χρηματικό υπόλοιπο	4.671.360	580.649	91.570	42.421
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	9.718.360	16.055.568	17.546.078	24.042.021

Πίνακας 23: Απολογισθέντα έσοδα Β' Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 18: Διαγραμματική παρουσίαση απολογισθέντων εσόδων Β' Κ.Α.Π.Η. για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 23 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των απολογισθέντων εσόδων διαπιστώνουμε τα εξής:

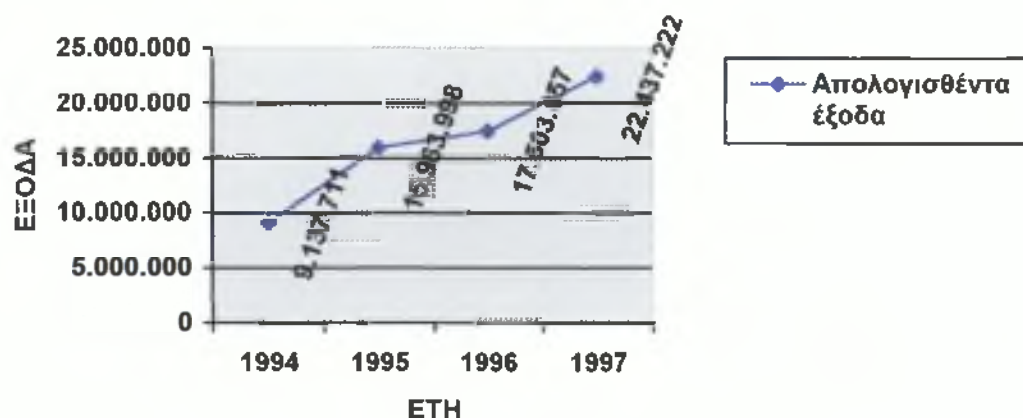
1. Κατά τα έτη 1994, 1995, 1996, 1997 παρατηρείται μια συνεχή τάση αύξησης των απολογισθέντων εσόδων του Β' Κ.Α.Π.Η. Τα έσοδα αυτά προέρχονται από την ετήσια επιχορήγηση του Δήμου. Συγκεκριμένα:
2. Τα απολογισθέντα έσοδα του 1995 είναι κατά 65,2% περισσότερα από τα απολογισθέντα έσοδα του 1994.
3. Το 1996 τα απολογισθέντα έσοδα είναι κατά 9,2% περισσότερα από τα απολογισθέντα έσοδα του 1995.
4. Επιπλέον το 1997 τα απολογισθέντα έσοδα είναι κατά 28,1% περισσότερα από τα απολογισθέντα έσοδα του 1996.
5. Παρατηρείται, επίσης, σημαντική αύξηση των απολογισθέντων τακτικών εσόδων ανά έτος ενώ
6. Το 1996 και το 1997 το Β' Κ.Α.Π.Η δεν είχε καθόλου απολογισθέντα έκτακτα έσοδα.
7. Τέλος το χρηματικό υπόλοιπο μειώνεται σημαντικά ανά έτος.

ΕΞΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1994	1995	1996	1997
A	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ				
1	Δαπάνες εκλεγμένων αρχόντων	-	-	-	-
2	Εισφορές για κοινωνική ασφάλιση	1.460.729	2.809.504	2.901.047	3.413.596
3	Επικοινωνίες	18.000	231.500	171.900	498.871
4	Δημόσιες σχέσεις	1.018.753	2.355.891	1.506.299	3.670.893
5	Δαπάνες γενικής φύσεως	-	63.130	13.001	17.700
	ΣΥΝΟΛΟ	2.497.482 ή 27,3%	5.480.025 ή 34,2%	4.592.177 ή 26,2%	7.061.060 ή 33,8%
B	ΕΙΔΙΚΑ ΕΞΟΔΑ				
1	Διοικητικές-Οικονομικές υπηρεσίες	6.640.299	9.698.443	12.498.676	14.271.283
	ΣΥΝΟΛΟ	6.640.299 ή 72,6%	9.698.443 ή 60,7%	12.498.676 ή 71,4%	14.271.283 ή 63,6%
Γ	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ				
1	Πληρωμές περασμένων οικονομικών ετών	-	805.530	412.804	564.879
	ΣΥΝΟΛΟ	-	805.530 ή 50,4%	412.804 ή 2,35%	564.879 ή 2,5%
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	9.137.711	15.963.998	17.503.657	22.437.222

Πίνακας 24: Απολογισθέντα έξοδα Β' Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 19: Διαγραμματική παρουσίαση απολογισθέντων εξόδων Β' Κ.Α.Π.Η. για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 24 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των απολογισθέντων εξόδων συμπεραίνουμε τα εξής:

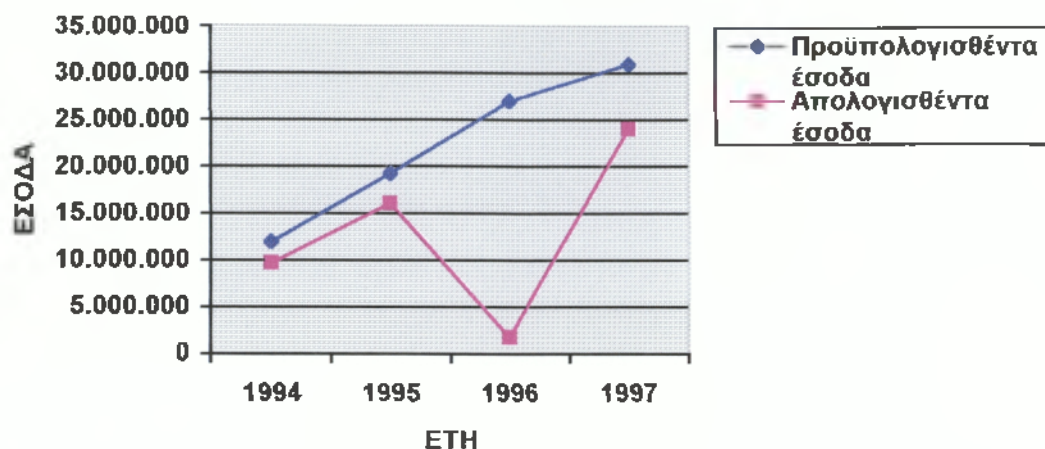
1. Σε όλα τα εξεταζόμενα έτη παρατηρείται μια συνεχή τάση αύξησης των απολογισθέντων εξόδων. Η αύξηση αυτή οφείλεται στον αυξανόμενο αριθμό των μελών των Κ.Α.Π.Η καθώς και στα προγράμματα και στις δραστηριότητες που υλοποίησε.
2. Τα απολογισθέντα έξοδα του 1995 είναι κατά 71,7% περισσότερα από τα απολογισθέντα έξοδα του 1994.
3. Τα απολογισθέντα έξοδα του 1996 είναι κατά 11,5% περισσότερα από τα απολογισθέντα έξοδα του 1995.
4. Επίσης, τα απολογισθέντα έξοδα του 1997 είναι κατά 28,1% περισσότερα από τα απολογισθέντα έξοδα του 1996.
5. Τα ειδικά έξοδα καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των απολογισθέντων εξόδων (1994:72,6%, 1995:60,7%, 1996:71,4%, 1997:63,6%).
6. Δεν παρατηρούνται καθόλου δαπάνες εκλεγμένων αρχόντων.
7. Τέλος τα γενικά έξοδα λειτουργίας αυξάνονται ανά έτος, με εξαίρεση το 1996 όπου παρατηρείται μικρή μείωση σε σχέση με το 1995.

Γ. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ – ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ Β' Κ.Α.Π.Η ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1994-1997

Α/Α	ΛΟΓΣΜΟΙ	ΕΤΗ							
		1994		1995		1996		1997	
		Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
1	Τακτικά έσοδα	7.150.000	5.000.000	18.550.000	15.474.919	20.300.000	17.420.590	22.300.000	24.000.000
2	Έκτακτα έσοδα	150.000	47.000	150.000	-	6.600.000	33.918	8.500.000	-
3	Χρηματικό υπόλοιπο	4.671.360	4.671.360	580.649	580.649	100.000	91.570	200.000	42.421
	ΣΥΝΟΛΟ	11.971.360	9.718.360	19.280.649	16.055.568	27.000.000	17.546.078	31.000.000	24.042.421
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		-18,8%		-16,7%		-35,01		-22,4%

Πίνακας 25: Συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εσόδων Β' Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994 – 1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.20: Διαγραμματική συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εσόδων Β' ΚΑΠΗ για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ίδια έρευνα.

Παρατηρώντας τον πίνακα 25 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εσόδων διαπιστώνουμε τα εξής:

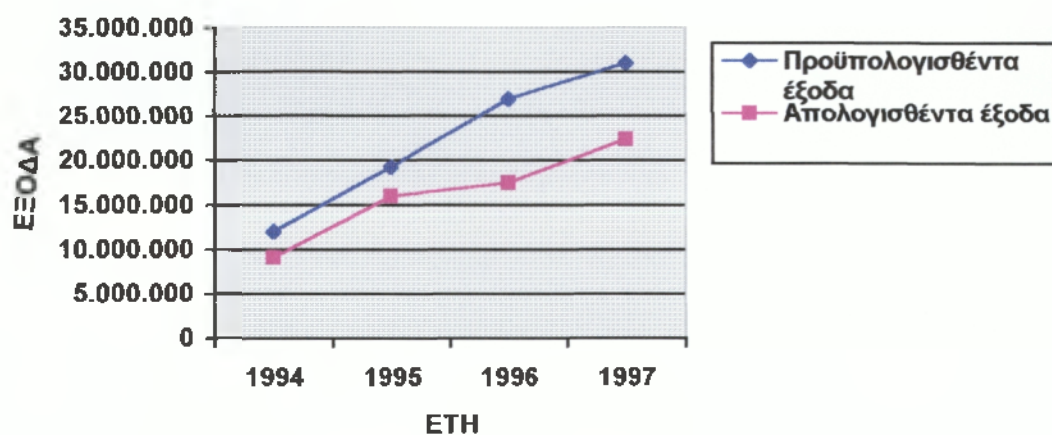
1. Σε όλα τα εξεταζόμενα έτη (1994, 1995, 1996, 1997) τα απολογισθέντα έσοδα είναι λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.
2. Συγκεκριμένα το 1996 παρατηρείται η μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων και των απολογισθέντων εσόδων. Τα απολογισθέντα έσοδα είναι λιγότερα κατά 35,01% από τα Προϋπολογισθέντα.
3. Το ίδιο ισχύει και για τα έτη 1994, 1995, 1997, όπου τα απολογισθέντα έσοδα είναι λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα κατά 18,8%, 16,7% και 22,4% αντίστοιχα.

Δ. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ-ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ Β' Κ.Α.Π.Η ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 1994-1997

Α/Α	ΛΟΓΙΣΜΟΙ	ΕΤΗ							
		1994		1995		1996		1997	
		Π	Α	Π	Α	Π	Α	Π	Α
1	Γενικά έξοδα	3.280.000	2.497.482	7.000.000	5.460.025	8.900.000	4.592.177	10.000.000	7.601.060
2	Ειδικά έξοδα	8.311.360	6.640.000	10.750.000	9.698.443	17.300.000	12.498.676	20.000.000	14.271.283
3.	Λοιπές δαπάνες	100.000	-	950.000	805.530	300.000	412.804	592.719	564.879
4	Αποθεματικό	280.000	-	580.649	-	500.000	-	407.281	-
	ΣΥΝΟΛΟ	11.971.360	9.137.711	19.280.649	15.963.998	27.000.000	17.503.657	31.000.000	22.437.222
	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ		-23,6%		-17,2%		-35,1%		-27,6%

Πίνακας 26: Συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εξόδων Β' Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994 – 1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ.21: Διαγραμματική συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εξόδων Β' ΚΑΠΗ για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 26 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων-απολογισθέντων εξόδων διαπιστώνουμε τα εξής:

1. Σε όλα τα έτη (1994, 1995, 1996, 1997) τα απολογισθέντα έξοδα είναι λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα. Συγκεκριμένα:
2. Το 1994 τα απολογισθέντα έξοδα είναι κατά 23,6% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.
3. Το 1995 τα απολογισθέντα έξοδα είναι κατά 17,2% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.
4. Επιπλέον το 1996 τα απολογισθέντα έξοδα είναι κατά 35,1% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα. Εδώ εμφανίζεται η μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων και των απολογισθέντων.
5. Τέλος το 1997 τα απολογισθέντα έξοδα είναι κατά 27,6% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.

3.23 Πόροι των Κ.Α.Π.Η

Οι πόροι του Α' και Β' Κ.Α.Π.Η είναι σύμφωνα με τα Φ.Ε.Κ ίδρυσης και λειτουργίας τους:

- α) Η ετήσια επιχορήγηση του Δήμου με 500.000 δρχ.
- β) Η επιχορήγηση ή κάθε άλλη παροχή του Κράτους είτε απευθείας προς αυτό είτε προς τον Δήμο Καλαμάτας για το Νομικό αυτό πρόσωπο.
- γ) Κάθε είδους συνδρομές, εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες.
- δ) Έσοδα από την συμβολική χρηματική συμμετοχή των μελών που έχουν ανάγκη προστασίας.
- ε) Εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων ή υπηρεσιών που παρέχονται από το νομικό πρόσωπο.

3.24 Συμπεράσματα

Γενικά η δημιουργία του θεσμού των Κ.Α.Π.Η αποτέλεσε παροχή νέων υπηρεσιών για την αντιμετώπιση σοβαρών αναγκών των ατόμων της τρίτης ηλικίας. Παράλληλα δημιούργησε ένα νέο κλίμα σχετικά με τη στάση του κράτους απέναντι στην Τρίτη ηλικία (ενισχύοντας την εξωιδρυματική προστασία).

Η παρουσίαση της λειτουργίας και του θεσμικού πλαισίου του Α΄ και του Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας ανέδειξε χρήσιμα και πολύτιμα συμπεράσματα αλλά παρουσίασε και σημαντικά προβλήματα σε διάφορους τομείς.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ:

Η γεωγραφική θέση στην οποία έχουν ιδρυθεί τα δύο Κ.Α.Π.Η δεν καλύπτουν τις ανάγκες της πόλης. Και αυτό για τους εξής λόγους:

- Βρίσκονται πολύ κοντά το ένα με το άλλο.
- Καλύπτουν την περιοχή από το κέντρο της πόλης προς την βόρεια περιοχή.
- Δεν καλύπτεται ο χώρος από το κέντρο προς την παραλία.
- Είναι δύσκολη και επικίνδυνη η μετάβαση των μελών στο Β΄ Κ.Α.Π.Η.

ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΧΩΡΟΚΑΤΑΝΟΜΗ:

- Αφ΄ ενός μεν οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Α΄ Κ.Α.Π.Η είναι λειτουργικές αφ΄ ετέρου δε η έκταση του οικοπέδου στο οποίο στεγάζεται το Κέντρο, είναι περιορισμένη με αποτέλεσμα να μην μπορεί να επεκταθεί μελλοντικά αν χρειαστεί.
- Το Β΄ Κ.Α.Π.Η έχει πρόβλημα κτιρίου, αφού το κτίριο στο οποίο στεγάζεται είναι λυόμενο και παρουσιάζει έλλειψη χώρων.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ – ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ:

Το Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας δεν είναι αυτόνομα αλλά ελέγχονται από το εκάστοτε Δημοτικό Συμβούλιο με αποτέλεσμα να επηρεάζεται έτσι η λειτουργία τους αλλά και η οικονομική τους διαχείριση. Επίσης στο Α΄ Κ.Α.Π.Η δεν προβλέπεται από το Φ.Ε.Κ τμήμα εργοθεραπείας.

ΜΕΛΗ:

Ο θεσμός των Κ.Α.Π.Η ανταποκρίθηκε σε πραγματικές ανάγκες του πληθυσμού και έχει πλατιά απήχηση και αποδοχή.

Αυτή η πλατιά απήχηση και απόδοση είναι ορατή και στα δύο Κ.Α.Π.Η της Καλαμάτας, σύμφωνα πάντα με τον αριθμό των ενεργών μελών τους. (Α΄ Κ.Α.Π.Η:500 ενεργά μέλη – Β΄ Κ.Α.Π.Η:350 ενεργά μέλη).

Εκτός όμως από το μέγεθος των μελών πρέπει να σημειώσουμε και την καλή "ποιότητα" αυτών των μελών, η οποία είναι έντονη. Λέγοντας ποιότητα εννοούμε ότι τα άτομα αυτά είναι πολύ ενεργά – συνεργάσιμα – φιλικά κ.λ.π.

Δυστυχώς όμως μερικά από τα μέλη θεωρούν ότι τα Κ.Α.Π.Η λειτουργούν περισσότερο σαν καφενεία, λέσχες εκδρομών και λιγότερο ως υπηρεσίες για την σφαιρική αντιμετώπιση των αναγκών τους.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ:

Το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει το προσωπικό είναι οι σημαντικές ελλείψεις σε μερικές θέσεις. Συγκεκριμένα:

- Το Α΄ Κ.Α.Π.Η δεν διαθέτει εργοθεραπευτή.
- Το ποσοστό πληρότητας των οργανικών θέσεων στο Β΄ Κ.Α.Π.Η ανέρχεται μόνο στο 50%. Ειδικότερα:
  - α. Το Β΄ Κ.Α.Π.Η δεν διαθέτει Επισκέπτη Υγείας ή Αδελφή Νοσοκόμα.
  - β. Επίσης η οργανική Θέση του Ιατρού στο Β΄ Κ.Α.Π.Η είναι κενή. Οι ιατρικές υπηρεσίες προσφέρονται εθελοντικά από ιατρό της πόλης.
  - γ. Τέλος η οικογενειακή Βοηθός στο Β΄ Κ.Α.Π.Η δεν είναι μόνιμη αλλά έκτακτη υπάλληλος από την Δ.Ε.Υ.Α.Κ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:

Και τα δύο Κ.Α.Π.Η της Καλαμάτας εφαρμόζουν ποικίλα προγράμματα για την επίτευξη των σκοπών τους όπως αγωγή υγείας, λουτροθεραπεία, εργοθεραπεία, φυσικοθεραπεία, πολιτιστικές εκδηλώσεις, ψυχαγωγικά προγράμματα, εκδρομές κ.α.

Επίσης στο Α΄ Κ.Α.Π.Η, στο χώρο του, λειτουργεί, εδώ και δύο μήνες το νεοσύστατο πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι". Μέσα από την διεξαγωγή αυτού του προγράμματος επιτυγχάνεται η βελτίωση της ποιότητας ζωής των μοναχικών και μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων συμβάλλοντας έτσι στην κάλυψη βασικών αναγκών κοινωνικής φροντίδας για την αξιοπρεπή και αυτόνομη διαβίωσή τους.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:

Ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν τα συγκεκριμένα Κ.Α.Π.Η είναι η χρηματοδότησή τους που είναι αρκετά περιορισμένη. Δυστυχώς κάθε χρόνο υποχρεούνται να περιορίσουν ορισμένα από τα λειτουργικά τους έξοδα. Μερικές φορές το ποσό της χρηματοδότησης των Κ.Α.Π.Η εξαρτάται από την υπάρχουσα τοπική αρχή διότι μερικές φορές παρατηρείται το φαινόμενο κομματοποίησης του θεσμού. Αυτό το φαινόμενο δεν επηρεάζει μόνο τη χρηματοδότηση αλλά και τη διοίκηση του Κ.Α.Π.Η, διότι ορισμένα από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ορίζονται από την υπάρχουσα τοπική αρχή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ:

Η οικονομική ανάλυση των στοιχείων του Α΄ Κ.Α.Π.Η ανέδειξε ότι:

1. Παρατηρείται συνεχή αύξηση των πόρων που δαπανά ο Δήμος Καλαμάτας για την άσκηση της κοινωνικής του πολιτικής στον τομέα της τρίτης ηλικίας. Συγκεκριμένα:
  - α. Το 1995 η επιχορήγηση του Δήμου αυξήθηκε κατά 3,19% σε σχέση με το 1994.
  - β. Το 1996 η επιχορήγηση του Δήμου αυξήθηκε κατά 20,1% σε σχέση με το 1995, ενώ
  - γ. Το 1997 η επιχορήγηση του Δήμου αυξήθηκε κατά 17,7% σε σχέση με το 1996.
2. Το 1996, 1997 παρατηρήθηκε αύξηση των απολογισθέντων εξόδων κατά 22,9% και 24,1% αντίστοιχα. Η αύξηση αυτή οφείλεται στα προγράμματα και στις δραστηριότητες που υλοποίησε το Κ.Α.Π.Η καθώς και στον αυξανόμενο αριθμό των μελών που έχει.
3. Το 1994 και το 1995 η απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εσόδων κυμαίνεται στο 22,9% και 17,07% αντίστοιχα ενώ το 1996 και το 1997 η απόκλιση αυτή μειώνεται στο 3,49% και 0,58% αντίστοιχα.
4. Τέλος το 1994 και το 1995 η απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εξόδων κυμαίνεται στο 24,7% και 22,8% αντίστοιχα, ενώ

το 1996 και το 1997 η απόκλιση αυτή μειώνεται στο 8,79% και 3,78% αντίστοιχα.

Η οικονομική ανάλυση των στοιχείων του Β' Κ.Α.Π.Η ανέδειξε ότι:

1. Τα έσοδα του Β' Κ.Α.Π.Η, τα οποία προέρχονται από την ετήσια επιχορήγηση του Δήμου, αυξάνονται ανά έτος. Συγκεκριμένα:
  - α. Το 1995 η επιχορήγηση του Δήμου αυξήθηκε κατά 65,2% σε σχέση με το 1994.
  - β. Το 1996 η επιχορήγηση του Δήμου αυξήθηκε κατά 9,2% σε σχέση με το 1995.
  - γ. Το 1997 η επιχορήγηση του Δήμου αυξήθηκε κατά 28,1% σε σχέση με το 1996.
2. Το 1995, 1996, 1997 παρατηρείται αύξηση των απολογισθέντων εξόδων κατά 71,7%, 11,5% και 28,1% αντίστοιχα. Η αύξηση αυτή οφείλεται στον αυξανόμενο αριθμό των μελών του Κ.Α.Π.Η καθώς και στα προγράμματα και στις δραστηριότητες που υλοποίησε.
3. Το 1994 και το 1995 η απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εσόδων κυμαίνεται στο 18,8% και 16,7% αντίστοιχα, ενώ το 1996 και το 1997 η απόκλιση αυτή αυξάνεται στο 35,01% και 22,4% αντίστοιχα.
4. Τέλος, το 1994 και το 1995 η απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εξόδων κυμαίνεται στο 23,6% και 17,2% αντίστοιχα, ενώ το 1996 και το 1997 η απόκλιση αυτή αυξάνεται στο 35,1% και στο 27,6% αντίστοιχα.

3.25 Προτάσεις

1. Για την διερεύνηση του θεσμού των Κ.Α.Π.Η χρειάζεται να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί ένα πρόγραμμα Ενημέρωσης και πληροφόρησης που θα καταστεί ευρύτερα γνωστή η φιλοσοφία γενικά της εξωιδρυματικής προστασίας και ειδικότερα του θεσμού των Κ.Α.Π.Η.
2. Να υπάρξει μερική αποδέσμευση των Κ.Α.Π.Η από την τοπική αρχή έτσι ώστε να ενισχυθούν οι πρωτοβουλίες του προσωπικού.

3. Οι δημοτικές αρχές σε συνεργασία με τα στελέχη των Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας (κυρίως του Β΄ Κ.Α.Π.Η) πρέπει να ενεργοποιηθούν και να συντάξουν μία μελέτη για τις χωροταξικές και κτιριολογικές τους ανάγκες έτσι ώστε να επιλυθούν βασικά προβλήματά τους.
4. Να δοθούν πρωτοβουλίες στους ηλικιωμένους-μέλη έτσι ώστε να υπάρχει μεγαλύτερη δραστηριοποίηση αυτών στη διαχείριση των προγραμμάτων και γενικότερα στη λειτουργία των Κ.Α.Π.Η.
5. Δημιουργία ενός νέου Κ.Α.Π.Η στην περιοχή της παραλίας για να εξυπηρετεί άτομα της τρίτης ηλικίας που κατοικούν εκεί.
6. Στελέχωση των Κ.Α.Π.Η με επιστημονικό προσωπικό. Συγκεκριμένα στο Α΄ Κ.Α.Π.Η να στελεχωθεί με εργοθεραπευτή και το Β΄ Κ.Α.Π.Η με ιατρό και επισκέπτη υγείας ή αδελφή νοσοκόμα.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ Α΄ ΚΑΙ Β΄ Κ.Α.Π.Η. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Φωτ. 1: Πρόσοψη κτιρίου Α΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας.

Φωτ. 2: Πρόσοψη κτιρίου Β΄ Κ.Α.Π.Η. Καλαμάτας.

Φωτ. 3: Αίθουσα λουτροθεραπείας Α΄ Κ.Α.Π.Η.

Φωτ. 4: Έργα μελών Α΄ Κ.Α.Π.Η.

Φωτ. 5: Έργα μελών Β' Κ.Α.Π.Η.

Φωτ. 6: Ομάδα χορού Β' Κ.Α.Π.Η.

Φωτ. 7: Χορωδία Β' Κ.Α.Π.Η.

4. ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ (Κ.Ε.Κ)

4.1 Ίδρυση του Κ.Ε.Κ

Το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας λειτούργησε ως τμήμα του Δήμου κατά την περίοδο 1991-1995.

Αργότερα συστάθηκε σε Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου.
Συγκεκριμένα:

Με την υπ' αριθμ. 21492/4-9-1995 απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Μεσσηνίας κ. Κ. Σταφυλά και έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 260 έως 267 του Δ.Κ.Κ (Π.Δ 323/89) όπως και όπου αυτές αντικαταστήθηκαν από τις ίδιες του άρθρου 5 παρ. 10 Ν. 2307/95.
2. Την αριθμ. 367/14-6-95 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Καλαμάτας.
3. Την συνταχθείσα Οικονομοτεχνική Μελέτη.
4. Την εκτιμητική Έκθεση της Επιτροπής του άρθρου 9 Ν.2190/1920 όπως αυτά δημοσιεύθηκαν στο υπ' αριθμ. 843/5-10-1995 Φ.Ε.Κ Τ.Β, συστάθηκε στο Δήμο Καλαμάτας αμιγείς Δημοτική επιχείρηση με την επωνυμία «ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ - Κ.Ε.Κ» Δήμου Καλαμάτας, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 260 έως 267, 274 και 267 του Π.Δ 323/89 και τις υπ' αριθμ. 115372/94 και 115373/94 αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας με έδρα την Καλαμάτα.

4.2 Σκοπός – Διάρκεια του Κ.Ε.Κ

Σκοπός του Κ.Ε.Κ είναι:

Ο σκοπός της επιχείρησης είναι η υλοποίηση προγραμμάτων συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης ή και συναφής προς το αντικείμενο αυτό δραστηριότητες. (έρευνα-μελέτη). Ο σχεδιασμός, η οργάνωση, η εφαρμογή και η υλοποίηση προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης για τις ομάδες στόχου του Κοινωνικού Αποκλεισμού στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος "Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας".

Διάρκεια του Κ.Ε.Κ

Η διάρκεια της επιχείρησης είναι δέκα (10) χρόνια από την δημοσίευση της απόφασης αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4.3 Γεωγραφική θέση Κ.Ε.Κ

Οι διοικητικές υπηρεσίες του Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας στεγάζονται στο παλαιό δημαρχείο της πόλης επί της οδού Θουκυδίδου 2. Το συγκεκριμένο κτίριο βρίσκεται στην άκρη της πόλης αντιμετωπίζοντας έτσι αρκετά σοβαρά προβλήματα. Πρώτα απ' όλα δεν έχει άμεση πρόσβαση σε κεντρική οδική αρτηρία, επιπλέον δεν υπάρχει πλησίον του κτιρίου σταθμός αστικής συγκοινωνίας και τέλος, οι δρόμοι που οδηγούν στο κτίριο δεν διαθέτουν σηματοδότηση που να καθοδηγεί τους ενδιαφερόμενους για την ακριβή θέση στην οποία βρίσκεται το Κ.Ε.Κ.

Τέλος, τα σεμινάρια επαγγελματικής κατάρτισης που διοργανώνει το Κ.Ε.Κ διεξάγονται α) Στο Πνευματικό Κέντρο Καλαμάτας, που βρίσκεται επί της οδού Αριστομένους 33 και β) Στο Βιοτεχνικό πάρκο (ΒΙΟ.ΠΑ).

Η χωροθέτηση του Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας παρουσιάζεται οπτικά στο χάρτη 3 που ακολουθεί.

4.4 Κτιριακή χωροκατανομή Κ.Ε.Κ Δήμου Καλαμάτας

Οι διοικητικές υπηρεσίες του Κ.Ε.Κ στεγάζονται στο νότιο μέρος του 1^{ου} ορόφου του Παλαιού Δημαρχείου της πόλης, που βρίσκεται επί της οδού Θουκυδίδου 2. Το κτίριο αποτελείται από τέσσερις (4) αίθουσες, δύο (2) γραφεία και δύο (2) W.C, συνολικού εμβαδού 150,50τ.μ.

Τα σεμινάρια που διοργανώνει το Κ.Ε.Κ διεξάγονται σε τρεις (3) αίθουσες του Πνευματικού Κέντρου Καλαμάτας, χωρητικότητας 68 ατόμων και συνολικού εμβαδού 244 τ.μ, καθώς και σε δύο (2) αίθουσες του ΒΙΟ.ΠΑ Καλαμάτας, χωρητικότητας 50 ατόμων και συνολικού εμβαδού 174,35 τ.μ.

4.5 Διοίκηση του Κ.Ε.Κ

Η επιχείρηση διοικείται από 7μελές Διοικητικό Συμβούλιο που τα μέλη του ορίζονται μαζί με τους αναπληρωτές από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τρεις (3) είναι αιρετοί εκπρόσωποι του Δήμου Καλαμάτας, τρεις (3) είναι δημότες ή κάτοικοι του Δήμου Καλαμάτας, που έχουν πείρα και γνώσεις σχετικές με το αντικείμενο της επιχείρησης, και ένας (1) εκπρόσωπος του Εργατικού Κέντρου Καλαμάτας.

Στα παραπάνω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου συμπεριλαμβάνεται χωρίς αλλαγή της συστατικής πράξης της επιχείρησης και ένας (1) εκπρόσωπος των εργαζομένων στην επιχείρηση όταν αυτή απασχολεί πάνω από είκοσι (20) εργαζομένους με αυτόματη μείωση του αριθμού των δημοτών από τρεις (3) σε δύο (2).

Το Δημοτικό Συμβούλιο ορίζει από τα μέλη του Διοικητικό Συμβούλιο τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο του Κ.Ε.Κ.

4.6 Προσωπικό Κ.Ε.Κ Δήμου Καλαμάτας.

Επειδή ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Κ.Ε.Κ δεν έχει καταρτιστεί, σήμερα η υπηρεσία στελεχώνεται με τρεις (3) υπαλλήλους αποσπασμένους από την Δ.Ε.Π.Α.Κ. Οι υπάλληλοι αυτοί είναι:

- Ο Διευθυντής Σπουδών του Κ.Ε.Κ
- Δύο διοικητικοί υπάλληλοι

4.7 Εξοπλισμός του Κ.Ε.Κ

Το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας διαθέτει τον παρακάτω εξοπλισμό:

- Επιδιοσκόπιο Da-light τύπου VU-LYTE
- Μαυροπίνακα
- Φωτοαντιγραφικό μηχάνημα Canon, τύπος NF –2010 έτος 1991
- Τηλεόραση Telefunken, τύπος 212
- Video Tape sharp, τύπος VC-B320N
- Προβολή διαφανειών KODAK, τύπος EKTAPRO 3000
- Δέκα (10) τραπέζια και είκοσι πέντε (25) καθίσματα
- Μηχανογραφημένο σύστημα λογιστηρίου
- Μηχανογραφημένο σύστημα διαχείρισης προγραμμάτων.

4.8 Προγράμματα Λειτουργίας του Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας

Το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας υλοποιεί προγράμματα που έχουν ως στόχο την καταπολέμηση της ανεργίας και την ισχυροποίηση της θέσης των εργαζομένων.

Συγκεκριμένα υλοποιεί:

- α) Λειτουργικά προγράμματα στο πλαίσιο της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας “Απασχόληση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού” και
- β) Προγράμματα Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Ε.Κ).

Το 75% των προγραμμάτων αυτών χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) και το υπόλοιπο 25% από το Υπουργείο Εργασίας.

Αναλυτικότερα:

- α) Η Πρωτοβουλία “Απασχόληση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού” αποτελεί μία από τις απαντήσεις της Κοινότητας στις προκλήσεις της Λευκής Βίβλου για την Ανάπτυξη, την Ανταγωνιστικότητα και την Απασχόληση. Η Πρωτοβουλία έχοντας κοινό στόχο με το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, την Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού και την ενίσχυση της Απασχόλησης, αντικατοπτρίζει την ανάγκη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αντιμετώπιση της δυσκολίας πρόσβασης στην απασχόληση πληθυσμών – στόχων, που βρίσκονται σε δυσμενή κατάσταση, όπως οι γυναίκες, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, οι νέοι 16-20 ετών με ελλιπή επαγγελματικά προσόντα και

άλλες μειονεκτούντες ομάδες, καθώς επίσης και την ανάγκη για την βελτίωση των μηχανισμών λειτουργίας στην αγορά εργασίας και την ανάγκη για την προώθηση σταθερών προοπτικών απασχόλησή τους.

Η κοινοτική Πρωτοβουλία "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ" αποτελείται από τέσσερις άξονες, employment-Now, employment-horizon, employment-youthstart, employment-integra, που απευθύνονται σε διαφορετικές κοινωνικές ομάδες και στοχεύουν στην αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση των ιδιαίτερων προβλημάτων που αντιμετωπίζουν αυτές οι ομάδες-στόχοι και στην διευκόλυνση της πρόσβασής τους στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την απασχόληση.

Ειδικότερα:

- **Άξονας "Απασχόληση Now"**

Σκοπός του άξονα Now είναι η προώθηση της ισότητας των ευκαιριών ανδρών και γυναικών σχετικά με τον προσανατολισμό, την κατάρτιση την απασχόληση και την διεκδίκηση θέσεων διοικητικής ευθύνης.

Άτομα που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια του άξονα Now είναι:

- ❖ Άνεργες γυναίκες με χαμηλά επαγγελματικά προσόντα.
- ❖ Εργαζόμενες με χαμηλή ή ανεπείκαιρη εξειδίκευση.
- ❖ Γυναίκες επιχειρηματίες.
- ❖ Γυναίκες που αντιμετωπίζουν πρόσθετα κοινωνικά εμπόδια.
- ❖ Αρμόδια στελέχη φορέων του Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα (εκπαιδευτικοί, εκπαιδευτές, συνδικαλιστές, στελέχη Οργανισμών κ.λ.π).

- **Άξονας "Απασχόληση HORIZON"**

Σκοπός του άξονα αυτού είναι η ενίσχυση των ατόμων με ειδικές ανάγκες, των παλιννοστούντων και άλλων μειονεκτουσίων ομάδων (φυλακισμένοι, πρώην χρήστες ναρκωτικών, τσιγγάνοι) και στη βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασής τους στην αγορά εργασίας και στην προώθηση σταθερών προοπτικών απασχόλησής τους.

Άτομα που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια του άξονα HORIZON είναι:

- ❖ Άτομα με ειδικές ανάγκες (κωφοί, βαρήκοοι, τυφλοί, άτομα με κινητικά προβλήματα, άτομα με νοητικά προβλήματα, άτομα με ψυχικά νοσήματα, σπαστικά άτομα, αυτιστικοί, άτομα με χρόνιες παθήσεις).
- ❖ Μετανάστες - επαναπατριζόμενοι - πρόσφυγες. Σ' αυτή την κατηγορία περιλαμβάνονται οι Ελληνοπόντιοι, οι Βορειοηπειρώτες, οι

Παλινοστούντες εργάτες, από την Δυτική Ευρώπη, οι πολιτικοί πρόσφυγες και ομογενείς από τις υπερπόντιες χώρες, οι Έλληνες που επιστρέφουν από χώρες που αντιμετώπισαν διακρίσεις ή διώξεις, οι πρόσφυγες από άλλες χώρες (Ιρακινοί, Πολωνοί, Ρουμάνοι κ.λ.π).

- ❖ Λοιπές κοινωνικές ομάδες. Σε αυτή την κατηγορία εντάσσονται: οι φυλακισμένοι – αποφυλακισμένοι και ανήλικοι παραβάτες, οι αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, τα άτομα απομακρυσμένων ορεινών και νησιωτικών περιοχών, τα άτομα με πολιτιστικές και θρησκευτικές ιδιαιτερότητες, οι αποθεραπευμένοι και πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών.
- ❖ Αρμόδια στελέχη φορέων του Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα (εκπαιδευτικοί, εκπαιδευτές, συνδικαλιστές, στελέχη Οργανισμών κ.λ.π.).

- Άξονας «Απασχόληση YOUTHSTART»

Σκοπός του άξονα YOUTHSTART είναι η διευκόλυνση της ένταξης στην αγορά εργασίας νέων ηλικιών 16 έως 20 ετών, που δεν διαθέτουν βασικά επαγγελματικά προσόντα.

Στην κατηγορία αυτή συμπεριλαμβάνονται: άτομα από απομακρυσμένες νησιωτικές και ορεινές περιοχές, μετανάστες, παλινοστούντες, άτομα με ειδικές ανάγκες, νέες γυναίκες, ανήλικοι παραβάτες, αρχηγοί μονογονεϊκών οικογενειών, αποθεραπευμένοι και πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών κ.λ.π.

- ❖ Νέοι 16-20 ετών που έχουν εγκαταλείψει την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση.
- ❖ Ανειδίκευτοι νέοι ηλικίας 16-20 ετών που έχουν εγκαταλείψει την δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- ❖ Απόφοιτοι βασικής και μέσης εκπαίδευσης ή τεχνικών και επαγγελματικών σχολών.
- ❖ Αρμόδια στελέχη φορέων που θα επωμισθούν τον σχεδιασμό και την προσφορά υπηρεσιών κατάρτισης, καθώς και αρμόδια στελέχη φορέων για την υποστήριξη του συστήματος σε τοπικό περιφερειακό και εθνικό επίπεδο.

- **Άξονας «Απασχόλησης INTEGRA»**

Ο άξονας INTEGRA απασχολεί στη βελτίωση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας και της δυνατότητας απασχόλησης των πιο ευάλωτων κοινωνικών ομάδων που είναι αποκλεισμένες ή κινδυνεύουν να αποκλειστούν.

Άτομα που μπορούν να ενταχθούν στα πλαίσια του άξονα INTEGRA είναι:

- ❖ Έλληνες μετανάστες
- ❖ Επαναπατριζόμενοι
- ❖ Πρόσφυγες
- ❖ Κοινωνικές ομάδες όπως: φυλακισμένοι, ανήλικα άτομα, άτομα εξαρτώμενα από ναρκωτικές ουσίες, άνεργοι κ.λ.π.

β) Ο σχεδιασμός προγραμμάτων Σ.Ε.Κ πραγματοποιείται σύμφωνα με τα πλαίσια εκπαιδευτικής πολιτικής που η διοίκηση του Κ.Ε.Κ και ο Διευθυντής Σπουδών έχουν συμφωνήσει και έχουν ορίσει και περιλαμβάνει:

- Αιτιολογία και τεκμηρίωση του προγράμματος.
- Ομάδα – στόχο στον οποίο απευθύνεται το πρόγραμμα.
- Ποιοτικά – ποσοτικά οφέλη, πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα.
- Σκοπός και στόχος της ενέργειας.
- Θεματικό περιεχόμενο – ωρολόγιο πρόγραμμα.
- Εκπαιδευτές με επίπεδο εμπειρίας και διδασκαλίας σύμφωνα με το θεματικό περιεχόμενο του προγράμματος.
- Η μέθοδος εκπαίδευσης που θα ακολουθηθεί, καθώς και τα εκπαιδευτικά ή τεχνολογικά μέσα που θα χρησιμοποιηθούν.
- Το σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης ενεργειών Σ.Ε.Κ.

Για την αποτελεσματικότερη και ποιοτικά άρτια οργάνωση, υλοποίηση και διαχείριση ενεργειών Σ.Ε.Κ αξιοποιούνται οι σύγχρονες αρχές του management και κυρίως της διοίκησης έργου. Συγκεκριμένα:

- Την ευθύνη κάθε ενέργειας Σ.Ε.Κ αναλαμβάνει επιστημονικός υπεύθυνος, με ειδικευση στην οργάνωση και διαχείριση επιμορφωτικών έργων.
- Για κάθε ενέργεια συγκροτείται ομάδα, η οποία εξασφαλίζει νομική, λογιστική και διοικητική υποστήριξη καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής της ενέργειας.
- Υπάρχει συνεχής και σταθερή επιτόπια γραμματεία.

- Οι χώροι κατάρτισης είναι κατάλληλα διαμορφωμένοι για όλες τις κατηγορίες των εκπαιδευτικών μεθόδων.
- Υπάρχει η δυνατότητα άμεσης αναπαραγωγής και παράδοσης εκπαιδευτικού υλικού.
- Αξιοποιείται το πλέον σύγχρονο οπτικοακουστικό υλικό.
- Οι συνθήκες φιλοξενίας καταρτιζόμενων και εκπαιδευτών συντελούν στην ανάπτυξη κλίματος συνεργασίας και υποβοηθούν στην ενεργή συμμετοχή τους.
- Υπάρχει μηχανογραφημένο σύστημα διαχείρισης και παρακολούθησης των επιμέρους ενεργειών Σ.Ε.Κ.

Η οργάνωση, διαχείριση και υλοποίηση ενεργειών Σ.Ε.Κ περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Δημοσιοποίηση ενέργειας Σ.Ε.Κ, ώστε να εξασφαλίζεται η έγκαιρη και ευρεία γνωστοποίησή της.
- Επιλογή καταρτιζόμενων με τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνεια, η δυνατότητα πρόσβασης όλων των ατόμων που επιθυμούν και πληρούν τα προσόντα, η βαρύτητα στα κοινωνικά κριτήρια και στην ισότητα των δύο φύλων, αλλά, παράλληλα να εξασφαλίζεται και το επίπεδο κατάρτισης το οποίο απαιτείται από τους στόχους και τα προβλεπόμενα αποτελέσματα της ενέργειας.
- Σύνταξη και υπογραφή συμβάσεων με καταρτιζόμενους, εκπαιδευτές, επιχειρήσεις και λοιπούς συντελεστές της ενέργειας, όπου αναφέρονται ρητά τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις τους.
- Προετοιμασία εκπαιδευτών και διοικητικού προσωπικού στις ιδιαιτερότητες ομάδας – στόχου και του προγράμματος.
- Συνεργασία με επιχειρήσεις, στις οποίες οι καταρτιζόμενοι θα υλοποιούν μέρος της πρακτικής τους άσκησης.

Σχηματική απεικόνιση των προγραμμάτων και του στόχου του Κ.Ε.Κ. του Δήμου Καλαμάτας.

4.9 Δραστηριότητες του Κ.Ε.Κ

Η συσσωρευμένη εμπειρία του Δήμου Καλαμάτας στον τομέα της διεξαγωγής εκπαιδευτικών προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης, αναπτυξιακών μελετών και οργάνωσης επιστημονικού και κοινωνικού περιεχομένου ημερίδων, συμποσίων κ.λ.π μπορεί να συγκριθεί με την αντίστοιχη υψηλού επιπέδου ευρωπαϊκών εταιριών, και αποτελεί την κύρια αναρκτήρια δύναμη και το λόγο δημιουργίας και λειτουργίας του Κέντρου Επαγγελματικής Κατάρτισης ως ανεξάρτητου νομικού προσώπου, σύμφωνα με τις σχετικές Υπουργικές αποφάσεις του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων .

Συγκεκριμένα:

1. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ειδικευμένοι υπάλληλοι του Δήμου Καλαμάτας και στελέχη των Δημοτικών Επιχειρήσεων ολοκλήρωσαν τα έτη 1991 – 1995 με απόλυτη επιτυχία 27 εκπαιδευτικά προγράμματα κατάρτισης χωρίς να χρησιμοποιούν ιδιωτικές ή δημόσιες Εκπαιδευτικές Εταιρίες, παρά μόνο σε περιπτώσεις όπου ήτο απαραίτητη ειδική τεχνογνωσία ή ειδικός εξοπλισμός. Αυτά είναι:

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΤΟΥΣ 1991

	<u>ΩΡΕΣ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ</u> <u>ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ</u>
ΤΟΠΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	400	19
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	500	29
ΕΡΓΟΔΗΓΟΙ ΕΡΓΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	400	25
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ – ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ (2 ΤΜΗΜΑΤΑ)	500	51
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ	500	26
ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ	500	23
ΜΑΖΙΚΟΣ ΛΑΪΚΟΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ	500	20
ΤΟΠΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	300	19
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ – MANAGEMENT	500	22
ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	700	25

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 1992

	<u>ΩΡΕΣ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ</u> <u>ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ</u>
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (2 ΤΜΗΜΑΤΑ)	550	53
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ	400	32
ΛΙΘΟΞΟΟΙ	400	18
ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΑΝΘΟΔΕΤΙΚΗ	400	23
ΓΡΑΦΙΣΤΡΙΕΣ	350	25
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ	450	18
ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ	500	23
ΝΕΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	400	21

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 1993

	<u>ΩΡΕΣ</u>	<u>ΑΡΙΘΜΟΣ</u> <u>ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ</u>
ΚΕΡΑΜΙΚΗ	360	25
ΥΦΑΝΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΕΚΤΑ	400	25
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΦΟΡΕΣΙΩΝ	350	22
ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ – ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ	300	25
ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	350	19
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ	360	30
ΕΙΚΟΝΑ ΚΑΙ ΒΙΝΤΕΟ	400	22
ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ – ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ	300	21
ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΠΙΟΥ	400	24

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Από το 1995 μέχρι σήμερα το Κ.Ε.Κ έχει υλοποιήσει προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης που αφορούν άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) και ανέργους.

Συγκεκριμένα:

- Άτομα με ειδικές ανάγκες.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία (Ε.Π) "ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ" και στα πλαίσια του προγράμματος με τίτλο "Κατάρτιση μέσω της απασχόλησης" το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας έχει υλοποιήσει 3 προγράμματα / ενέργειες που έχουν ως αντικείμενο εκτός από την καθαρά επαγγελματική κατάρτιση των ΑΜΕΑ στην κεραμική, να τους εφοδιάσει με όλα εκείνα τα στοιχεία που θα τους επιτρέψουν την κοινωνικοοικονομική καταξίωσή τους. Συνοπτικά τα προγράμματα / ενέργειες αυτές είναι:

α) Προκατάρτιση – Επαγγελματικός Προσανατολισμός

Στα πλαίσια αυτής της ενέργειας δόθηκαν όλα τα απαραίτητα εκπαιδευτικά βοηθήματα, τόσο για τον επαγγελματικό προσανατολισμό τους και τα δικαιώματά τους σαν ΑΜΕΑ στην αγορά εργασίας, όσο και για το αντικείμενό τους που ήταν η Κεραμική.

Στο στάδιο της προκατάρτισης η ψυχολόγος με ειδίκευση στα ΑΜΕΑ και υπεύθυνη του προγράμματος έκανε εκπαίδευση στους εισηγητές, στα στελέχη του προγράμματος και στο διοικητικό προσωπικό, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν τις ιδιαιτερότητες των ΑΜΕΑ και να διευκολύνουν τη διαβίωσή τους στους χώρους εκπαίδευσης και εργασίας.

Η συνολική διάρκεια αυτού του προγράμματος ήταν 100 ώρες και το παρακολούθησαν 12 άτομα.

β) Κατάρτιση στην Κεραμική

Η ενέργεια αυτή έχει ως αντικείμενο την κατάρτιση των ΑΜΕΑ στην Κεραμική. Η συνολική διάρκεια του προγράμματος ήταν 300 ώρες και το παρακολούθησαν 12 άτομα.

γ) Δημιουργία Λέσχης Εργασίας.

Το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας δημιούργησε τη Λέσχη Εργασίας για τα ΑΜΕΑ. Η Λέσχη αυτή ερευνά συνεχώς την αγορά εργασίας και μελετά τα δικαιώματα των ΑΜΕΑ υποστηρίζοντας συνεχώς την επαγγελματική

αποκατάσταση αυτών. (αναλυτικότερη περιγραφή της Λέσχης Εργασίας αναφέρεται παρακάτω στο κεφάλαιο ΛΕΣΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ).

Καθ' όλη την διάρκεια της υλοποίησης αυτών των προγραμμάτων υπήρχε ειδική ομάδα ψυχολογικής υποστήριξης, η οποία αποτελείτο από έναν Ορθοπαιδικό Γιατρό ειδικευμένο σε προβλήματα κινητικής δυσκολίας και δύο Ψυχολόγους. Αυτή η ομάδα προσφέρει ανιδιοτελώς τις υπηρεσίες της και στη Λέσχη εργασίας.

Άνεργοι

Στα πλαίσια υλοποίησης προγραμμάτων συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης (Σ.Ε.Κ) το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας έχει υλοποιήσει 2 προγράμματα Σ.Ε.Κ που απευθύνονται σε άνεργους δημότες της πόλης. Αυτά είναι:

α) Αγροτικά επαγγέλματα

Αντικείμενο αυτού του προγράμματος ήταν η καλλιέργεια εδωδιμων μανιταριών. Η διάρκεια του ήταν 200 ώρες και το παρακολούθησαν συνολικά 20 άνεργοι πολίτες.

β) Επαγγέλματα Περιβάλλοντος

Αντικείμενο αυτού του προγράμματος ήταν η περιβαλλοντική χρήση φυτοφαρμάκων. Η συνολική διάρκεια του προγράμματος ήταν 200 ώρες και το παρακολούθησαν 200 άνεργοι πολίτες.

3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΗ ΕΠΙΔΟΤΟΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε

Στις δραστηριότητες του Κ.Ε.Κ εντάσσεται και η υλοποίηση προγράμματος το οποίο χρηματοδοτήθηκε από τον Ο.Α.Ε.Δ.

Τίτλος του προγράμματος ήταν η "Επικοινωνία" και είχε ως αντικείμενο την κατάρτιση υπαλλήλων του Δήμου Καλαμάτας σε θέματα επικοινωνίας – συμπεριφοράς. Η συνολική διάρκεια του προγράμματος ήταν 65 ώρες και συμμετείχαν 22 υπάλληλοι του Δήμου.

4.10 Συναφείς προς την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης δραστηριότητες.

ΕΡΕΥΝΕΣ – ΜΕΛΕΤΕΣ

1. Στα πλαίσια του προγράμματος του Ε.Π "Καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας" και στο μέτρο 3, που αφορά την προώθηση της απασχόλησης, πραγματοποιήθηκε έρευνα αγοράς εργασίας για τα άτομα με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ) στο Νομό Μεσσηνίας. Επίσης μελετήθηκαν τρόποι επαγγελματικού προσανατολισμού αυτών των ατόμων και τα πορίσματα της έρευνας και η μεθοδολογία χρησιμοποιείται από τη Λέσχη εργασίας (job club) που λειτουργεί στο Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας.
2. Στα πλαίσια του διακρατικού προγράμματος "Leonardo Da Vinci" και στο πρόγραμμα με διακρατικό τίτλο "URBAN FILSE SPA", που εδρεύει στη Γένοβα και με εταίρους στο Πανεπιστήμιο της Λιέγης (Βέλγιο), τις Αρχιτεκτονικές Σχολές των Πανεπιστημίων της Λισσαβόνας (Πορτογαλία) και της Γένοβας (Ιταλία) και τη Γεωλογική Σχολή του Πανεπιστημίου της Μαδρίτης (Ισπανία), ολοκληρώθηκε μελέτη για το θεματολόγιο και τον τρόπο κατάρτισης στελεχών του Δημοσίου και του Ιδιωτικού τομέα σε θέματα αντιμετώπισης σεισμικών και υδραγεωλογικών καταστροφών.

ΗΜΕΡΙΔΕΣ /ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. Στις 29 και 30 Νοεμβρίου 1995 πραγματοποιήθηκε διημερίδα με θέμα "Σχεδιάζοντας για άτομα με ειδικές ανάγκες, σχεδιάζουμε για όλους"

Οργανωτές ήταν:

- α) Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ – Γραφείο Μελετών για άτομα με ειδικές ανάγκες Υπεύθυνη κ. Βερδέση Ντίνα.
- β) Το Τεχνικό και Επαγγελματικό Επιμελητήριο Κεντρικής και Νότιας Πελοποννήσου. Υπεύθυνος κ. Πατσαρίνος Νίκος.
- γ) Κ.Ε.Κ Δήμου Καλαμάτας. Υπεύθυνος κ.ν Φουρναράκης Παναγιώτης. Σκοπός της εκδήλωσης ήταν η ευαισθητοποίηση του κοινού και ειδικότερα των μελετητών και κατασκευαστών κτιρίων στις ανάγκες των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

2. Με αφορμή την παράδοση των βεβαιώσεων σπουδών στους εκπαιδευόμενους και των τεσσάρων σεμιναρίων που υλοποίησε το Κ.Ε.Κ το 1996 και το 1997, πραγματοποιήθηκαν ισάριθμες ημερίδες και δόθηκε έμφαση στην ευαισθητοποίηση του κοινού στα πιο κάτω θέματα:

α)10/2/1996: Βιολογικές καλλιέργειες (απασχόληση για νέους αγρότες. Ομιλητής Μπαλής Κων/νος, Καθηγητής Γεωργικού Πανεπιστημίου Αθήνας.

β)13/10/1996: Προστασία περιβάλλοντος (φυτοφάρμακα). Ομιλήτρια Αντωνάκου Μαρία, Καθηγήτρια Γεωργικού Πανεπιστημίου Αθήνας.

γ)11/9/1996: Οι Εικαστικές Τέχνες ως μέσο επαγγελματικής αποκατάστασης ΑΜΕΑ. Ομιλήτρια Βογιατζόγλου Μαρία, Κεραμίστρια.

δ)3/12/1996: Η γνώση της επικοινωνίας και της κακής συμπεριφοράς αυξάνει την παραγωγικότητα των υπηρεσιών. Ομιλητής Σούμπλης Μιχάλης, Διευθυντής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Νομού Μεσσηνίας.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Στα πλαίσια της κοινοτικής πρωτοβουλίας ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ και στον άξονα YOUTHSTART, το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας μετέχει στο πρόγραμμα με διακριτικό τίτλο "FOOD and BEVERAGE" με φορέα το Κ.Ε.Κ του Δήμου Αθηναίων. Πέραν των άλλων ενεργειών και δράσεων που προβλέπει το εγκεκριμένο πρόγραμμα, το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας θα καταρτίσει δεκαπέντε άτομα από το Νομό Μεσσηνίας σε τουριστικές δραστηριότητες, με ειδίκευση στο Τομέα Τροφίμων – Ποτών. Η συνολική διάρκεια αυτής της δράσης θα είναι 300 ώρες, από τις οποίες 180 ώρες θεωρία και 120 ώρες πρακτική άσκηση σε τουριστικές επιχειρήσεις.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ Κ.Ε.Κ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

1. Το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας, ως διάδοχος κατάσταση των αντίστοιχων δραστηριοτήτων του Δήμου Καλαμάτας, μετέχει στο Ελληνικό Δίκτυο Φορέα Τοπικής Αυτοδιοίκησης με διακριτικό τίτλο HORIZON, που σκοπός του είναι η κατάρτιση και η επαγγελματική αποκατάσταση και, γενικότερα, η υποστήριξη των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Στο δίκτυο αυτό μετέχουν 32 φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Μέλη του ανωτέρω δικτύου οργάνωσαν και συμμετέχουν σε ευρωπαϊκό δίκτυο που αποτελείται από

φορείς της Τ.Α της Ισπανίας (Βαλένθια, Κανταμπρία) της Γερμανίας (Ερυθρός Σταυρός Βερολίνου), του Λουξεμβούργου (οργανισμοί ADEMH, KRAIZBERG, HMC) και της Ιταλίας (οργανισμός PROGETTO HANDICAP). Οι στόχοι του Δικτύου είναι η αναγκαιότητα εξεύρεσης μιας νομικής δομής κατάλληλης και προσαρμοσμένης στις ανάγκες των ΑΜΕΑ για:

- Κοινωνικές και οικονομικές ανταλλαγές
  - Εκπαίδευση εκπαιδευτών για ΑΜΕΑ.
  - Μεταφορά τεχνογνωσίας, σύγχρονης-εξελιγμένης τεχνολογίας, εξειδίκευσης και καλή πρακτική σε όλα τα επίπεδα.
  - Ενσωμάτωση των ΑΜΕΑ σε όλες τις κοινωνίες των συμμετεχουσών χωρών.
  - Δημιουργία ενός πανευρωπαϊκού δικτύου.
  - Ανάπτυξη και τελειοποίηση ενός κοινωνικού και οικονομικού προγράμματος σε "υπερεθνικό" επίπεδο.
  - Επιθυμία να εναρμονισθούμε με την κοινοτική νομοθεσία.
2. Στα πλαίσια του προγράμματος Leonardo το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας συμμετείχε στη δράση (project) με το διακριτικό τίτλο POLLEN (Personalized Open Lifelong Learning Network) το οποίο περιλαμβάνει ανοικτά κέντρα μάθησης στην Ολλανδία, το Ηνωμ. Βασίλειο και τη Γαλλία, με σκοπό να προσφέρουν νέο τρόπο εκμάθησης με μέθοδο αυτοδιδασκαλίας, με χρήση νέας τεχνολογίας, και απευθύνεται σε ενήλικες ανέργους, σε εργαζόμενους Μ.Μ.Ε, σε πρόσφυγες και σε γυναίκες που επιθυμούν να επιστρέψουν στην εργασία τους μετά από διακοπή λόγω εγκυμοσύνης και μητρότητας. Συντονιστής του Δικτύου είναι ο κ. Jean Vanderspelden-IOTAT European co-ordinator.
3. Στα πλαίσια του προγράμματος Raphael, το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας, σε συνεργασία με το Κ.Ε.Κ του Δήμου Αθηναίων και άλλους φορείς από την Ελλάδα και την Ιταλία (Τραπάνι Σικελίας), την Κύπρο (Δήμο Λακοταμιάς) έχουν υποβάλλει πρόταση με το διακριτικό τίτλο ΕΛΑΙΑ, με σκοπό τη δημιουργία Μεσογειακού Δικτύου με αντικείμενο την προώθηση του ελαιολάδου και των υπερπροϊόντων του. Οι δράσεις του προγράμματος μεταξύ άλλων είναι η κατάρτιση στελεχών επιχειρήσεων σε

θέματα συσκευασίας, η πολιτιστική και οικονομική συμβολή του ελαιολάδου στις καθημερινές συνήθειες των λαών της Μεσογείου, με τελικό σκοπό την επιμόρφωση και ευαισθητοποίηση ατόμων και επιχειρήσεων που ασχολούνται με το ελαιόλαδο.

ΛΕΣΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στα πλαίσια του Ε.Π “ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ” το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας δημιούργησε και λειτούργησε στην πόλη της Καλαμάτας λέσχη εργασίας.(job club). Οι καινοτόμος αυτός θεσμός βοηθά με νέες τεχνικές τα ΑΜΕΑ να ζητούν εργασία, να προσεγγίζουν πιθανούς εργοδότες που προσφέρουν θέσεις εργασίας αξιοποιώντας όμως και τις συνηθισμένες μεθόδους(αγγελίες στα Μ.Μ.Ε, Ο.Α.Ε.Δ κ.λ.π) Η προσπάθεια αυτή έχει την υποστήριξη όλων των κοινωνικών φορέων της περιοχής, συμβάλλοντας έτσι στην κοινωνικοοικονομική ένταξη των ΑΜΕΑ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ

Οι εκπαιδευτές που υλοποιούν τα προγράμματα κατάρτισης είχαν ρητή υποχρέωση να χορηγούν εκπαιδευτικές σημειώσεις στους εκπαιδευόμενους και να προτείνουν στη Διοίκηση του Κ.Ε.Κ αντίστοιχα εκπαιδευτικά βιβλία, η οποία, μετά από αξιολόγηση, προβαίνει στην αγορά τους.

4.11 Δυνατότητα ίσων ευκαιριών ανάμεσα στα δύο φύλα.

Είναι αυτονόητη η παροχή ίσων ευκαιριών ανάμεσα στα δύο φύλα και υλοποιείται αφενός με τα κριτήρια επιλογής των εκπαιδευόμενων (22 άνδρες και 30 γυναίκες στα προγράμματα που έχει υλοποιήσει μέχρι σήμερα το Κ.Ε.Κ) και αφετέρου με τη σύνθεση του διοικητικού προσωπικού (2 γυναίκες και 1 άνδρας) και του Δ.Σ (μία γυναίκα).

Επίσης για όλα τα προγράμματα, το Κ.Ε.Κ έχει προβλέψει τη φύλαξη παιδιών προσχολικής ηλικίας σε παιδικούς σταθμούς.

4.12 Ικανότητα – Οργάνωση της δομής

Το Κ.Ε.Κ του Δήμου Καλαμάτας εφαρμόζει Σύστημα Παρακολούθησης και Αξιολόγησης των προγραμμάτων κατάρτισης.

Το σύστημα περιλαμβάνει:

- Παρακολούθηση συμμετοχής εκπαιδευόμενων
- Παρακολούθηση εκπαιδευτικού έργου
- Αξιολόγηση εκπαιδευτών
- Εξωτερική αξιολόγηση
- Παρακολούθηση των εκπαιδευόμενων μετά το τέλος της κατάρτισης. Τη συνολική ευθύνη του έργου έχει ο Διευθυντής Σπουδών του Κ.Ε.Κ σε συνεργασία με τον επιστημονικό υπεύθυνο και τον συντονιστή του κάθε προγράμματος. Ταυτόχρονα για να υπάρξει μια αμερόληπτη και ουσιαστική τακτική εργασίας ελέγχου παρακολούθησης – αξιολόγησης συγκροτήθηκε επιτροπή αποτελούμενη από:

α) Τον κ. Κυβέλο Α., Ψυχολόγο μέλος του Δ.Σ του Κ.Ε.Κ

β) Την κ. Αντωνοπούλου Σ, Διευθύντρια Οικονομικών Υπηρεσιών της Δημοτικής επιχείρησης Πολιτιστικής Ανάπτυξης Καλαμάτας (ΔΕ.ΠΑ.Κ)

γ) Τον κ. Τσιμόγιαννη Π. προϊστάμενο του τοπικού παραρτήματος του Ο.Α.Ε.Δ

δ) Τον κ. Λαφαζάνος, ιατρό και Δημοτικό Συμβούλιο Καλαμάτας

Η επιτροπή πραγματοποιεί επιτόπιους ελέγχους κατά τη διάρκεια του προγράμματος. Ο έλεγχος αφορά την εκπαιδευτική διαδικασία-διαχείριση.

- Η τακτική παρουσίαση των καταρτιζόμενων, η τήρηση του ωρολογίου προγράμματος, η τήρηση της επιλεγμένης μεθοδολογίας κατάρτισης, η ύπαρξη και λειτουργία των προβλεπόμενων εποπτικών βιβλίων, εκπαιδευτικών βοηθημάτων κ.α.
- Οι τρόποι και τα μέσα της Πρακτικής άσκησης, το περιεχόμενό της, η σχέση της με τη θεωρία.
- Η ορθή τήρηση των εκπαιδευτικών φακέλων και φακέλων διαχείρισης, η παρουσία και εργασία του Διοικητικού / Βοηθητικού προσωπικού.
- Η διευκόλυνση και το πρόγραμμα μετακινήσεως των εκπαιδευομένων.

Οι μέθοδοι ελέγχου που χρησιμοποιούνται είναι:

- Προσωπικές και ομαδικές συζητήσεις με τους καταρτιζόμενους, εκπαιδευτές, προσωπικό και τους υπεύθυνους του προγράμματος.
- Συμπλήρωση γραπτών ερωτηματολογίων και αξιολόγηση των εκπαιδευομένων και των εκπαιδευτών.

- Έλεγχος των γραπτών τεστ που έγιναν.

Επίσης ο έλεγχος αφορά και τη διερεύνηση των δυνατοτήτων απασχόλησης των καταρτιζόμενων μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος και για το σκοπό αυτό υπάρχει συνεχής επαφή με τον Ο.Α.Ε.Δ και την τοπική αγορά εργασίας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η θεματολογία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων καθώς και η επιλογή των εκπαιδευόμενων γίνεται με την συνεργασία των επαγγελματικών φορέων της πόλης ώστε να διασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή απορρόφηση τους από την αγορά εργασίας.

Μετά το πέρας του προγράμματος η επιτροπή μεριμνά για την συμπλήρωση αρκετών γραπτών ερωτηματολογίων από τους εκπαιδευόμενους και τους εκπαιδευτές.

Τα ερωτηματολόγια καλύπτουν πληθώρα ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών για όλες τις πλευρές και στοιχεία του προγράμματος.

Με βάση:

- Την ηλεκτρονική επεξεργασία των στοιχείων των ερωτηματολογίων.
- Τις εκθέσεις των επιτόπιων ελέγχων.
- Τις τελικές συζητήσεις με τους υπευθύνους του προγράμματος.

Η επιτροπή συντάσσει την τελική έκθεση αξιολόγησης.

4.13 Συνεργασία με Εκπαιδευτικά Ιδρύματα

Στο επίπεδο της καθ' αυτής επαγγελματικής κατάρτισης η πόλη της Καλαμάτας διαθέτει καταξιωμένους επιστήμονες και επαγγελματίες με διδακτική εμπειρία ως εισηγητές, ενώ για ειδικά θέματα προσκαλούνται επισκέπτες εισηγητές-επιστήμονες από άλλες πόλεις της Ελλάδας ή της Ευρώπης. Επίσης υπάρχει στενή και συνεχής συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα του εσωτερικού και του εξωτερικού. Αυτά είναι:

α. ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Εργαστήριο γενικής και γεωργικής μικροβιολογίας

Υπεύθυνος: Καθηγητής κ. Μπαλής

β. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Εργαστήριο Ηλεκτρονικής Φυσικής

Υπεύθυνος: Καθηγητής κ. Θ. Δεληγιάννης

γ. ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Τμήμα Αστικής και περιφερειακής Ανάπτυξης

Υπεύθυνος: Καθηγητής κ. Δεδουσόπουλος

δ. Τ.Ε.Ι ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Συνεργασία με όλα τα τμήματα

Υπεύθυνος: Πρόεδρος κ. Νικόπουλος

ε. Τ.Ε.Ι ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Σχολή Τεχνολογίας και Γεωπονίας

Υπεύθυνος: Καθηγητής κ. Β. Μάνιος

στ. ATELIERS REUNIS DU LUXEMBOURG

ESCH SUR ALZETTE LUXEMBOURG

Υπεύθυνος: Braquet LIETTE

η. BRINSBURY COLLEGE OF ENGLAND

West Sussex College of Agriculture and Horticulture

Υπεύθυνος: Principal Mr. Ian HOULAND

5. ΟΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΟΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

Λοιποί φορείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής στους οποίους έχει ανατεθεί η ευθύνη για την εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής είναι οι εξής:

- Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας Νομαρχίας Μεσσηνίας.
- Κέντρο Ενημέρωσης-Πληροφόρησης και Ευαισθητοποίησης για ψυχοδραστικές ουσίες (Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο).
- Κοινωνικά Ιδρύματα.
- Κοινωνικοί Σύλλογοι Κέντρο Ψυχικής Υγείας.
- Κέντρο Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Ειδικές ανάγκες (ΚΕ.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α).

5.1 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας της εκάστοτε Νομαρχίας έχει την ευθύνη της μέριμνας για όλες τις πληθυσμιακές ομάδες εφαρμόζοντας τα προγράμματα Κοινωνικής Πολιτικής του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας.

Η Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας διαιρείται σε τέσσερα τμήματα:

1. Τμήμα Προστασίας Οικογένειας και Παιδιού.
2. Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας.
3. Τμήμα Δημόσιας Αντίληψης.
4. Τμήμα Κοινωνικών Ερευνών.

1. Σκοπός του τμήματος Προστασίας Οικογένειας και Παιδιού είναι η προστασία οικογενειών όπου εκλείπει η παιδική προστασία. Επιδοτούνται παιδιά ηλικίας από 0-16 ετών που προέρχονται από: άπορες οικογένειες, μονογονοϊκές οικογένειες, από οικογένειες όπου ο πατέρας είναι ανάκανος να εργασθεί ή δεν έχει εκπληρώσει τη στρατιωτική του θητεία κ.λ.π.

2. Αρμοδιότητες του τμήματος Κοινωνικής εργασίας είναι οι εξής:

α. Εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης και αντιμετώπισης ψυχοκοινωνικών και οικονομικών προβλημάτων (προσφύγων, μεταναστών, παλιννοστούντων, φυλακισμένων, υπερηλίκων κ.λ.π).

- β. Προστασία περιθαλπόμενων σε ιδρύματα κλειστής περίθαλψης.
- γ. Προστασία μονογονεϊκών οικογενειών.
- δ. Εφαρμογή προγραμμάτων ανάδοχων οικογενειών και υιοθεσία ανηλίκων.
- ε. Διενέργεια κοινωνικών ερευνών για την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόνοιας καθώς και η αίτηση κοινωνικής εργασίας.
- στ. Ο καθορισμός των προϋποθέσεων και του τρόπου ασκήσεως του αντικειμένου της κοινωνικής πολιτικής σε όλους τους τομείς εφαρμογής καθώς και η εκπαίδευση σπουδαστών κοινωνικής εργασίας κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης.
- ζ. Η ανάπτυξη, προαγωγή, τεκμηρίωση, προστασία, εποπτεία, συντονισμός και αξιολόγηση της άσκησης δραστηριοτήτων κοινωνικής εργασίας στις υπηρεσίες και φορείς χωροταξικής ευθύνης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

3. Αρμοδιότητες του τμήματος Δημόσιας Αντίληψης είναι οι εξής:

- α. Χορήγηση επιδόματος σε άτομα με ειδικές ανάγκες (τυφλοί, κωφάλαλοι, νοητικά καθυστερημένοι, τετραπληγικοί, παραπληγικοί και άτομα με βαριά αναπηρία άνω του 67%)
- β. Παροχή έκτακτου οικονομικού βοηθήματος σε άτομα που επλήγησαν από κάποιο έκτακτο γεγονός.
- γ. Εισαγωγή ατόμων στα Κοινωνικά Ιδρύματα Ιδιωτικού Δικαίου, μετά από αίτηση των ιδίων και μετά από Έκθεση Κοινωνικού Λειτουργού.
- δ. Χορήγηση οικονομικού βοηθήματος σε επαναπατριζόμενους πρόσφυγες, που καλύπτει τα έξοδα μεταφοράς της οικοσυσκευής τους καθώς και τα έξοδα της πρώτης εγκατάστασης.
- ε. Διεξάγει σε συνεργασία με τους Δήμους και της κοινότητας, τον Αντικαρκινικό Έρανο και τον Έρανο του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού.

4. Οι αρμοδιότητες του τμήματος Κοινωνικών Ερευνών είναι οι εξής:

- α. Έρευνα των πραγματικών συνθηκών διαβίωσης του ατόμου, της οικογένειας ή της πληθυσμιακής ομάδας, αξιολόγηση του βαθμού των προβλημάτων και την μελέτη των αιτιών που σχετίζονται με τα προβλήματα.
- β. Μελέτη των κοινωνικών ερευνών για την αξιολόγηση των γενικών κοινωνικών συνθηκών σε ποιότητα και ποσότητα των κοινωνικών

προβλημάτων, προκειμένου να σχεδιασθούν οι παρεμβάσεις στα διάφορα επίπεδα.

γ. Συγκέντρωση και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων, που αφορούν στα κοινωνικά προβλήματα και επεξεργασία πολιτικών αντιμετώπισης.

δ. Συνεργασία και συγκέντρωση πληροφοριών από άλλους φορείς και διεθνείς Οργανισμούς και αξιολόγηση και αξιοποίηση.

ε. Συγκριτικές κοινωνικές έρευνες, σχεδιασμός και υλοποίηση δοκιμαστικών προγραμμάτων, πιλοτικά προγράμματα για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας.

στ. κοινωνικές έρευνες για την διευκόλυνση υλοποίησης άλλων κοινωνικών προβλημάτων.

Σημειώνεται ότι το Τμήμα Κοινωνικών Ερευνών δεν έχει λειτουργήσει ακόμη.

5.2 ΚΕΝΤΡΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΙΑ ΨΥΧΟΔΡΑΣΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ (Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο)

Το 1998 συστάθηκε στην Καλαμάτα Αστική Εταιρία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με επωνυμία «Κέντρο Ενημέρωσης – Πληροφόρησης και Ευαισθητοποίησης για ψυχοδραστικές ουσίες».

Οι φορείς του Νομού Μεσσηνίας οι οποίοι συμμετείχαν στην ίδρυση του Κέντρου και οι οποίοι χρηματοδοτούν το Κέντρο ανά έτος είναι οι παρακάτω:

1. Ιερή Μητρόπολη.
2. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μεσσηνίας.
3. Δήμος Καλαμάτας.
4. Ένωση Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Δήμου Καλαμάτας.
5. Σύλλογος Γονέων και Φίλων του Κ.Ε.Θ.Ε.Α Μεσσηνίας "Η ΙΘΑΚΗ".
6. Δικηγορικός Σύλλογος.
7. Α΄ ΕΛΜΕ Μεσσηνίας.
8. Φαρμακευτικός Σύλλογος Μεσσηνίας.
9. Σύλλογος Δασκάλων – Νηπιαγωγών Μεσσηνίας.
10. Σύνδεσμος Κοινωνικών Λειτουργών Νομαρχιακού τμήματος Μεσσηνίας (ΣΚΛΕ).
11. Τοπική Ένωση Δήμων Κοινοτήτων (ΤΕΔΚ).

Σκοπός της Εταιρίας είναι η χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα προώθηση των εργασιών ενός Κέντρου Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων ουσιών και ειδικότερα:

1. Η παροχή υπηρεσιών στο ευρύ κοινό (π.χ μαθητές, νέοι γενικώς στρατευμένοι, εκπαιδευτικοί, γονείς, κηδεμόνες, επαγγελματίες, δημοσιογράφοι) δηλαδή σε άτομα που δεν έχουν άμεση εμπλοκή στο θέμα της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών με στόχο α) την παροχή ορθής και έγκυρης πληροφόρησης και β) την πρόληψη και αποτροπή της διάδοσης της χρήσης ουσιών μέσα από τη μείωση της ζήτησης.
2. Η εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης που αποσκοπούν στη σωματική, ψυχική, πνευματική και κοινωνική ανάπτυξη του ανθρώπου και στην επίτευξη του ευ ζην μέσω: α) της ανάδειξης και ενίσχυσης των λειτουργικών στοιχείων της προσωπικότητας του ατόμου β) της ενίσχυσης και αναδόμησης των βασικών κοινωνικών θεσμών (οικογένεια, εκπαιδευτική κοινότητα, γειτονιά, κοινωνικές ομάδες κ. α και γ) της ορθής και έγκυρης πληροφόρησης για τις εξαρτησιογενές ουσίες και το πρόβλημα της εξάρτησης.
3. Η παροχή πληροφοριών προς άτομα εξαρτημένα από εξαρτησιογενές ουσίες και άτομα του περιβάλλοντός τους με σκοπό να τους ενημερώσει για τις υπάρχουσες δυνατότητες θεραπείας.
4. Σκοπός επίσης της Εταιρίας μπορεί να αποτελέσει η προώθηση των εργασιών του Κέντρου για την υλοποίηση προγραμμάτων απεξάρτησης και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης εξαρτημένων ατόμων. Ειδικότερα η παροχή υπηρεσιών για α) την κινητοποίηση του εξαρτημένου ατόμου και την ένταξή του σε προγράμματα απεξάρτησης και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης β) την απεξάρτηση μέσα από τα κατάλληλα προγράμματα και γ) την ψυχοκοινωνική υποστήριξη και επαγγελματική εκπαίδευση ατόμων που έχουν τελειώσει το θεραπευτικό πρόγραμμα.

Το προγράμματα αυτά τελούν υπό την έγκριση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχει θέσει ο ΟΚΑΝΑ.

Όλες οι παραπάνω υπηρεσίες του Κέντρου πρόληψης θα παρέχονται από επιστημονικό προσωπικό σε εθελοντικά προσερχόμενους πολίτες με απόλυτο σεβασμό στην προσωπικότητα και τα δικαιώματα του κάθε ανθρώπου, ανεξαρτήτως φύλου, φυλής, εθνικότητας, ιδεολογίας, θρησκείας,

κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και οποιαδήποτε άλλης διάκρισης. Οι υπηρεσίες θα παρέχονται σε κάθε αιτούντα που αποδέχεται τις σαφείς και καθορισμένες προϋποθέσεις συμμετοχής του στα προγράμματα.

Για την επίτευξη των σκοπών της η εταιρεία μπορεί να χρησιμοποιεί κάθε πρόσφορο μέσο. Τέτοια μέσα ενδεικτικά είναι:

- Η οργάνωση συναντήσεων, ημερίδων, διαλέξεων, σεμιναρίων
- Η έκδοση πάσης φύσεως σχετικών εντύπων και η συμμετοχή – παρέμβαση στα Μ.Μ.Ε κατά τρόπο επιστημονικό έγκυρο και δεοντολογικά ορθό.
- Η διαρκής επανεκπαίδευση του επιστημονικού προσωπικού του Κέντρου σύμφωνα με τις ανάγκες που προκύπτουν.
- Η διαρκής αξιολόγηση των προγραμμάτων που υλοποιούνται
- Η συμμετοχή της εταιρίας, μόνης ή με συνεργασία σε άλλους φορείς, ημεδαποί ή αλλοδαποί φυσικά και νομικά πρόσωπα, σε εθνικά και Ευρωπαϊκά προγράμματα που στοχεύουν στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, την προώθηση της έρευνας, την εκπαίδευση και την προώθηση της κοινωνικής ανάπτυξης της περιοχής

Η διάρκεια της Εταιρείας είναι αορίστου χρόνου

Πόροι της είναι:

- Οι ετήσιες συνδρομές των μελών
- Οι εισφερόμενες δωρεές των μελών ή τρίτων
- Οι κάθε είδους επιχορηγήσεις από διάφορους οργανισμούς(π.χ ΟΚΑΝΑ)
- Κάθε άλλη εισπραξη που προέρχεται από μόνιμη αιτία.

Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το Κέντρο Πρόληψης δεν έχει λειτουργήσει ακόμη. Βρίσκεται στο στάδιο της πρόσληψης επιστημονικού προσωπικού.

5.3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Η κλειστή ιδρυματική περίθαλψη στην Καλαμάτα παρέχεται μέσα από 4 ιδρύματα, της Ιεράς Μητρόπολης. Αυτά είναι

α. Το ίδρυμα απόρων ανιάτων "Η στέγη της εκκλησίας" που εξυπηρετεί από το 1937 άτομα με ειδικές ανάγκες, 90 σήμερα στο σύνολό τους.

β. Ο Σύλλογος προστασίας απόρων, φυματικών και ψυχοπαθών “Ο προφήτης Ηλίας” που ιδρύθηκε το 1927 και παρέχει περίθαλψη σε 55 απόρους με ψυχιατρικά νοσήματα.

γ. Τα Αλεξανδράκεια κληροδοτήματα (πτωχοκομείο – γηροκομείο) στα οποία βρίσκουν στέγη και φροντίδα 30 άποροι ηλικιωμένοι.

δ. Το Παπαδοπούλειο Βρεφοκομείο που από το 1946 λειτουργούσε ως στέγη εξώγαμων και ορφανών βρεφών και νηπίων. Σήμερα όμως μετά την ανακατασκευή του λειτουργεί ως βρεφονηπιακός σταθμός και εξυπηρετεί 30 παιδιά βρεφικής και νηπιακής ηλικίας.

5.4 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Στο Δήμο Καλαμάτας έχουν συσταθεί κοινωνικοί σύλλογοι που έχουν ως έργο την προσφορά υπηρεσιών προς τον συνάνθρωπο και την κοινωνία.

Σκοποί των συλλόγων αυτών είναι: Η αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων, η αγωγή υγείας, η ενημέρωση πρόληψη – πρόνοια και βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών.

Αυτοί είναι:

- Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Ε.Ε.Σ).
- Σύλλογος Γονέων και Φίλων του ΚΕ.ΘΕ.Α Νομού Μεσσηνίας “Η ΙΘΑΚΗ”.
- Τοπική Ομάδα Παιδικού Χωριού S.O.S.

Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός

Ο Ερυθρός Σταυρός ιδρύθηκε το 1859 από τον Ελβετό ανθρωπιστή Ερρίκο Ντυνάν. Οι θεμελιώδεις αρχές του Ε.Ε.Σ είναι: η φιλανθρωπία, η αμεροληψία, η ουδετερότητα, η ανεξαρτησία, ο εθελοντικός χαρακτήρας, η ενότητα και η παγκοσμιότητα.

Εμβλημα του καθιερώθηκε ο Ερυθρός Σταυρός πάνω σε λευκό φόντο (τα χρώματα της Ελβετικής Σημαίας, Πατρίδας του Ιδρυτή αντίστροφα).

Το 1864 έγινε στη Γενεύη η πρώτη επίσημη διάσκεψη, στην οποία αντιπροσωπεία από 16 κράτη υπόγραψαν μια συμφωνία γνωστή με το όνομα “Σύμβαση της Γενεύης”. Η σύμβαση αυτή αποβλέπει:

α) Στην περισυλλογή και την περίθαλψη των τραυματιών και των ασθενών ξηράς, θάλασσας και αέρα.

β) Στην προστασία των αιχμαλώτων πολέμου.

γ) Στην προστασία του άμαχου πληθυσμού.

Ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός (Ε.Ε.Σ) ιδρύθηκε στις 10 Ιουνίου 1877, με πρωτοβουλία της αείμνηστης Βασίλισσας Όλγας και αναγνωρίστηκε από τον Διεθνή Ερυθρό Σταυρό στις 6 Οκτωβρίου 1877.

Μέσα στα 100 χρόνια της πολύμορφης εθνικής και ανθρωπιστικής του δράσεως ανάπτυξε πολύ μεγάλη δραστηριότητα και με τις πολύτιμες ενισχύσεις των αδελφών Ερυθρών Σταυρών και άλλων οργανώσεων συνέβαλε στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και νοσηλεία στη χώρα όπως: Περίθαλψε στη διάρκεια του Ελληνοτουρκικού πολέμου στα 1897 τραυματίες και ασθενείς και βοήθησε τους πρόσφυγες από το Καύκασο και την Ανατολική Ρωμυλία (1907).

Απόστειλε στη διάρκεια των βαλκανικών πολέμων 1912-13 φορητά χειρουργεία στη Μακεδονία, για τις ανάγκες του μαχόμενου στρατού.

Στη διάρκεια του Α΄ Παγκόσμιου πολέμου έστειλε χρηματική βοήθεια και ιατρική αποστολή στη Σερβία και το Μαυροβούνιο.

Εγκατέστησε νοσοκομεία στην Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη, Προύσα, Κυδωνίες, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Δράμα, Μουδανιά, Χίο και Βόλο.

Ίδρυσε στη διάρκεια του πολέμου 1940-41 Νοσοκομείο-Μετώπου και νοσήλεψε ασθενείς και τραυματίες στρατιωτικούς.

Περίθαλψε στη διάρκεια της εχθρικής κατοχής 1941-44 χιλιάδες βρέφη και τις μητέρες που τα θήλαζαν.

Στην περίοδο μετά την απελευθέρωση υπήρξε ο κύριος φορέας της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης του Ελληνικού Πληθυσμού.

Επίσης, υπηρεσίες ύψιστης σημασίας πρόσφερε ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός στην περίοδο των καταστρεπτικών σεισμών 1953-57.

Η πολύπλευρη κοινωφελής δράση του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού περιλαμβάνει μεταξύ άλλων και την ανέγερση σημαντικού αριθμού κτιρίων πολύ μεγάλης χρησιμότητας όπως νοσοκομεία, ιατρεία, κέντρα αιμοδοσίας, σχολεία, μαθητικά οικοτροφεία κ.λ.π.

Στην Καλαμάτα ο Ε.Ε.Σ ιδρύθηκε το 1986. Με αφορμή τους καταστρεπτικούς σεισμούς ο Ε.Ε.Σ της Αθήνας, έστειλε κλιμάκιο στην Καλαμάτα αποτελούμενο από δυο Κοινωνικούς Λειτουργούς – μία

διπλωματούχο νοσοκόμα – μία εθελόντρια αδελφή και ένα οδηγό, με σκοπό να βοηθήσουν τους πληγέντες από τους σεισμούς.

Ο Ε.Ε.Σ είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, στεγάζεται σε ενοικιαζόμενο κτίριο στην οδό Σιδηροδρομικού Σταθμού 1 και λειτουργεί πάγια με τρία προγράμματα:

- A) Εκπαίδευση Εθελοντών Αδελφών Ε.Ε.Σ
- B) Αγωγή Υγείας
- Γ) Γεροντολογία

A. Η εκπαίδευση εθελοντών αδελφών Ε.Ε.Σ είναι ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης που απευθύνεται σε γυναίκες ηλικίας από 18-55 ετών. Η εθελόντρια αδελφή Ε.Ε.Σ παρακολουθεί ένα βασικό πρόγραμμα θεωρητικής κατάρτισης στο οποίο περιλαμβάνει τα εξής μαθήματα:

- Ανατομία – Φυσιολογία
- Νοσηλευτική
- Ιστορία της Νοσηλευτικής
- Νοσηλευτική Δεοντολογία
- Υγιεινή
- Διαιτητική
- Πρώτες Βοήθειες
- Παθολογία
- Χειρουργική

Η εκπαίδευση διαρκεί 6-8 μήνες.

Ακολουθεί η πρακτική άσκηση στο Νοσοκομείο όπου είναι υποχρεωτική η συμπλήρωση 140 ωρών. Μετά την συμπλήρωση της Θεωρητικής και πρακτικής άσκησης της απονέμεται το πτυχίο της εθελόντριας Αδελφής του Ε.Ε.Σ και γράφεται στα Μητρώα του Ε.Ε.Σ.

Η εθελόντρια αδελφή είναι πάντα έτοιμη να προσφέρει:

- Σε κατασκηνώσεις
- Σε αποστολές στην Ελλάδα και το Εξωτερικό
- Στην Τρίτη ηλικία
- Στις Υπηρεσίες της Διεύθυνσης Νοσηλευτικής
- Στα Νοσοκομεία

- Στην Έκτακτη Ανάγκη (σεισμοί, πυρκαγιές, πλημμύρες κ.λ.π)

Β. Ο Ε.Ε.Σ Καλαμάτας διοργανώνει εκπαιδευτικά σεμινάρια που έχουν ως αντικείμενο την Αγωγή Υγείας. Τα σεμινάρια αυτά αφορούν την Γεροντολογία, την Βρεφοκομεία και την Υγιεινή διατροφή. Διεξάγονται σε όλη τη διάρκεια του χρόνου και μπορούν να τα παρακολουθούν πολίτες ανεξαρτήτως ηλικίας.

Γ. Στα πλαίσια του προγράμματος της Γεροντολογίας ο Ε.Ε.Σ Καλαμάτας φροντίζει άτομα, κυρίως ηλικιωμένους, που είναι άπορα και αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας.

Το πρόγραμμα αυτό διεξάγεται με τη βοήθεια των εθελοντών αδελφών του Ε.Ε.Σ.

Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει:

- Την προσφορά ρουχισμού, ειδών διατροφής και φαρμακευτικού υλικού προς τους άπορους πολίτες.
- Την νοσηλεία κατ' οίκον του ασθενή με τη βοήθεια της εθελόντριας αδελφής.
- Βοήθεια στο σπίτι για τα ηλικιωμένα άτομα που ζουν μόνα τους ή για αυτά που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες εξυπηρέτησως μέσα και έξω από το σπίτι (μικροθελήματα και μικροεξυπηρητήσεις).
- Στα γραφεία του Ε.Ε.Σ λειτουργεί μικρό ιατρείο το οποίο προσφέρει στους άπορους πολίτες τις πρώτες βοήθειες καθώς επίσης φροντίδα και οδηγίες για ιατροφαρμακευτική νοσοκομειακή περίθαλψη.
- Την προσφορά ειδών διατροφής και δώρων στους τροφίμους των Κοινωνικών Ιδρυμάτων της πόλης κατά τις Άγιες μέρες των Χριστουγέννων και του Πάσχα.

Τέλος, για την καλύτερη διεξαγωγή των προγραμμάτων του Ε.Ε.Σ συνεργάζεται με όλους τους τοπικούς φορείς της πόλης όπως με τη Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας της Νομαρχίας, με τον Δημοτικό Κοινωνικό Φορέα, με τα Κ.Α.Π.Η, με την εκκλησία, με το Νοσοκομείο κ.λ.π.

Σύλλογος Γονέων και Φίλων του ΚΕ.ΘΕ.Α Νομού Μεσσηνίας "Η Ιθάκη"

Η λειτουργία του Συλλόγου στην Καλαμάτα άρχισε το 1988, με λίγα μέλη και πολλές δυσκολίες.

Μέλη του είναι και γίνονται γονείς που επλήγησαν από τη μάστιγα των ναρκωτικών αλλά και γονείς και φίλοι ευαισθητοποιημένοι γύρω από τη μάστιγα. Βασίζεται στην ιδιωτική πρωτοβουλία και στην εθελοντική προσφορά φορέων και ιδιωτών για υλοποίηση των στόχων του που είναι κυρίως:

- Η ενημέρωση και κινητοποίηση του κοινού στον αγώνα κατά των ναρκωτικών.
- Η διάδοση της φιλοσοφίας του ΚΕ.ΘΕ.Α και η στήριξη των θεραπευτικών προγραμμάτων του.
- Η κινητοποίηση των εξαρτημένων νέων, για θεραπεία στις θεραπευτικές κοινότητες.

Από το 1988 μέχρι σήμερα τα μέλη του πολλαπλασιάστηκαν και ο Σύλλογος ξεπέρασε πολλές από τις δυσκολίες του. Συνεργάζεται αρμονικά με την Ιερή Μητρόπολη Μεσσηνίας, με τις αρχές και τους φορείς της πόλης και του Νομού καθώς και με τους κυριότερους φορείς της χώρας μας π.χ ΚΕ.ΘΕ.Α, Ο.ΚΑ.ΝΑ, κ.λ.π που ασχολούνται με το πρόβλημα των ναρκωτικών.

Ιδιαίτερα συνεργάζεται στενά με το ψυχιατρικό τμήμα του Κρατικού Νοσοκομείου Καλαμάτας, όπου προϊστάται ο Ψυχίατρος Σταθακόπουλος Σωκράτης, ο οποίος γνωρίζοντας από κοντά το έργο του Συλλόγου βοήθησε και στήριξε τις προσπάθειές του με ενδιαφέρον και αγάπη.

Για πληρέστερη ενημέρωση, αναφέρουμε κάποιες από τις πολλές δραστηριότητες του Συλλόγου. Αυτές είναι:

- Πέτυχε τη δωρεά, από τον κ. Φωτάκη Αλέξανδρο κάτοικο της πόλης για το ΚΕ.ΘΕ.Α και για 5 χρόνια, κεντρικού διαμερίσματος 120 τ.μ, προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως κέντρο ενημέρωσης για τα Ναρκωτικά.

Πραγματοποίηση:

- 237 ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές και συνεντεύξεις.
- Βιντεοσκόπηση 37 ενημερωτικών δίλεπτων μηνυμάτων για τα Μ.Μ.Ε με στόχο την αφύπνιση και κινητοποίηση του ευρύτερου κοινού.

- 5 θεατρικές παραστάσεις (3 με μέλη θεραπευτικών κοινοτήτων και 2 με το Μ.Ε.Θ).
- 8 πετυχημένες εκδηλώσεις με ζωντανή τηλεοπτική κάλυψη και με τη συμμετοχή αρχών και φορέων (4 για την Παγκόσμια Ημέρα κατά των Ναρκωτικών και 4 άλλες διαφόρων επετείων).
- 19 Ενημερωτικές ομιλίες – συζητήσεις σε ευρύ κοινό στην πόλη και στο Νομό.
- Ενημέρωση κατ' ιδίαν και κατά ομάδες δεκάδων φοιτητών, σπουδαστών, μαθητών Λυκείου, καθηγητών και ιδιωτών.
- Ταχυδρόμησε 350 επιστολές με ενημερωτικό υλικό του ΚΕ.ΘΕ.Α στις αρχές, τα σχολεία και φορείς.
- Έλαβε 4 φορές μέρος στη Γενική Ανθοκομική Έκθεση Μεσσηνίας με δικό του ωραιότατο περίπτερο, με δωρεάν ενημερωτικό υλικό και έκθεση βιβλίου.
- Δημοσίευσε στον περιοδικό και ημερήσιο τύπο 68 άρθρα σχετικά με το πρόβλημα των Ναρκωτικών.
- Κυκλοφόρησε το 1993 ημερολόγιο τσέπης, σε 14.000 αντίτυπα με ενημερωτικά στοιχεία και μηνύματα για τα ναρκωτικά και το οποίο κατόπιν εγκρίσεων αρχών διακινήθηκε σε όλα τα σχολεία του Νομού.
- Έκανε αρκετές παρεμβάσεις στα ραδιοτηλεοπτικά Μ.Μ.Ε και στον τύπο και ότι αρνητικό ακουγόταν και γραφόταν.
- Ξεπέρασε τις 400 συγκεντρώσεις γονέων για ενημέρωση και στήριξη (κάθε Δευτέρα και Τετάρτη 6-8μ.μ).
- Οργάνωσε συνεστιάσεις, λαχειοφόρο αγορά και άλλα σχετικά.
- Συνεργάζεται στενά με τις αρχές και τους φορείς της πόλης για άμεση λειτουργία Κέντρου Ενημέρωσης για τα Ναρκωτικά στην Καλαμάτα.
- Ήλθε σε άμεση και έμμεση επαφή με πολλές οικογένειες που είχαν το πρόβλημα.
- Πραγματοποίησε 112 ατομικά ραντεβού με γονείς και συζύγους με το πρόβλημα, 95 ραντεβού με χρήστες «ναρκωτικών» από όλο το Νομό για ενημέρωση και κινητοποίηση για θεραπεία στις Θεραπευτικές Κοινότητες και άλλα στα Κέντρα Ενημέρωσης για εισαγωγή.

- Επίσης 19 πρώην χρήστες ναρκωτικών, μόνο από την Καλαμάτα, τα τελευταία χρόνια τελείωσαν επιτυχώς το πρόγραμμα των Θεραπευτικών Κοινοτήτων, πρόγραμμα δύσκολο και διάρκειας περίπου 2 ετών.

Πρέπει εδώ να τονίσουμε, πως η ενημέρωση, ευαισθητοποίηση και κινητοποίηση τόσο των οικογενειών με το πρόβλημα όσο και των εξαρτημένων νέων είναι έργο επίμονο, κοπιαστικό και πολύ δύσκολο. Το έργο αυτό του Συλλόγου έχει αναβάλει με επιτυχία η κ. Σταυρούλα Τενέντε- Παπαντωνίου η οποία έχει ειδικευτεί ειδικά πάνω σ' αυτό και έχει επίσης αξιοποιηθεί πανελλήνια από το ΚΕ.ΘΕ.Α και την οποία έχει προσλάβει ο Σύλλογος για το σκοπό αυτό.

Επιπλέον από τα 95 ραντεβού με χρήστες σύμφωνα με τα στοιχεία που κρατήθηκαν, το 70% άρχισαν τη χρήση σε ηλικία κάτω των 19 ετών (από 10 έως 19 ετών) και οι περισσότερη στην κρίσιμη ηλικία των 15 και 16 ετών. Τα περισσότερα από τα άτομα αυτά ζήτησαν τη βοήθεια του Συλλόγου όταν είχαν μεγάλο χρονικό διάστημα στη χρήση. Το 95% των χρηστών επίσης εκίνησαν τη χρήση με χάπια, αλκοόλ και χασίς, ουσίες που στη ηλικία αυτή είναι πιο εύκολο να βρεθούν.

Τέλος, ο Σύλλογος μετά από αγώνες και προσπάθειες ετών κατόρθωσε πρόσφατα να αποκτήσει μόνιμη στέγη στην οδό Χρυσ. Παγώνη 4.

Τοπική Ομάδα Παιδικού Χωριού S.O.S

Παιδικό Χωριό S.O.S είναι μια οργάνωση που προσφέρει στα παιδιά που ζουν χωρίς τους γονείς τους μια φυσιολογική ζωή υποκαθιστώντας τη φυσική τους οικογένεια με κάτι παρόμοιο.

Έργο των Παιδικών Χωριών S.O.S είναι να προφυλάξουν τα παιδιά αυτά από τα μειονεκτήματα και τους κινδύνους, που προκύπτουν από την κατάστασή τους, ενώ απώτερος σκοπός πέρα από την προστασία και τη βοήθεια των παιδιών, είναι η θεραπεία των τραυμάτων.

Το 1992 Η Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας της Νομαρχίας της Μεσσηνίας όρισε στην Καλαμάτα την Τοπική Ομάδα Παιδικού Χωριού S.O.S. Η ομάδα αυτή αποτελείται από έξι άτομα – κατοίκων του Δήμου Καλαμάτας – τα οποία είναι καταξιωμένα στους χώρους της Υγείας και της Πρόνοιας. Σκοπός της Τοπικής Ομάδας Παιδικού Χωριού S.O.S καθώς και η ενημέρωση των κατοίκων της Καλαμάτας σχετικά με το έργο αυτό.

Για το σκοπό αυτό διοργανώνει με τη συνεργασία των τοπικών φορέων της πόλης (Κοινωνικούς Συλλόγους, σχολεία, χορωδίες, Διεύθυνση Υγείας και Πρόνοιας της Νομαρχίας κ.λ.π) διανομές φυλλαδίων, εκδηλώσεις και ενημερωτικές ομιλίες προς τους κατοίκους της Καλαμάτας που στοχεύουν στη διάδοση του έργου των Παιδικών Χωριών S.O.S.

Τα έσοδα από τις δραστηριότητες της Τοπικής Ομάδας Παιδικού Χωριού S.O.S. κατατίθενται σε Τράπεζα στο λογαριασμό των Παιδικών Χωριών S.O.S.

Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η Τοπική Ομάδα Παιδικών Χωριών S.O.S έχει εισηγηθεί με έγγραφό της προς το Δήμο Καλαμάτας και προς τη Διεύθυνση Υγείας Πρόνοιας της Νομαρχίας, να χορηγηθεί οικόπεδο με σκοπό τη δημιουργία Παιδικού Χωριού S.O.S στην Καλαμάτα.

5.5 ΚΕΝΤΡΟ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Στις 4-12-1998 έγινε η τελετή παραχώρησης του διατηρητέου κτιρίου "Λαλέα" ιδιοκτησίας του Δήμου Καλαμάτας στο Γ.Ν.Ν. Καλαμάτας.

Το διατηρητέο κτίριο, που βρίσκεται επί των οδών Περωτού, Γρηγορίου και Μορέως, αγοράστηκε από το Δήμο, επισκευάστηκε και εξοπλίστηκε με χρηματοδότηση του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας στα πλαίσια του Κοινωνικού Κανονισμού 814 για τη λειτουργία σε αυτό του Κέντρου Ψυχικής Υγείας.

Το Κέντρο αυτό θα λειτουργήσει το 1999, σε συνεργασία με την Ψυχιατρική Κλινική του Γ.Ν.Ν Καλαμάτας. Πρόκειται για μια αποκεντρωμένη οργανωτική μονάδα του Γ.Ν.Ν η οποία στοχεύει στην αναβάθμιση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας.

5.6 ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ (ΚΕ.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α)

Ένα ιδιαίτερος φιλόδοξο σχέδιο πρόκειται να εφαρμοστεί σε σύντομο χρονικό διάστημα από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μεσσηνίας σε συνεργασία με το Δήμο Καλαμάτας. Πρόκειται για το Κέντρο Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (ΚΕ.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α) το οποίο θα λειτουργήσει σε χώρο που έχει παραχωρήσει ο Δήμος Καλαμάτας στο Ανατολικό Κέντρο της πόλης. Το ΚΕ.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α χρηματοδοτείται από το

2^ο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, καθώς έχει ενταχθεί στο μέτρο 2.1 του υποπρογράμματος "Πρόνοια", του Υπουργείου Υγείας Πρόνοιας. Πρόκειται για ένα από τα 33 συνολικά τέτοια κέντρα που θα κατασκευαστούν σε ολόκληρη τη χώρα και ο προϋπολογισμός του ανέρχεται στα 312 εκατ. δραχμές.

Το συγκεκριμένο κέντρο απευθύνεται σε όλους τους Μεσσήνιους που είτε εκ γενετής είτε επίκτητα (ύστερα από ατύχημα ή πρόβλημα υγείας) απέκτησαν ειδικές ανάγκες και χρήζουν ειδικής αγωγής και θεραπείας. Ειδικότερα, το κέντρο με τις υπηρεσίες που απευθύνεται στις μικρές ηλικίες προκειμένου να γίνεται έγκυρη διάγνωση και παρέμβαση, στα όποια κινητικά, ψυχολογικά προβλήματα αλλά και στα προβλήματα λόγου.

Απευθύνεται επίσης στην υποστήριξη ατόμων που συνέπεια ατυχήματος χρήζουν της ειδικής μέριμνας και προστασίας. Παράλληλα αποσκοπεί στο να διοργανώσει μια άτυπη προεπαγγελματική κατάρτιση των εφήβων, ανιχνεύοντας και αναδεικνύοντας τις ικανότητες και τις δεξιότητες του κάθε ατόμου, καθώς και στο να στηρίξει και να επανεντάξει τα άτομα που θα εκπαιδευτούν, στις καθημερινές τους ασχολίες.

Με τη λειτουργία του ΚΕ.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α προσδοκάται να γίνεται η διάγνωση προβλημάτων από τις μικρές ηλικίες, να γίνεται πιο απλά η θεραπεία και να μην ταλαιπωρούνται οι πάσχοντες με τις μεταβιβάσεις στην Αθήνα ή όπου αλλού και, τέλος στις μεγάλες ηλικίες οι άνθρωποι που υπέστησαν εγκεφαλικά επεισόδια ή ημιπληγίες να μην καταθέτουν τα όπλα αλλά να προσαρμόζονται ξανά στο περιβάλλον στο οποίο ζουν.

Την μελέτη για την κατασκευή του κέντρου εκπόνησαν υπάλληλοι της Τεχνικής Υπηρεσίας του Δήμου Καλαμάτας καθώς και οι υπάλληλοι της Δημοτικής Επιχείρησης Ανασυγκρότησης Καλαμάτας οι οποίοι είχαν και το συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων.

Η κατασκευή του εν λόγω κέντρου προβλέπεται από το Σχέδιο Πόλης με την παραχώρηση χώρου στη νότια πλευρά του παλαιού στρατοπέδου του 9^{ου} Συντάγματος Πεζικού και των υπάρχοντων κτιρίων.

Το κτίριο βάσει του προδιαγεγραμμένου κτιριολογικού προγράμματος που χορήγησε στην Τεχνική Υπηρεσία το Υπουργείο Υγείας – Πρόνοιας Προβλέπει τους εξής χώρους:

- Διοίκησης
- Διάγνωσης, όπου θα λειτουργούν γραφεία συνεντεύξεων, γραφεία επιστημονικού προσωπικού, εξεταστήρια των υποψηφίων για θεραπεία στο Κέντρο.
- Εντευκτηρίου με ιατρείο, για την παροχή πρώτων βοηθειών, λουτρό κ.λ.π όλα κατασκευασμένα με προδιαγραφές για Άτομα με Ειδικές Ανάγκες.
- Εργαστηρίων, όπου θα γίνεται η επαγγελματική κατάρτιση των Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες. Σε αυτό το χώρο θα δίνεται στα Άτομα με ειδικές Ανάγκες να ανακαλύπτουν πιο επάγγελμα μπορούν να ακολουθήσουν
- Εργοθεραπείας, λογοθεραπείας, ψυχοθεραπείας, ηλεκτροθεραπείας, μασάζ, αίθουσα γυμναστικής και
- Αυτόνομης διαβίωσης. Στο συγκεκριμένο χώρο έχει μελετηθεί και πρόκειται να κατασκευαστεί μια γκαρσονιέρα, ώστε να εκπαιδεύονται στη νέα τους ζωή οι συνάνθρωποι που για οποιονδήποτε λόγο αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα.

Η μελέτη που συντάχθηκε από τη Δ.Ε.Α.Κ και την Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου, εγκρίθηκε με απόφαση του Υπουργείου Υγείας στις 9 Σεπτεμβρίου 1998, ενώ στις 14 Οκτωβρίου 1998 παραδόθηκαν οι θεωρημένες μελέτες από το Υπουργείο στη Νομαρχία, η οποία θα προβεί στη δημοπράτηση για την κατασκευή του κτιρίου.

6. Γενικά συμπεράσματα και προτάσεις για την “Κοινωνική Πολιτική” στο Δήμο Καλαμάτας

Όσον αφορά συνολικά την κοινωνική πολιτική του Δήμου Καλαμάτας έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Ο ρόλος του Δήμου Καλαμάτας στα πλαίσια της εφαρμογής πολιτικής για την κοινωνική πρόνοια είναι περιορισμένος και βασίζεται στην ευαισθησία και τη θέληση της τοπικής Αρχής. Αιτία είναι η έλλειψη αποκεντρωμένης διοίκησης και αρμοδιοτήτων καθώς και η απουσία παραχώρησης πόρων σε τοπικό επίπεδο.

Παρόλα αυτά ο Δήμος Καλαμάτας, όσον αφορά τον κοινωνικό τομέα, δεν βρίσκεται στο μηδέν όπως άλλοι Δήμοι της Χώρας. Έχοντας επίγνωση των κοινωνικών προβλημάτων που είχαν συσσωρευτεί στην πόλη και γνωρίζοντας ότι ο οικονομικά μη ενεργός πληθυσμός της έχει φθάσει σε υψηλά επίπεδα (61,48%) αποφάσισε να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην υπόθεση της πρόληψης – προαγωγής της υγείας και της ποιότητας των πολιτών.

Για το σκοπό αυτό προσπάθησε να αναπτύξει πολύπλευρη κοινωνική πολιτική που να απευθύνεται στις ευάλωτες κοινωνικά ομάδες του πληθυσμού (ΑΜΕΑ, ουσιοεξαρτημένα άτομα, άνεργοι, άποροι, ηλικιωμένοι, έφηβοι). Πραγματοποίησε τα πρώτα δύσκολα βήματα με τη δημιουργία πρότυπων κέντρων (π.χ Κοινωνικό Φορέα, Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο, ΚΕ.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α) αποδεικνύοντας στην πράξη αφ’ ενός μεν την ευαισθησία του προς τους δημότες και αφ’ ετέρου δε την ικανότητα στην απορρόφηση κοινοτικών πόρων για τα προγράμματα κοινωνικής του πολιτικής.

Παρ’ όλα όμως τα όσα έχουν πραγματοποιηθεί παρόλο την ευαισθησία και το μεράκι της Δημοτικής Αρχής και των απασχολούμενων σε αυτή διάχυτη είναι η εντύπωση μιας εμπειρικής προσέγγισης.

Βέβαια, η ύπαρξη Κοινωνικής Υπηρεσίας στο Δήμο, η ύπαρξη κοινωνικών συλλόγων και φορέων μπορεί να καλύπτει τις “τρέχουσες ανάγκες”, δεν συγκροτεί όμως μια ολοκληρωμένη δομή με προγραμματισμό και στόχους κοινωνικής πολιτικής.

Επιπλέον, διαπιστώνεται παντελής έλλειψη στατιστικών γνώσεων των κοινωνικών μεγεθών του Δήμου, ένα είδος κοινωνικού χάρτη με τις λιγότερο ευνοούμενες ομάδες, την ηλικιακή, γεωγραφική, ποιοτική του σύνθεση

(ανασφάλιστοι, ΑΜΕΑ, άποροι, άνεργοι κ.λπ.) με αποτέλεσμα ο σχεδιασμός και ο προγραμματισμός για την υλοποίηση των προγραμμάτων να γίνεται από τον Δήμο στις περισσότερες περιπτώσεις βιωματικά και όχι με βάση τη διάγνωση των πραγματικών αναγκών και προβλημάτων.

Πρότασή μας λοιπόν είναι:

1. Διεξαγωγή κοινωνικής έρευνας και αποτύπωση της «ταυτότητας υγείας» του πληθυσμού. Δηλαδή:
  - α) Ποιοι είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν το επίπεδο υγείας του πληθυσμού (δηλαδή δημογραφική, κοινωνική και επιδημιολογική διερεύνηση των ασθενών και της κατάστασης της υγείας των πολιτών)
  - β) Ποια είναι τα ιδιαίτερα υγειονομικά και κοινωνικά προβλήματα και ποιες ομάδες πληθυσμού χρήζουν ιδιαίτερης μεταχείρισης.
2. Δημιουργία ενός είδους "Κοινωνικού Χάρτη".
3. Κοινωνικός σχεδιασμός με τη συνεργασία όλων των τοπικών φορέων και συλλόγων (π.χ ΚΕ.ΠΕ.ΦΟ, Σύλλογος Γονέων και Φίλων «Η Ιθάκη», Πρόνοια, Νοσοκομείο κ.λ.π).
4. Στελέχωση της Κοινωνικής Υπηρεσίας του Δήμου με επιστημονικό προσωπικό.
5. Να οργανωθεί καλύτερα ο τομέας της πρόληψης με την κατάρτιση ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος παρέμβασης, εξειδικευμένου κατά ηλικία θεματική και μεθοδολογία.
6. Η παρέμβαση του Δήμου σε έντονα κοινωνικά θέματα π.χ Aids, ναρκωτικά κ.α να είναι συνεχής και συστηματική και όχι να εξαντλείται σε ευκαιριακές καμπάνιες.
7. Λόγω των τεράστιων διαστάσεων που έχει λάβει το πρόβλημα των ναρκωτικών στην Καλαμάτα, θα πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες από το Δήμο, σε συνεργασία με τους αρμόδιους τοπικούς φορείς και συλλόγους, για τη δημιουργία στην πόλη μιας θεραπευτικής κοινότητας που να παρέχει:
  - α. Προγράμματα απεξάρτησης και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης για όλες τις κατηγορίες των εξαρτημένων ατόμων.
  - β. Την κινητοποίηση των ουσιοεξαρτημένων ατόμων και της ένταξής τους στα προγράμματα απεξάρτησης.

γ. Την απεξάρτηση των ουσιοεξαρτημένων ατόμων μέσα από μονάδα απεξάρτησης με μεθαδόνη. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα αποτοξίνωσης και όχι συντήρησης των εξαρτημένων ατόμων.

Θα μπορούν να το παρακολουθούν άτομα που έχουν ήδη ξεκινήσει μια προσπάθεια απεξάρτησης με "στεγνά" προγράμματα και έχουν αποτύχει.

δ. Την ψυχοκοινωνική υποστήριξη και επαγγελματική εκπαίδευση ατόμων που έχουν τελειώσει το θεραπευτικό πρόγραμμα.

8. Η κατάρτιση ερωτηματολογίου αναφερόμενο σε θέματα κοινωνικής πολιτικής και συμπλήρωσή του από τους δημότες της πόλης ώστε να εκφράσουν αυτοί ποια κοινωνικά προβλήματα σε τοπικό επίπεδο θεωρούν σημαντικά.

9. Η στο έπακρο αξιοποίηση των ειδικευμένων στελεχών που σήμερα απασχολούνται σε διάφορες υπηρεσίες του Δήμου.

10. Έκδοση και διανομή ενημερωτικού εντύπου σχετικού με τους στόχους και τη λειτουργία όλων των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής που εφαρμόζει ο Δήμος.

11. Άμεση λειτουργία του Δημοτικού Ξενώνα για τις οικογένειες που βρίσκονται σε κρίση.

12. Άμεση κατασκευή και λειτουργία του ΚΕ.Κ.Υ.Κ.Α.Μ.Ε.Α με παράλληλη λειτουργία οικοτροφείου.

13. Δημιουργία ενός Κ.Α.Π.Η στην περιοχή της παραλίας για την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων που διαμένουν εκεί.

Έτσι εάν εφαρμοσθούν οι παραπάνω προτάσεις, πιστεύουμε ότι η ποιότητα και η ποσότητα των υπηρεσιών της κοινωνικής πολιτικής του Δήμου θα βελτιωθεί και δεν θα περιοριστεί στην επούλωση των "κοινωνικών τραυμάτων" αλλά θα προβλέψει εκείνες τις δομές που θα επιτρέψουν την αναστροφή ορισμένων, τουλάχιστον, τάσεων κοινωνικής περιθωριοποίησης, υποβάθμισης και εξαθλίωσης.

ΤΕΙ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΤΜΗΜΑ
ΕΚΔΟΣΕΩΝ & ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΜΕΡΟΣ Β'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

1. Γενικά χαρακτηριστικά Δήμου Χίου

1.1 Χωροταξική – Διοικητική Ένταξη

Ο Δήμος Χίου είναι πρωτεύουσα του Νομού Χίου. Στο Νομό υπάγονται τρία (3) νησιά. Αυτά είναι:

- Νήσος Χίος
- Νήσος Οινούσες
- Νήσος Ψαρά

Επίσης ο Νομός χωρίζεται σε μία (1) επαρχία, την επαρχία Χίου. Ο Δήμος Χίου χωροταξικά εντάσσεται στην επαρχία Χίου. Είναι έδρα δήμου και πρωτεύουσα του ομώνυμου νησιού. Διοικητικά ο Δήμος Χίου υπάγεται στη Νομαρχία Χίου με έδρα τη Χίο.

1.2 Γεωγραφική θέση του Δήμου

Η πρωτεύουσα Χίος είναι κτισμένη στα ανατολικά παράλια του νησιού. Εκτείνεται ημικυκλικά γύρω από το κάστρο σαν βασικό πυρήνα, πάνω στην αρχαία πόλη, από την οποία όμως σώζονται ελάχιστα μνημεία. Κατόπιν επεκτάθηκε στη γύρω περιοχή, βόρεια μέχρι την περιοχή Λατόμι και νότια μέχρι τα περιβόλια του Κάμπου. Στο νοτιοανατολικό μέρος του Δήμου βρίσκεται το όρος Κορακάρης.

Ο Δήμος Χίου συνορεύει από:

Βόρεια: με τη περιοχή Μύλων, που ανήκει στο Δήμο Ομηρούπολης

Νότια: με την κοινότητα Θυμιανών

Δυτικά: με το Δήμο Ομηρούπολης

Ανατολικά: βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Η έκτασή της είναι 2.282 στρέμματα από τα οποία τα 1.510 είναι πεδινή περιοχή με βοσκότοπους και τα 770 κατοικημένη περιοχή. Η ρυμοτομία της δεν είναι και τόσο καλή. Πρόκειται για Ναυτική περιοχή, όπου μεγάλο μέρος των κατοίκων της ασχολείται με τη ναυτιλία, παρουσιάζοντας αξιόλογα

αποτελέσματα σε διεθνή επίπεδα. Επίσης είναι και γεωργική περιοχή. Ένα από τα κυριότερα αγροτικά προϊόντα του νήσου που παράγεται αποκλειστικά σ' αυτό είναι η περίφημη μαστίχα, ξακουστή σ' όλο τον κόσμο για το άρωμα της και τη μοναδικότητά της. Γεωμορφολογικώς δεν είναι επίπεδη επικρατούντες άνεμοι βόρειοι και νότιοι. Ισχυροί άνεμοι πνέουν σχεδόν όλους τους μήνες εκτός Μάιο και Ιούνιο.

Η θέση που κατέχει η πόλη είναι στρατηγικής σημασίας για τα εθνικά, οικονομικά και ακτοπλοϊκά συμφέροντα. Βρίσκεται στα σύνορα της Ελλάδας με την Τουρκία δηλ., είναι ένα ακριτικό νησί και έχει τη μεγάλη ευθύνη για τη φύλαξη των συνόρων. Επίσης, βρίσκεται στην πορεία των πλοίων, που κινούνται από την Ανατολική Μεσόγειο (Σουέζ) προς το στενό των Δαρδανελίων με προορισμό τις χώρες του Εύξεινου Πόντου. Ακόμη είναι σταθμός ανεφοδιασμού τροφίμων και ανταλλακτικών για πλοία ελληνικών συμφερόντων.

Χάρτης 1: Γεωγραφική θέση Δήμου Χίου.

2. Πληθυσμιακή εξέλιξη

Η πληθυσμιακή εξέλιξη στο Δήμο Χίου προπολεμικά είναι αποτέλεσμα της εγκατάστασης Μικρασιατών προσφύγων¹.

Στη δεκαετία 1981-1991 παρατηρείται μια ριζική μείωση των κατοίκων του Δήμου Χίου εξαιτίας του μεγάλου ρεύματος αστυφιλίας της Πρωτεύουσας.

2.1 Πληθυσμός κατά φύλο και ηλικία

Σύμφωνα με την απογραφή της 17^{ης} Μαρτίου 1991 ο πληθυσμός του Δήμου Χίου φθάνει στους 22.894 κατοίκους εκ των οποίων οι άντρες ανέρχονται στους 11.391 κατοίκους και οι γυναίκες στους 11.503 κατοίκους.

Η διάθρωση του πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες ηλικίας παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ				
ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΑΡΡΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΘΗΛΕΩΝ
0-14	2.514	2.308	10,98	10,08
15-24	2.140	1.538	9,35	6,72
25-39	2.198	2.378	9,60	10,39
40-54	1.735	1.972	7,58	8,61
55-64	1.246	1.335	5,44	5,83
65-79	1.214	1.496	5,30	6,53
80+	344	476	1,50	2,07
ΣΥΝΟΛΟ	11.391	11.503	49,75	50,23

Πίνακας 1: Διάρθρωση πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες ηλικιών

Πηγή: Ίδια έρευνα – επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφής 17-3-1991.

Μελετώντας το πίνακα 1 παρατηρούμε τα εξής:

1. Με βάση την απογραφή του 1991, στο σύνολο του πληθυσμού του Δήμου Χίου, το μεγαλύτερο ποσοστό το κατέχουν οι γυναίκες και φτάνει το 50,23% σε σχέση με αυτό που καταλαμβάνουν οι άνδρες δηλ. 49,75% του συνολικού πληθυσμού.

¹ Ο πληθυσμός του μειώθηκε αισθητά την μεταπολεμική περίοδο από μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα προς Αμερική και Αυστραλία.

2. Το συνολικό ποσοστό των γυναικών είναι μεγαλύτερο κατά 0,48 από το συνολικό ποσοστό των ανδρών.
- 3.α Όσον αφορά την ηλικία το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού είναι ηλικίας μεταξύ 0-14 ετών.
- β. Σ' αυτή την ηλικία οι άνδρες αντιπροσωπεύουν το 10,98% (2.514) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 10,08% (2.308) του συνολικού πληθυσμού.
- γ. Παρατηρούμε δηλαδή, ότι στην ηλικία μεταξύ 10-14 ετών το ποσοστό των ανδρών είναι μεγαλύτερο κατά 0,9% από το ποσοστό των γυναικών.
- 4.α. Η ηλικία που παρουσιάζει το μικρότερο ποσοστό του πληθυσμού είναι των 80 και άνω και για τις γυναίκες και για τους άνδρες.
- β. Σε αυτή την ηλικία οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν το 2,07% (476) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνδρες αντιπροσωπεύουν το 1,50% (344) του συνολικού πληθυσμού.
- γ. Το ποσοστό των γυναικών, στην ηλικία των 80 και άνω, είναι μεγαλύτερο κατά 0,57% από το ποσοστό των ανδρών.
- 5.α. Τα ποσοστά των γυναικών είναι μεγαλύτερα από τα ποσοστά των ανδρών στις εξής ηλικίες από 25 έως 80 και άνω.
- β. Αντίθετα ο αριθμός των ανδρών είναι μεγαλύτερος σε σχέση με τον αριθμό των γυναικών στις εξής ηλικίες από 0 έως 24 ετών.

2.2 Ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού στο Δήμο

Υπάρχουν 4 βασικές ομάδες ή κατηγορίες πληθυσμού:

- α) Παιδικός πληθυσμός (0-14 ετών).
- β) Νέος παραγωγικός πληθυσμός (15-39 ετών).
- γ) Ωριμος παραγωγικός πληθυσμός (40-64 ετών).
- δ) Γεροντικός ή μη παραγωγικός πληθυσμός (65 ετών και άνω).

Η διάρθρωση του πληθυσμού του Δήμου Χίου κατά φύλο και ομάδες / κατηγορίες πληθυσμού παρουσιάζεται στο παρακάτω πίνακα:

ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ						
ΟΜΑΔΕΣ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ – ΗΛΙΚΙΕΣ	ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΣΥΝ. ΠΛΗΘ.	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΑΡΡΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΘΗΛΕΩΝ
Παιδικός πληθυσμός 0-14 ετών	4.822	2.514	2.308	21,06	10,98	10,08
Νέος παραγωγικός πληθ. 15-39 ετών	8.254	4.338	3.916	36,08	18,97	17,11
Ώριμος παραγωγικός πλ. 40-64 ετών	6.288	2.981	3.307	27,46	13,02	14,44
Γεροντικός ή μη Παραγωγικός πλ. 65 ετών και άνω	3.530	1.558	1.972	15,40	6,80	8,60
ΣΥΝΟΛΟ	22.894	11.391	11.503	100	49,75	50,23

Πίνακας 2: Διάρθρωση πληθυσμού κατά φύλο και ομάδες / κατηγορίες πληθυσμού.

Πηγή: Ιδία έρευνα επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφής 17-3-1991.

Με τη βοήθεια του πίνακα 2 διαπιστώνουμε τα εξής:

1.α Ο νέος παραγωγικός πληθυσμός ηλικίας μεταξύ 15-39 ετών αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού δηλ. το 36,08%.

β. Σε αυτή τη κατηγορία οι άνδρες καταλαμβάνουν, το 18,97% (4.338) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι γυναίκες καταλαμβάνουν, το 17,11% (3.916) του συνολικού πληθυσμού.

γ. Παρατηρούμε δηλαδή, ότι στην κατηγορία του νέου παραγωγικού πληθυσμού (15-39 ετών) το ποσοστό των ανδρών είναι μεγαλύτερο κατά 1,86% από το ποσοστό των γυναικών.

2.α Ο γεροντικός ή μη παραγωγικός πληθυσμός ηλικίας 65 ετών και άνω αντιπροσωπεύει το χαμηλότερο ποσοστό του πληθυσμού δηλαδή το 15,40%.

β. Σε αυτή την κατηγορία οι γυναίκες καταλαμβάνουν το 8,60% (1972) του συνολικού πληθυσμού, ενώ οι άνδρες καταλαμβάνουν το 6,80% (3.530) του συνολικού πληθυσμού.

γ. Το ποσοστό των γυναικών, στην κατηγορία του γεροντικού ή μη παραγωγικού πληθυσμού, είναι μεγαλύτερο κατά 1,8% από το αντίστοιχο ποσοστό των ανδρών.

2.3 Η διάρθρωση της απασχόλησης των κατοίκων του Δήμου

Η διάρθρωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του Δήμου Χίου παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ %
NACE A-B	2.119	16,29
NACE C-F	3.101	23,84
NACE G-Q	7.448	57,26
ΔΕΝ ΔΗΛΩΣΑΝ	338	2,60
ΣΥΝΟΛΟ	13.006	99,99
ΟΙΚΟΝ ΕΝΕΡΓΟΙ	14.565	
Άνω των 25 ετών	2.520	

Πίνακας 3: Διάρθρωση απασχόλησης των κατοίκων του Δήμου.

Πηγή: Ιδία έρευνα επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφής 17-3-1991.

Η πρώτη στήλη του πίνακα 3 αναφέρει τον τομέα απασχόλησης του πληθυσμού του Δήμου. Διαρθρώνεται στον πρωτογενή τομέα απασχόλησης που περιλαμβάνει τα αγροτικά επαγγέλματα και άλλα στον δευτερογενή τομέα απασχόλησης που περιλαμβάνει εμπόρους, βιοτέχνες, μικροεπιχειρηματίες κ.α. και στον τριτογενή τομέα απασχόλησης που περιλαμβάνει διοικητικά στελέχη, υπαλλήλους γραφείου, ναυτικούς. Παρατηρώντας τον πίνακα διαπιστώνουμε ότι μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού το κατέχει ο τριτογενής τομέας απασχόλησης. Άρα η κοινωνική σύνθεση της πόλης έχει μικροαστικό και ναυτικό χαρακτήρα.

2.4 Ο οικονομικός ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός

Η διάρθρωση του οικονομικά ενεργού και μη ενεργού πληθυσμού του Δήμου Χίου παρουσιάζεται στον πίνακα 4.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ										
ΑΜΦ/ΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΟΙΚ/ΚΩΣ ΕΝΕΡΓΩΝ	ΑΠΑΣΧΟΛ- ΟΥΜΕΝΟΙ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΝΕΟΙ ΑΝΕΡΓΟΙ	ΟΙΚ/ΚΩΣ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟΥ ΟΙΚ/ΚΩΣ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΣΧ/ΜΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΝΕΩΝ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΜΗ ΟΙΚ/ΚΩΣ ΕΝΕΡΓΟΥ
10-14	27	19	8	7	1.737	0,12%	0,08%	0,03%	0,03%	7,59%
15-19	306	208	98	91	1.222	1,34%	0,91%	0,43%	0,40%	5,34%
20-24	910	669	241	183	545	3,97%	2,92%	1,05%	0,80%	2,38%
25-29	1030	896	134	72	548	4,50%	3,91%	0,58%	0,31%	2,39%
30-34	1025	955	70	14	476	4,48%	4,17%	0,30%	0,06%	2,08%
35-39	906	867	39	2	511	3,96%	3,79%	0,17%	0,009%	2,23%
40-44	829	793	36	1	621	3,62%	3,46%	0,16%	0,004%	2,71%
45-49	489	470	19	0	505	2,13%	2,05%	0,08%	0	2,20%
50-54	474	452	22	0	785	2,07%	1,97%	0,10%	0	3,43%
55-59	353	340	13	0	915	1,54%	1,48%	0,06%	0	4,00%
60-64	234	227	7	0	1078	1,02%	0,99%	0,03%	0	4,71%
65-69	66	66	0	0	1022	0,29%	0,29%	0	0	4,46%
70-74	25	25	0	0	803	0,11%	0,11%	0	0	3,51%
75+	13	13	0	0	1601	0,06%	0,06%	0	0	6,99%
ΣΥΝΟΛΟ	6.687	6.000	687	370	12.369	29,21%	26,20%	3%	01,61%	54,0%

Πίνακας 4: Διάρθρωση οικονομικά ενεργού και μη ενεργού πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών.
 Πηγή: Ίδια έρευνα – επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφής 17-3-1991.

Παρατηρώντας τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνουμε τα εξής:

1. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός αντιστοιχεί στο 29,21% (6.687) του συνόλου του πληθυσμού του Δήμου Χίου.
2. Το 26,2% των μόνιμων κατοίκων απασχολείται επαγγελματικώς ενώ το σύνολο των ανέργων ανέρχεται στο 3%.
3. Ο μη οικονομικός ενεργός πληθυσμός του Δήμου Χίου φθάνει στο 54% του συνόλου του μόνιμου πληθυσμού.
4. Επίσης μη οικονομικός ενεργός πληθυσμός είναι και ο πληθυσμός ηλικίας μεταξύ 0-9 ετών δηλαδή ποσοστό που αντιστοιχεί στο 16,79% του συνολικού πληθυσμού.
Επομένως το σύνολο του μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού ανέρχεται στο 70,79% του συνόλου του πληθυσμού.
5. Το ποσοστό του μη οικονομικός ενεργού πληθυσμού είναι μεγαλύτερο κατά 41,58% από το ποσοστό του ενεργού πληθυσμού.

ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	29,21%
ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	70,79%

Πίνακας 5: Οικονομικώς ενεργός και μη ενεργός πληθυσμός.

Πηγή: Ίδια έρευνα – επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφής 17-3-1999.

Έχοντας υπόψη τα παραπάνω συμπεραίνουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού είναι οικονομικά μη ενεργός (70,79%). Αυτό το ποσοστό του πληθυσμού αποτελείται από άτομα που ανήκουν κυρίως στην παιδική ηλικία και γεροντική ηλικία και από ελάχιστα άτομα της ώριμης παραγωγικής ηλικίας.

2.5 Η σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης

Η διάρθρωση του πληθυσμού του Δήμου Χίου σε σχέση με το επίπεδο εκπαίδευσης παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΦΥΛΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%)
Μεταπτυχιακό	49	0,25
Πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών	1033	5,21
Πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι (Κ.Α.Τ.Ε., Κ.Α.Τ.Ε.Ε.)	237	1,19
Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	316	1,59
Φοιτούν σε ανωτάτη, Τ.Ε.Ι. ή ανωτέρα σχολή	330	1,66
Απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης	4.989	25,15
Τελείωσαν τη Γ' τάξη Γυμνασίου	2.208	11,13
Απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης	8.348	42,08
Δεν τελείωσαν τη στοιχειώδη εκπαίδευση	1.678	8,46
Αγράμματοι (μη γνωρίζοντες γραφή και ανάγνωση)	648	3,27
ΣΥΝΟΛΟ	19.836	99,99

Πίνακας 6: Ο πληθυσμός του Δήμου Χίου σε σχέση με το επίπεδο εκπαίδευσης.

Πηγή: Ίδια έρευνα – επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφής 17-3-1991.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνουμε τα εξής:

1. Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο παρατηρούμε ότι ο πληθυσμός του Δήμου Χίου δεν είναι υψηλού μορφωτικού επιπέδου. Αυτό μπορούμε να πούμε ότι οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι επειδή το νησί της Χίου αποτελεί παραμεθόρια περιοχή δεν στελεχώνεται με το κατάλληλο εκπαιδευτικό προσωπικό.
2. Το 5,21% του πληθυσμού είναι πτυχιούχοι Ανωτάτων Σχολών και μόνο το 0,25% έχουν κάνει μεταπτυχιακό.
3. Μόνο το 1,59% του πληθυσμού είναι πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών, ποσοστό πολύ χαμηλό.
4. Το 1,19% είναι πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. (Κ.Α.Τ.Ε., Κ.Α.Τ.Ε.Ε.) και μόνο το 1,66% του πληθυσμού φοιτούν σε Ανωτάτη, Τ.Ε.Ι. ή Ανωτέρα Σχολή.
5. α. Η Πρωτοβάθμια και η Δευτεροβάθμια εκπαίδευση συγκεντρώνει τα μεγαλύτερα ποσοστά, σε ότι αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης.
β. Έτσι αυτοί που έχουν τελειώσει τη στοιχειώδη εκπαίδευση αντιστοιχούν στο 42,08% του πληθυσμού, ποσοστό αρκετά υψηλό.

γ. Επίσης αυτοί που είναι απόφοιτοι. Μέση εκπαίδευσης αντιστοιχούν στο 25,15% του πληθυσμού, ποσοστό που είναι αρκετά αυξημένο.

6. Αντίθετα το ποσοστό των αναλφάβητων ανέρχεται μόνο στο 2,76% του πληθυσμού γεγονός που καταδεικνύει πως ο πληθυσμός της Χίου στην πλειοψηφία του έχει τελειώσει τη Πρωτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
7. Τέλος, με βάση τα παραπάνω διαπιστώνουμε ότι η κοινωνική σύνθεση του πληθυσμού του Δήμου Χίου είναι μικροαστική και εργατική, αφού δεν παρουσιάζει υψηλά ποσοστά ανώτερης ή ανώτατης εκπαίδευσης.

2.6 Η σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης σε σχέση με το φύλο.

Στη συνέχεια της εργασίας μας μελετήθηκε η διάρθρωση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης σε σχέση με το φύλο.

Η διάρθρωση αυτή παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΡΡΕΝΩΝ %	ΠΟΣΟΣΤΟ ΘΗΛΕΩΝ %
Μεταπτυχιακό	44	5	0,22	0,02
Πτυχιούχοι ανωτάτων Σχολών	645	388	3,25	1,96
Πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. (Κ.Α.Τ.Ε., Κ.Α.Τ.Ε.)	138	99	0,70	0,50
Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	288	28	1,45	0,14
Φοιτούν σε Ανωτάτη, Τ.Ε.Ι. ή Ανώτερη Σχολή.	209	121	1,05	0,61
Απόφοιτοι Μέσης Εκ- Παίδευσης	2.563	2.426	12,92	12,23
Τελείωσαν τη Γ' τάξη Γυμνασίου	1.132	1.076	5,71	5,42
Απόφοιτοι Στοιχειώδους εκπαίδευσης	3.810	4.538	19,21	22,88
Δεν τελείωσαν τη Στοιχ- ειώδη εκπ.	708	970	3,57	4,89
Αγράμματοι (μη γνωρ- ίζοντες γραφή και ανάγνωση)	253	395	1,27	1,99
ΣΥΝΟΛΟ	9.790	10.046	49,35	50,64

Πίνακας 7: Διάρθρωση του πληθυσμού του Δήμου Χίου κατά επίπεδο εκπαίδευσης σε σχέση με το φύλο.

Πηγή: Ίδια έρευνα επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφής 17-3-1991.

Με τη βοήθεια του πίνακα 7 παρατηρούμε ότι:

1. Το μορφωτικό επίπεδο των γυναικών είναι χαμηλότερο από το μορφωτικό επίπεδο των ανδρών σχεδόν κατά μία ποσοστιαία μονάδα για όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης.
2. Το ποσοστό των αναλφάβητων γυναικών είναι μεγαλύτερο κατά 0,72% από το ποσοστό των αναλφάβητων ανδρών.
3. Το ποσοστό των γυναικών που είναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης είναι μεγαλύτερο κατά 3,67% από το ποσοστό των ανδρών που είναι απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης.

3. Ιστορικά στοιχεία της Χίου

3.1 Ετυμολογία του ονόματος

Η λέξη Χίος θεωρείται ότι πιθανότατα είναι Φοινικική ή Συριακή λέξη και ότι σημαίνει μαστίχα ή φίδια.

Κατά τους Αρχαίους Έλληνες το όνομα Χίος προέρχεται από τη νύμφη Χίονι που ήταν κόρη του Οινοπίωνα, πανάρχαιου οικιστού του νησιού. Κατά μια άλλη παράδοση το όνομα του νησιού προέρχεται από το γιο του Θησέα και της Αριάδνης, ο οποίος δίδαξε στους Χιώτες την καλλιέργεια της αμπέλου και την κατασκευή του κρασιού.

Έλεγαν όμως ότι ίσως προέρχεται και από το άφθονο χίονι που ίσως έπεσε κάποτε και θα έκανε βαθιά εντύπωση σε εκείνους που πρωτοαντίκρισαν κατάλευκο το νησί.

3.2 Ιστορικά στοιχεία της Χίου

Αρχαιότητα

Αρχαιολογικά ευρήματα αποδεικνύουν ότι η Χίος κατοικείται από το 6000 π.χ. Η πόλη της Χίου κτίστηκε από Ίωνες λίγο πριν το 1000 π.χ. Μπορούμε λοιπόν να πούμε με βεβαιότητα ότι η ιστορία της πόλης ξεπερνά τα 3000 χρόνια.

Την 6^η εκατονταετηρίδα π.χ. είχε αρχίσει η χρυσή εποχή της Χίου που χαρακτηρίζεται από μια τεράστια ανάπτυξη του Χιακού εμπορίου και της ναυτιλίας και παράλληλα από μεγάλη άνθηση των γραμμάτων και των

τεχνών. Για πολλά χρόνια οι Χιώτες θεωρούνταν τότε ότι ήταν οι πλουσιότεροι Έλληνες.

Το χαρακτηριστικό της Χίου στην αρχαιότητα ήταν ότι σε αντίθεση με τις άλλες ελληνικές περιοχές, απέφυγε την ίδρυση αποικιών. Αντί αυτών δημιούργησε στις ξένες χώρες τα λεγόμενα εμπορεία. Η ίδια η Χίος ήταν τεράστιο κέντρο εμπορίου και δουλεμπορίου, που όμως δεν περιοριζόταν στο διαμετακομιστικό ρόλο, αλλά και προχωρούσε ειδικά στην ανάπτυξη εγχώριας παραγωγής.

Η Χίος υποτάχθηκε κατά σειρά στους Αθηναίους, στον Μιθριδάτη, στους Πέρσες και στους Ρωμαίους.

Αφότου όμως έχασε την ανεξαρτησία της και άρχισε η σειρά των υποδουλώσεων, η Χίος έχασε την παλιά οικονομική και πνευματική ακμή και δεν την ανέκτησε ούτε στα χρόνια του Βυζαντίου, για τούτο η Ιστορία του νησιού σιγούσε επί μακρούς αιώνες.

Φραγκοκρατία

Κατά την εποχή της Φραγκοκρατίας κατέλαβαν το νησί οι Γενουάτες το 1346. Εκχωρήθηκε τότε ολόκληρο το νησί σε 29 εμπόρους και εφοπλιστές της Γένουας, που αργότερα περιορίστηκαν σε 12. Αυτοί ίδρυσαν μια μετοχική εταιρία που ονομάστηκε Μαόνα από το αραβικό "Μαούναχ", που σημαίνει εμπορική επιχείρηση. Οι μέτοχοι ονομάζονταν Ιουστινιανοί, ίσως από το Ιουστινιάνειο ανάκτορο στη Γένουα, όπου ήταν εγκατεστημένη η έδρα της εταιρίας.

Οι Ιουστινιανοί διοικούσαν τη Χίο με έναν αρμοστή που είχε μαζί του 52 Γενουάτες στρατιωτικούς. Στα χρόνια των Ιουστινιανών (1346-1566) γεννήθηκε το εμπόριο στη Χίο και η ευημερία ξαναήρθε στο νησί. Έκαναν πολλά δημόσια έργα και επέβαλλαν την τάξη στο νησί. Η διοίκηση τους όμως ήταν σκληρή, με αποτέλεσμα να έχουν αποκλείσει κάθε πνευματική ανάπτυξη, γι' αυτό και δεν ήταν αγαπητοί στο λαό.

Τουρκοκρατία

Αυτοδιοικούμενη ουσιαστικά η Χίος, κατά το διάστημα της Τουρκοκρατίας γνώρισε μεγάλη ακμή και ευημερία. Εμπόριο και ναυτιλία μετέτρεψαν τότε τη Χίο σε διεθνές κέντρο. Διαπρεπείς Χιώτες όπως ο

Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος, ο Δημήτριος Σκανάβης, ο Ιωάννης Ψυχάρης κατέλαβαν ανώτατες θέσεις στην τουρκική διοίκηση. Όλα αυτά με την επιρροή τους εξασφάλιζαν τη συνέχεια και την ακεραιότητα στα προνόμια της Χίου. Οι κάτοικοι έτσι της Χίου ευημερούσαν οικονομικά, ήταν πολιτισμένοι και είχαν τους καλύτερους γιατρούς της Ανατολής.

Ήταν τόση η οικονομική ευρωστία του νησιού ώστε τις παραμονές της επανάστασης του 1821 το νησί κατέβαλλε ετήσιο φόρο στην Υψηλή Πύλη 220.000 γρόσια, ενώ την ίδια χρονιά ολόκληρη η Πελοπόννησος πλήρωνε ως φόρο 338.000 γρόσια. Αυτός όμως ο επίγειος παράδεισος άλλαξε ξαφνικά και έγινε πραγματική κόλαση. Τούτο συνέβηκε με την τρομερή σφαγή της Χίου το 1822.

Με την έκρηξη της επανάστασης, οι Χιώτες δεν έδειξαν καμιά διάθεση να πάρουν μέρος σ' αυτή. Τον Απρίλη του 1821 εμπόδισαν να πλησιάσει το νησί ο Υδραϊκός στόλος. Αλλά στις 11 Μαρτίου του 1822 ο αρχηγός της επαναστατημένης Σάμου, Λυκούργος Λογοθέτης αποβιβάστηκε στη Χίο με 2.000 άντρες και κήρυξε την επανάσταση. Έτσι στις 30 Μαρτίου του 1822 τα πάντα κατέρρευσαν, η μυροβόλος Χίος παραδόθηκε στη σφαγή και στον όλεθρο, αφού ο Λογοθέτης με τους Σαμίους έφυγε αντικρίζοντας τον τουρκικό στόλο.

Μια μικρή εκδίκηση για το απάνθρωπο εκείνο μακελειό υπήρξε η ανατίναξη της ναυαρχίδας του Καπουδάν πασά από Κωνσταντίνο Κανάρη στις 9 Ιουνίου του 1822. Αλλά η Χίος δεν υπήρχε πια, και χρειάστηκαν δεκαετίες ώσπου να επουλώσει το νησί τις μεγάλες πληγές του.

Η θυσία της Χίου είχε συγκλονιστική απήχηση σε όλη την Ευρώπη και δημιούργησε τότε ένα ισχυρό ρεύμα φιλελληνισμού. Ο μεγάλος Βίκτωρ Ουγκώ εμπνεύστηκε το γνωστό ποίημα "L' ENFANT" (Λ' ανφάν) – το παιδί της Χίου όπως μεταφράζεται στα ελληνικά – και αργότερα ο μεγάλος ζωγράφος Ντελακρουά ζωγράφισε τον περίφημο πίνακα. "Η σφαγή της Χίου" που βρίσκεται σήμερα στο μουσείο του Λούβρου.

Στη νέα φάση της Τουρκοκρατίας και αφού είχε λήξει η επανάσταση η Χίος σιγά – σιγά ανορθώθηκε, χωρίς όμως να προσεγγίσει τα ύψη της παλιάς ευημερίας και ανάπτυξης. Το 1881 ένας τρομερός σεισμός την κατέστρεψε και πάλι, το νησί τότε είχε 3.560 νεκρούς. Τέλος, στις 11 Νοεμβρίου του 1912 έφθασε ο ελληνικός στόλος και αποβιβάστηκε στο νησί ο ελληνικός στρατός.

Έπειτα από μάχες που είχαν χρονική διάρκεια 2 μηνών, η τουρκική φρουρά, που είχε 2.500 άντρες και διοικητή του Ζιχνή Μπέη, κατέθεσε τα όπλα. Η Χίος τη μέρα εκείνη ξαναγινόταν οριστικά ελληνική.

4. Ιστορική Αναδρομή του Δήμου Χίου

Η Χίος γίνεται για πρώτη φορά Δήμος το 1876, σύμφωνα με το Νόμο «περί των εν ταις Νομαρχίαις Δημαρχιών».

Κατά το Νόμο αυτό κάθε πόλη και κωμόπολη σύστηνε με εκλογές Δημοτικό Συμβούλιο από 6 μέχρι 12 μέλη αναλόγως του πληθυσμού.

Δικαίωμα εκλογής είχαν όσοι ήταν υπήκοοι Οθωμανοί, είχαν συμπληρώσει το 25^ο έτος της ηλικίας τους και κατέβαλλαν ετήσιο φόρο για τα κτήματα της πόλης ή της κωμόπολης 50 γρόσια εκλόγιμοι δε ήταν αυτοί που είχαν συμπληρώσει το 30^ο έτος της ηλικίας τους, κατέβαλλαν φόρο 100 γρόσια ετησίως και ήξεραν να μιλούν τούρκικα. Οι σύμβουλοι ήταν άμισθοι και διορίζονταν από την Κυβέρνηση. Ο Δήμαρχος έπαιρνε το μισθό του από τις δημοτικούς προσόδους.

Ο πρώτος δήμαρχος που εκλέχθηκε στη Χίο ήταν ο Τούρκος Χίος Μουσταφάς Βαμβακιάς, ο οποίος πέθανε το 1878. Το ίδιο έτος εκλέγεται ο Ιωάννης Δαμαλάς έως το 1881. Κατά την περίοδο 1897-1901 εκλέχθηκε ο Δημήτριος Αξιωτάκης. Την μετέπειτα τετραετία που ακολούθησε (1901-1905) εκλέχθηκε ο Κωνσταντίνος Σγουρός.

Ο Σωκράτης Κυτριλάκης ήταν δήμαρχος της Χίου κατά την περίοδο 1905-1909, ενώ ο Νικόλαος Κούβελας εκλέχθηκε ως δήμαρχος το 1909. Τον Ν. Κούβελα διαδέχθηκε ο Λεωνίδας Μυλωνάδης, όμως με την ήττα του Βενιζέλου το 1920 και την επικράτηση των "Κωσταντινικών" δεν ήταν δυνατόν να παραμείνει Δήμαρχος Χίου γιατί ήταν στέλεχος του φιλελεύθερου κόμματος. Έτσι παύθηκε για να διορισθεί Δήμαρχος ο Δημήτριος Τσελεπίδης². Ο Δ. Τσελεπίδης παρέμεινε μόνο λίγους μήνες στο αξίωμα του Δημάρχου και τη θέση του την πήρε ένα μαχητικό στέλεχος του λαϊκού κόμματος, ο Ανδρέας Πολεμίδης.

---

² Λεωνίδας Κολβοκορέσης: Περιοδικό "ΤΟ ΝΗΣΙ ΜΑΣ", Κεφ. "ΕΚ ΤΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ".

Αλλαγής σκυτάλης έχουμε πάλι το 1922 με την επικράτηση της επαναστάσεως Πλαστήρα, όπου παύεται ο Πολεμίδης και διορίζεται εκ νέου ο Λ. Μυλωνάδης έπειτα από προσωπική εντολή του Πλαστήρα.

Ο Μυλωνάδης έπειτα από τρεις μήνες πέθανε – τον Δεκέμβριο του 1922- για να τον διαδεχθεί ο Στυλιανός Κανέλλος που παρέμεινε δήμαρχος μέχρι το 1929 – αφού όμως τον Οκτώβριο του 1925 έγιναν οι πρώτες δημοτικές εκλογές μετά την απελευθέρωση και το Στυλιανός Κανέλλος εξελέγη Δήμαρχος – ο πρώτος αιρετός μετά την απελευθέρωση του 1912.

Τις επόμενες εκλογές εξελέγη δήμαρχος ο Λεωνίδας Καλβοκορέσης που παρέμεινε δήμαρχος Χίου από το 1929 μέχρι το 1944. Στη συνέχεια και για ορισμένα χρόνια διορίζονται δήμαρχοι ο Δημοσθένης Μαυροκορδάτος, ο Νίκος Τσιμιδόπουλος, ο Δημήτριος Τσαμπλάκος, ο Κωνσταντίνος Κεφάλας, ο Δημοσθένης Καρατσόλης.

Έτσι φτάνουμε στον πρώτο αιρετό μεταπολεμικό δήμαρχο, τον Παντελή Πατελίδα. Ενδιαφέρθηκε ιδιαίτερα για τα θέματα υδρεύσεως και αποχετεύσεως του δήμου. Επί των ημερών του μεταφέρθηκε το παλιό δημαρχείο Χίου, στο κτίριο όπου στεγάζεται σήμερα.

Τον Π. Πατελίδα διαδέχθη ο Σωκράτης Χέλιος στις εκλογές του 1964. Η εποχή λήξεως της τετραετίας, συνέπεσε με την Χούντα των Συνταγματαρχών της 21^{ης} Απριλίου.

Ο Δημήτριος Τσαμπλάκος υπηρέτησε συνειδητά και με αφοσίωση το καθεστώς και το Δήμο. Μετά τη μεταπολίτευση για δεύτερη φορά έχουμε υπηρεσιακό δήμαρχο δικαστικό, τον πρωτοδίκη Χίου Πάτριλο Καζάκο. Έπειτα από 7 χρόνια και μετά από μια δεκαετία οι δημότες και οι δημότισσες Χίου κλήθηκαν στις κάλπες για να εκλέξουν δήμαρχο και Δημοτικό Συμβούλιο. Οι εκλογές έγιναν στις 30 Μαρτίου 1975 και πλειοψήφησε ο Στέφανος Τσουρής.

Ο Στέφανος Τσουρής είχε και τη διάθεση και τις ικανότητες να προσφέρει πολλά, όμως βρέθηκε δήμαρχος σε μια κρίσιμη εποχή, αμέσως μετά τη χαώδη κατάσταση που δημιούργησε η επτάχρονη χουντική κατοχή χωρίς οικονομικές δυνατότητες και παράλληλα με υποβαθμισμένη την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το 1978 διεξήχθησαν και πάλι εκλογές εξαιτίας του θανάτου του Στέφανου Τσουρή και έδωσαν πάλι νέο δήμαρχο το Δημήτριο Πατελίδα. Και

κατά τη διάρκεια της τετραετίας ο Δημήτριος Πατελίδας εξακολούθησε να βρίσκεται υποβαθμισμένος ο θεσμός της Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, έτσι είχε πολύ περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες, ώστε να μπορεί από τα τακτικά έσοδα του Δήμου να προγραμματίσει δημοτικά έργα.

Επί δημαρχίας Δημ. Πατελίδα κατασκευάσθηκε ο περιφερειακός δρόμος Βαρβασίου και ανακατασκευάσθηκε η γέφυρα της ίδιας περιοχής. Επίσης κατασκευάσθηκε και ο περιφερειακός δρόμος Αγίου Γεωργίου Ορφανού – Γιαλούρικα. Έγιναν οι τσιμεντοστρώσεις των δρόμων του Κάμπου, εξοπλίσθηκε με νέες μηχανές η γεώτρηση Κουτρουλόμυλου. Έγινε η ύδρευση του Φρουρίου και αντικατεστάθη το παλαιό δίκτυο υδρεύσεως από Βαξάλη μέχρι το συνοικισμό του Νοσοκομείου. Το 1982 ανεδείχθη δήμαρχος Χίου ο Γιάννης Μπουμπάρης που η θητεία του ήταν για δύο τετραετίες.

Το 1990 διεξήχθησαν εκλογές και ανάδειξαν δήμαρχο το Γεώργιο Βαρκάρη ο οποίος παρέμεινε κι αυτός στη θέση του δημάρχου για δύο τετραετίες. Τη θέση του δημάρχου Χίου κατέχει σήμερα ο Πέτρος Παντελάρας που αναδείχθηκε δήμαρχος τον Οκτώβριο του 1998³.

---

³ Γεώργιος Στρούμπης: Μηνιαίο Περιοδικό "Η ΑΛΗΘΕΙΑ" ΚΕΦ. "ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ ΤΗΣ ΧΙΟΥ".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΙΔΡΥΣΗ – ΔΟΜΗ – ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

1. Σχηματισμός – Αρχική σύσταση Δήμου Χίου¹

Ο Δήμος Χίου σχηματίσθηκε το 1876 σύμφωνα με τον Νόμο «περί των εν ταις Νομαρχίαις Δημαρχιών». Έδρα είχε τη Χίο και στην αρχική του σύσταση περιελάμβανε τις εξής περιοχές: Την πόλη της Χίου, τον Κάμπο και τα Λιβάδια, οι οποίες περιλαμβάνονται έως σήμερα χωρίς καμία μεταρρύθμιση.

Η σφραγίδα του Δήμου Χίου σχηματίσθηκε το 1914 και απεικονίζει μια σφίγγα που κρατά έναν αμφορέα με ένα τσαμπί σταφύλι, εμπνευσμένη από τα κλασσικά νομίσματα της Χίου.

2. Γεωγραφική θέση – περιγραφή Δημαρχείου Χίου

Το Δημαρχείο της Χίου βρίσκεται στο κέντρο της Χίου, στην οδό Δημοκρατίας 2. Περικλείεται από την οδό Λάδης, από εμπορικά καταστήματα, την πλατεία και τον Δημοτικό κήπο.

Στεγάζεται σε διώροφο κτίριο με υπόγειο το οποίο καταλαμβάνει σχεδόν όλο το οικοπεδικό τετράγωνο. Ελκυστικό κτίριο χτισμένο το 1960.

Έχει μόνο μία κύρια είσοδο, η οποία δεν διευκολύνει και τόσο την πρόσβαση των δημοτών.

Η γεωγραφική θέση του Δημαρχείου Χίου παρουσιάζεται οπτικά στο παρακάτω σχεδιάγραμμα.

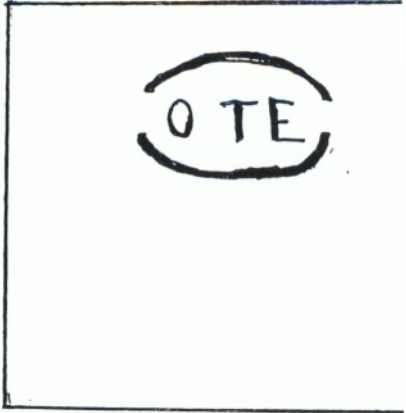
---

¹ Αντώνης Χαροκόπος: Βιβλίο "Ο Θεσμός της Δημογεροντίας εν Χίω επί Τουρκοκρατίας"

Σχεδιαγράμματα & τοπογραφικός χάρτης Δήμου Δημαρχείου Γιού.

ΟΔΟΣ ΠΑΡΗΣ

ΟΔΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΗΠΟΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΟΥΝΑΚΙΟΥ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΧΙΟΥ

Φωτ. 1: Πρόσωση Δημαρχείου Δήμου Χίου.

3. Συγκρότηση των Υπηρεσιών του Δήμου Χίου

Για την πληρέστερη εικόνα της δομής και των Υπηρεσιών του Δήμου Χίου, παραθέτουμε τις υπ' αριθμ. 15538/89 απόφαση του Νομάρχη Χίου (Φ.Ε.Κ. 46/25-1-89).

“Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) του Δήμου Χίου”.

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Ν. ΧΙΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1188/81 όπως τροποποιήθηκαν με τις διατάξεις του Ν. 1832 και στη συνέχεια με τις διατάξεις του άρθρου 8 παρ. 5 του Ν. 2307/95.
2. Τις διατάξεις του Π.Δ. 37.α/87 και του Π.Δ. 22/89 όπως συμπληρώθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 8 του Ν. 1900/90.
3. Την 428/1995 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Χίου με την οποία ψηφίσθηκε η τροποποίηση του Ο.Ε.Υ. του Δήμου.
4. Τη σύμφωνη γνωμοδότηση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου που διατυπώθηκε στο 1/1996 πρακτικό αυτού που λήφθηκε κατά πλειοψηφία αφού υπερίσχυσε η ψήφος του Προέδρου.
5. Τον φάκελο του Ο.Ε.Υ. του Δήμου Χίου από τον οποίο προκύπτει ότι ο Οργανισμός αυτός τελευταία τροποποιήθηκε και προσαρμόσθηκε στις διατάξεις του Ν. 1586/86 που εγκρίθηκε με την 15538/89 απόφαση του Νομάρχη Χίου αποφασίζουμε:

Την τροποποίηση του ισχύοντος Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου Χίου ως εξής:

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Οι υπηρεσίες του Δήμου Χίου απαρτίζονται από:

- A) Δύο (2) Διευθύνσεις
- B) Τρία (3) Αυτοτελή Γραφεία

A) ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ

A₁ Τεχνικών Υπηρεσιών

A₂ Διοικητικών – Οικονομικών Υπηρεσιών

B. ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΓΡΑΦΕΙΑ

B₁ Νομικής Υπηρεσίας

B₂ Δημοτικής Αστυνομίας

B₃ Κοινωνικής Μέριμνας

Οι Διευθύνσεις του Δήμου διαρθρώνονται κατά τμήματα και γραφεία όπως παρακάτω:

A₁ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

I) Τμήμα Έργων – Πολεοδομικών Εφαρμογών

- 1) Γραφείο Προγραμματισμού – Μελετών και Έργων
- 2) Γραφείο Πολεοδομίας
- 3) Γραφείο Γραμματειακής Υποστήριξης – Μηχανοργάνωσης – Προμηθειών

II) Τμήμα Περιβάλλοντος

1. Γραφείο Καθαριότητας – Κήπων – Ηλεκτροφωτισμού – Κίνησης
2. Γραφείο Λειτουργίας Καταστημάτων
3. Γραφείο Δημοτικού Νεκροταφείου

A₂ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ – ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

I) Τμήμα Διοίκησης

1. Γραφείο Δημάρχου – Ειδικού Συμβούλου – Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
2. Γραφείο Γραμματείας
3. Γραφείο Δημοτικού Συμβουλίου και Επιτροπών
4. Γραφείο Πρωτοκόλλου – Αρχείου – Διεκπεραίωσης – Κλητήρων – καθαρισμού Δημαρχιακού.
5. Γραφείο Τουρισμού

II) Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης

1. Γραφείο Δημοτολογίων – Μητρώων – Στρατολογίας και εκλογικών καταλόγων
2. Γραφείο Ληξιαρχείου

III) Τμήμα Λογιστηρίου

1. Γραφείο Προϋπολογισμού – Εκκαθάρισης δαπανών

2. Γραφείο Προσόδων
3. Γραφείο κινητής και Ακίνητης Περιουσίας

IV) Τμήμα Δημοτικού Ταμείου

1. Γραφείο Εσόδων – Εξόδων

Επίσης μετά από την επιτόπια έρευνα διαπιστώθηκε ότι:

- ❖ Τα αυτοτελή γραφείο της Δημοτικής Αστυνομίας και της Κοινωνικής Μέριμνας δεν λειτουργούν.

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας παραθέτουμε ένα οργανόγραμμα με σκοπό να δείξουμε την ιεραρχική διάρθρωση των υπηρεσιών και τον τρόπο που ασκείται ο εσωτερικός έλεγχος.

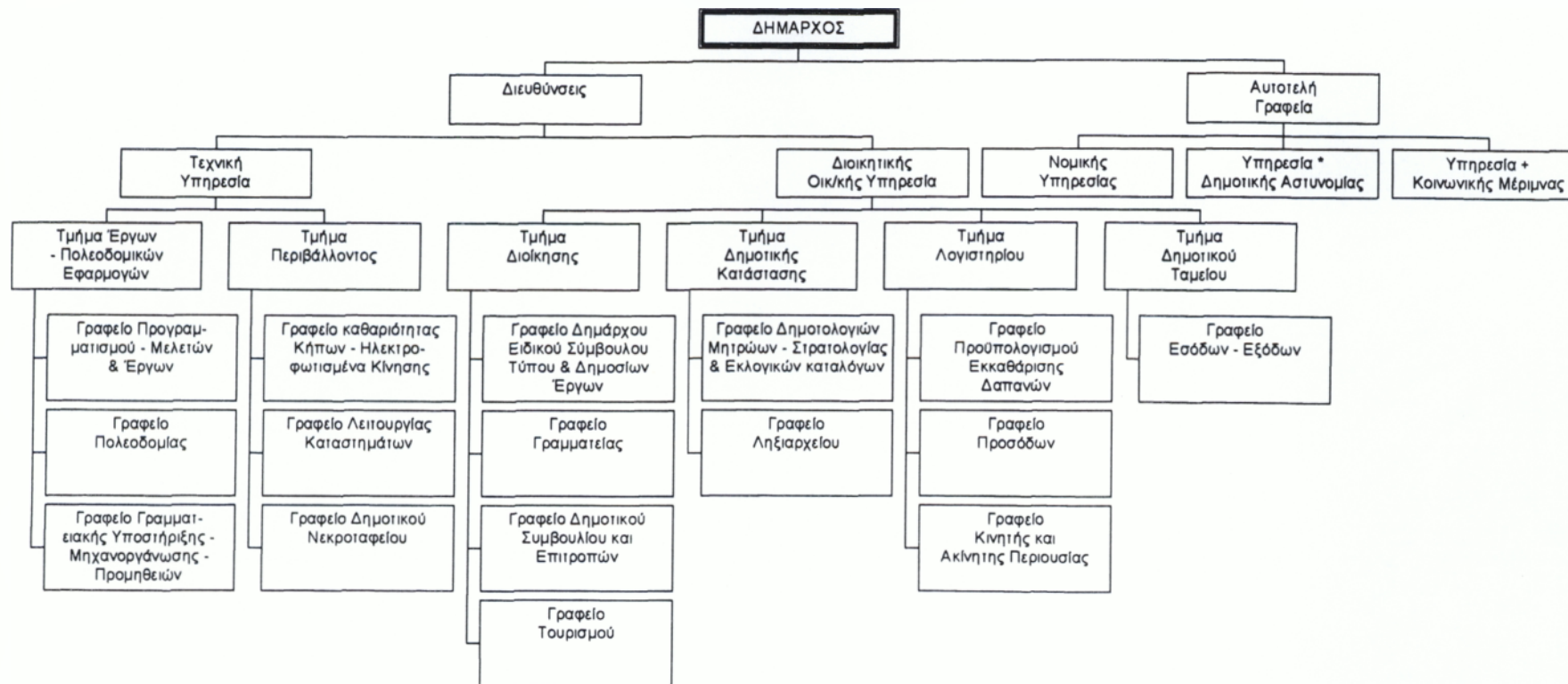
ΔΗΜΟΣ ΧΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: 5-11-1998

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Φ.Ε.Κ. Τεύχος Β' Αριθμός Φύλλου 218/2-4-1996 (Αριθ. 1350)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΜΑΤΣΑΓΚΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ.

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

*Η υπηρεσία Δημοτικής Αστυνομίας δεν λειτουργεί, ούτε υπάρχει σαν αυτοτελή γραφείο.

+Η υπηρεσία Κοινωνικής Μέριμνας δεν λειτουργεί, ούτε υπάρχει σαν αυτοτελή γραφείο.

4. Προσωπικό των υπηρεσιών του Δήμου Χίου

Στη συνέχεια της εργασίας ερευνήθηκε το προσωπικό που στελεχώνει το Δήμο κατά το έτος 1997.

Η κατανομή των πάσης φύσεως θέσεων προσωπικού του Δήμου έχει ως εξής:

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ (ΠΕ ₁)	4	-	4
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ (Τ.Ε. ₁₇)	-	-	0
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ (Τ.Ε. ₂)	-	-	0
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ (Δ.Ε. ₁)	17	-	17
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ	1	-	1
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	1	-	1
ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (Π.Ε. ₃)	2	-	2
ΕΡΓΟΔΗΓΟΙ (Δ.Ε. ₅)	3	-	3
ΣΧΕΔΙΑΣΤΕΣ (Δ.Ε. ₆)	1	-	1
ΟΔΗΓΟΙ (Δ.Ε. ₂₉)	7	-	7
ΜΗΧΑΝΟΤΕΧΝΙΤΕΣ (Δ.Ε. ₂₆)	3	-	3
ΤΕΧΝΙΤΕΣ (Δ.Ε. ₃₀)	1	-	1
ΗΛΕΚΤ/ΓΟΙ-ΥΠΟΜΗΧΑΝΙΚΟΙ (Τ.Ε. ₄)	2	-	2
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ (Δ.Ε. ₂₄)	1	-	1
ΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΒΑΡ. ΟΧ/ΤΩΝ (Δ.Ε. ₂₈)	3	-	3
ΕΠΟΠΤΗ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (Δ.Ε. ₂)	1	-	1
ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΕΣ (Δ.Ε. ₁₅)	1	-	1
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ Η/Υ (Δ.Ε. ₃₈)	1	-	1
ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ (Υ.Ε. ₁₆)	8	10	18
ΕΡΓΑΤΕΣ ΕΡΓΩΝ (Υ.Ε. ₁₆)	10	5	15
ΚΑΠΗ			
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ (Τ.Ε. ₂)	1	-	1
ΝΟΣΗΛΕΥΤΗΣ -ΤΡΙΑ (Τ.Ε. ₆)	1	-	1
ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΕΣ (Υ.Ε. ₁₆)	1	-	1
ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΕΣ (Τ.Ε.)	1	-	1
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ			
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ (Δ.Ε. ₁)	2	-	2
ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΕΣ (Υ.Ε. ₁₆)	1	-	1
ΣΥΝΟΛΟ	74	15	89

Πίνακας 1: Αριθμητική κατάσταση προσωπικού Δήμου Χίου

Πηγή: Γραφείο προσωπικού Δήμου Χίου.

5. Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) Δήμου Χίου

Εκτός από τις κεντρικές υπηρεσίες, στο Δήμο Χίου υπάγονται και τα εξής Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου:

- Δημοτική Φιλαρμονική
- ΚΑΠΗ
- Δημοτικός Οργανισμός Πρόνοιας
- Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ

Ιδρύθηκε το 1915 και στεγάζεται στο Υπόγειο του Δημαρχείου επί της οδού Δημοκρατίας 2. Τελεί υπό την άμεση εξάρτηση και εποπτεία του Δήμου Χίου και σκοπός της είναι η εν γένει εξυπηρέτηση και προαγωγή του μουσικού αισθήματος και της ψυχαγωγίας των κατοίκων.

Εκλέγει Διοικητικό Συμβούλιο και επιχορηγείται από το Δήμο, εφόσον ανήκει σ' αυτόν.

Κ.Α.Π.Η. ΧΙΟΥ

Ιδρύθηκε το 1984 και στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο του Δήμου Χίου επί της οδού Πολυτεχνείου 25.

Σκοπός του είναι η παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα της περιοχής του Δήμου Χίου, ώστε αυτά να παραμένουν στην οικογένεια και στην κοινότητα.

Οι υπηρεσίες που προσφέρει το Κ.Α.Π.Η. είναι οι εξής:

- Οργανωμένη ψυχαγωγία (εκδρομές)
- Επιμόρφωση (διαλέξεις, μελέτη θεμάτων)
- Φροντίδα και οδηγίες για Ιατροφαρμακευτική και Νοσοκομειακή περίθαλψη
- Κοινωνική εργασία

Πιο αναλυτικά θα μιλήσουμε για το Κ.Α.Π.Η. στο σχετικό κεφάλαιο, παρακάτω.

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Ιδρύθηκε το 1997. Βρίσκεται στον πάνω όροφο του Κ.Α.Π.Η. στην οδό Πολυτεχνείου 25 αλλά οι διοικητικές υπηρεσίες του προσφέρονται σε γραφείο του δημαρχείου Χίου.

Σκοπός του είναι:

- Η κοινωνική προστασία και προαγωγή της σωματικής υγείας.
- Ο σχεδιασμός και η καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού.
- Η προώθηση προγραμμάτων στήριξης της ενότητας και της οικογένειας.

Πιο αναλυτικά θα μιλήσουμε για τον Δημοτικό Οργανισμό Πρόνοιας στο σχετικό κεφάλαιο, παρακάτω.

ΟΜΗΡΕΙΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (Ο.Π.Κ.)

Ιδρύθηκε το 1980 και έλαβε τη μορφή Νομικού Προσωπικού Δημοσίου Δικαίου το 1989. Είναι ένα οικοδόμημα πολλαπλών πνευματικών χρήσεων και οφείλεται στην προσφορά προς το Δήμο Χίου που έκανε το ζεύγος Μιχαήλ και Σταματίας Ξυλά, τον Δεκέμβριο του 1985.

Στους πέντε (5) ορόφους του Κέντρου υπάρχουν: Αίθουσα Θεάτρου (462 θέσεων), Αίθουσα Συνεδρίων (172 θέσεων), δύο Γκαλερί (420m²) Αίθουσες Διδασκαλίας και Δοκιμών, Αίθουσα Συμβουλίων, Βιβλιοθήκη, Κυλικείο.

Από τις αρχές του 1989 λειτουργούν σε χώρους του Ο.Π.Κ.Δ.Χ. καλλιτεχνικά εργαστήρια. Σ' αυτά δάσκαλοι παραδίδουν μαθήματα Ζωγραφικής, Παραδοσιακής Μουσικής, Θεάτρου, Φωτογραφίας, Ψηφιδωτού, Κοσμηματοποιίας, Αγιογραφίας, Βιβλιοδεσίας, Έντεχνης Μουσικής και Παραδοσιακών Χορών.

Πρωταρχικός στόχος το Ο.Π.Κ. είναι η αναγνώριση και η υποστήριξη καλλιτεχνικών και επιστημονικών τάσεων που αφ' ενός διευρύνουν την ευαισθησία και τη γνώση του κοινού και αφ' ετέρου το ενθαρρύνουν να αναζητήσει μια καλύτερη ποιότητα ζωής.

Στόχος επίσης του Κέντρου είναι η προώθηση της πολιτιστικής εκπαιδευτικής και επιστημονικής συνεργασίας μεταξύ της Χίου και άλλων πόλεων. Βρίσκεται στην οδό Ηρώων Πολυτεχνείου 5.

6. Δημοτικές Επιχειρήσεις Δήμου Χίου

Εκτός από τα Νομικά Πρόσωπα, Δημοσίου Δικαίου ο Δήμος Χίου έχει ιδρύσει και τις παρακάτω επιχειρήσεις:

- Δημοτική επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης Χίου (Δ.Ε.Υ.Α.Χ.)
- Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Βορείου Αιγαίου (ΔΗΠΕΘΕ Β.Α.)
- Δημοτική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Χίου (Δ.Α.Ε.Χ.).

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΧΙΟΥ

Η Δ.Ε.Υ.Α.Χ., ιδρύθηκε και λειτουργεί από το 1984 με βάση το Νόμο 1069/1980. Βρίσκεται στην οδό Κανάρη 18.

Είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου κοινωφελούς χαρακτήρα. Η επιχείρηση συστάθηκε για την με το καλύτερο τρόπο άσκηση των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων στους τομείς ύδρευσης, αποχέτευσης ομβρίων και ακαθάρτων, βιολογικού καθαρισμού, ελέγχου νερού και λυμάτων στη περιοχή αρμοδιότητας της που είναι τα όρια του Δήμου Χίου.

Η επιχείρηση διαιρείται σε 2 υπηρεσίες: την τεχνική και την Διοικητικοοικονομική Υπηρεσία.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Στο Δήμο Χίου συστάθηκε με την υπ' αριθμό 25027/9-4-84 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών το Δημοτικό Θέατρο Χίου.

Λειτουργήσε το 1993.

Το 1995 υπήρξε τροποποίηση της συστατικής πράξης της Δημοτικής Επιχείρησης με την επωνυμία "Δημοτικό Θέατρο Χίου" σε αμιγής Δημοτική Πολιτιστική Επιχείρηση με την επωνυμία "Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Βορείου Αιγαίου με έδρα το Δήμο Χίου" ως ίδιο Νομικό Πρόσωπο ιδιωτικού Δικαίου.

Σκοπός της επιχείρησης είναι α) Η προβολή και ανάπτυξη της Ελληνικής Θεατρικής παραγωγής στη Χίο και στην ευρύτερη γεωγραφική

περιφέρεια του Αιγαίου Πελάγους. Η παροχή δυνατότητας στους νέους δημιουργούς (συγγραφείς, σκηνοθέτες, σκηνογράφους, μουσικούς κλπ.) να αναπτύξουν τις δραστηριότητες τους γύρω από τη Θεατρική Τέχνη. Η παροχή ευκαιρίας στους νέους της περιοχής να εκφράσουν τις καλλιτεχνικές τους ανησυχίες, τη τόνωση της πολιτιστικής ζωής και η δυνατότητα για γενικότερη πολιτιστική άνθηση στα ακριτικά νησιά β) Η δημιουργία διαρκούς σεμιναρίου για την επαγγελματική κατάρτιση στο Θέατρο (μαθήματα θεωρητικά και τεχνικά με στόχο την προώθηση της έρευνας και του προβληματισμού) γ) Η συστατική πολιτιστική αποκέντρωση με τη διοργάνωση παράλληλα ποικίλων πολιτιστικών εκδηλώσεων στον ευαίσθητο χώρο της παραμεθορίου, με απώτερο στόχο την πνευματική ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΧΙΟΥ

Με την υπ' αριθμ. 18144/19-4-1988 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών συστάθηκε η Δημοτική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Χίου (Δ.Α.Ε.Χ.).

Είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και βρίσκεται στην οδό Λάδης 1, σε ιδιόκτητο κτίριο του Δήμου.

Σκοποί της είναι: α) Η ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου του νησιού, συμβολή στην Τουριστική Ανάπτυξη του τόπου, αύξηση των εσόδων του Δήμου. Παράλληλα η δημιουργία νέων παραγωγικών θέσεων εργασίας και αξιοποίηση εκμετάλλευσης παραγωγικών δυνατοτήτων β) Η εκμετάλλευση του τουριστικού περιπτέρου και του αναψυκτηρίου Δημοτικού Κήπου γ) Η οργάνωση και η υλοποίηση εκπαιδευτικών και γενικότερα αναπτυξιακών προγραμμάτων ΕΟΚ και άλλων φορέων δ) Η εκπόνηση οικονομοτεχνικών και τεχνικών μελετών και γενικότερα η παροχή υπηρεσιών σε Δήμους και Κοινότητες για θέματα που άπτονται της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες ως προς την καταγραφή, τη λύση και την επίλυσή τους ε) Την οργάνωση και λειτουργία των Ιαματικών πηγών Κεράμου, του Αρχοντικού Μαυροκορδάτου, χώρα ελεγχόμενης στάθμευσης και γενικότερα παραγωγικών επενδύσεων στ) Τεχνική υποστήριξη και εκτέλεση εργασιών, προμηθειών ή έργων που θα ανατίθενται από τους Δήμους και Κοινότητες.

Σχηματική απεικόνιση των Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. που υπάγονται στο Δήμο Χίου.

7. Ιδιόκτητα διατηρητέα κτίρια – μνημεία του Δήμου Χίου. Τα ιδιόκτητα διατηρητέα κτίρια – μνημεία του Δήμου Χίου είναι:

- Κτίριο "ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΙΚΟ"
- Κτίριο "ΠΕΡΙΗΓΗΤΙΚΗΣ ΛΕΣΧΗΣ"
- Μνημείο "ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ"

8. Οικονομικά στοιχεία

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας ερευνήθηκε ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός του Δήμου κατά τα οικονομικά έτη 1996-1997.

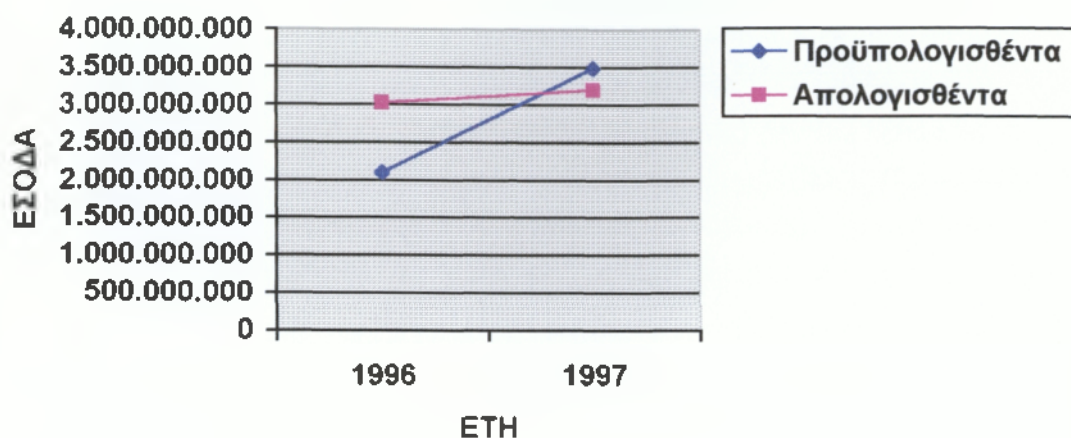
Σύμφωνα λοιπόν με τις εισηγητικές εκθέσεις του Δήμου Χίου για τα έτη 1996-1997 τα προϋπολογισθέντα και εισπραχθέντα έσοδα και τα προϋπολογισμένα και ενταχθέντα έξοδα είναι:

ΕΣΟΔΑ

ΕΤΗ	ΕΣΟΔΑ	
	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ	ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ
1996	2.094.068.898	3.027.085.082
1997	3.489.409.458	3.198.124.089

Πίνακας 2: Προϋπολογισθέντα – απολογισθέντα έσοδα Δήμου Χίου για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 1. Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εσόδων Δήμου Χίου για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 2 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης διαπιστώνουμε τα εξής:

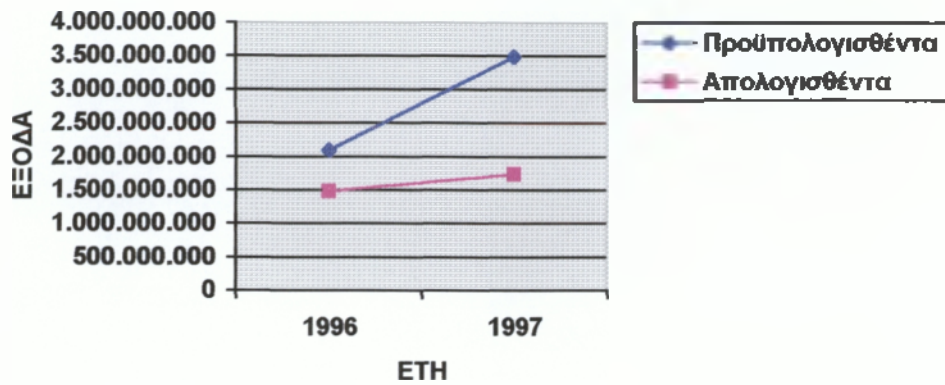
1. Το 1997 παρατηρείται αύξηση των απολογισθέντων εσόδων κατά 5,65% σε σχέση με το 1996.
2. Το 1996 τα προϋπολογισθέντα έσοδα είναι λιγότερο κατά 30,8% από τα απολογισθέντα έσοδα του ίδιου έτους. Εδώ εμφανίζεται η μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εσόδων.
3. Αντίθετα το 1997 τα απολογισθέντα έσοδα είναι λιγότερα κατά 8,15% από τα προϋπολογισθέντα.

ΕΞΟΔΑ

ΕΤΗ	ΕΞΟΔΑ	
	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ	ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ
1996	2.094.068.898	1.479.333.967
1997	3.489.409.458	1.737.067.546

Πίνακας 3: Προϋπολογισθέντα – Απολογισθέντα έξοδα Δήμου Χίου για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Σχ. 2. Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εξόδων Δήμου Χίου για τα έτη 1996-1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 3 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης διαπιστώνουμε τα εξής:

1. Το 1997 παρατηρείται αύξηση των απολογισθέντων εξόδων κατά 17,4% σε σχέση με το 1996.
2. Το 1996 τα απολογισθέντα έξοδα είναι κατά 28,9% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.
3. Το 1997 τα απολογισθέντα έξοδα είναι κατά 49,1% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα. Εδώ εμφανίζεται η μεγαλύτερη απόκλιση μεταξύ των προϋπολογισθέντων και απολογισθέντων εξόδων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

1. Γενικά

Η Κοινωνική Πολιτική του Δήμου Χίου σήμερα εκφράζεται και διαχέεται στο ΚΑΠΗ, στο Δ.Ο.Π αλλά και στις τρεις (3) κοινοτικές πρωτοβουλίες που πραγματοποιήθηκαν από το Δήμο και τη ΔΑΕΧ.

Επίσης η συμμετοχή του Δ.Ο.Π στο Κέντρο Πρόληψης κατά της χρήσης των τοξικών ουσιών αποτελούν εκφράσεις της Κοινωνικής πολιτικής του Δήμου.

Η διοίκηση και η λειτουργία όλων αυτών των φορέων άσκησης κοινωνικής πολιτικής στηρίζεται σε:

- Ειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό, δηλαδή δύο (2) τουλάχιστον Κοινωνικούς Λειτουργούς, τρεις (3) Ιατρούς για την Τρίτη ηλικία, ένα (1) Εργοθεραπευτή καθώς και σε Νοσηλεύτριες που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στους ηλικιωμένους. Στηρίζεται επίσης σε ένα (1) διοικητικό υπάλληλο και σε βοηθητικό προσωπικό που συνεισφέρει στο κοινωνικό έργο για όλες τις ηλικίες του πληθυσμού της πόλης.

Αν παρατηρήσει κανείς τις ειδικές υπηρεσίες που προσφέρονται από τον καθένα από αυτά τα κέντρα κοινωνικής πολιτικής, αλλά και τα χαρακτηριστικά όλων όσων αξιοποιούν αυτές τις υπηρεσίες δεν μπορεί παρά να επισημάνει:

- Την προσφορά Ιατρικών εξετάσεων με επίκεντρο την πρόληψη και την υποστήριξη σε συγκεκριμένα θέματα.
- Τις ομάδες Ζωγραφικής, Χορωδίας, Φυσικής Αγωγής, Εφημερίδας, Ψυχαγωγίας και του πιλοτικού προγράμματος "Βοήθεια στο σπίτι".
- Τις οικονομικές επιδοτήσεις σε δημότες που είναι άποροι και δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τις δύσκολες περιστάσεις της ζωής.

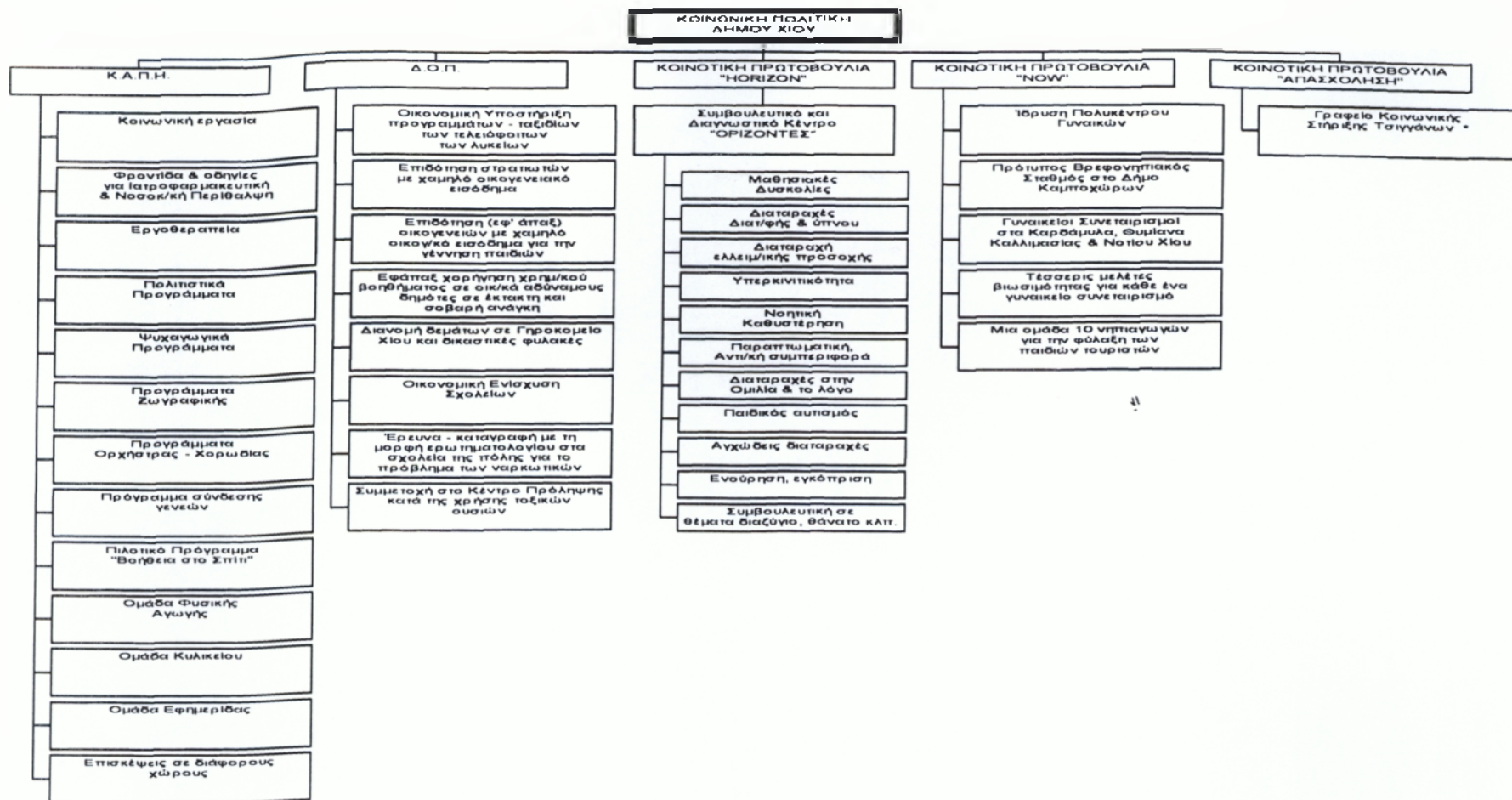
Μπορεί εύκολα να αναρωτηθεί κανείς αν η υπάρχουσα δομή της Κοινωνικής Πολιτικής στο Δήμο και οι υπάρχουσες Κοινωνικές υπηρεσίες καλύπτουν τις ανάγκες των κατοίκων της πόλης.

Σε μία πόλη των 23.000 περίπου κατοίκων, με σημαντικές ελλείψεις στην πληροφόρηση των πολιτών για τις παρεχόμενες κοινωνικές υπηρεσίες, τόσο οι ανάγκες είναι πολλές όσο και αυξανόμενες.

Έχει γίνει βέβαια ένα σημαντικό βήμα της Κοινωνικής πολιτικής από το Δήμο με τη λειτουργία του Δ.Ο.Π και με τη συμμετοχή του στο Κέντρο Πρόληψης κατά της χρήσης τοξικών ουσιών. Αλλά οι ενέργειες του Δ.Ο.Π θα πρέπει να διερευνηθούν ακόμα περισσότερο ώστε να καλύπτει τις άγαμες μητέρες, τους παλιννοστούντες, τους άστεγους, τους αλκοολικούς και τους μοναχικούς.

Επίσης, έξω από το πεδίο δράσης της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Χίου έχουν μείνει τα άτομα με ειδικές ανάγκες και οι άνεργοι οι οποίοι αποτελούν ένα σημαντικό ποσοστό του πληθυσμού του Δήμου της Χίου και οι οποίοι απαιτούν και χρειάζονται να απευθυνθούν σε μία υπηρεσία του Δήμου, να νιώσουν την πρόνοια και την φροντίδα από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Οι δομές της Κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Χίου απεικονίζονται σχηματικά στο παρακάτω σχήμα.

*Το Γραφείο Κοινωνικής Στήριξης Τσιγγάνων δεν έχει λειτουργήσει ακόμη.

Σχηματική απεικόνιση των δομών της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Χίου

2. ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

2.1 Ιστορική αναδρομή Δημοτικού Οργανισμού Πρόνοιας (Δ.Ο.Π)

Στις 30 Μαΐου 1996 συνεδρίασε το Δημοτικό Συμβούλιο και συζήτησε για τη λειτουργία Κοινωνικής Υπηρεσίας στο Δήμο Χίου, διότι ήθελαν να ενοποιηθούν οι «διάσπαρτες» πρωτοβουλίες του Δήμου όπως, η ίδρυση και η λειτουργία του Κ.Α.Π.Η, η υλοποίηση κοινοτικών προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής και να δοθεί θεσμικά η δυνατότητα για τη συνέχιση, την αναβάθμιση αλλά και την επέκταση τους σε νέα αντικείμενα.

Με το παραπάνω σκεπτικό προβλέφθηκε από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου Χίου, που εγκρίθηκε από το Δημοτικό Συμβούλιο, η συγκρότηση και η άσκηση Κοινωνικής Υπηρεσίας στο Δήμο Χίου. Με τον τρόπο αυτό η άσκηση κοινωνικής πολιτικής αποκτά μόνιμο χαρακτήρα, γίνεται οργανικό τμήμα της δημοτικής δραστηριότητας και διασφαλίζεται θεσμικά η αποτελεσματικότητα και η συνέχεια στο έργο του Δήμου.

Το έργο της Κοινωνικής Υπηρεσίας ήταν μόνο η ανίχνευση και η διαπίστωση θεμάτων περισσότερο και πολύ λιγότερο η αντιμετώπισή τους.

Στις 20-12-1996 συνεδρίασε και πάλι από το Δημοτικό Συμβούλιο με θέμα «Σύσταση ΝΠΔΔ με την επωνυμία "Δημοτικός Οργανισμός Πρόνοιας (Δ.Ο.Π) Δήμου Χίου"».

Ο λόγος που τέθηκε αυτό το θέμα ήταν διότι η Κοινωνική Υπηρεσία που είχε θεσμοθετηθεί μέσα από το Ο.Ε.Υ του Δήμου Χίου στην προσπάθεια παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, προσέκρουσε στην υλοποίηση των επιδιώξεών της, στις άκαμπτες διατάξεις του ισχύοντος νομικού καθεστώτος για τους ΟΤΑ. Ως αποτέλεσμα αυτού ο Δήμος κατάληξε στην υπόδειξη σύστασης νέου Ν.Π.Δ.Δ για να προχωρήσει στην υλοποίηση των κοινωνικών επιδιώξεων του. Εκτός από τον παραπάνω λόγω ο Δήμος Χίου ήθελε να εκμεταλλευτεί, κατά τον καλύτερο τρόπο, την διάταξη του αριθμ. 205 του π.δ 410/95, που προβλέπει ξεχωριστή επιδότηση κάθε έτους σε κάθε δημοτικό νομικό πρόσωπο.

Έτσι το Δημοτικό Συμβούλιο έγκρινε τη σύσταση ΝΠΔΔ με την επωνυμία Δ.Ο.Π.

2.2 Πράξη σύστασης Δ.Ο.Π Χίου

Με την υπ' αριθμ. 352/17-2-1997 απόφαση του Αναπληρωτή Περιφερειακού Διευθυντή Νομού Χίου και έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 203 του Π.Δ 410/95 (Δ.Κ.Κ).
2. Την αριθμ. 401/96 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Χίου όπως δημοσιεύθηκαν στο 219/20-3-1997 ΦΕΚ Τ.Β συστάθηκε Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου με την επωνυμία "ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ" Είναι ίδιο νομικό πρόσωπο και έχει έδρα το Δήμο Χίου του Νομού Χίου.

2.3 Σκοπός του Δ.Ο.Π Χίου

Σκοπός του Δ.Ο.Π Χίου είναι:

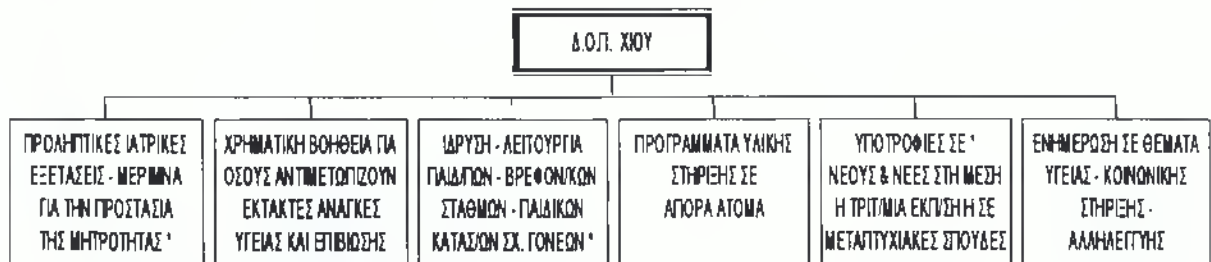
- α) Η υλοποίηση της Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου Χίου σε θέματα κοινωνικής προστασίας και προαγωγής της σωματικής υγείας.
- β) Ο σχεδιασμός και η καταπολέμηση του Κοινωνικού αποκλεισμού ευάλωτων ομάδων του Πληθυσμού (π.χ ανέργων νέων, γυναικών, ηλικιωμένων, αθίγγανων, εξαρτημένων ατόμων από τοξικές ουσίες, φορέων AIDS, απόρων κ.λ.π).
- γ) Η προώθηση προγραμμάτων στήριξης της νεότητας και της οικογένειας που είναι η βασική μονάδα της κοινωνίας.
- δ) Η προώθηση της επικοινωνίας και συνεργασίας με φορείς και υπηρεσίες όλων των βαθμίδων, που ασκούν κοινωνικό έργο.

Οι πιο πάνω σκοποί επιτυγχάνονται ίδια με:

- α) Την παροχή προληπτικών ιατρικών εξετάσεων και την μέριμνα για την προστασία της μητρότητας.
- β) Την παροχή χρηματικών βοηθημάτων σε όσους κατοίκους του Δήμου Χίου έχουν έκτακτες ανάγκες και επείγουσες ανάγκες υγείας και επιβίωσης και που αδυνατούν να τις αντιμετωπίσουν μόνοι τους.
- γ) Την ίδρυση και λειτουργία παιδότοπων και βρεφονηπιακών σταθμών ως επίσης παιδικών κατασκηνώσεων και σχολής γονέων.
- δ) Την υλοποίηση προγραμμάτων υλικής στήριξης ατόμων με πολλαπλές μειονεξίες, απόρων κ.λ.π.

ε) Την χορήγηση υποτροφιών σε νέους και νέες του Δήμου Χίου που είτε φοιτούν στη μέση ή τριτοβάθμια εκπαίδευση είτε κάνουν μεταπτυχιακές σπουδές και εφόσον έχουν ανάγκη.

στ) Την διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων, ομιλιών και επιμορφωτικών προγραμμάτων, για την ενημέρωση και δραστηριοποίηση των πολιτών σε θέματα υγείας, κοινωνικής στήριξης και αλληλεγγύης.

- Δεν εφαρμόζονται από το Δ.Ο.Π. Χίου.

Σχηματική απεικόνιση της Κοινωνικής Πολιτικής που εφαρμόζεται από το Δ.Ο.Π. Χίου.

2.4 Γεωγραφική Θέση του Δ.Ο.Π

Ο Δ.Ο.Π Δήμου Χίου λειτουργεί στον 1^ο όροφο, του κτιρίου όπου στεγάζεται σήμερα το Κ.Α.Π.Η στην οδό Πολυτεχνείου 25.

Ο Δ.Ο.Π παρέχει τις υπηρεσίες του σ' αυτό το κτίριο ώστε να διευκολύνει την πρόσβαση του δημότη, σε έναν χώρο ο οποίος διασφαλίζει την απαιτούμενη διακριτικότητα στην αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων.

Από την άλλη πλευρά όμως το συγκεκριμένο κτίριο δεν είναι κατάλληλα σχεδιασμένο για την πρόσβαση των δημοτών που έχουν κινητικές αναπηρίες π.χ. ασανσέρ στο εσωτερικό του κτιρίου.

Μια ιδιομορφία του Δ.Ο.Π στην παροχή των Κοινωνικών του Υπηρεσιών είναι ότι οι διοικητικές του Υπηρεσίες εκτελούνται στο δημαρχείο του Δήμου

και έτσι ο πολίτης αναγκάζεται να ταλαιπωρείται διασχίζοντας μία απόσταση περίπου 400 μέτρων.

Η χωροθέτηση του Δ.Ο.Π παρουσιάζεται οπτικά στο χάρτη 1 που ακολουθεί.

2.5 Διοίκηση του Δ.Ο.Π

Ο Δ.Ο.Π διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, που απαρτίζεται από 9 μέλη, τα οποία μαζί με τους αναπληρωτές του ορίζονται από το Δημοτικό Συμβούλιο. Το Δ.Σ αποτελείται από:

1. Τον Δήμαρχο Χίου ή έναν εκπρόσωπο του Δημοτικού Συμβουλίου.
2. Τρεις (3) Δημοτικούς Συμβούλους, από τους οποίους ο ένας της μειοψηφίας.
3. Τον Πρόεδρο του Εργατικού Κέντρου Χίου ή τον νόμιμο αναπληρωτή του.
4. Τέσσερις (4) δημότες ή κατοίκους του Δήμου Χίου, που έχουν ανάλογη επαγγελματική ή κοινωνική δράση ή ειδικές γνώσεις σύμφωνα με τους σκοπούς του νομικού προσώπου.

Πρόεδρος του Δ.Σ είναι ο Δήμαρχος εφόσον συμμετέχει ή άλλο μέλος αιρετό ή μη που ορίζονται απ' αυτόν. Το Δ.Σ εκλέγει από τα μέλη του τον αντιπρόεδρο. Η θητεία των μελών του Δ.Σ είναι διετής. Μέχρι να ορισθούν τα νέα μέλη, τα παλαιά εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους.

Χάρτης 1: Γεωγραφική θέση Δ.Ο.Π Χιου.

2.6 Αρμοδιότητες Δ.Σ του Δ.Ο.Π

Το Διοικητικό Συμβούλιο φροντίζει για την επιτυχία του σκοπού του Δ.Ο.Π αποφασίζοντας για τον κανονισμό των εργασιών του, για τον ετήσιο προϋπολογισμό και απολογισμό του Δ.Ο.Π.

Επίσης, διαχειρίζεται την περιουσία του Νομικού Προσώπου.

2.7 Αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ

Ο Πρόεδρος Δ.Σ του Δ.Ο.Π είναι ο Δήμαρχος της Χίου και όλες οι αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Ο.Π είναι όμοιες με του Δημάρχου. Έτσι ο Πρόεδρος του Δ.Σ:

- α. Εκπροσωπεί το Νομικό Πρόσωπο στα δικαστήρια και σε κάθε δημόσια αρχή.
- β. Εκτελεί τις αποφάσεις του διοικητικού Συμβουλίου.
- γ. Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του και τις διευθύνει.
- δ. Είναι προϊστάμενος προσωπικού του Δ.Ο.Π, αποφασίζει για το διορισμό αυτού και εκδίδει τις πράξεις που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις για το διορισμό, τις κάθε είδους υπηρεσιακές μεταβολές και την άσκηση του πειθαρχικού ελέγχου.
- ε. Εκδίδει (υπογράφει) τα χρηματικά εντάλματα πληρωμής και είναι υπεύθυνος για την είσπραξη των εσόδων.
- στ. Υπογράφει τις συμβάσεις που συνάπτει ο Δήμος.
- ζ. Εκδίδει πιστοποιητικά προσωπικής και οικογενειακής καταστάσεως του Δήμου.
- η. Ασκεί τις αρμοδιότητες που του αναθέτουν οι διατάξεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα ή άλλου Νόμου.

2.8 Προσωπικό του Δ.Ο.Π Χίου

Ο Δ.Ο.Π δεν έχει καταρτίσει τον Ο.Ε.Υ με αποτέλεσμα να λειτουργεί σήμερα με δύο (2) δημοτικούς υπαλλήλους.

Συγκεκριμένα η γραμματειακή – λογιστική υποστήριξη της υπηρεσίας εκτελείται από ένα (1) δημοτικό υπάλληλο ενώ η κοινωνική εργασία παρέχεται εθελοντικά από την Κοινωνική Λειτουργό του Δήμου.

2.9 Επιδόματα

Για την πραγματοποίηση των στόχων του Οργανισμού χορηγούνται αρκετά επιδόματα βοήθειας που σαν σκοπό έχουν την οικονομική ενίσχυση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων του Δήμου.

Αυτά είναι :

1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ – ΤΑΞΙΔΙΩΝ ΤΩΝ ΤΕΛΕΙΟΦΟΙΤΩΝ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

Με κριτήριο τον αριθμό των παιδιών που συμμετέχουν στις επιμορφωτικές εκδρομές των λυκείων και το οικονομικό κόστος ενισχύονται οι Σύλλογοι Γονέων και Κηδεμόνων των παρακάτω σχεδίων με τα εξής ποσά:

ΠΟΛΥΚΛΑΔΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ	2.000.000δρχ
ΤΕΛ	1.800.000δρχ
Β ^ο ΛΥΚΕΙΟ	1.800.000δρχ
ΤΕΣ	1.300.000δρχ
ΛΥΚΕΙΟ ΚΑΜΠΟΥ	500.000δρχ
ΣΥΝΟΛΟ	7.400.000δρχ.

2. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΩΝ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Επιδοτούνται οικογένειες, που όλα τα μέλη τους είναι Δημότες και μόνιμοι κάτοικοι Δήμου Χίου και το δηλωθέν τους εισόδημα μέχρι 2.200.000δρχ. συν 100.000δρχ για κάθε προστατευόμενο μέλος της οικογένειας.

Σε οικογένειες με δύο (2) συνυπηρετούντες στρατιώτες προστίθεται στο εισόδημα το 50% (1.100.000δρχ.)

Το ποσό της επιδότησης είναι:

α) 20.000δρχ μηνιαίος και για όσο χρονικό διάστημα ο στρατιώτης υπηρετεί (άγαμοι και έγγαμοι χωρίς ανήλικα παιδιά στρατιώτες).

β) 30.000δρχ μηνιαίος και για όσο χρονικό διάστημα ο στρατιώτης υπηρετεί, για έγγαμους στρατιώτες με ένα ανήλικο παιδί.

γ) 40.000δρχ μηνιαίος και για όσο χρονικό διάστημα ο στρατιώτης υπηρετεί, για έγγαμους στρατιώτες με δυο (2) ανήλικα παιδιά και άνω.

3. ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ (ΕΦ' ΑΠΑΞ) ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΜΕ ΧΑΜΗΛΟ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΓΕΝΝΗΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

Επιδοτούνται οι οικογένειες που όλα τα μέλη τους είναι δημότες και μόνιμοι κάτοικοι του Δήμου Χίου, που από την 1-1-1998 και καθ' όλο το έτος θα αποκτήσουν:

1. Το πρώτο τους παιδί και είχαν κατά το 1997 δηλωθέν εισόδημα μέχρι 2.200.000δρχ, συν 500.000δρχ αν πλήρωναν ενοίκιο, χωρίς να έχουν ιδιόκτητο κατοικία.
2. Το δεύτερο τους παιδί και είχαν κατά το 1997 δηλωθέν εισόδημα μέχρι 2.300.000δρχ συν 500.000δρχ αν πληρώνουν ενοίκιο, χωρίς να είχαν οι ίδιοι ιδιόκτητο κατοικία.
3. Το τρίτο τους παιδί και είχαν κατά το 1997, δηλωθέν εισόδημα μέχρι 2.400.000δρχ συν 500.000δρχ, αν πληρώνουν ενοίκιο, χωρίς να είχαν οι ίδιοι ιδιόκτητο κατοικία.

Οι τέσσερις αυτές κατηγορίες επιδοτούνται με το εφ' άπαξ ποσό των 200.000δρχ.

Από τις παραπάνω κατηγορίες, όσων το εισόδημα υπερβαίνει κατά 10% μόνο τα φορολογικά όρια που τίθενται, θα επιδοτούνται με το εφ' άπαξ ποσό των 100.000δρχ.

2.10 Άλλες οικονομικές ενισχύσεις.

-Οικονομική ενίσχυση του 7^{ου} Δημοτικού Σχολείου και ψήφιση πιστώσεως ποσού 100.000δρχ.

-Διανομή στο Γηροκομείο Χίου και στις Δικαστικές Φυλακές Χίου 110 δεμάτων με είδη πρώτης ανάγκης (οδοντόκρεμες, αφροί ξυρίσματος, σαπούνια, σαμπουάν, χαρτομάντιλα, οδοντόβουρτσες, κολόνιες) και 40 δεμάτων με αναλώσιμα είδη (μπισκότα, χυμοί, σοκολάτες, καραμέλες).

-Εφάπαξ Χορήγηση Χρηματικού Βοηθήματος σε οικονομικά αδύναμο δημότη σε εξαιρετικές περιπτώσεις και για την αντιμετώπιση έκτακτης και σοβαρής ανάγκης.

2.11 Έρευνα-Καταγραφή για το πρόβλημα των Ναρκωτικών στα Γυμνάσια και Λύκεια του Δήμου Χίου.

Ο Δ.Ο.Π πραγματοποίησε μια σύντομη έρευνα με τη μορφή ερωτηματολογίου στα γυμνάσια και λύκεια της πόλης, το Φθινόπωρο του '97, με σκοπό την καταγραφή των προβλημάτων από τη χρήση των ναρκωτικών-τοξικών ουσιών. Το σύνολο των ερωτηθέντων ήταν 1062 μαθητές. Τα αποτελέσματα της έρευνας είναι τα εξής:

α) Το 26,5% των μαθητών γνωρίζουν άτομα που κάνουν χρήση τοξικών-ναρκωτικών ουσιών από τον κοινωνικό τους χώρο ενώ το 13,84% των μαθητών γνωρίζουν άτομα που κάνουν χρήση αυτών των ουσιών από το φιλικό περιβάλλον τους.

β) Το 5,8% των ερωτηθέντων έχει κάνει έστω και μια φορά χρήση ήπιας ναρκωτικής ουσίας ενώ το 1,7% σκληρής ναρκωτικής τοξικής ουσίας.

γ) Ένα σημαντικό ποσοστό (18,1%) αισθάνονται άσχημα από τη χρήση ναρκωτικής-τοξικής ουσίας.

δ) Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων μαθητών (29,47%) θεωρούν ότι η νομοθεσία δεν είναι επαρκής για την αντιμετώπιση από την πολιτεία του προβλήματος των ναρκωτικών.

ε) Το μεγαλύτερο ποσοστό (48,4%) πιστεύει ότι θα βελτιωθεί η αντιμετώπιση του προβλήματος με τα αυστηρότερα μέτρα για την διακίνηση των ουσιών.

στ) Οι περισσότεροι ερωτηθέντες (49,7%) δεν ήταν επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τις επιπτώσεις της χρήσης ναρκωτικής-τοξικής ουσίας.

ζ) Ο φορέας που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο ποσοστό για την πιο πλήρη ενημέρωση των ερωτηθέντων ήταν η οικογένεια (34,2%) και έπειτα τα Μ.Μ.Ε (32,3%).

Κλείνοντας αυτό το κεφάλαιο ο Δ.Ο.Π και οι αρμόδιοι φορείς διαπίστωσαν ότι το πρόβλημα των ναρκωτικών είναι αρκετά οξυμένο στα σχολεία του Δήμου της Χίου. Οι περισσότεροι μαθητές δεν ήταν επαρκώς ενημερωμένοι σχετικά με τις επιπτώσεις της χρήσης ναρκωτικής-τοξικής ουσίας και η πιο πλήρη ενημέρωση τους προερχόταν από την οικογένεια και τα Μ.Μ.Ε. Έτσι με έναυσμα αυτό το ερωτηματολόγιο και τα προβλήματα που διαπιστώθηκαν ότι υπάρχουν στα σχολεία της πόλης συστάθηκε το Κέντρο Πρόληψης κατά της χρήσης των τοξικών ουσιών στο Δήμο της Χίου με εκπροσώπους του ΟΚΑΝΑ και τους εξής φορείς: Δ.Ο.Π, Ν.Α, Ιερά

Μητρόπολη Χίου, Ιατρικός Σύλλογος, Φαρμακευτικός Σύλλογος, Δικηγορικός Σύλλογος, ΕΛΜΕ Χίου, με σκοπό την παροχή πληροφοριών και προγραμμάτων πρόληψης στο ευρύτερο πληθυσμό της Χίου.

2.12 Οικονομικά στοιχεία

Την οικονομική διαχείριση του Δ.Ο.Π του Δήμου Χίου διεκπεραιώνει το Ταμείο του Δήμου της Χίου και εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις περί Οικονομικής Διοίκησης και Λογιστικού Δήμων και Κοινοτήτων.

Τα ποσά που είναι στη διάθεση του Δ.Ο.Π κατατίθεται στο Ταμείο του Δήμου κατά τα νομικά πρόσωπα και παραλαμβάνονται με εντάλματα που εκδίδονται από τον Πρόεδρο του Δ.Ο.Π μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων του Δ.Σ και έπειτα του Δημοτικού Συμβουλίου.

Ο προϋπολογισμός-απολογισμός του Δ.Ο.Π καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού και εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Στο Δ.Ο.Π ο προϋπολογισμός του επόμενου οικονομικού έτους συντάσσεται με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από τη λειτουργία του μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Τέτοια στοιχεία είναι τα βεβαιωθέντα και εισπραχθέντα έσοδα και οι γενόμενες δαπάνες.

Σε αυτό το σημείο της εργασίας ερευνήθηκαν τα οικονομικά στοιχεία του Δ.Ο.Π Χίου.

Η παρουσίαση και η ανάλυση τους θα στηριχτεί στα στοιχεία των προϋπολογισμών και του απολογισμού του Δ.Ο.Π για τα έτη 1997-1998.

A. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ – ΕΞΟΔΑ

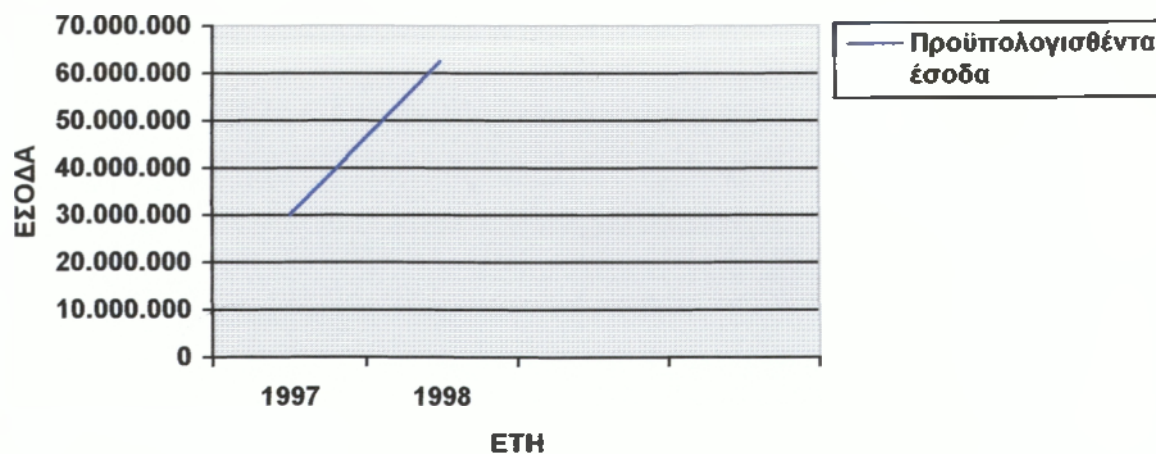
Σύμφωνα με τις εισηγητικές εκθέσεις των προϋπολογισμών, τα προϋπολογισθέντα έσοδα και έξοδα του Δ.Ο.Π για τα έτη 1997-1998 έχουν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	1997	1998
A.	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ		
1.	Λοιπά τακτικά έσοδα	30.000.000	40.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ	30.000.000 ή 99,3%	40.000.000 ή 63,9%
B	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ		
1.	Επιχορηγήσεις-Προσωπική εργασία	100	100
2.	Δωρεές – Κληρονομίες – Κληροδοσίες	100	100
	ΣΥΝΟΛΟ	200 ή 0.0007%	200 ή 0.0003%
Γ	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ		
1.	Χρηματικό Υπόλοιπο	-	22.600.000 ή 36,1%
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	30.000.200	62.600.200

Πίνακας 1: Προϋπολογισθέντα έσοδα Δ.Ο.Π Χίου για τα έτη 1997 – 1998.

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

Σχ.1: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων εσόδων Δ.Ο.Π. Χίου για τα έτη 1997.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 1 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης προϋπολογισθέντων εσόδων διαπιστώνουμε ότι:

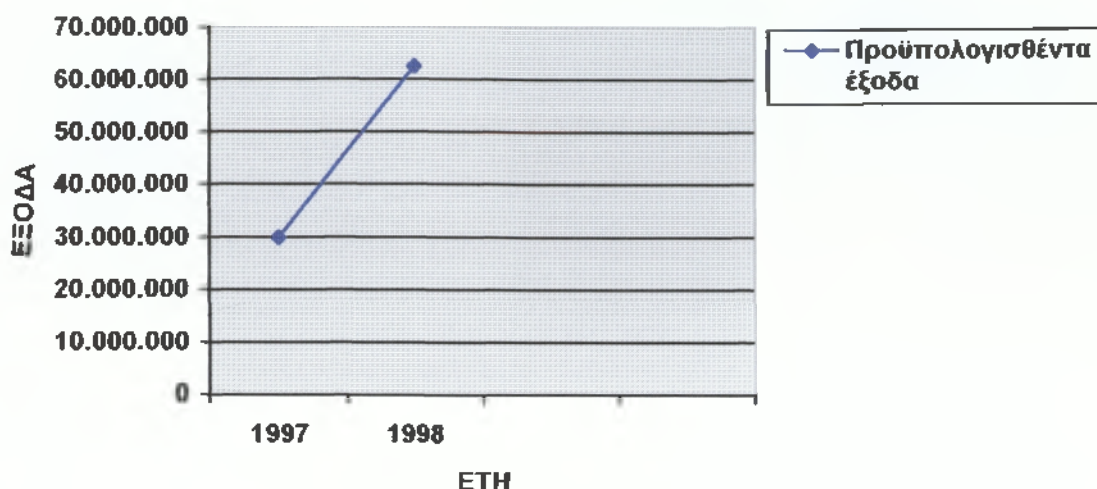
1. Το έτος 1998 παρατηρείται μια αύξηση των προϋπολογισθέντων εσόδων κατά 108,6% σε σχέση με το 1997.
2. Όσον αφορά τα προϋπολογισθέντα τακτικά έσοδα το 1998 παρατηρείται μια αύξηση κατά 33,3% σε σχέση με το 1997. Τα έσοδα αυτά προέρχονται από την ετήσια επιχορήγηση του Δήμου γεγονός που καταδεικνύει, ότι ο Δήμος Χίου το 1998 αποφάσισε να αυξήσει τους πόρους που δαπανά για την άσκηση της κοινωνικής του πολιτικής.

ΕΞΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	1997	1998
A.	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ		
1.	Δαπάνες εκλεγμένων αρχόντων	950.000	150.000
2.	Αμοιβές εκτελούντων ειδικές υπηρεσίες	4.000.000	3.500.000
3.	Επικοινωνίες-Δημόσιες σχέσεις	4.700.000	13.700.000
4.	Δαπάνες Γενικής Φύσης	4.000.000	4.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ	13.650.000 ή 45,5%	21.350.000 ή 34%
B.	ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ		
1.	Υπηρεσίες Διοικητικές-Οικονομικές και Τεχνικές	2.950.000	6.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ	2.950.000 ή 9,8%	6.000.000 ή 9,5%
Γ.	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΠΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ		
1.	Πληρωμές για μεταβιβάσεις σε τρίτους	12.000.200	2.850.000
2.	Πληρωμές για εξυπηρέτηση της δημόσιας πίστης	-	1.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ	12.000.200 ή 40%	33.850.000 ή 54%
Δ.	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ		
1.	Αποθεματικό	1.200.000	1.400.200
	ΣΥΝΟΛΟ	1.200.000 ή 4%	1.400.200 ή 2,2%
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	30.000.200	62.600.200

Πίνακας 2: Προϋπολογισθέντα έξοδα Δ.Ο.Π Χίου για τα έτη 1997-1998.

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

Σχ. 2: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων εξόδων Δ.Ο.Π Χίου για τα έτη 1997-1998.

Πηγή: Ίδια Έρευνα.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων εξόδων παρατηρούμε τα εξής:

1. Τα προϋπολογισθέντα γενικά έξοδα λειτουργίας αυξήθηκαν το 1998 κατά 56,4% σε σχέση με το 1997.
2. Επίσης το 1998 τα προϋπολογισθέντα έξοδα λειτουργίας αυξήθηκαν κατά 103,3% σε σχέση με το 1997.
3. Το αποθεματικό μειώνεται το 1998 κατά 1,8 ποσοστιαίες μονάδες.
4. Τέλος, οι πληρωμές για μεταβιβάσεις σε τρίτους καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των προϋπολογισθέντων εξόδων το 1998 (54%) ενώ το 1997 τα έξοδα λειτουργίας είναι αυτά που καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό.

Β. ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ – ΕΞΟΔΑ

Σύμφωνα με τους απολογισμούς, τα απολογισθέντα έσοδα και έξοδα του Δ.Ο.Π για το έτος 1997 έχουν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ 1997
1.	Τακτικά έσοδα	30.000.000
2.	Έκτακτα έσοδα	-
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	30.000.000

Πίνακας 3: Απολογισθέντα έσοδα Δ.Ο.Π για το έτος 1997.

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνουμε ότι:

Υπάρχει χρέωση της τάξης των 30.000.000δρχ στο λογαριασμό των τακτικών εσόδων. Όπως αναφέραμε και πριν, τα έσοδα αυτά προέρχονται από την ετήσια επιχορήγηση του Δήμου.

ΕΞΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ 1997
Α.	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	-
Β.	ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	-
Γ.	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΓΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΙΣ ΣΕ ΤΡΙΤΟΥΣ	7.400.000
	ΣΥΝΟΛΟ	7.400.000

Πίνακας 4: Απολογισθέντα έξοδα Δ.Ο.Π για το έτος 1997

Πηγή: Ιδία Έρευνα

Παρατηρώντας τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνουμε ότι το 1997 ο Δ.Ο.Π δεν εμφανίζει δαπάνες στους λογαριασμούς των γενικών εξόδων λειτουργίας αντίστοιχα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι ο Δ.Ο.Π στεγάζεται στο κτίριο του Κ.Α.Π.Η.

**Γ.ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ
ΕΣΟΔΩΝ Δ.Ο.Π ΠΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1997**

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	1997	
		Π	Α
1.	Τακτικά Έσοδα	30.000.000	30.000.000
2.	Έκτακτα Έσοδα	200	-
3.	Χρηματικό Υπόλοιπο	-	-
	ΣΥΝΟΛΟ	30.000.200	30.000.000
	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ (%)		-0,0007%

Πίνακας 5: Συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εσόδων Δ.Ο.Π για το έτος 1997.

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

Παρατηρώντας τον πίνακα 5 διαπιστώνουμε ότι:

Στο εξεταζόμενο έτος (1997) τα απολογισθέντα έσοδα κυμαίνονται σχεδόν στο ίδιο επίπεδο με τα προϋπολογισθέντα. Τα απολογισθέντα έσοδα είναι λιγότερα μόνο κατά 0,0007% από τα προϋπολογισθέντα.

Δ.ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ – ΑΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΠΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1997

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	1997	
		Π	Α
1.	Γενικά Έξοδα	13.650.000	-
2.	Έξοδα Λειτουργίας	2.950.000	-
3.	Πληρωμές για μεταβιβάσεις σε τρίτους	12.000.200	7.400.000
4.	Αποθεματικό	1.200.000	-
	ΣΥΝΟΛΟ	30.000.000	7.400.000
	ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ		-75,3%

Πίνακας 6: Συγκριτική παρουσίαση προϋπολογισθέντων – απολογισθέντων εξόδων Δ.Ο.Π για το έτος 1997.

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

Παρατηρώντας τον πίνακα 6 συμπεραίνουμε ότι:

1. Τα απολογισθέντα έξοδα είναι λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα
2. Στο εξεταζόμενο έτος (1997) τα απολογισθέντα έξοδα είναι κατά 75,3% λιγότερα από τα προϋπολογισθέντα.

2.13 Πόροι του Δ.Ο.Π

Οι πόροι του Δ.Ο.Π, σύμφωνα με το ΦΕΚ ίδρυσής του είναι:

- ❖ Η ετήσια επιχορήγηση του Δήμου Χίου ανερχόμενη σε 10.000.000δρχ. τουλάχιστον.
- ❖ Επιχορηγήσεις και κάθε άλλη παροχή του Κράτους είτε προς το νομικό πρόσωπο απ' ευθείας, είτε προς το Δήμο Χίου για το νομικό τούτο πρόσωπο για τους σκοπούς που επιδιώκει.
- ❖ Κάθε είδους εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες.
- ❖ Εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων ή των υπηρεσιών που παρέχει το νομικό πρόσωπο.
- ❖ Πρόσοδοι από την περιουσία του καθώς και από την περιουσία του Δήμου Χίου, που η χρήση της τυχόν θα εκχωρηθεί.
- ❖ Κάθε άλλη νομική πρόσοδος.

2.14 Συμπεράσματα – Προτάσεις

Η δημιουργία του θεσμού του Δ.Ο.Π είχε ως αποτέλεσμα τη μετατόπιση του κέντρου βάρους άσκησης κοινωνικής πολιτικής από τη σφαίρα "κρατικής ευθύνης και μέριμνας" στην αποκέντρωσή της προς το τοπικό επίπεδο.

Έτσι η κοινωνική πολιτική του Δήμου απέκτησε μόνιμο χαρακτήρα και υπήρξε αποτελεσματική και φυσική συνέχεια στο έργο του Δήμου Χίου.

Η παρουσίαση της λειτουργίας του θεσμικού πλαισίου του Δ.Ο.Π Χίου ανέδειξε σημαντικά συμπεράσματα αλλά διαπιστώθηκαν και πολλά προβλήματα σε διάφορους τομείς:

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ

Η γεωγραφική θέση στην οποία στεγάζεται ο Δ.Ο.Π αφενός μεν καλύπτει οξυμένα προβλήματα της τρίτης ηλικίας που απαιτούν μια άλλου είδους παρέμβαση και γενικά όλων των περιστάσεων που χρειάζονται

βοήθεια, αφετέρου με τη διάσπαση της διοικητικής υπηρεσίας του στο δημαρχείο της πόλης ταλαιπωρεί τους δημότες.

ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΧΩΡΟΚΑΤΑΝΟΜΗ

Όπως είδαμε σε προηγούμενο κεφάλαιο ο Δ.Ο.Π βρίσκεται στον 1^ο όροφο του Κ.Α.Π.Η στο οποίο δεν υπάρχει ασανσέρ για να κάνει εύκολη τη πρόσβαση των δημοτών που έχουν αναπηρικές δυσκολίες.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ – ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ο Δ.Ο.Π Χίου δεν είναι αυτόνομος αλλά ελέγχεται από το εκάστοτε Δημοτικό και Διοικητικό Συμβούλιο με αποτέλεσμα να επηρεάζεται έτσι η λειτουργία του αλλά και η οικονομική του διαχείριση.

Επιπλέον ο Δ.Ο.Π δεν έχει καταρτίσει τον Ο.Ε.Υ με αποτέλεσμα να μην υπάρχει διάρθρωση υπηρεσιών που να αναφέρονται τα καθήκοντα του προσωπικού του και οι δημοτικοί υπάλληλοι (κοινωνικοί λειτουργοί) να απασχολούνται ταυτόχρονα σε δύο υπηρεσίες.

Το γεγονός αυτό συντρέπει σε πολύ μεγάλο βαθμό τον κίνδυνο της μείωσης της αποδοτικότητας των υπαλλήλων λόγω του ότι οφείλουν να διεκπεραιώνουν ταυτόχρονα διαφορετικά αντικείμενα.

ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΙΣ

Ο Δ.Ο.Π Χίου δίνει αρκετά επιδόματα βοήθειας για την επίτευξη του σκοπού του όπως: Οικονομική υποστήριξη προγραμμάτων ταξιδιών, των τελειόφοιτων του λυκείου, επιδότηση στρατιωτών με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα, επιδότηση (εφ' άπαξ) οικογενειών με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα για τη γέννηση των παιδιών, εφ' άπαξ χορήγηση χρηματικού βοηθήματος σε περιπτώσεις σοβαρής και έκτακτης ανάγκης, διανομή δεμάτων σε ιδρύματα όπως το γηροκομείο και οι φυλακές.

Με βάση την παρουσίαση της λειτουργίας του Δ.Ο.Π και με τα συμπεράσματα που παρουσιάστηκαν παραπάνω, παραθέτουμε τις εξής προτάσεις:

1. Να δημιουργηθεί Κέντρο Ενημέρωσης και Πληροφόρησης του πολίτη για την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων.

2. Να γίνει εντατική προσπάθεια ενημέρωσης του δημότη για τη λειτουργία, το χώρο και τα ωράρια του Οργανισμού καθώς και για τη δυνατότητα επαφής και εξυπηρέτησης μ' αυτόν.
3. Συμβουλευτική βοήθεια για προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δημότες (προσωπικά, οικογενειακά, κοινωνικά).
4. Λειτουργία ομάδων αυτοβοήθειας και κοινωνικής δράσης.
5. Μελέτη για όλα τα κοινωνικά προβλήματα των δημοτών, ανεξαρτήτων ηλικίας. Ενημέρωση και διαφώτιση σε θέματα υγείας.
6. Διοργάνωση σεμιναρίων σε συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες (ψυχολόγους, παιδίατρους, γυναικολόγους, κοινωνιολόγους) για την ενημέρωση των δημοτών σε θέματα οικογενειακού προγραμματισμού και προληπτικής ιατρικής για όλη την οικογένεια.
7. Διοργάνωση προγραμμάτων σε συνοικίες της πόλης οι οποίες παρουσιάζουν κοινωνικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες.
8. Τήρηση και ενημέρωση καταστάσεων με ειδικούς φακέλους για τα άτομα ή τις οικογένειες που αντιμετωπίζουν προβλήματα και έχουν ανάγκη ιδιαίτερης κοινωνικής φροντίδας.
9. Στελέχωση του Δ.Ο.Π με προσωπικό των απαιτούμενων ειδικοτήτων και με ένα ευρύ φάσμα επιστημόνων (ψυχολόγοι, παιδοψυχολόγοι, κοινωνιολόγοι κ.λ.π).
10. Ενοποίηση όλων των υπηρεσιών σε ένα χώρο, για την αποφυγή της ταλαιπωρίας του δημότη. Επίσης να γίνει εγκατάσταση ασανσέρ στο κτίριο όπου στεγάζεται ο Δ.Ο.Π για την διευκόλυνση των ατόμων που κινούνται με αναπηρικά καροτσάκια ή να ανεβρεθεί καινούργιο κτίριο το οποίο να είναι κατάλληλο σχεδιασμένο στην πρόσβαση όλων των πολιτών.
11. Να υπάρξει μερική αποδέσμευση του Δ.Ο.Π από την τοπική αρχή, έτσι ώστε να ενισχυθούν οι πρωτοβουλίες του προσωπικού.
12. Έκδοση και διανομή ενημερωτικού εντύπου σχετικού με τους στόχους, τον τρόπο λειτουργίας του Δ.Ο.Π.
13. Κατάρτιση ερωτηματολογίου αναφερόμενο σε θέματα κοινωνικής πολιτικής και συμπλήρωσής του από τους δημότες της Χίου ώστε να εκφράσουν αυτοί πια κοινωνικά προβλήματα της τοπικής κοινωνίας θεωρούν σημαντικά.

14. Σύσταση Επιτροπών Πολιτών για Κοινωνικά Θέματα, οι οποίες θα λειτουργήσουν ως αντίβαρο μιας εποχής εξατομικευμένης και αδιαφορίας για την επίλυση κοινωνικών προβλημάτων.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ Δ.Ο.Π. ΧΙΟΥ

Φωτ. 1: Το γραφείο του Δ.Ο.Π. στο Κ.Α.Π.Η. του Δήμου Χίου.

Φωτ. 2: Το γραφείο του Δ.Ο.Π. στο Δημαρχείο του Δήμου Χίου.

3. ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ (Κ.Α.Π.Η) ΔΗΜΟΥ ΧΙΟΥ

3.1 Ιστορική αναδρομή Κ.Α.Π.Η Χίου.

Το κτίριο που στεγάζεται το Κ.Α.Π.Η Χίου ήταν δωρεά του Γιώργου Μερούση στο "Σκυλίτσειο" Γ.Ν.Ν Χίου. Το 1982 το Γ.Ν.Ν έκανε χρησιδάνειο με το Δήμο Χίου με τις προϋποθέσεις ότι ο Δήμος θα το χρησιμοποιήσει μόνο για Κ.Α.Π.Η και στον επάνω όροφο θα στεγαστεί ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός. Αυτό έγινε έπειτα από απαίτηση του Μητροπολίτη της Χίου Διονυσίου, ο οποίος ήταν πρόεδρος του Γ.Ν.Ν Χίου και του Ε.Ε.Σ.

Εάν ο δήμος τηρούσε αυτές τις προϋποθέσεις θα απαιτούσε την αποκλειστική κυριότητα, όπως πράγματι έγινε.

Η λειτουργία του Κ.Α.Π.Η άρχισε το Δεκέμβριο του 1984 και σαν οργανισμός υπαγόταν στο Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας.

Το 1989 υπάχθηκε στον Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το Κ.Α.Π.Η ξεκίνησε τη λειτουργία του το 1984 με μια κοινωνική λειτουργό και το καλοκαίρι του 1986 στελεχώθηκε με μια (1) νοσηλεύτρια και ένα γιατρό. Ο γιατρός που είχε ειδικότητα παθολόγου ερχόταν 2 φορές την εβδομάδα στο Κ.Α.Π.Η από τον ιατρικό σύλλογο, χωρίς αμοιβή, για έξι μήνες.

Από εκεί και μετά υπήρχαν γιατροί με συμβάσεις ορισμένου χρόνου έρχονταν στο Κ.Α.Π.Η γιατροί από το Ι.Κ.Α γιατί υπήρξε μια διασύνδεση μεταξύ ΙΚΑ – Κ.Α.Π.Η.

Σήμερα το Κ.Α.Π.Η εξυπηρετείται από γιατρούς του ΙΚΑ που τα ιατρεία του είναι κοντά στο Κ.Α.Π.Η

3.2 Πράξη σύστασης Κ.Α.Π.Η Χίου

Με την υπ' αριθμ. 66665/17-9-1982 κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας-Πρόνοιας και Εσωτερικών και έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 137 του Δημοτικού και Κοινοτικού κώδικα (Ν.1065/1980) όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 21 του Ν.1270/1982 «τροποποιήσεις του δημοτικού και κοινοτικού κώδικα κ.λ.π»
2. Την αριθμ. 210/1982 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Χίου του Νομού Χίου.

Όπως δημοσιεύθηκαν στο 953/22-11-1982 ΦΕΚ Τ.Β συστάθηκε ίδιο νομικό πρόσωπο με το όνομα «ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΧΙΟΥ» στο δήμο Χίου του Νομού Χίου.

3.3 Νομοθετική εξέλιξη του Κ.Α.Π.Η Χίου

Στις 10 Αυγούστου 1982 υπογράφηκε από τον τότε Υπουργό Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η εφαρμογή προγράμματος Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων στο Δήμο Χίου, Νομού Χίου με την επωνυμία Κ.Α.Π.Η Χίου. Η απόφαση αυτή δημοσιεύτηκε στο 879/4-11-1982 ΦΕΚ Τ.Β. Με την απόφαση αυτή ορίστηκαν εκτός από την έγκριση του προγράμματος, ο σκοπός, η έδρα, η παρεχόμενη προστασία, οι προϋποθέσεις προστασίας, η εποπτεία καθώς επίσης και οι τρόποι οικονομικής ενίσχυσης του προγράμματος.

Στις 15/8/1986 ο τότε Νομάρχης Χίου έγκρινε την υπ' αριθμ. 77/1986 του Δημοτικού Συμβουλίου Χίου "Περί εγκρίσεων του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Κ.Α.Π.Η." Η έγκριση αυτή δημοσιεύθηκε στο 556/20-8-1986 Φ.Ε.Κ Τ.Β.

3.4 Σκοπός του Κ.Α.Π.Η Χίου.

Σκοπός του Κ.Α.Π.Η Χίου είναι:

- Η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμένουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- Η διαφώτιση και συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων.
- Η Έρευνα σχετικών θεμάτων με τους ηλικιωμένους.

3.5 Οι υπηρεσίες που προσφέρει το Κ.Α.Π.Η

Οι υπηρεσίες που προσφέρει το Κ.Α.Π.Η σύμφωνα με τον οργανισμό ιδρύσεώς τους είναι οι εξής:

- Κοινωνική Εργασία
- Φυσιοθεραπεία
- Εργοθεραπεία

- Βοήθεια στο σπίτι για μοναχικά άτομα και άτομα που παρουσιάζουν κινητικές δυσκολίες (π.χ ελαφρύ μαγείρεμα, μικροθελήματα, καθαριότητα, μικροεξυπηρετήσεις έξω από το σπίτι).
- Φροντίδα και οδηγίες για ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη.
- Οργανωμένη ψυχαγωγία (εκδρομές εντός και εκτός Χίου, ιαματικά λουτρά, κατασκηνώσεις)
- Εντευκτήριο στο οποίο λειτουργεί Καντίνα που προσφέρει καφέδες, ροφήματα, αναψυκτικά κ.λ.π και βρίσκουν συντροφιά και απασχόληση τα μέλη.

*Δεν εφαρμόζεται στο Κ.Α.Π.Η. Χίου

Σχηματική απεικόνιση των προγραμμάτων που εφαρμόζονται στο Κ.Α.Π.Η.

3.6 Γεωγραφική θέση του Κ.Α.Π.Η

Το Κ.Α.Π.Η Δήμου Χίου στεγάζεται σε ιδιόκτητο κτίριο στην οδό Πολυτεχνείου 25. Το σημείο στο οποίο βρίσκεται δεν μπορεί να εξυπηρετήσει τους κατοίκους που μένουν στην περιοχή από το λιμάνι της Χίου και κάτω.

Από την άλλη πλευρά η συγκεκριμένη οδός βρίσκεται πολύ κοντά σε σταθμό αστικής συγκοινωνίας καθώς επίσης και σε κεντρική οδική αρτηρία της πόλης (οδός Πολυτεχνείου) εξασφαλίζοντας έτσι την εύκολη μεταφορά των μελών καθώς και την άνετη προσέγγιση του Κ.Α.Π.Η από τους διάφορους επισκέπτες χωρίς πολλές περιπλανήσεις. Όμως ταυτόχρονα υπάρχει

κίνδυνος για τα ηλικιωμένα άτομα διότι δεν υπάρχουν φωτεινοί σηματοδότες και διάβαση για τους πεζούς.

Η χωροθέτηση του Κ.Α.Π.Η Χίου παρουσιάζεται οπτικά στο Χάρτη 2 που ακολουθεί.

Χάρτης 2: Γεωγραφική θέση Κ.Α.Π.Η Χίου.

3.7 Κτιριακή Χωροκατανομή Κ.Α.Π.Η Χίου

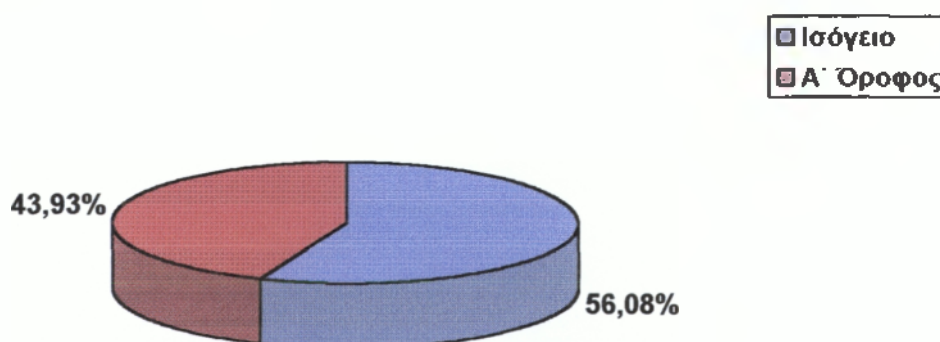
Το Κ.Α.Π.Η Χίου στεγάζεται σε ένα διώροφο κτίριο, προσφορά του Γ.Ν.Ν. Χίου προς το Δήμο της Χίου.

Το οικόπεδο βρίσκεται στην οδό Πολυτεχνείου 25. Το οικόπεδο στο οποίο κτίστηκε έχει συνολική έκταση 469,44 τ.μ ενώ η καλυπτόμενη επιφάνεια οικοδομής είναι 218,42τ.μ. Μένει έτσι άδειος χώρος 251,02τ.μ ο οποίος χρησιμοποιείται για προαύλιο χώρο και φυτικό διάκοσμο.

Αριθμός ορόφων	2
Εμβαδόν οικοπέδου (τ.μ)	469,44
Καλυπτόμενη επιφάνεια (τ.μ)	218,42
Ολική επιφάνεια ορόφων (τ.μ)	373,92
Ύψος οικοδομής (μ)	10,50
Εμβαδόν ισόγειου (τ.μ)	209,66
Εμβαδόν Α' ορόφου (τ.μ)	164,26

Πίνακας 7: Στοιχεία Οικοδομής Κ.Α.Π.Η Χίου.

Πηγή: Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Χίου.

Σχ.3: Κατανομή χώρου Κ.Α.Π.Η Χίου σε ποσοστά.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Από την παραπάνω κατανομή του χώρου στο Κ.Α.Π.Η της Χίου παρατηρούμε ότι οι χώροι του ισόγειου καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό σε τ.μ από το σύνολο των τ.μ της ολικής επιφάνειας των ορόφων.

Το Κέντρο διαθέτει όλους τους απαιτούμενους χώρους που πρέπει να έχει κάθε Κ.Α.Π.Η και οι οποίοι μάλιστα είναι αρκετά ευρύχωροι. Αποτελείται από έναν όροφο και το ισόγειο. Οι δύο αυτοί κτιριακοί χώροι συνδέονται μεταξύ τους με κλίμακα.

Στο ισόγειο βρίσκεται μια μεγάλη αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, ένας χώρος για καπνίζοντες, το γραφείο της Κοινωνική Λειτουργού, ο χώρος της εργοθεραπείας, ο χώρος αναμονής, το ιατρείο, οι χώροι υγιεινής καθώς και ένα μικρό εντευκτήριο για την εξυπηρέτηση του προσωπικού και των μελών.

Ο Α΄ όροφος αποτελείται από το γυμναστήριο φυσιοθεραπείας, μια αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, ένα χώρο αναμονής, μια κουζίνα και τους χώρους υγιεινής. Επίσης στον Α΄ όροφο του κτιρίου στεγάζεται ο Δημοτικός οργανισμός Πρόνοιας και ο Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός. Οι εγκαταστάσεις θερμάνσεως του Κ.Α.Π.Η βρίσκονται εκτός του κτιρίου σε ειδικά διαμορφωμένο λεβητοστάσιο.

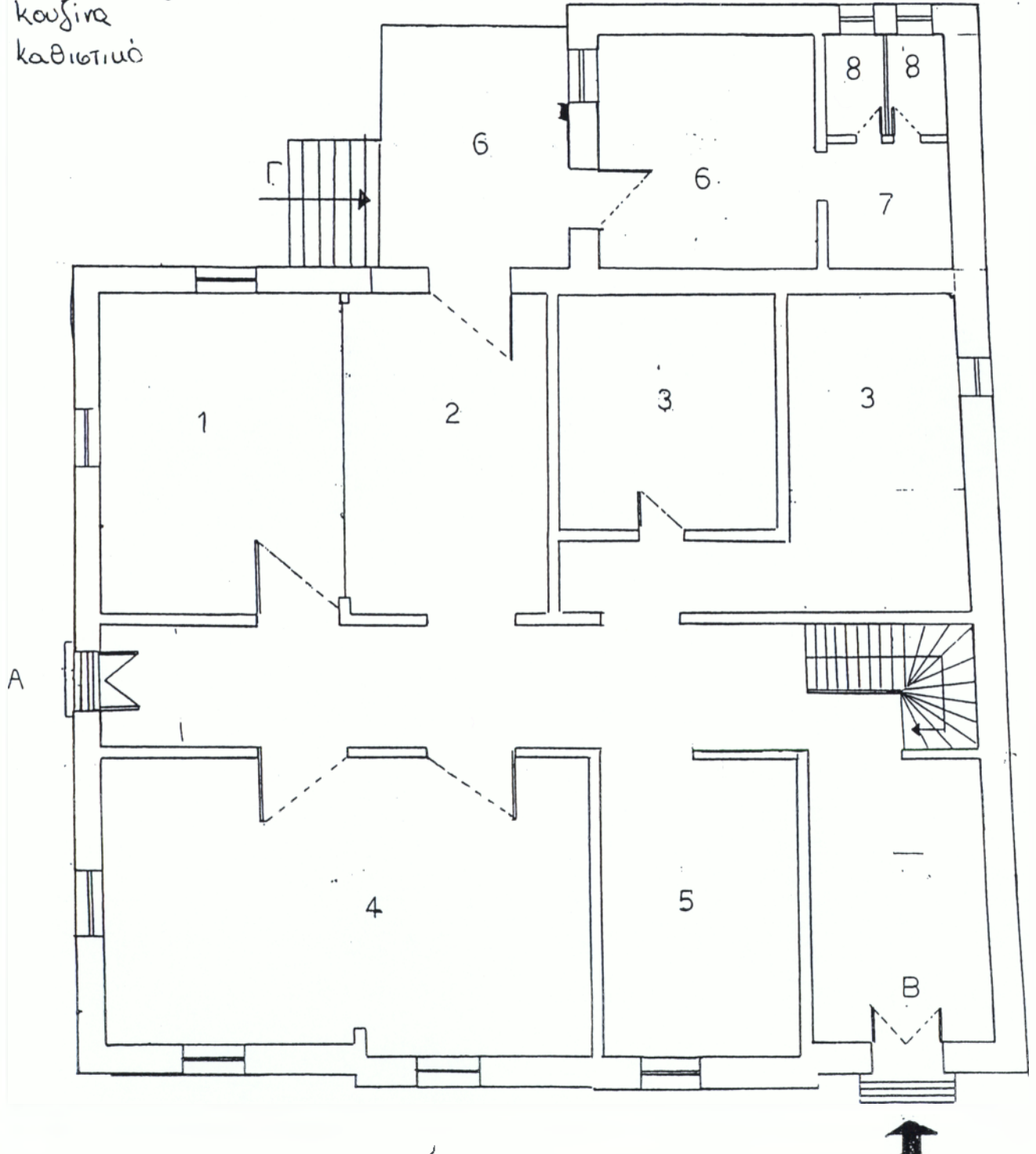
Συμπέρασμα όλων των παραπάνω είναι ότι το Κ.Α.Π.Η, όσον αφορά τις κτιριακές εγκαταστάσεις είναι λειτουργικό και αποτελεσματικό.

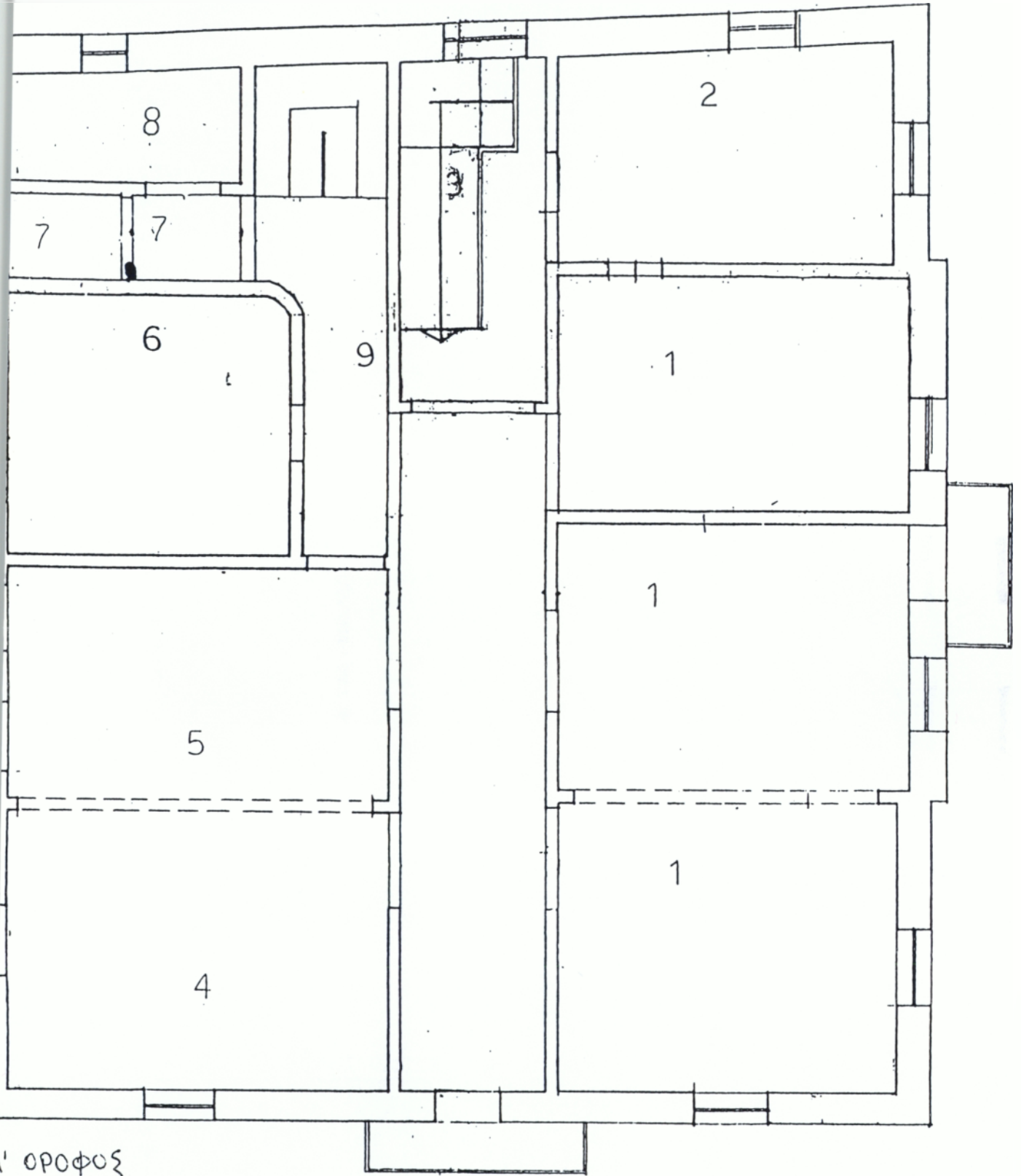
Ίσως το μοναδικό αρνητικό στοιχείο είναι ότι το συγκεκριμένο κτίριο δεν είναι κατάλληλα σχεδιασμένο έτσι ώστε να είναι εύκολη η πρόσβαση των μελών που κινούνται με αναπηρικά καροτσάκια π.χ ύπαρξη ράμπας στην είσοδο, ασανσέρ στο εσωτερικό του κτιρίου κ.λ.π.

ΣΟΦΕΙΟ

- Είσοδος 5 Γραφείο Διευθυντος Υπηρεσίας
- Είσοδος 6 Τμήμα Εργοθεραπείας
- Είσοδος 7 Προθάλαμος
- Ιατρείο 8 W.C.

Χώρος κανιζόντων
κουζίνα
καθιστικό

1^η ΟΡΟΦΟΣ

Αίθουσα πολλαπλών χρήσεων - Εκδηλώσεων

Δ.Ο.Π.

Σκάλες

- 4. Ερμούλιας Στρώμα
- 5. Φωτοθεραπευτήριο
- 6. Κουζίνα
- 7. W.C
- 8. Προθάλαμος
- 9. Διαδρόμος

3.8 Μέλη του Κ.Α.Π.Η Χίου

Το Κ.Α.Π.Η Χίου εδρεύει στην οδό Πολυτεχνείου 25 έχει 1163 εγγεγραμμένα μέλη από τα οποία τα 371 μέλη είναι ενεργά. Λέγοντας ενεργά μέλη, εννοούμε τα μέλη τα οποία κρατούν επαφή με το κέντρο και συμμετέχουν στα προγράμματα και στις εκδηλώσεις του.

Στο Κ.Α.Π.Η Χίου εγγράφονται ως μέλη κυρίως ηλικιωμένοι που κατοικούν στο δήμο Χίου αλλά και ηλικιωμένοι που κατοικούν σε περιοχές που είναι κοντά στο δήμο, αλλά δεν υπάγονται σε αυτόν. Αυτό συμβαίνει διότι δεν υπάρχει άλλο Κ.Α.Π.Η σε ολόκληρο το Νομό της Χίου.

Η μόρφωση των μελών κυμαίνεται σε χαμηλό επίπεδο. Οι περισσότεροι από αυτούς είναι σχεδόν αγράμματοι, κάποιοι έχουν πάει σχολείο και κάποιοι ίσως έχουν τελειώσει τη βασική εκπαίδευση του Δημοτικού.

3.9 Διοίκηση του Κ.Α.Π.Η

Τα Κέντρα διοικούνται από συμβούλιο που έχει 7 μέλη με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Έτσι το κάθε διοικητικό συμβούλιο αποτελείται από τους:

1. Ο κάθε φορά Δήμαρχος ή Αντιδήμαρχος που ορίζει ο Δήμαρχος ως Πρόεδρος.
2. Ένας δημοτικός σύμβουλος, που ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.
3. Ένας κοινωνικός λειτουργός υπάλληλος του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας που ορίζεται από το Υπουργείο.
4. Ένας δημότης που προτείνει ο Δήμαρχος ανάμεσα σε πρόσωπα τα οποία ασχολούνται με ανθρωπιστικά επαγγέλματα και ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.
5. Ένας αιρετός εκπρόσωπος των εργαζομένων στο Κέντρο.
6. Ένα αιρετό μέλος του Κέντρου, που εκλέγεται ανάμεσα στα μέλη του από αυτά.
7. Ένας εκπρόσωπος των Τοπικών Συλλόγων και Συνταξιούχων.

Ο Αντιπρόεδρος και ο Γραμματέας του Κέντρου εκλέγεται στην αρχή κάθε δημοτικής περιόδου. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποτελούνται από κατοίκους του Δήμου μόνη εξαίρεση της Κοινωνική Λειτουργού.

3.10 Αρμοδιότητες Δ.Σ του Κ.Α.Π.Η

Το Διοικητικό Συμβούλιο φροντίζει για την επιτυχία του σκοπού του Κ.Α.Π.Η, διαχειρίζεται την περιουσία του και γενικά τα συμφέροντα του και διοικεί, εποπτεύει και ελέγχει όλη τη λειτουργία του, που την καθορίζει το πρόγραμμα εξωϊδρυματικής προστασίας και οι σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, όπως ισχύουν κάθε φορά, σχετικά με τα "Δημοτικά και Κοινοτικά Πρόσωπα", καθώς και τα διατάγματα και οι Υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται σε εκτέλεση του και ο παρών οργανισμός του.

Το Δ.Σ με απόφαση του μπορεί να αναθέτει σε μέλη του τη φροντίδα και επιμέλεια ορισμένων τομέων της δραστηριότητας του.

Μπορεί να συγκροτεί επίσης επιτροπές, στις οποίες θα μετέχουν και ιδιώτες εθελοντές που δεν είναι μέλη του, με σκοπό να φροντίζουν και να επιμελούνται συγκεκριμένους τομείς της δραστηριότητας του.

Τέτοιες επιτροπές ενδεικτικά μπορεί να είναι:

- α. Επιτροπή που θα φροντίζει για την πραγματοποίηση διαλέξεων και ελεύθερων συζητήσεων γενικά και πάνω σε θέματα και προβλήματα που απασχολούν τους ηλικιωμένους του Δήμου, προβολές ταινιών.
- β. Επιτροπή που θα φροντίζει την ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, εργοθεραπεία και κοινωνική εργασία.
- γ. Επιτροπή που θα φροντίζει για τη βοήθεια στο σπίτι και την αντιμετώπιση προβλημάτων των ηλικιωμένων.
- δ. Επιτροπή που θα φροντίζει για την πραγματοποίηση ψυχαγωγικών και μορφωτικών εκδηλώσεων, σεμιναρίων και την οργάνωση των διακοπών.

3.11 Αρμοδιότητες του Προέδρου του Δ.Σ

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ συγκαλεί το Διοικητικό Συμβούλιο σε συνεδρίαση και προεδρεύει αυτού, προϊστάται στις υπηρεσίες του Κέντρου Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων και ασκεί τη γενική εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του. Εκπροσωπεί το Κέντρο και φροντίζει για τα συμφέροντα αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις των Νόμων και του κανονισμού λειτουργίας του και με τις αποφάσεις του Δ.Σ. στην πληρωμή των εξόδων του προϋπολογισμού, και κάθε άλλη έκτακτη δαπάνη και φροντίζει για την τήρηση ακριβώς των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά και αναφέρονται στα

Δημοτικά και Κοινοτικά Πρόσωπα και του κανονισμού λειτουργίας του. Εισηγείται στο Δ.Σ τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την άριστη εκτέλεση, λειτουργία και πρόοδο του Κέντρου.

Εισηγείται στο Δ.Σ τα θέματα που πρέπει να συζητηθούν και να ληφθούν πάνω σε αυτά αποφάσεις και εκτελεί αυτός.

Θεωρεί και υπογράφει όλα τα έγγραφα που εξέρχονται, τα αποδεικτικά στοιχεία των εισπράξεων, τα εντάλματα των πληρωμών και τις μισθοδοτικές καταστάσεις του προσωπικού.

Υπογράφει επίσης και τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Δ.Σ μαζί με τη γραμματεία.

3.12 Συγκρότηση και οργάνωση Υπηρεσιών του Κ.Α.Π.Η

Οι υπηρεσίες του Κ.Α.Π.Η διαρθρώνονται ως εξής:

1. Διοικητική Υπηρεσία
2. Υγειονομική Υπηρεσία

Στην Διοικητική Υπηρεσία υπάγεται:

- α) Γραφείο Διοίκησης και Προσωπικού
- β) Γραφείο Κοινωνικής Πρόνοιας

Στην υγειονομική Υπηρεσία υπάγονται τα εξής γραφεία:

- α) Γραφείο ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης
- β) Γραφείο εργοθεραπείας
- γ) γραφείο φυσιοθεραπείας

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας παραθέτουμε ένα οργανόγραμμα με σκοπό να δείξουμε την ιεραρχική διάρθρωση των υπηρεσιών και τον τρόπο που ασκείται ο εσωτερικός έλεγχος μέσα στο Κ.Α.Π.Η.

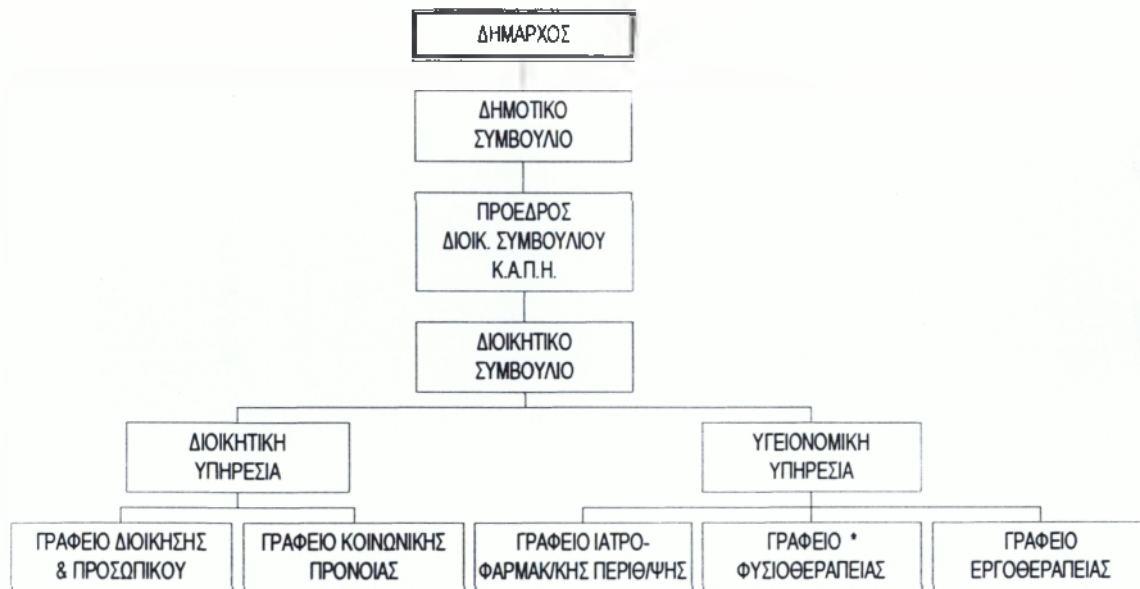
Κ.Α.Π.Η ΧΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: 26-11-98

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ: Φ.Ε.Κ. Τεύχος Β' Αριθμός
Φύλου 55/20-8-1986

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ : ΜΑΤΣΑΓΚΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Κ.Α.Π.Η. ΧΙΟΥ

*Στο Κ.Α.Π.Η. Χίου το γραφείο Φυσιοθεραπείας δεν λειτουργεί.

3.13 Προσωπικό του Κ.Α.Π.Η Χίου

Οι θέσεις του προσωπικού του Κ.Α.Π.Η Χίου διαρθρώνονται σε κλάδους, βαθμούς και ειδικές κατηγορίες σύμφωνα με την απόφαση 15/1986 του Διοικητικού Συμβουλίου για την έγκριση οργανισμού Εσωτερικής υπηρεσίας του. Έτσι έχουμε:

A. ΜΟΝΙΜΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

A1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Κλάδος ΑΡ2 Κοινωνικού Λειτουργού

Μια θέση με βαθμό 8^ο - 6^ο

Κλάδος ΜΕ1 Διοικητικού

Μια θέση με βαθμό 10^ο – 6^ο

Κλάδος ΣΕ1 Κλητήρων – Θυρωρών – Γενικών Καθηκόντων

Μια θέση με βαθμό 12^ο – 7^ο

A2 ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Κλάδος ΑΡ10 Φυσικοθεραπευτού

Μια θέση με βαθμό 9^ο – 6^ο

Κλάδος ΑΡ6 Επισκέπτριας Αδελφής

Μια θέση με βαθμό 8^ο – 6^ο

B. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ – ΕΙΔΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

α) Μια θέση ιατρού Ειδικότητας Παθολόγου

β) Μια θέση Εργοθεραπευτού.

Γ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΜΕ ΣΧΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

α) Μια θέση οικογενειακού βοηθού

β) Μια θέση κλητήρα εργάτη

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας ερευνήθηκε το προσωπικό που στελεχώνει το Κ.Α.Π.Η κατά το έτος 1998. Η έρευνα αφορά τις οργανικές θέσεις που προβλέπει το Φ.Ε.Κ για το προσωπικό, τις πληρούμενες θέσεις, καθώς και τα ποσοστά κάλυψης των οργανικών θέσεων από το υπάρχον προσωπικό.

Τα αποτελέσματα της έρευνας για το προσωπικό που στελεχώνει το Κ.Α.Π.Η κατά το έτος 1998 παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	ΟΡΓΑΝΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΠΛΗΡ/ΜΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΚΑΛΥΨΗΣ (%)
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	Διοικητικού	1	-	1	-
	Κοινωνικού Λειτουργού	1	1	-	100%
	Κλητήρων-Θυρωρών-Γεν. Καθηκόντων	1	-	1	-
ΣΥΝΟΛΟ		3	1	2	33,3%
ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟ	Φυσικοθεραπευτής	1	-	1	-
	Επισκέπτρια Υγείας-Αδελφή Νοσοκόμα	1	1	-	100%
	Ιατρός	1	1	-	100%
	Εργοθεραπευτής	1	1	-	100%
	ΣΥΝΟΛΟ		3	3	-
ΒΟΗΘΗΤΙΚΟ	Οικογενειακού Βοηθού	1	1	-	100%
	Κλητήρα-Εργάτη	1	-	1	-
ΣΥΝΟΛΟ		2	1	1	50%
ΓΕΝ. ΣΥΝΟΛΟ		8	5	3	62,5%

Πίνακας 8: Συνολικό προσωπικό Κ.Α.Π.Η Χίου.

Πηγή: Ίδια Έρευνα.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα, παρατηρούμε τα εξής:

1. Το σύνολο του υπάρχοντος προσωπικού ανέρχεται σε 5 άτομα.
- 2.α Το σύνολο του υπάρχοντος προσωπικού καλύπτει το 62,5% των οργανικών θέσεων, δηλαδή ποσοστό όχι και τόσο επαρκές.
  - β. Το Κέντρο διαθέτει Αδελφή Νοσοκόμα.
3. Όλες οι ειδικότητες του υγειονομικού κλάδου παρουσιάζουν 100% πληρότητα.
3. Αντίθετα το ποσοστό πληρότητας του διοικητικού προσωπικού ανέρχεται μόνο στο 33,3%.

Επίσης μετά από έρευνα διαπιστώνουμε ότι:

- **Στο Διοικητικό Κλάδο**

Το διοικητικό έργο του Κ.Α.Π.Η εκτελείται από τη Νοσοκόμα – Αδελφή, την Εργοθεραπεύτρια και την Κοινωνική Λειτουργό, με αποτέλεσμα να αποσπώνται από την ειδικότητα την οποία έχουν σπουδάσει και να εκτελούν ταυτόχρονα και τις δυο εργασίες με συνέπεια:

1^ο. Να υπάρχει υπερβολικός φόρτος εργασίας

2^ο. Κανένα από τα δύο έργα που κάνουν, να μην εκτελείται σε ικανοποιητικά επίπεδα.

- **Στον Υγειονομικό Κλάδο**

Οι ιατρικές υπηρεσίες προσφέρονται από ιατρό παθολόγο του Ι.Κ.Α της πόλης, με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, μερικής απασχόλησης.

Επίσης στο Κ.Α.Π.Η προσφέρουν τις υπηρεσίες, χωρίς αμοιβή και εθελοντικά οι εξής ειδικότητες ιατρών: Ουρολόγου – Καρδιολόγου – Ορθοπεδικού.

3.14 Καθήκοντα προσωπικού

Ο τρόπος πρόσληψης και τα τυπικά προσόντα του προσωπικού που στελεχώνει το Κ.Α.Π.Η ρυθμίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Οι αρμοδιότητες του προσωπικού του Κ.Α.Π.Η είναι οι πιο κάτω:

- 1) Της Κοινωνικής Υπηρεσίας προϊστάται ο Κοινωνικός Λειτουργός του Κέντρου ο οποίος έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:
  - A. Συνεργάζεται με τα μέλη με σκοπό να συμβάλλει στην αντιμετώπιση τυχόν ατομικών ψυχολογικών, ατομικών ή οικογενειακών προβλημάτων, σεβόμενος την προσωπικότητα, την αξιοπρέπεια και τα δικαιώματα του μέλους.
  - B. Συνεργάζεται με το υπόλοιπο προσωπικό του Κέντρου και έχει την διοικητική ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας των Υπηρεσιών του Κέντρου δηλαδή του Ιατρείου, Φυσικοθεραπευτηρίου.
  - Γ. Συνεργάζεται με τη Διοίκηση του Κέντρου και έχει την, για την οργάνωση, εκπαίδευση και αξιοποίηση των εθελοντών καθώς και τη

διοικητική παρακολούθηση της πρακτικής ασκήσεως των σπουδαστών των Σχολών Κοινωνικής Εργασίας και άλλων Σπουδαστών των Παραϊατρικών επαγγελμάτων, που τυχόν εκπαιδεύονται στο Κέντρο.

- Δ. Έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με τους τοπικούς παράγοντες της περιοχής και της κοινότητας που λειτουργεί το Κέντρο με σκοπό τη διαφώτιση και συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.
- Ε. Οργανώνει σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα τις διάφορες εκδηλώσεις, ψυχαγωγικές, μορφωτικές κ.λ.π του Κέντρου στα πλαίσια καλής συνεργασίας με δημότες και ιδιώτες εθελοντές εφόσον υπάρχουν, και με τα μέλη και γενικά αντιμετωπίζει κάθε έκτακτο θέμα που αφορά στη λειτουργία του Κ.Α.Π.Η.

2) Του ιατρείου προϊστάται γιατρός Παθολόγος ή άλλης ειδικότητας σχετικά με τις ανάγκες και τον αριθμό των μελών ο οποίος παρέχει τις ιατρικές υπηρεσίες, φροντίζει για την, ύστερα από εξέτασή του, παραπομπή των μελών σε άλλες ειδικότητες, συνιστά διενέργεια παρακλινικών εξετάσεων και παρέχει οδηγίες για φαρμακευτική αγωγή, επισκεπτόμενος σε έκτακτες περιπτώσεις και το σπίτι του μέλους που έχει την ανάγκη του.

3) Στο Ιατρείο του Κέντρου υπηρετεί:

Επισκέπτρια αδελφή κατά προτίμηση, η Νοσηλεύτρια της οποίας το έργο είναι:

- α) Να βοηθά τον γιατρό τις ημέρες και τις ώρες που λειτουργεί το ιατρείο.
  - β) Μαζί με το γιατρό έχει την ευθύνη για τη φύλαξη και διαχείριση του φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού του Κέντρου.
  - γ) Επισκέπτεται με εντολή του γιατρού, τα μέλη στο σπίτι τους και παρέχει.
  - δ) Επισημαίνει τις περιπτώσεις των μελών που χρειάζονται οδηγίες και παρέχει πληροφορίες σχετικά με θέματα ατομικής και δημόσιας υγείας. Γενικά αναλαμβάνει κάθε θέμα υγείας που αφορά τα μέλη και τις οικογένειές τους.
- 4) Στο φυσικοθεραπευτήριο, προϊστάται ο φυσικοθεραπευτής ο οποίος ύστερα από γραπτή εντολή του γιατρού εφαρμόζει φυσικοθεραπευτική αγωγή στα μέλη του Κέντρου που έχουν ανάγκη από αυτή. Φυσικοθεραπευτική αγωγή μπορεί να εκτελεστεί στο σπίτι μελών σε έκτακτες και ειδικές ανάγκες τους που κρίνει ο γιατρός.

- 5) Στο εργοθεραπευτήριο, προίσταται ο εγοθεραπευτής, ο οποίος έχει ως έργο του την αξιοποίηση και την δραστηριοποίηση του μέλους για δημιουργική απασχόληση και παραγωγικό έργο με σκοπό και την οικονομική ενίσχυση. Επίσης βοηθά τα μέλη στην άσκηση για αυτοεξυπηρέτηση και στην ανάπτυξη ειδικών ενδιαφερόντων. Ο εργοθεραπευτής μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες του και στο σπίτι του μέλους όταν υπάρχει ειδική για τούτο ανάγκη.
- 6) Η οικογενειακή βοηθός προσφέρει τις υπηρεσίες του κυρίως στο σπίτι των μελών για τις περιπτώσεις που ζουν μόνοι τους και έχουν ιδιαίτερες ανάγκες βοήθειας. Η βοήθεια συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών μέσα στο σπίτι τους όπως είναι π.χ. ελαφρό μαγείρεμα, καθαριότητα, προμήθεια τροφίμων και διάφορες άλλες μικροεξυπηρετήσεις έξω από το σπίτι. Επίσης μεριμνά για την καθαριότητα και τον ευπρεπισμό όλων των χώρων του Κ.Α.Π.Η.
- 7) Το Κ.Α.Π.Η του Δήμου μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο Κέντρο Πρακτικής ασκήσεως σπουδαστών σχολών κοινωνικής Εργασίας και άλλων παραϊατρικών επαγγελμάτων.
- 8) Ανάμεσα στις δραστηριότητες του Κέντρου είναι και η κινητοποίηση, εκπαίδευση και χρησιμοποίηση εθελοντικού προσωπικού σ' όλα τα προγράμματα που θα προέρχονται κατά προτίμηση από το Δήμο και την περιοχή που λειτουργεί το Κέντρο.

3.15 Προγράμματα λειτουργίας Κ.Α.Π.Η Χίου

Για την πραγματοποίηση των στόχων και την παροχή όσο το δυνατόν περισσότερων υπηρεσιών στα μέλη του το Κέντρο εφαρμόζει πολλά προγράμματα που σαν στόχο έχουν την ψυχαγωγία, την ενεργό συμμετοχή και προσφορά των μελών στο κοινωνικό σύνολο. Τα σπουδαιότερα προγράμματα που εφαρμόζει το Κ.Α.Π.Η Χίου είναι:

1. Πολιτιστικά Προγράμματα

Το Κέντρο διοργανώνει επιτυχημένες πολιτιστικές εκδηλώσεις όπως ο εορτασμός της 28^{ης} Οκτωβρίου, της Τρίτης Ηλικίας, των Χριστουγέννων, Πάσχα, 25^{ης} Μαρτίου, Πρωτομαγιά σε συνεργασία κυρίως με ειδικά σχολεία

και με τη μονάδα εφήβων ΠΙΚΠΑ. Ποιήματα, τραγούδια, μουσική και μαγειρική από παραδοσιακές συνταγές βοηθούν τα μέλη να δραστηριοποιηθούν.

2. Ψυχαγωγικά Προγράμματα

Ένας άλλος τρόπος δημιουργικότητας και περισσότερο ψυχαγωγίας είναι τα προγράμματα των εκδρομών (εσωτερικού και εξωτερικού) εστιάσεων, προβολής VIDEO, κατασκηνώσεων, ιαματικών λουτρών, βιβλιοθήκης, κοινωνικού τουρισμού κ.α.

3. Προγράμματα Ζωγραφικής

Για τη διεξαγωγή του προγράμματος ζωγραφικής το Κ.Α.Π.Η συνεργάζεται με τη Νομαρχιακή Επιτροπή Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε) Χίου. Τα έργα των μελών είναι αρκετά καλά και οι δημιουργίες τους στολίζουν το Κ.Α.Π.Η.

4. Πρόγραμμα Ορχήστρας- Χορωδίας

Ένας ακόμη τομέας είναι η ορχήστρα του Κ.Α.Π.Η που αποσκοπεί στην ψυχαγωγία των ηλικιωμένων.

Από ετών στο Κ.Α.Π.Η έχει δημιουργηθεί μια πολύ καλή μουσική ομάδα που αποτελείται από δυο τραγουδιστές, ένα μπουζούκι, μια κιθάρα κ.α.

5. Πρόγραμμα Σύνδεσης Γενεών

Βασική μέριμνα του Κ.Α.Π.Η είναι η προσπάθεια για τη σύνδεση φανεών. Για το λόγο αυτό διοργανώνει κοινές εκδηλώσεις με ειδικά σχολεία και μονάδες εφήβων π.χ. Κέντρο Παιδιού και Εφήβου, Σύλλογος Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.

6. Πιλοτικό Πρόγραμμα “Βοήθεια στο Σπίτι”

Το Κ.Α.Π.Η του Δήμου Χίου εφαρμόζει το Πιλοτικό Πρόγραμμα “Βοήθεια στο Σπίτι” από τις 10-6-1998.

Οι σκοποί του προγράμματος, οι υπηρεσίες που προσφέρει, το προσωπικό που υλοποιεί το πρόγραμμα καθώς και τα καθήκοντα που αναφέρθηκαν αναλυτικά στο κεφάλαιο “Α΄ Κ.Α.Π.Η Καλαμάτας”.

7. Άλλες δραστηριότητες

Το Κ.Α.Π.Η Χίου σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Αθλητισμού της Νομαρχίας έχει δημιουργήσει ομάδα Φυσικής Αγωγής. Για την επιμόρφωση, ψυχαγωγία και δραστηριοποίηση των μελών του Κ.Α.Π.Η πραγματοποιούνται επισκέψεις σε ιδρύματα, αρχαιολογικούς χώρους εντός και εκτός της πόλης.

Επίσης, λειτουργούν ομάδες κυλικείου και εφημερίδας που σκοπό έχουν την ανάπτυξη πρωτοβουλίας των μελών μέσα στο Κέντρο.

3.16 Εξοπλισμός Κ.Α.Π.Η Χίου

Τα ιατρικά μηχανήματα και τα μηχανήματα εξυπηρέτησης των μελών που εξοπλίζουν το Κ.Α.Π.Η Χίου παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ
Ιατρικά Μηχανήματα	Συσκευή Υπερήχων	1
	Συσκευή Διαθερμίας	1
	Συσκευή Έλξης	1
	Συσκευή Διαδυναμικών ρευμάτων	1
	Ηλεκτροκαρδιογράφος	1
	Πιεσόμετρο	1
	Μετρητής Σακχάρου	1
	Φιάλη Παροχής Οξυγόνου	1
	ΣΥΝΟΛΟ	
Μηχανήματα Οργανώσεως Κέντρου	Πλυντήριο	1
	Ηλεκτρική Κουζίνα	2
	Ηλεκτρικό Ψυγείο	3
ΣΥΝΟΛΟ		6

Πίνακας 9: Ιατρικά Μηχανήματα και Μηχανήματα Οργανώσεως του Κ.Α.Π.Η Χίου.

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι το Κ.Α.Π.Η Χίου εξοπλίζεται με ένα σημαντικό αριθμό ιατρικών μηχανημάτων και μηχανημάτων οργανώσεως, συμβάλλοντας έτσι στην ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τα μέλη του Κ.Α.Π.Η.

3.17 Οικονομικά στοιχεία

Την ταμειακή υπηρεσία του Ν.Π.Δ.Δ. Κ.Α.Π.Η Δήμου Χίου διεκπεραιώνει το ταμείο του Δήμου Χίου και εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις περί οικονομικής Διοίκησης και Λογιστικού των Δήμων και Κοινοτήτων.

Τα ποσά που είναι στη διάθεση των Κ.Α.Π.Η κατατίθεται στο Ταμείο του Δήμου κατά τα νομικά πρόσωπα και αναλαμβάνονται με εντάλματα που εκδίδονται από τον Πρόεδρο του Κ.Α.Π.Η μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων του Δ.Σ.

Ο προϋπολογισμός – απολογισμός του Κ.Α.Π.Η καταρτίζεται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κέντρου και εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Σε κάθε Κ.Α.Π.Η ο προϋπολογισμός του επόμενου οικονομικού έτους εντάσσεται με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από την λειτουργία του, μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Τέτοια στοιχεία είναι τα βεβαιωθέντα και εισπραχθέντα έσοδα, οι γενόμενες δαπάνες καθώς επίσης και ο αριθμός των μελών και των εργαζομένων του Κέντρου.

Σ' αυτό το σημείο της εργασίας ερευνήθηκαν τα οικονομικά στοιχεία του Κ.Α.Π.Η Χίου.

Η παρουσίαση και η ανάλυση τους θα στηριχτεί στα στοιχεία των προϋπολογισμών του Κέντρου για τα έτη 1994-1997.

Η ανάλυση των απολογισμών του Κέντρου δεν θα παρουσιαστεί διότι οι λογιστές που είχαν αναλάβει τη κατάρτιση των απολογισμών δεν τους έδωσαν στο Κ.Α.Π.Η, για τη φύλαξή τους στο αρχείο.

Α ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ - ΕΞΟΔΑ

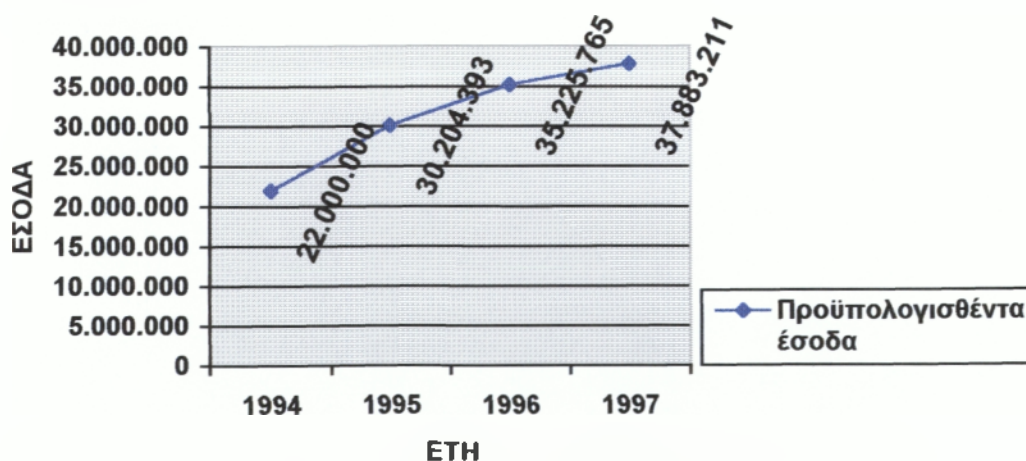
Σύμφωνα με τις εισηγητικές εκθέσεις των προϋπολογισμών τα προϋπολογισθέντα έσοδα και έξοδα του Κ.Α.Π.Η για τα έτη 1994-1997 έχουν ως εξής:

ΕΣΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1994	1995	1996	1997
A.	ΤΑΚΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ				
1.	Φόροι-Εισφορές	200.000	300.000	300.000	300.000
2.	Λοιπά τακτικά έσοδα	11.000.000	24.974.919	28.222.012	28.937.931
	ΣΥΝΟΛΟ	11.200.000 ή 50,91%	25.274.919 ή 83,6%	28.522.012 ή 80,95%	29.237.931 ή 77,12%
B.	ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΣΟΔΑ				
1.	Επιχορηγήσεις	5.832.604	219.780	500.000	-
2.	Δωρεές - Κληρονομίες- Κληροδοσίες	100	100	100	100
3.	Λοιπά Έκτακτα Έσοδα	200	200	200	200
	ΣΥΝΟΛΟ	5.832.904 ή 26,51%	220.080 ή 0,73%	500.300 ή 1,42%	300 ή 0,0008%
Γ.	ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΥΠΟΛΟΙΠΟ	3.967.096	4.709.394	6.203.453	8.644.980
	ΣΥΝΟΛΟ	3.967.096 ή 18,03%	4.709.394 ή 15,59%	6.203.453 ή 17,61%	8.644.980 ή 22,81%
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	22.000.000	30.204.393	32.225.765	37.883.211

Πίνακας 10: Προϋπολογισθέντα έσοδα Κ.Α.Π.Η Χίου για τα έτη 1994-1997

Πηγή: Ιδία Έρευνα

Σχ. 4: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων εσόδων Κ.Α.Π.Η Χίου για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

Μελετώντας τον πίνακα 10 και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης προϋπολογισθέντων εσόδων διαπιστώνουμε ότι:

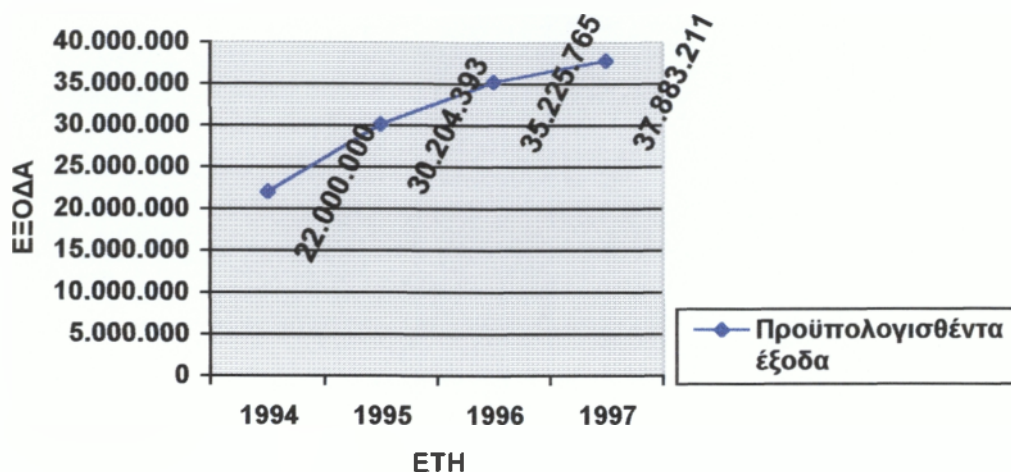
1. Κατά τα έτη 1995, 1996, 1997 παρατηρείται μια αύξηση των προϋπολογισθέντων εσόδων. Συγκεκριμένα η μεγαλύτερη αύξηση σημειώνεται το έτος 1995 όπου τα προϋπολογισθέντα έσοδα είναι κατά 37,3% περισσότερα από τα προϋπολογισθέντα του 1994.
2. Όσον αφορά τα προϋπολογισθέντα τακτικά έσοδα παρατηρείται αύξηση ανά έτος.
3. Τα προϋπολογισθέντα έκτακτα έσοδα παρατηρείται μείωση ανά έτος εκτός από το 1996. Συγκεκριμένα το 1995 τα έκτακτα έσοδα σε σχέση με το 1994 είναι λιγότερα κατά 5.612.824δρχ. Το 1996 είναι μεγαλύτερα σε σχέση με το 1995 κατά 280.220δρχ. ενώ το 1997 έχουμε μια κατακόρυφη μείωση των έκτακτων εσόδων σε σχέση με το 1996 κατά 500.000δρχ.
4. Επίσης το χρηματικό υπόλοιπο αυξάνεται ανά έτος.

ΕΞΟΔΑ

Α/Α	ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ	ΕΤΗ			
		1994	1995	1996	1997
A.	ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ				
1.	Δαπάνες εκλεγμένων αρχόντων	50.000	50.000	1.900.000	1.900.000
2.	Αμοιβές εκτελούντων ειδικές υπηρεσίες	500.000	200.000	200.000	200.000
3.	Επικοινωνίες-Δημόσιες σχέσεις	1.800.000	3.600.000	3.000.000	3.600.000
4.	Λοιπές δαπάνες γενικής φύσης	150.000	150.000	150.000	150.000
	ΣΥΝΟΛΟ	2.500.000 ή 11,37%	4.000.000 ή 13,24%	5.850.000 ή 16,60%	5.850.000 ή 15,44%
B.	ΕΞΟΔΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ				
1.	Υπηρεσίες Διοικητικές - Οικονομικές-Τεχνικές	18.650.000	23.419.780	27.000.000	30.500.000
	ΣΥΝΟΛΟ	18.650.000 ή 87,46%	23.419.780 ή 77,52%	27.000.000 ή 76,63%	30.500.000 ή 80,49%
Γ.	ΛΟΙΠΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ				
1.	Λοιπές δαπάνες	400.000	2.200.000	1.440.000	500.000
	ΣΥΝΟΛΟ	400.000 ή 1,81%	2.200.000 ή 7,28%	1.440.000 ή 4,09%	500.000 ή 1,32%
Δ.	ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ				
1.	Αποθεματικό	450.000	584.613	935.000	1.033.211
	ΣΥΝΟΛΟ	450.000 ή 2,05%	584.613 ή 1,93%	935.000 ή 2,65%	1.033.211 ή 2,73%
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	22.000.000	30.204.393	35.225.765	37.883.211

Πίνακας 11: Προϋπολογισθέντα έξοδα Κ.Α.Π.Η Χίου για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

Σχ.5: Διαγραμματική παρουσίαση προϋπολογισθέντων εξόδων Κ.Α.Π.Η Χίου για τα έτη 1994-1997.

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα και με τη βοήθεια της διαγραμματικής παρουσίασης των προϋπολογισθέντων εξόδων παρατηρούμε τα εξής:

1. Τα προϋπολογισθέντα έξοδα αυξάνονται ανά έτος. Η αύξηση αυτή οφείλεται στα προγράμματα και στις δραστηριότητες που υλοποίησε το Κ.Α.Π.Η, στον αυξανόμενο αριθμό μελών που έχει και γενικότερα στην οικονομική κατάσταση που επικρατεί.
2. Τα προϋπολογισθέντα γενικά έξοδα αυξάνονται ανά έτος εκτός από το έτος 1997 που παραμένουν σταθερά σε σχέση με το 1996.
3. Τα προϋπολογισθέντα έξοδα λειτουργίας αυξάνονται ανά έτος.
4. Επίσης τα έξοδα λειτουργίας καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο ποσοστό των προϋπολογισθέντων εξόδων (1994: 84,76%), (1995:77,52%), (1996:76,63%), (1997:80,49%).

3.18 Πόροι του Κ.Α.Π.Η Χίου

Οι πόροι του Κ.Α.Π.Η Χίου, σύμφωνα με το Φ.Ε.Κ ίδρυσής του, είναι:

- Ετήσια επιχορήγηση του Δήμου.
- Επιχορήγηση και κάθε άλλη παροχή του κράτους είτε απ' ευθείας προς το νομικό πρόσωπο, είτε προς το Δήμο Χίου για το νομικό τούτο πρόσωπο.

- Κάθε είδους συνδρομές, εισφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες.
- Έσοδα από τη συμβολική χρηματική συμμετοχή μελών που έχουν ανάγκη προστασίας.
- Εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων ή υπηρεσιών που παρέχονται από το νομικό πρόσωπο.
- Πρόσοδοι από την ίδια αυτού περιουσία.
- Κάθε άλλη νόμιμη πρόσοδος.

3.19 Συμπεράσματα

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ

Η γεωγραφική θέση στην οποία έχει ιδρυθεί δεν καλύπτει τις ανάγκες της πόλης. Και αυτό για τους εξής λόγους:

- Καλύπτει την περιοχή από το κέντρο της πόλης προς τη βόρεια περιοχή.
- Δεν καλύπτεται ο χώρος από το λιμάνι της Χίου προς τη νότια περιοχή.

ΚΤΙΡΙΑΚΗ ΧΩΡΟΚΑΤΑΝΟΜΗ

Αφ' ενός μεν οι κτιριακές εγκαταστάσεις του Κ.Α.Π.Η είναι λειτουργικές αφ' ετέρου δε η σχεδίαση του κτιρίου δεν είναι κατάλληλη, έτσι ώστε να είναι εύκολη η πρόσβαση των μελών που κινούνται με αναπηρικά καροτσάκια π.χ ύπαρξη ράμπας στην είσοδο, ασανσέρ στο εσωτερικό του κτιρίου κ.λ.π.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΟΜΗ – ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Το Κ.Α.Π.Η Χίου δεν είναι αυτόνομο αλλά ελέγχεται από το εκάστοτε Δημοτικό Συμβούλιο με αποτέλεσμα να επηρεάζεται έτσι η λειτουργία του αλλά και η οικονομική του διαχείριση.

ΜΕΛΗ

Ο θεσμός των Κ.Α.Π.Η ανταποκρίθηκε σε πραγματικές ανάγκες του πληθυσμού και έχει πλατιά απήχηση και αποδοχή. Αυτή η πλατιά απήχηση και αποδοχή είναι ορατή στο Κ.Α.Π.Η της Χίου, σύμφωνα πάντα με τον αριθμό των ενεργών μελών τους (371 ενεργά μέλη).

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Το κυριότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζει το προσωπικό είναι οι σημαντικές ελλείψεις σε μερικές θέσεις. Συγκεκριμένα:

Το ποσοστό πληρότητας των οργανικών θέσεων στο Κ.Α.Π.Η ανέρχεται σε ποσοστό 62,5% δηλ. ποσοστό που ξεπερνάει κατά 12,5 ποσοστιαίες μονάδες το ήμισυ των οργανικών θέσεων. Επιπλέον το Κ.Α.Π.Η Χίου δεν διαθέτει Φυσιοθεραπευτή και Διοικητικό υπάλληλο. Τέλος οι οργανικές θέσεις του βοηθητικού προσωπικού δηλ. του κλητήρα-εργάτη και του κλητήρα - θυρωρού-γενικών καθηκόντων είναι κενές θέσεις.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στο Κ.Α.Π.Η Χίου εφαρμόζονται ποικίλα προγράμματα για την επίτευξη του σκοπού τους όπως: πολιτιστικές εκδηλώσεις, ψυχαγωγικά προγράμματα, εκδρομές, προγράμματα ζωγραφικής, ορχήστρας, χορωδίας, σύνδεσης γενεών.

Επίσης στο Κ.Α.Π.Η, στο χώρο του, λειτουργεί εδώ και 5 μήνες το πιλοτικό πρόγραμμα "Βοήθεια στο Σπίτι". Μέσα από τη διεξαγωγή αυτού του προγράμματος επιτυγχάνεται η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ηλικιωμένων μοναχικών και μη αυτοεξυπηρετούμενων ατόμων, η συνοχή της οικογένειας με την κάλυψη βασικών αναγκών κοινωνικής και νοσηλευτικής φροντίδας για την αξιοπρεπή και αυτόνομη διαβίωσή τους.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ

Ένα σοβαρό πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Κ.Α.Π.Η Χίου είναι η χρηματοδότηση τους που είναι αρκετά περιορισμένη. Δυστυχώς κάθε χρόνο υποχρεούνται να περιορίσουν ορισμένα από τα λειτουργικά τους έξοδα.

3.20 Προτάσεις

Με βάση την παρούσα έρευνα για το Κ.Α.Π.Η Χίου και τα συμπεράσματα που παρουσιάστηκαν παραπάνω, παραθέτουμε τις εξής προτάσεις:

1. Η στελέχωση του Κ.Α.Π.Η με διοικητικό προσωπικό, φυσιοθεραπευτή και βοηθητικό προσωπικό για τη σωστή λειτουργία του Κ.Α.Π.Η.

2. Εφαρμογή και άλλων προγραμμάτων π.χ προγράμματα Αγωγής Υγείας και Λουτροθεραπείας, πρόγραμμα χορού, πρόγραμμα αλφαριθμητισμού, πρόγραμμα λαογραφίας, πρόγραμμα κοινωνιολογίας, ψυχολογίας, λογοτεχνίας, θεολογίας κ.τ.λ.
3. Δημιουργία διαφόρων ομάδων, αλληλοβοήθειας και αυτενέργειας (δεντροφύτευση, κηπουρική).
4. Ενεργό συμμετοχή των ηλικιωμένων στη διοίκηση και διαχείριση διαφόρων υπηρεσιών που λειτουργούν στο Κ.Α.Π.Η, ανάληψη βοηθητικών εργασιών της ειδικότητάς τους, για περισσότερη αυτονομία και ενεργητικότητα των μελών.
5. Για τη διεύρυνση και κατανόηση του θεσμού του Κ.Α.Π.Η χρειάζεται να σχεδιαστεί και να εφαρμοστεί ένα πρόγραμμα «Ενημέρωσης και Πληροφόρησης» τόσο προς τα μέλη όσο και προς τους πολίτες της κοινωνίας της Χίου με σκοπό να καταστήσει γνωστή τη φιλοσοφία γενικά της εξωιδρυματικής προστασίας και ειδικότερα του θεσμού των Κ.Α.Π.Η.
6. Να υπάρξει μερική αποδέσμευση του Κ.Α.Π.Η από την τοπική αρχή έτσι ώστε να ενισχυθούν οι πρωτοβουλίες του προσωπικού.
7. Αύξηση της χρηματοδότησης του Κ.Α.Π.Η τόσο από την τοπική αρχή όσο και από το Υπουργείο Εσωτερικών με σκοπό την πιο αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία του προσωπικού προς τα μέλη του Κέντρου.
8. Δημιουργία ενός νέου Κ.Α.Π.Η στην περιοχή που βρίσκεται μετά από το λιμάνι της Χίου για να εξυπηρετεί τα ηλικιωμένα άτομα που κατοικούν εκεί.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΤΟ Κ.Α.Π.Η. ΧΙΟΥ

Φωτ. 1: Πρόσψη του κτιρίου του Κ.Α.Π.Η. του Δήμου Χίου.

Φωτ. 2: Αίθουσα εργοθεραπείας Κ.Α.Π.Η. Δήμου Χίου.

Φωτ. 3: Έργα χειροτεχνίας των μελών του Κ.Α.Π.Η. του Δήμου Χίου.

Φωτ. 4: Καθιστικό του Κ.Α.Π.Η. του Δήμου Χίου.

4. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ “HORIZON” ΧΙΟΥ

Συμβουλευτικό και Διαγνωστικό Κέντρο

«ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ» Δήμου Χίου

4.1 Υποβολή Πρότασης

Ο Δήμος Χίου και η Δημοτική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Χίου καθώς και η Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Χίου (ΤΕΔΚ), υπέβαλλαν από κοινού τον Ιανουάριο του 1993 πρόταση-μελέτη στο Υπουργείο Εργασίας σχετικά με την υλοποίηση της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας Ορίζοντες στη Χίο. Το σύνολο της αρχικής πρότασης ήταν 43.600.000 δρχ και αποτελούνταν από δύο ενέργειες:

Ενέργεια1: Πρόγραμμα εκπαίδευσης συνεργατών και στελεχών συμβουλευτικού Κέντρου, συνολικής διάρκειας 600 ωρών, αριθμό εκπαιδευομένων 10 και προϋπολογισμού 25.700.000δρχ.

Ενέργεια 2: Πρόγραμμα Επαγγελματικής κατάρτισης ατόμων με κινητικές αναπηρίες, ή με νοητική καθυστέρηση, συνολικής διάρκειας 500 ωρών, αριθμό εκπαιδευομένων 10 και συνολικού προϋπολογισμού 17.900.000δρχ.

Επίσης το Μάρτιο του 1994 υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εργασίας συμπληρωματική πρόταση – μελέτη με τίτλο «Κατάρτιση στελεχών και συνεργατών συμβουλευτικού κέντρου» συνολικής διάρκειας 100 ωρών, αριθμό εκπαιδευομένων 15 και συνολικού προϋπολογισμού 10.000.000δρχ.

4.2 Εγκρίσεις

Με απόφαση του Υπουργείου Εργασίας αριθμ. Πρωτοκόλλου 117964 Αθήνα 24 Μαΐου 1993 εγκρίθηκαν οι παρακάτω Ενέργειες για το πρόγραμμα ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ.

Ενέργεια 1

Εκπαίδευση συνεργατών και στελεχών «συμβουλευτικού κέντρου»

Αριθμός ατόμων 10

Αριθμός ωρών 600

Συνολικός προϋπολογισμός 20.174.285 δρχ.

Ενέργεια 2

Επαγγελματική κατάρτιση ατόμων με κινητική αναπηρία ή με νοητική καθυστέρηση

Αριθμός ατόμων 10

Αριθμός ωρών 500

Συνολικός προϋπολογισμός 15.000.000δρχ.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος και μετά τη δημιουργία του «πιλοτικού» Συμβουλευτικού και Διαγνωστικού Κέντρου «ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ» Δήμου Χίου, μετά από πρόταση της Επιστημονικής Επιτροπής και των σχετικών αποφάσεων του Δ.Σ της Κοινοπραξίας ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ Χίου και του Υπουργείου Εργασίας, η Ενέργεια 2 ενσωματώθηκε στην Ενέργεια 1 και έγινε μια κοινή Ενέργεια με τίτλο 'Εκπαίδευση συνεργατών και στελεχών συμβουλευτικού κέντρου για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

Αριθμός ωρών 110

Αριθμός ατόμων 10

Συνολικός προϋπολογισμός 35.714.285δρχ.

Κοινοτική Εισφορά 25.000.000δρχ.

Ιδία συμμετοχή 10.714.285δρχ.

Στις 6 Ιουνίου 1994 Αρ. πρωτ. 108169 με απόφαση του Υπουργείου Εργασίας εγκρίθηκε η Συμπληρωματική Ενέργεια με τίτλο «Κατάρτιση συνεργατών και στελεχών Κέντρου»

Συνολικού προϋπολογισμού 7.000.000δρχ.

Αριθμός ατόμων 15

Αριθμός ωρών 100

4.3 Σύσταση Κοινοπραξίας

Στις 20/10/1993 ιδρύθηκε η Κοινοπραξία Δήμου Χίου ΔΑΕΧ για την υλοποίηση του προγράμματος ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ. Η ΤΕΔΚ υπέγραψε ειδικό σύμφωνο συνεργασίας με τη Δ.Α.Ε.Χ. Το Δ.Σ της Κοινοπραξίας αποτελείτο από:

- Έναν εκπρόσωπο του Δήμου Χίου
- Έναν εκπρόσωπο της ΔΑΕΧ
- Έναν εκπρόσωπο της ΤΕΔΚ

4.4 Υλοποίηση του Προγράμματος

Για την καλύτερη υλοποίηση του προγράμματος δημιουργήθηκε Επιστημονική Επιτροπή που έχει την επιστημονική ευθύνη του προγράμματος και αποτελείται από:

- Δύο (2) παιδοψυχίατρος
- Έναν (1) Οικονομολόγο
- Έναν (1) Κοινωνιολόγο

Το πρόγραμμα επίσης είχε την επιστημονική υποστήριξη της εταιρίας για την Ψυχική Υγεία Παιδιού και Εφήβου.

Την οργάνωση, το συντονισμό, την παρακολούθηση και την οικονομική διαχείριση του προγράμματος είχαν αναλάβει δύο (2) μέλη Επιστημονικής Επιτροπής: Ο κοινωνιολόγος και ο οικονομολόγος της Επιτροπής.

4.5 Επιστημονικό Προσωπικό

Στα πλαίσια του προγράμματος ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ, δίδασκαν αλλά και συμμετείχαν στο κέντρο το προσωπικό που παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

Α/Α	ΚΛΑΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ
1	Παιδοψυχίατροι	3
2	Κλινική Ψυχολόγος	1
3	Ειδικοί Παιδαγωγοί	3
4	Εργοθεραπεύτρια	1
5	Κοινωνική Λειτουργός	1
6	Λογοθεραπευτές	2
7	Ψυχολόγος	1
	ΣΥΝΟΛΟ	12

Πίνακας 12: Εκπαιδευτικό προσωπικό Κέντρου

Πηγή: Ιδία Έρευνα

Στο πρόγραμμα επίσης συμμετείχαν οι εκπαιδευόμενοι που παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

A/A	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
1	Παιδαγωγοί	2
2	Ειδικοί Παιδαγωγοί	2
3	Ψυχολόγοι	4
4	Γυμνάστρια με ειδίκευση στα Α.Μ.Ε.Α	1
5	Κοινωνικοί Λειτουργοί	3
6	Κοινωνιολόγοι	1
7	Ιατροί	1
8	Εργοθεραπευτές	1
	ΣΥΝΟΛΟ	13

Πίνακας 13: Εκπαιδευόμενο προσωπικό του Κέντρου.

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

4.6 Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Το πρόγραμμα περιείχε θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση. Στο θεωρητικό μέρος διδάχτηκαν τα παρακάτω αντικείμενα:

- Οργάνωση ψυχιατρικών υπηρεσιών
- Υπερκινητικότητα
- Μαθησιακές δυσκολίες
- Ιστορική αναδρομή ψυχιατρικής
- Παρουσίαση ψυχιατρικών υπηρεσιών στην Ελλάδα
- Εισαγωγή στην εξελικτική Ψυχολογία
- Δυσλεξία
- Εισαγωγή στην Ψυχαναλυτική θεωρία
- Μέσα Ψυχαναλυτικής θεωρίας
- Ψυχικές λειτουργίες και διαταραχές
- Ψυχοπαθολογία παιδιών
- Κλινικές δοκιμασίες-εφαρμογή tests
- Ψυχοκοινωνικά προβλήματα παιδιών με νοητική καθυστέρηση
- Κύκλος ζωής της οικογένειας
- Ψυχώσεις
- Κακοποίηση παιδιών

- Συναισθηματικές διαταραχές
- Η Θεωρία της Κλαίν
- Νυχτερινή ενούρηση
- Παιδική κατάθλιψη κ.α.

4.7 Πρακτική Άσκηση

Στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης των εκπαιδευομένων δημιουργήθηκε το Συμβουλευτικό και Διαγνωστικό Κέντρο «ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ».

Το Κέντρο αυτό είναι ένα πρότυπο “πilotικό κέντρο” που σκοπό είχε να καλύψει το κενό που υπήρχε στη Χίο στην πρόληψη, πρώιμη διάγνωση, συμβουλευτική και αντιμετώπιση ψυχικών διαταραχών και γενικότερα ποικίλων προβλημάτων με σύγχρονες μεθόδους.

Το Κέντρο απευθυνόταν σε γονείς, παιδιά και εφήβους που αντιμετωπίζουν τις παρακάτω δυσκολίες:

- Μαθησιακές δυσκολίες
- Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής
- Υπερκινητικότητα
- Διαταραχές διατροφής και ύπνου σε παιδιά και εφήβους
- Νοητική καθυστέρηση
- Παραπτωματική, αντικοινωνική συμπεριφορά
- Διαταραχές στην ομιλία και το λόγο
- Παιδικός αυτισμός
- Ψυχώσεις, κατάθλιψη σε παιδιά και εφήβους
- Αγχώδεις διαταραχές
- Ενούρηση, εγκόπριση
- Συμβουλευτική σε θέματα όπως διαζύγιο, θάνατος κ.λ.π.

Η δημιουργία του Κέντρου είχε σημαντική επιτυχία, με την έννοια ότι τα περιστατικά που παρακολουθούσε ανήλθαν τα 167.

4.8 Διακρατική Συνεργασία

Βασική και απαραίτητη προϋπόθεση υλοποίησης του προγράμματος ήταν η συνεργασία σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Για το σκοπό αυτό επιτεύχθηκε Δημοκρατική συνεργασία με το αντίστοιχο πρόγραμμα του Park Lane College

του Leeds. Με το Park Lane College ανταλλάχτηκαν απόψεις και εμπειρίες, συμφωνήθηκε μια πιο μόνιμη συνεργασία και η από κοινού υποβολή πρότασης για την καινούργια Κοινοτική πρωτοβουλία ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ – απασχόλησης.

Επίσης, έγινε διπλή ανταλλαγή επισκέψεων και από τα δύο μέρη. Εκπρόσωποι του Park Lane ήρθαν στην Ελλάδα και εκπρόσωποι του Horizon επισκέφθηκαν αντίστοιχες δομές του Leeds.

4.9 Άλλες Δραστηριότητες

Το πρόγραμμα ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ Χίου συνεργάστηκε στενά με το Ελληνικό Δίκτυο ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ το οποίο δημιουργήθηκε απ' όλα τα αντίστοιχα προγράμματα της Ελλάδας.

Η Κοινοπραξία συνεργάστηκε στενά με όλα τα σχολεία και τα νηπιαγωγεία της Χίου, τα οποία παράπεμπαν περιστατικά στο κέντρο.

Η Κοινοπραξία επίσης συνεργάστηκε με τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και με το σύλλογο γονέων ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Ακόμα στις 26 Νοεμβρίου 1994 το πρόγραμμα εκπροσώπησε στο 20 Πανελλήνια συνέδριο Εργοθεραπείας που έγινε στην Αθήνα, η εργοθεραπεύτρια του Κέντρου.

Οι ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ είχαν διοργανώσει δυο εκδηλώσεις στο Ομήρειο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Χίου σε σχετικά αντικείμενα, πιο συγκεκριμένα:

α. Εκδήλωση με τους Άγγλους εταίρους σχετικά με τις υποδομές που υπάρχουν εκεί για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

β. Τριήμερο εκδηλώσεων για τις Κοινοτικές πρωτοβουλίες. Ειδικό στρογγυλό τραπέζι για το παιδικό ατύχημα.

Τέλος η Κοινοπραξία συμμετέχει στην Πανευρωπαϊκή έρευνα για το υπερκινητικό σύνδρομο που διεξάγεται και στη χώρα μας.

4.10 Λήξη Προγράμματος

Το Κέντρο ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ σταμάτησε τη λειτουργία του το Νοέμβριο του 1995. Μετά τη λήξη του προγράμματος του (Αύγουστος 1994) το Κέντρο ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ συνέχισε να παρέχει εθελοντικά τις υπηρεσίες του για άλλο ενάμιση χρόνο προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες του νησιού και δεδομένου του ότι η νομική μορφή του Κέντρου έπαψε να ισχύει με τη

διάλυση του Νομικού Προσώπου και την αποπληρωμή του προγράμματος. Η Κοινοπραξία του προγράμματος μαζί με τοπικούς και διακρατικούς εταίρους υπέβαλλαν νέα πρόταση για το πρόγραμμα HORIZON η οποία όμως εγκρίθηκε. Μετά από την απόρριψη υπήρξε συνέχεια στον ιδιωτικό τομέα. Το εκπαιδευτικό και εκπαιδευόμενο προσωπικό σύστησε αστική μη κερδοσκοπική εταιρία με την επωνυμία “Κέντρο Παιδιού και Εφήβου”. Για το Κέντρο αυτό θα αναφερθούμε εκτενέστερα στο σχετικό κεφάλαιο παρακάτω.

5. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ "NOW" ΧΙΟΥ

5.1 Υποβολή Πρότασης

Οι Δήμοι Χίου-Ιωνίας- Καμποχώρων - Ανεμόνα - Καρδαμύλων - Κοινότητα Θυμιανών και η Δημοτική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Χίου υπέβαλλαν από κοινού τον Ιανουάριο του 1993 πρόταση - μελέτη στο Υπουργείο Εργασίας "NOW" στη Χίο. Το σύνολο της αρχικής πρότασης ήταν 57.500.000δρχ. και αποτελούνται από τρεις ενέργειες.

Ενέργεια 1: Κατάρτιση γυναικών για τη δημιουργία συνεταιρισμού υποστήριξης και προώθησης των προϊόντων και υπηρεσιών των αγροτικών και τουριστικών συνεταιρισμών και επιχειρήσεων.

Συνολικός Προϋπολογισμός 22.900.000 δρχ.

Αριθμός Εκπαιδευόμενων 10

Αριθμός ωρών 200

Ενέργεια 2: Επαγγελματική κατάρτιση γυναικών για τη δημιουργία συνεταιρισμών ή Μ.Μ.Ε για την παραγωγή τοπικών αγροτικών προϊόντων (τουριστικών ειδών και τουριστικών υπηρεσιών)

Συνολικός Προϋπολογισμός 15.700.000 δρχ.

Αριθμός Εκπαιδευόμενων 15

Αριθμός Ωρών 200

Ενέργεια 3: Κατάρτιση γυναικών για τη δημιουργία παιδικού σταθμού, για τη φύλαξη των παιδιών των γυναικών που εργάζονται στους αγροτουριστικούς συνεταιρισμούς και επιχειρήσεις και παιδικό κέντρο για τη φύλαξη των παιδιών των τουριστών.

Συνολικός Προϋπολογισμός 18.900.000 δρχ

Αριθμός Ατόμων 10

Αριθμός Ωρών 500

Επίσης το Μάρτιο του 1994 υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εργασίας συμπληρωματική πρόταση - μελέτη με τίτλο "Κατάρτιση Συμβούλων Ισότητας

των δύο φύλων”, συνολικής διάρκειας 100 ωρών, αριθμό εκπαιδευομένων 15 και συνολικού προϋπολογισμού 10.000.000 δρχ.

5.2 Εγκρίσεις

Με απόφαση του Υπουργείου Εργασίας Αριθμ. Πρωτοκόλλου 117963, Αθήνα 24 Μαΐου 1993 εγκρίθηκαν οι παρακάτω Ενέργειες για το πρόγραμμα “NOW”.

Ενέργεια 1

Κατάρτιση γυναικών για τη δημιουργία συνεταιρισμού υποστήριξης και προώθησης των προϊόντων και υπηρεσιών των αγροτικών και τουριστικών συνεταιρισμών και επιχειρήσεων.

Συνολικός Προϋπολογισμός	22.900.000 δρχ.
Αριθμός Εκπαιδευόμενων	10
Αριθμός Ωρών	600

Ενέργεια 2

Κατάρτιση γυναικών για τη δημιουργία παιδικού σταθμού για τη φύλαξη των παιδιών των γυναικών που εργάζονται στους αγροτουριστικούς συνεταιρισμούς και επιχειρήσεις και παιδικό κέντρο για τη φύλαξη των παιδιών των τουριστών.

Συνολικός Προϋπολογισμός	18.900.000 δρχ.
Αριθμός Ατόμων	10
Αριθμός Ωρών	500

Κατά τη διάρκεια της Κοινοπραξίας αποφασίστηκε να συναφθούν σύμφωνα με τη ΤΕΔΚ και τους τέσσερις Γυναικείους Συνεταιρισμούς του Νομού Χίου.

Επίσης, αποφασίστηκε να παρακολουθήσουν το Εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Ενέργειας 1, μία εκπρόσωπος από τον κάθε συνεταιρισμό ως παρατηρήτρια αρχικά. Έτσι η ενέργεια 1 παραμένει με τον ίδιο τίτλο και με

Αριθμό ωρών	600
Αριθμός ατόμων	15
Συνολικό προϋπολογισμό	22.900.000 δρχ.

Κοινοτική εισφορά	16.030.000 δρχ.
Ιδία συμμετοχή	6.780.000 δρχ.

Στις 31 Μαΐου 1994, Αρ. πρωτ. 108168 με απόφαση του Υπουργείου Εργασίας εγκρίθηκε η Συμπληρωματική ενέργεια με τίτλο «Δημιουργία Γραφείου Συμβούλων σε θέματα Γυναικείας Απασχόλησης».

Συνολικός προϋπολογισμός	10.000.000δρχ
Αριθμός ατόμων	15
Αριθμός ωρών	100

5.3 Σύσταση Κοινοπραξίας

Στις 23-11-1993 ιδρύθηκε η Κοινοπραξία Δήμου Χίου –Ιωνίας – Καμποχώρων – Ανεμώνα – Καρδαμυλών – κοινότητα Θυμιανών – ΔΑΕΧ, για την υλοποίηση του προγράμματος NOW. Η ΤΕΔΚ όπως και οι τέσσερις Γυναικείοι Συνεταιρισμοί υπέγραψαν ειδικό σύμφωνο συνεργασίας. Το Δ.Σ της κοινοπραξίας αποτελείτο από:

- Έναν εκπρόσωπο του Δήμου Χίου
- Έναν εκπρόσωπο του Δήμου Ιωνίας
- Έναν εκπρόσωπο του Δήμου Ανεμώνα
- Έναν εκπρόσωπο του Δήμου Καρδαμυλών
- Έναν εκπρόσωπο του Δήμου Καμποχώρων
- Έναν εκπρόσωπο της κοινότητας Θυμιανών
- Έναν εκπρόσωπο της ΔΑΕΧ

5.4 Υλοποίηση Προγράμματος

Για την καλύτερη υλοποίηση του προγράμματος δημιουργήθηκε Επιστημονική Επιτροπή που έχει την επιστημονική ευθύνη του προγράμματος και αποτελείται από τους παρακάτω:

- Έναν Οικονομολόγο
- Έναν Κοινωνιολόγο
- Έναν πολιτικό Επιστήμονα

Την οργάνωση, την παρακολούθηση και την οικονομική διαχείριση του προγράμματος ανέλαβαν 3 επιστήμονες με ειδικότητα: Κοινωνιολόγου και Οικονομολόγου.

5.5 Επιστημονικό Προσωπικό

Στα πλαίσια του προγράμματος NOW διδάξαν οι επιστήμονες που παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες:

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 1

Α/Α	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
1	Οικονομολόγοι	5
2	Διοίκηση επιχειρήσεων	1
3	Κοινωνιολόγος - Πληροφορική	1
4	Πολιτικές επιστήμες	1
5	Φοροτεχνικοί	1
	ΣΥΝΟΛΟ	9

Πίνακας 14: Επιστημονικό προσωπικό Ενέργειας 1 του προγράμματος NOW.

Πηγή: Ίδια Έρευνα.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 2

Α/Α	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
1	Κοινωνικοί Λειτουργοί	3
2	Παιδαγωγοί	3
3	Ψυχολόγοι	6
4	Νομικοί	2
5	Περιβαλλοντολόγοι	1
6	Παιδοψυχίατροι	1
7	Παιδίατροι	1
8	Δάσκαλοι	1
9	Καθηγητές Πανεπιστημίου	1
	ΣΥΝΟΛΟ	19

Πίνακας 15: Επιστημονικό προσωπικό ενέργειας 2 του προγράμματος "NOW"

Πηγή: Ίδια Έρευνα

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 3

Α/Α	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
1	Ιστορικοί	1
2	Οικονομολόγοι	1
3	Κοινωνιολόγοι	1
4	Νομικοί	1
5	Ψυχολόγοι	1
6	Σύμβουλοι Επαγγελματικού Προσανατολισμού	2
7	Εκπαιδευτικοί	1
	ΣΥΝΟΛΟ	8

Πίνακας 16: Επιστημονικό προσωπικό Ενέργειας 3 του προγράμματος "NOW".
Πηγή: Ιδία έρευνα.

5.6 Εκπαιδευόμενες

Τα άτομα που συμμετείχαν στο πρόγραμμα κάθε ενέργειας ήταν επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων αλλά κατά κύριο λόγο Οικονομολόγοι και Νηπιαγωγοί.

Τα άτομα που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κάθε ενέργειας παρουσιάζονται στους παρακάτω πίνακες:

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 1

Α/Α	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
1	Αγγλικοί Φιλολόγοι	1
2	Οικονομολόγοι	2
3	Πολιτικοί Επιστήμονες	1
4	Λογιστές	5
5	Ελληνικοί Φιλολόγοι	1
6	Απόφοιτοι εξατάξιου Γυμνασίου	2
7	Φιλολογία	1
8	Θεολόγοι	1
9	Γραμματείς	1
	ΣΥΝΟΛΟ	15

Πίνακας 17: Εκπαιδευόμενοι και Επιστήμονες της Ενέργειας 1 του προγράμματος "NOW".

Πηγή: Ιδία Έρευνα.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 2

Α/Α	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
1	Νηπιαγωγοί	6
2	Δασκάλα	1
3	Βρεφονηπιαγωγοί	3
	ΣΥΝΟΛΟ	10

Πίνακας 18: Εκπαιδευόμενοι επιστήμονες της Ενέργειας 2 του προγράμματος "NOW".

Πηγή: Ίδια Έρευνα.

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε τη μεγαλύτερη συμμετοχή την έχουν οι Νηπιαγωγοί και τη μικρότεροι οι Δάσκαλοι.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 3

Α/Α	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
1	Αγγλικοί Φιλολόγοι	1
2	Οικονομολόγοι	2
3	Πολιτικοί Επιστήμονες	1
4	Λογιστές	5
5	Ελληνικοί Φιλολόγοι	1
6	Απόφοιτοι Εξατάξιου Γυμνασίου	2
7	Φιλολόγοι	1
8	Θεολόγοι	1
9	Απόφοιτοι Σχολής Γραμματέων	1
	ΣΥΝΟΛΟ	13

Πίνακας 19: Εκπαιδευόμενοι επιστήμονες της Ενέργειας 3 του προγράμματος "NOW".

Πηγή: Ίδια Έρευνα.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα διαπιστώνουμε ότι το μεγαλύτερο αριθμό των εκπαιδευομένων τον έχουν οι Λογιστές (5) ενώ οι Φιλολόγοι, οι Πολιτικοί Επιστήμονες, οι Θεολόγοι και οι απόφοιτοι της σχολής Γραμματέων έχουν το μικρότερο αριθμό.

5.7 Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που καταρτίστηκε και υλοποιήθηκε με επιτυχία χάρις τη συνεργασία εκπαιδευτών – εκπαιδευόμενων ακολουθεί αναλυτικά για κάθε ενέργεια.

Ενέργεια 1:

- Κοινωνιολογική και οικονομική προσέγγιση της γυναικείας απασχόλησης
  - Εισαγωγή στην Οικονομική
  - Βασικά στοιχεία προσφοράς – ζήτησης
  - Ανάλυση προσφοράς – ζήτησης
  - Θεωρία ζήτησης – χρησιμότητας
  - Προσφορά στην ανταγωνιστική αγορά
  - Εισαγωγή στην Διοίκηση προσωπικού
  - Επιλογή προσωπικού
  - Αξιολόγηση προσωπικού και αποδόσεως
  - Εκπαίδευση προσωπικού και ανάπτυξη στελεχών
  - Τουριστική Παραγωγή
  - Τουριστική Ζήτηση
  - Τουριστική Κατανάλωση
-
- Μελέτες βιωσιμότητας του Γυναικείου Συνεταιρισμού Θυμιανών και του Γυναικείου Συνεταιρισμού Καρδαμύλων
    - Εισαγωγή στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές.
    - Λειτουργία συστήματος DOS.
    - Αυτοματισμός γραφείου.
    - WINDOWS.
    - Επεξεργασία κειμένου.
    - Καινούργιες τεχνολογίες και γυναικεία απασχόληση.
    - Εισαγωγή στο Marketing.

- Η τιμολόγηση στο Marketing.
  - Διαφήμιση - προώθηση.
  - Έρευνα αγοράς.
  - Τμηματοποίηση αγοράς.
  - Επιλογή αγοράς στόχου.
  - Στρατηγική και προγραμματισμός marketing.
  - Εργασία επάνω στο χωρισμό και την επιλογή αγοράς στόχου.
  - Παρουσίαση και συζήτηση πάνω στη δουλειά που έγινε στο διάστημα που μεσολάβησε.
  - Εισήγηση για το χωρισμό – τμηματοποίηση της αγοράς στόχου, προσαρμοσμένης στα είδη λαϊκής τέχνης.
  - Εισήγηση στην στρατηγική και προγραμματισμό στο marketing.
  - Ανάθεση εργασίας πάνω στο χωρισμό και της επιλογής αγοράς στόχου.
  - Επίσκεψη σε συνεταιρισμούς.
  - Παρουσίαση της εργασίας που έγινε στην επιλογή της αγοράς στόχου.
  - Εισήγηση για το προϊόν – το ρόλο της τιμολόγησης και της στρατηγικής marketing.
  - Σύνθεση εργασίας πάνω στα ζητήματα που αναφέρθηκε η εισήγηση.
- Μελέτες που αφορούν το marketing των γυναικείων συνεταιρισμών Καλλιμασιάς, Καρδαμύλων, Θυμιανών και Νοτίου Χίου
    - Management – Information system
    - Management αντικειμενικών στόχων
    - Management προσωπικού
  - Μελέτη βιωσιμότητας του γυναικείου συνεταιρισμού Καλλιμασιάς
    - Λογιστική στους Η/Υ
    - Εμπορικά πακέτα
    - Προγράμματα δυνατότητας
    - Λογιστικό σχέδιο
    - Διαχείριση αρχείου
    - Ημερολογιακές εγγραφές – Εκτυπώσεις
    - Κλείσιμο – Άνοιγμα Χρήσης – Ισολογισμός
    - Ανάλυση Ισολογισμού – Ανάλυση δεικτών

- Αγορά χρήματος και κεφαλαίου
- Χρηματιστήριο
- Νομισματική πολιτική
- Χρηματοπιστωτικό σύστημα
- Συναλλαγματικές ισοτιμίες

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 2

- Αυτοπαρουσίαση.
- Τι είναι επικοινωνία.
- Μη λεκτική επικοινωνία.
- Ασκήσεις μη λεκτικές.
- Σχέσεις με σώμα.
- Δημιουργία ενός μη – σεξιστικού περιβάλλοντος στους χώρους φύλαξης των παιδιών.
- Οπτικό /αισθητική διευθέτηση του περιβάλλοντος.
- Παιχνίδια και υλικά.
- Επιλογή μη σεξιστικού υλικού.
- Χρήση σεξιστικού υλικού με νέο τρόπο.
- Σχεδιασμός δραστηριοτήτων με στόχο τη διερεύνηση, της γνώσεις για τους ρόλους των φύλων και των επιλογών για παιχνίδι.
- Εξελικτική ψυχολογία.
- Βασικές παιδαγωγικές έννοιες.
- Σημασία των εννοιών αυτών στην περίπτωση τμημάτων δημιουργικής απασχόλησης παιδιών.
- Ζητήματα οργάνωσης και διοίκησης κέντρων εξωσχολικής απασχόλησης παιδιών.
- Διοικητική και οικονομική οργάνωση.
- Διερεύνηση αναγκών κοινότητας.
- Επιλογή και πρώτη διαμόρφωση των χώρων Προϋπολογισμού.
- Περιεχόμενο δραστηριοτήτων και οργάνωση εργαστηρίων.
- Οργάνωση προμήθειας υλικών.
- Οργάνωση εισερχόμενων πληροφοριών.
- Διαμόρφωση εξωτερικής εικόνας και σχέση με την κοινότητα.
- Διαμόρφωση σχέσης των παιδιών με το χώρο.

- Αξιολόγηση της πορείας, συναντήσεις προσωπικού, συγκέντρωση στοιχείων από γονείς παιδιά.
  - Βασικές θεωρίες της ψυχοπαιδαγωγικής συμβουλευτικής.
  - Θέματα και προβληματισμοί που απορρέουν από την πνευματική συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών.
  - Σχέσεις παιδιών με τους γονείς – Προβλήματα που προκύπτουν.
  - Σχέσεις παιδιών με τους συνομήλικους και το άλλο φύλο, προβλήματα και συμβουλευτική.
  - Παραμέληση, κακοποίηση παιδιών.
  - Το πρόβλημα της σεξουαλικής κακοποίησης και το μέγεθός του.
  - Μορφές κακοποίησης.
  - Σεξουαλική κακοποίηση.
  - Επίδειξη video με θέμα “Τα παιδιά μπορούν να πουν όχι”.
  - Εισαγωγή στην ψυχολογία της επικοινωνίας.
  - Δημιουργία παραμυθιών – Περιγραφή της τεχνικής.
  - Οι παιδικές σχέσεις στο σχολικό χώρο – Η σχέση με το μαθητή.
  - Βιωματική προσέγγιση – Οργάνωση σχεδίων εργασίας.
  - Προϋποθέσεις για καλύτερες φροντίδες παιδιών στην προσχολική ηλικία.
  - Εφαρμογή και ανάπτυξη συγκεκριμένου σχεδίου εργασίας.
  - Το σχολείο ως περιέχουν – Παραγωγή μαθητικού εντύπου.
  - Περιβάλλον και υγεία.
- Ολοκλήρωση οικονομοτεχνικής μελέτης για τη δημιουργία προτύπου νηπιακού σταθμού
    - Ψυχαναλυτική θεωρία (Winnicott, Spitz, Mahler)
    - Πως ένα μωρό μαθαίνει να αγαπά
    - Υπερκινητικό παιδί
    - Αποχωρισμός
    - Μαθησιακές δυσκολίες
    - Σχολική αποτυχία
    - Νοητική ανάπτυξη
    - Γλωσσική ανάπτυξη
    - Σημασία του παιχνιδιού
    - Νοητική καθυστέρηση

- Χαρακτήρας – Προσωπικότητα
- Άτομο – παιδί

ΕΝΕΡΓΕΙΑ 3

- Εισαγωγή στην ιστορία των γυναικών.
- Εκφράσεις της φεμινιστικής συνείδησης / Η διεκδίκηση της ψήφου. Αναφορά στο κίνημα της Απελευθέρωσης των Γυναικών / Πολιτικές ιδέες και Πρακτικές του ελληνικού φεμινιστικού κινήματος της δεκαετίας 1975-1985.
- Η διάσταση του φύλου στην πολιτική / Φεμινιστικές πολιτικές παρεμβάσεις – Ο ρόλος του Συμβούλου Ισότητας .
- Κοινωνικός καταμερισμός των ρόλων κατά φύλο και μηχανισμοί αναπαραγωγής των σχέσεων κυριαρχίας ανάμεσα στα δύο φύλα.
- Η έννοια της ισότητας των δύο φύλων κατά το ελληνικό και το Κοινοτικό Δίκαιο /Γυναικεία σεξουαλικότητα/ φεμινιστικές προσεγγίσεις.
- Το οικογενειακό δίκαιο.
- Το θεσμικό πλαίσιο της Ισότητας στην θεωρία και την πράξη. Εργασία και οικογένεια/ Άμεσες και έμμεσες διακρίσεις –Σεξουαλικές παρενοχλήσεις στο χώρο εργασίας.
- Το κοινωνικό φαινόμενο της βίας κατά των γυναικών: θεωρητικές προσεγγίσεις και εμπειρικά δεδομένα. Η αντιμετώπιση του φαινομένου / Θεσμοί ισότητας στην Ελλάδα.
- Η αντιμετώπιση του φαινομένου της βίας κατά των γυναικών σε πρωτογενές επίπεδο –πρόληψη του φαινομένου / Σχεδιασμός και εφαρμογές πολιτικών πρόληψης – Ο ρόλος του Συμβουλίου Ισότητας.
- Το περιεχόμενο και η σημασία της προκατάρτισης Γυναικών στα Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης / Οι μέθοδοι του προσωπικού Απολογισμού και Επαγγελματικού προσανατολισμού.
- Τεχνικές εξευρέσεις εργασίας: Μεθοδολογία – Περιεχόμενο / Ασκήσεις.
- Η οπτική του φύλου στην Ανάπτυξη και την Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- Σύγχρονες μορφές Επικοινωνίας και τρόποι συλλογικών παρεμβάσεων γυναικών στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

5.8 Διακρατική Συνεργασία

Βασική και απαραίτητη προϋπόθεση υλοποίησης του προγράμματος ήταν η συνεργασία σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Για το σκοπό αυτό επιτεύχθηκε Διακρατική Συνεργασία αρχικά με το "NORTH COUNTY COUNCIL, YORK EDUCATION DEPARTMENT" της Αγγλίας. Επισκέφθηκαν τον εταίρο δυο επιμορφωνόμενες της ενέργειας 1 και δύο της Ενέργειας 2. Η εμπειρία τους στην συνεργασία αυτή ήταν θετικότερη κυρίως στη φάση της οργάνωσης και της λειτουργίας επιχειρήσεων και προτύπων παιδικών σταθμών. Στα πλαίσια της τρίτης Ενέργειας υπήρξε συνεργασία με το αντίστοιχο πρόγραμμα του PARK LANE COLLEGE του LEEDS.

Με το PARK LANE COLLEGE ανταλλάχθηκαν απόψεις και εμπειρίες, συμφωνήθηκε μια πιο μόνιμη συνεργασία και η από κοινού υποβολή πρότασης για την Καινούργια κοινοτική πρωτοβουλία NOW.

5.9 Άλλες Συνεργασίες

Σε επίπεδο υλοποίησης του προγράμματος της Ενέργειας 1 συνεργάστηκαν με γυναικείους συλλόγους και σωματεία του νησιού. Μεγάλη ήταν η βοήθεια του αξιολογητή του προγράμματος κ. Φωτίου Γεωργιακώδη Επίκουρου Καθηγητή Πανεπιστημίου Πειραιώς, ο οποίος έδωσε στατιστικά στοιχεία απασχόλησης των γυναικών σε επίπεδα και τομείς για το νησί της Χίου.

Για την υλοποίηση της Ενέργειας 2 και 3 υπήρξε συνεργασία με τη ΔΙΟΤΙΜΑ (Κέντρο Μελετών και Ερευνών)

5.10 Αποτελέσματα

Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε το 1994 και βγήκε τρίτο ανάμεσα στα NOW. Επίσης θα πρέπει να εντοπιστεί το ενδιαφέρον που υπήρχε για τη δημιουργία υποδομής. Στόχος από την έναρξη του προγράμματος ήταν η δημιουργία όσο το δυνατόν περισσότερων δομών, για τη συνέχιση της προσπάθειας αυτής, μετά τη λήξη και διάλυση της Κοινοπραξίας.

Το "NOW" της Χίου έχει να παρουσιάσει:

1. Οργάνωση και Λειτουργία ενός Προτύπου Βρεφονηπιακού Σταθμού στο Δήμο Καμποχώρων (μέλος της Κοινοπραξίας)

2. Ίδρυση Πολύκεντρου Γυναικών με στόχο τη στήριξη των Γυναικείων Συνεταιρισμών και Επιχειρήσεων και γενικότερα των κοινωνικών προβλημάτων της γυναίκας. Το αντικείμενο του Πολύκεντρου διευρύνεται από την Ενέργεια 3, την συμπληρωματική του " NOW" (πρόγραμμα για τη Δημιουργία Γραφείου Συμβουλών σε θέματα Γυναικείας απασχόλησης).
3. Τέσσερις μελέτες βιωσιμότητας για κάθε ένα γυναικείο συνεταιρισμό ξεχωριστά.
4. Μια ομάδα δέκα νηπιαγωγών έτοιμες να αντιμετωπίσουν σε συνεργασία με το Γραφείο Τουρισμού, πρακτορεία και ξενοδοχεία, την φύλαξη παιδιών τουριστών προσφέροντας έτσι τις υπηρεσίες τους στον τομέα του ανερχόμενου τουρισμού στο νησί της Χίου.

5.11 Ενέργειες μετά τη λήξη του Προγράμματος NOW

Υπήρξε μια διεκδίκηση για συμμετοχή από τους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευόμενους στη νέα Κοινοτική Πρωτοβουλία "NOW" γιατί υπήρξε θέληση συνέχειας της προσπάθειας που άρχισαν και υλοποίησαν με τόσο μεράκι, στο ίδιο φιλοσοφικό πλαίσιο αλλά με συγκεκριμένες πρωτοβουλίες που απορρέουν από τις εμπειρίες τους, υλοποιώντας το πρόγραμμα αλλά και με βάση της έρευνας που έγινε για τα χαρακτηριστικά της Γυναικείας Απασχόλησης στη Χίο. Το ενδιαφέρον τους επικεντρώθηκε σε τέσσερις τομείς:

- α) Την συνέχιση του Πολύκεντρου Γυναικών που θα λειτουργήσει ως απόρροια της συγκεκριμένης μελέτης
- β) Την επιμόρφωση γυναικών που έχουν επιχειρήσεις δικές τους
- γ) Επιμόρφωση γυναικών στις τουριστικές επιχειρήσεις, με ειδίκευση στο τομέα συνοδών ξεναγωγών, που υπάρχει μεγάλη ζήτηση
- δ) Στη δημιουργική απασχόληση παιδιών

Δυστυχώς η προσπάθεια για συμμετοχή στη νέα Κοινοτική Πρωτοβουλία NOW απορρίφθηκε με συνέπεια οι τέσσερις τομείς που επικεντρώθηκε το ενδιαφέρον τους να μην πραγματοποιηθούν και να σταματήσει η λειτουργία του Πολύκεντρου Γυναικών.

6. ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ “ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ”

MULTI ROMA ACTION HELLAS: ΣΧΕΔΙΟ ΠΟΛΙΤΗΣ

Πρόγραμμα (Θεσσαλονίκης – Σερρών – Χίου – Ρόδου)

6.1 Υποβολή Πρότασης

Ο Δήμος Χίου και η Δημοτική Αναπτυξιακή Επιχείρηση Χίου, υπέβαλλαν από κοινού στις 8 Απριλίου 1997 (8-4-1997) πρόταση-μελέτη στο Υπουργείο Εργασίας για την υλοποίηση της Κοινοτικής πρωτοβουλίας “Απασχόληση” στη Χίο. Ο προϋπολογισμός της αρχικής πρότασης ανέρχεται στα 10.000.000 και αποτελείται από μία (1) ενέργεια:

Ενέργεια 1: Δημιουργία Γραφείου Κοινωνικής Στήριξης Τσιγγάνων (INTEGRA) Χίου.

6.2 Στόχος και περιεχόμενο της ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ 1

Στόχος του Γραφείου κοινωνικής Στήριξης Τσιγγάνων (INTEGRA) Χίου είναι η ενεργοποίηση σε κρίσιμα θέματα ένταξης των Τσιγγάνων, των τοπικών φορέων της περιοχής και η ανάπτυξη δράσεων για την υποστήριξη της κοινωνικής και εργασιακής ένταξης των τσιγγάνων.

Μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει δυνατό να υπάρξουν απογραφικά στοιχεία για τον πληθυσμό των Αθίγγανων ο οποίος διαμένει στο νησί της Χίου. Ωστόσο με βάση εκτιμήσεις οι τσιγγάνοι που κατοικούν στη Χίο χωρίζονται σε δύο ομάδες:

- α) Αυτούς που διαμένουν στην περιοχή Παρθένη – Μονοδέντρι (περίπου 50 άτομα). Η εγκατάστασή τους έχει μόνιμα χαρακτηριστικά και διαμένουν τους περισσότερους μήνες στη Χίο σε ημιμόνιμες κατασκευές (παραπήγματα).
- β) Μια δεύτερη ομάδα διαμένει στην περιοχή Σήφι – κοφικά (περίπου 40 άτομα) Πρόκειται ουσιαστικά για μετακινούμενο πληθυσμό, ο οποίος περνάει εποχιακά από τη Χίο.
- γ) Εκτός από τους παραπάνω υπάρχουν ακόμα 20 περίπου άτομα σε άλλες συνοικίες της πόλης της Χίου.

Το πρόβλημα με το οποίο κυρίως ασχολήθηκε ο Δήμος μέχρι σήμερα ήταν αυτό της διαμονής – κατοικίας των Τσιγγάνων με βασική του ενέργεια

την επιδότηση ενοικίου σε όσες τσιγγάνικες οικογένειες επιθυμούσαν να εγκατασταθούν σε σπίτια. Η εμπειρία αυτή ανέδειξε ότι ενέργειες που αφορούν μόνο την κατοικία δεν μπορούν να είναι αποτελεσματικές αν δεν συνοδεύονται από ενέργειες που αφορούν κρίσιμα θέματα της κοινωνικής και εργασιακής ένταξης.

Για το λόγο αυτό προτείνεται η δημιουργία γραφείου Κοινωνικής Στήριξης των Τσιγγάνων με τη συνεργασία του Δημοτικού Οργανισμού *Πρόνοιας με κύρια αντικείμενα:*

1. Την παροχή συμβουλευτικής υποστήριξης σε θέματα πρόνοιας-ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.
2. Την πληροφόρηση σε θέματα αστικοδημοτικά καθώς και την παροχή νομικής βοήθειας.
3. Την συνεργασία με τοπικούς φορείς για τον προγραμματισμό ενεργειών και την υλοποίηση άλλων προγραμμάτων κοινωνικής ένταξης.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών το Κέντρο θα αναπτύξει δράσεις παρόμοιες μ' αυτές που θα αναπτυχθούν από το αντίστοιχο γραφείο Κοινωνικής Στήριξης στο Δήμο Μεμεμένης με το οποίο θα αναπτυχθεί ουσιαστική σχέση ανταλλαγής πληροφοριών και τεχνογνωσίας. Η απαρχή της συνεργασίας μεταξύ των Δήμων Χίου και Μεμεμένης γίνεται με τη συνεργασία στην κατάθεση του παρόντος προγράμματος και την υιοθέτηση κοινής στρατηγικής και μεθοδολογίας για την οργάνωση των δύο Γραφείων.

6.3 Ειδικότεροι Στόχοι

Οι ειδικότεροι στόχοι του σχεδίου που ανταποκρίνεται η συγκεκριμένη δράση είναι οι εξής:

- Συμμετοχή των Τσιγγάνων ως ενδιάμεσων (*Mediators*) στις υπηρεσίες παροχής υπηρεσιών και υποστήριξης.
- Ψυχοκοινωνική Στήριξη Ενηλίκων και οικογενειών και μαθητών.
- Πληροφόρηση – Ενημέρωση για τις κοινωνικές υπηρεσίες.

6.4 Μεθοδολογία Υλοποίησης

Το Γραφείο μπορεί να στελεχωθεί τοπικά με στελέχη της κοινωνικής Υπηρεσίας (Κοινωνικοί Λειτουργοί) στο βαθμό που θα επιμορφωθούν για το

σκοπό αυτό μέσα από τις δράσεις του Προγράμματος. Μπορεί επίσης να διερευνηθεί η δυνατότητα επιμόρφωσης τσιγγάνων, για να παίξουν το ρόλο σύνδεσης της κοινότητας με το Γραφείο Κοινωνικής Στήριξης.

Το Γραφείο Κοινωνικής Στήριξης θα είναι συνδεδεμένο με το Δίκτυο ROMANET, και θα χρησιμοποιεί την Τράπεζα Πληροφοριών του ROMANET. Η Τράπεζα πληροφοριών θα έχει πλήθος πληροφοριών σε μεγάλο εύρος θεματικών πεδίων, καθιστώντας τη λειτουργία του ΚΕΝΤΡΟΥ ευέλικτη, ταχεία και αποτελεσματική, μία και εύκολα το προσωπικό του Κέντρου θα χρησιμοποιεί πληροφορίες και θα τις διαχέει στους χρήστες.

6.5 Έγκριση

Με απόφαση του Υπουργείου Εργασίας Αριθμός πρωτοκόλλου 186561 Αθήνα, 31 Δεκεμβρίου 1997 εγκρίθηκε η παραπάνω ενέργεια για το πρόγραμμα Απασχόληση.

6.6 Χρονική Περίοδος Υλοποίησης

Η ενέργεια 1 έχει χρονική περίοδο υλοποίησης από 1 Ιανουαρίου 1998 έως και 30 Δεκεμβρίου 1999 δηλ. προβλέπεται το Γραφείο Κοινωνικής Στήριξης Τσιγγάνων Χίου να λειτουργήσει για δύο χρόνια. Όμως μέχρι σήμερα καμία ενέργεια δεν έχει πραγματοποιηθεί για τη λειτουργία του.

7. ΛΟΙΠΕΣ ΔΟΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΧΙΟΥ

Λοιποί φορείς Κοινωνικής Πολιτικής στους οποίους έχει ανατεθεί η ευθύνη για την εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής είναι οι εξής:

- Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας Νομαρχίας Χίου
- Κέντρο Πρόληψης κατά των εξαρτησιογόνων ουσιών
- Κέντρο Παιδιού και Εφήβου
- Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες
- Κοινωνικά Ιδρύματα
- Κοινωνικοί Σύλλογοι

7.1 ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΧΙΟΥ

Το τμήμα της Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχίας Χίου ανήκει στην Διεύθυνση της Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχίας του Πειραιά όπως άνηκαν και τα αντίστοιχα τμήματα της Νομαρχίας Λέσβου και Σάμου.

Το τμήμα της Κοινωνικής Πρόνοιας της Νομαρχίας Χίου διαιρείται σε τέσσερα γραφεία:

1. Γραφείο Προστασίας οικογένειας και Παιδιού
2. Γραφείο κοινωνικής Εργασίας
3. Γραφείο Δημόσιας Αντίληψης
4. Γραφείο Κοινωνικών Ερευνών

Οι αρμοδιότητες των παραπάνω γραφείων είχαν αναφερθεί αναλυτικά στο κεφάλαιο “Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας Νομαρχίας Καλαμάτας”.

7.2 ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΙΟΓΟΝΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΧΙΟΥ

Στη Χίο στις 21 Ιανουαρίου συστάθηκε Αστική Εταιρία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με επωνυμία “Κέντρο Πρόληψης κατά της Χρήσης Ναρκωτικών Νομού Χίου”.

Η εταιρία φέρει σφραγίδα κυκλικού σχήματος, στην οποία είναι αποτυπωμένη η παραπάνω επωνυμία της.

Έδρα της εταιρίας είναι η πόλη της Χίου και το γραφείο της βρίσκεται στην οδό Βενιζέλου 31.

Η διοίκηση της αποτελείται από διοικητικό συμβούλιο επτά μελών. Συμμετέχουν δυο εκπρόσωποι του Δ.Ο.Π, ένας εκπρόσωπος της Μητρόπολης, ένας εκπρόσωπος από τον Ιατρικό Σύλλογο και ένας εκπρόσωπος από την ένωση Δασκάλων.

Οι φορείς του Νομού Χίου οι οποίοι συμμετέχουν στην ίδρυση του Κέντρου και οι οποίοι χρηματοδοτούν οικονομικά το κέντρο είναι οι παρακάτω:

- Δημοτικός Οργανισμός Πρόνοιας με 6.877.500δρχ ποσοστό 45,85%
  - Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Χίου με 6.877.500δρχ ποσοστό 45,85%
  - Ιερά Μητρόπολις Χίου με 90.000δρχ ποσοστό 0,6%
  - Ιατρικός Σύλλογος Χίου με 585.000δρχ ποσοστό 3,9%
  - Φαρμακευτικός Σύλλογος Χίου με 45.000δρχ ποσοστό 0,3%
  - Δικηγορικός Σύλλογος Χίου με 235.000δρχ ποσοστό 1,9%
  - ΕΛΜΕ Χίου με 45.000δρχ ποσοστό 0,3%
  - Σύλλογος Δασκάλων και Νηπιαγωγών Χίου με 195.000 ποσοστό 1,3%.
- Επίσης συνεισφέρει οικονομικά με 50% ο ΟΚΑΝΑ ο οποίος έχει και την επιστημονική υποστήριξη.

Σκοποί του Κέντρου Πρόληψης:

Το Κέντρο Πρόληψης κατά της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών είναι μία πρωτογενής πρόληψη που απευθύνεται στις ευρύτερες κοινωνικές ομάδες που δεν έχουν άμεση σχέση με το πρόβλημα της χρήσης και κυρίως σε νεαρά άτομα, έτσι ώστε να μπορούν να φτάσουν σε μια εξαιρετική Φυσική, πνευματική και κοινωνική κατάσταση, μαθαίνοντας να συγκεκριμενοποιούν τις επιθυμίες τους, να ικανοποιούν τις ανάγκες τους και να τροποποιούν το περιβάλλον τους.

Σκοπός της εταιρίας είναι η χωρίς κερδοσκοπικό χαρακτήρα προώθηση των εργασιών ενός Κέντρου Πρόληψης εξαρτησιογόνων ουσιών και ειδικότερα:

Α. Η παροχή υπηρεσιών στο ευρύ κοινό (π.χ μαθητές, νέοι γενικώς στρατευμένοι, εκπαιδευτικοί, γονείς, κηδεμόνες, επαγγελματίες, δημοσιογράφοι κ.λ.π) δηλαδή σε άτομα που δεν έχουν άμεση εμπλοκή στο θέμα της χρήσης εξαρτησιογόνων ουσιών με στόχο α) την παροχή ορθής και έγκυρης πληροφόρησης β) την πρόληψη και αποτροπή της διάδοσης της χρήσης ουσιών μέσα από τη μείωση της ζήτησης.

Β. Η εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης που αποσκοπούν στην σωματική, ψυχική, πνευματική και κοινωνική ανάπτυξη του ανθρώπου και στην επίτευξη του ευ ζην μέσω: α) της ανάδειξης και ενίσχυσης των λειτουργικών στοιχείων της προσωπικότητας του ατόμου, β) της ενίσχυσης και αναδόμησης των βασικών κοινωνικών θεσμών (οικογένεια, εκπαιδευτική κοινότητα, γειτονιά, κοινωνικές ομάδες κ.λ.π και γ) της ορθής και έγκυρης πληροφόρησης για τις εξαρτησιογόνες ουσίες και το πρόβλημα της εξάρτησης.

Γ. Η παροχή πληροφοριών προς άτομα εξαρτημένα από εξαρτησιογόνες ουσίες και άτομα του περιβάλλοντός τους με σκοπό να τους ενημερώσει για τις υπάρχουσες δυνατότητες θεραπείας.

Δ. Σκοπό επίσης της εταιρίας μπορεί να αποτελέσει η προώθηση των εργασιών του κέντρου για την υλοποίηση προγραμμάτων απεξάρτησης και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης εξαρτημένων ατόμων. Ειδικότερα η παροχή υπηρεσιών για α) την κινητοποίηση του εξαρτημένου ατόμου και την ένταξη σε προγράμματα απεξάρτησης β) την απεξάρτηση μέσα από κατάλληλα προγράμματα γ) την ψυχοκοινωνική υποστήριξη και επαγγελματική εκπαίδευση ατόμων που έχουν ολοκληρώσει το θεραπευτικό πρόγραμμα.

Τα προγράμματα αυτά (απεξάρτησης και επανένταξης) τελούν υπό την έγκριση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχει θέσει ο ΟΚΑΝΑ.

Όλες οι παραπάνω υπηρεσίες του Κέντρου Πρόληψης παρέχονται από επιστημονικό προσωπικό σε εθελοντικά προσερχόμενους πολίτες, με απόλυτο σεβασμό στην προσωπικότητα και τα δικαιώματα του κάθε ανθρώπου, ανεξαρτήτως φύλου, φυλής, εθνικότητας, ιδεολογίας, θρησκείας, κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και οιαδήποτε άλλης διάκρισης. Οι υπηρεσίες παρέχονται σε κάθε αιτούντα που αποδέχεται τις σαφείς και καθορισμένες προϋποθέσεις ένταξης.

Προς επίτευξη του σκοπού της η Εταιρία μπορεί να χρησιμοποιεί κάθε πρόσφορο μέσο. Τέτοια μέσα ενδεικτικά είναι:

- Η οργάνωση συναντήσεων, ημερίδων, διαλέξεων και σεμιναρίων
- Η έκδοση πάσης φύσεως σχετικών εντύπων και η συμμετοχή – παρέμβαση στα ΜΜΕ κατά τρόπο επιστημονικά έγκυρο και δεοντολογικά ορθό.

- Η διαρκής επανεκπαίδευση του επιστημονικού προσωπικού του Κέντρου σύμφωνα με τις ανάγκες που προκύπτουν.
- Η διαρκής αξιολόγηση των προγραμμάτων που υλοποιούνται.
- Η συμμετοχή της Εταιρίας, μόνης ή σε συνεργασία με άλλους φορείς, ημεδαπά ή αλλοδαπά φυσικά και νομικά πρόσωπα, σε Εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα που στοχεύουν στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών, την προώθηση της έρευνας, την εκπαίδευση και την κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής.

Διάρκεια: Η σύμβαση του Κέντρου είναι για 3 χρόνια και άρχισε να λειτουργεί από 1 Αυγούστου 1998.

7.3 ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥ

➤ *Ιστορική Αναδρομή*

Τον Οκτώβριο του 1993 και στα πλαίσια της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας "HORIZON" συστάθηκε Κοινοπραξία μεταξύ του Δήμου Χίου, της Δημοτικής Αναπτυξιακής Επιχείρησης Χίου και Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων με την επωνυμία «ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ ΧΙΟΥ».

Σκοπός ήταν η υλοποίηση του προγράμματος το οποίο περιελάμβανε τις εξής ενέργειες:

1. Εκπαίδευση εκπαιδευτών με σκοπό τη στελέχωση συμβουλευτικού κέντρου για Α.Μ.Ε.Α.
2. Επαγγελματική κατάρτιση ατόμων με κινητικές αναπηρίες ή νοητική καθυστέρηση.

Το πρόγραμμα διήρκεσε περίπου δύο χρόνια με χρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Κατά τη διάρκεια αυτή δημιουργήθηκε διαγνωστικό και συμβουλευτικό κέντρο στο οποίο εκπαιδεύτηκαν 10 εκπαιδευτές απόφοιτοι Α.Ε.Ι και Τ.Ε.Ι. Η εκπαίδευση έγινε από έμπειρους παιδοψυχιάτρους, κλινική ψυχολόγο και λογοπεδικό μετακαλούμενους από Αθήνα.

Η λειτουργία του διαγνωστικού κέντρου «ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ» παρείχε τη δυνατότητα στους εκπαιδευόμενους εκπαιδευτές να κάνουν πρακτική άσκηση, ενώ παράλληλα υπηρεσίες στο Ν. Χίου ως ο μόνος οργανωμένος φορέας

στον τομέα ψυχικής υγείας, 167 οικογένειες επισκέφθηκαν το κέντρο κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του.

Μετά τη λήξη του προγράμματος και κατά συνέπεια της χρηματοδότησης το κέντρο ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ συνέχισε να παρέχει εθελοντικά τις υπηρεσίες του για άλλο ενάμιση χρόνο προκειμένου να ανταποκριθεί στις ανάγκες του νησιού.

Η κοινοπραξία του προγράμματος μαζί με τοπικούς και διακρατικούς εταίρους υπέβαλλαν νέα πρόταση για το πρόγραμμα Horizon η οποία όμως δεν εγκρίθηκε.

➤ *Σκοποί – Στόχοι Κ.Π.Ε*

Το Μάρτιο του 1996 εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενοι ίδρυσαν από κοινού την Αστική μη κερδοσκοπική εταιρία με την επωνυμία «ΚΕΝΤΡΟ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΕΦΗΒΟΥ» (Κ.Π.Ε) με σκοπό τη λειτουργία οργανωμένου Ιατροπαιδαγωγικού Κέντρου για την αντιμετώπιση ευρέως φάσματος δυσκολιών που παρουσιάζονται στην παιδική και εφηβική ηλικία. Ειδικότερα οι στόχοι του Κ.Π.Ε είναι:

α) Πρόληψη (σε συνεργασία με τα σχολεία και άλλους φορείς της Κοινότητας)

β) Διάγνωση

γ) Συμβουλευτική οικογένειας

δ) Θεραπεία και αποκατάσταση παιδιών και εφήβων με:

- ◆ Προβλήματα λόγου
  - ◆ Μαθησιακές δυσκολίες
  - ◆ Διαταραχές της ανάπτυξης (νοητική καθυστέρηση, αυτισμός)
  - ◆ Ψυχώσεις
  - ◆ Συναισθηματικές διαταραχές
  - ◆ Ψυχοκοινωνικά προβλήματα (όπως διαζύγιο γονέων, υιοθεσία παιδιού)
- κ.α

Το Κ.Π.Ε δεν αναλαμβάνει τη θεραπεία εφήβων που κάνουν χρήση τοξικών ουσιών καθώς αυτό αποτελεί αντικείμενο ειδικών θεραπευτικών μονάδων.

➤ *Δραστηριότητες Κ.Π.Ε*

Όπως ήδη αναφέρθηκε στους στόχους λειτουργίας του, το Κ.Π.Ε παρέχει:

Α. Διάγνωση: Η ολοκληρωμένη διαγνωστική εκτίμηση από τη διεπιστημονική – διεπαγγελματική θεραπευτική ομάδα περιλαμβάνει: το πρώτο intake (οι πρώτες πληροφορίες που λαμβάνονται από τη Γραμματεία), παιδοψυχιατρικό ιστορικό και ακολούθως, ανάλογα με το είδος του προβλήματος, ψυχολογική εκτίμηση, λογοπεδική, εργοθεραπευτική ή και παιδαγωγική αξιολόγηση.

Β. Θεραπεία – αποκατάσταση: Παρέχεται -ανάλογως- ατομική ψυχοθεραπεία, λογοθεραπεία, εργοθεραπεία, ειδικό παιδαγωγικό πρόγραμμα του παιδιού ή εφήβου και συμβουλευτική οικογένειας, αλλά και ατομική υποστηρικτική γονέα αν αυτό κριθεί αναγκαίο. Εκτός από το ατομικό πρόγραμμα λειτουργεί και ημερήσιο πρόγραμμα για ομάδα παιδιών με σοβαρές αναπτυξιακές διαταραχές.

Γ. Πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη που διευκολύνεται μέσα από δραστηριότητες Αγωγής Κοινότητας οι οποίες περιλαμβάνουν:

1. Ομιλίες – συζητήσεις πάνω σε θέματα ψυχικής υγείας του παιδιού, του εφήβου και της οικογένειας. Αυτές λαμβάνουν χώρα σε σχολεία, νηπιαγωγεία, παιδικούς σταθμούς αλλά και πολιτιστικά κέντρα και συνήθως διενεργούνται μετά από αίτημα εκπαιδευτικών, συλλόγων γονέων και κηδεμόνων ή άλλων τοπικών φορέων.
2. Εκπομπές και δημοσιεύσεις στα τοπικά μέσα μαζικής ενημέρωσης.
3. Συνεργασία με τα σχολεία με σκοπό την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση συγκεκριμένων περιστατικών των οποίων την παρακολούθηση έχει αναλάβει το Κ.Π.Ε. Με την άδεια των γονέων και αφού προηγηθεί τηλεφωνική επικοινωνία με το διευθυντή του σχολείου, μια μικρή ομάδα συνήθως 2 θεραπευτών επισκέπτεται το σχολείο για συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων με τους εκπαιδευτικούς αλλά και παρατήρηση του παιδιού στο σχολικό χώρο.
4. Προσωπικές επαφές για συνεργασία με άλλους εκτός των σχολείων φορείς της Κοινότητας που σχετίζονται με το παιδί, τον έφηβο και την οικογένεια, όπως πρόνοια, Εισαγγελία Ανηλίκων, ΠΙΚΠΑ, Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων παιδιών με ειδικές ανάγκες, Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων παιδιού ειδικού σχολείου, Παιδιάτρους, Νοσοκομείο Χίου, Ιατρικό Σύλλογο Χίου. Επίσης επιδιώκεται η συνεργασία με ψυχιάτρους

ενηλίκων με στόχο το αρμονικό «πέρασμα» της ψυχιατρικής παρακολούθησης εφήβων μετά την ενηλικίωσή τους.

5. Κοινωνικές εκδηλώσεις-γιορτές που γίνονται στο χώρο του Κ.Π.Ε και στις οποίες συμμετέχουν, εκτός του προσωπικού, παιδιά-έφηβοι και οικογένειες, φορείς της Κοινότητας και Φίλοι του Κ.Π.Ε, σε μία συνάντηση-ευκαιρία για την επικοινωνία και ανάπτυξη σχέσεων αλληλεπίδρασης.

Τέλος η προσπάθεια για εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση της κοινότητας, ποτέ δεν ολοκληρώνεται, αντίθετα θα πρέπει να γίνεται με σύστημα και συνέχεια, για όσο χρονικό διάστημα λειτουργούν οι υπηρεσίες της Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής, γιατί ο φόβος και η προκατάληψη για την ψυχική νόσο είναι βόηθεια ριζωμένη στην κοινωνική ομάδα.

➤ *Οικονομικά στοιχεία*

Ο αρχικός τους στόχος ήταν να στηθεί ένα Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο αυτοχρηματοδοτούμενο. Ένα μεγάλο μέρος των εξόδων για την ίδρυση και έναρξη λειτουργίας του Κ.Π.Ε καλύφθηκε από τις εισφορές των ιδρυτικών μελών.

Σήμερα τα έσοδα του Κέντρου προέρχονται κατά 75% από τα ασφαλιστικά ταμεία και κατά 25% από την οικονομική συμμετοχή των γονέων. Μέχρι τον Ιανουάριο του 1998 τα έξοδα υπερκάλυπταν τα έσοδα με αποτέλεσμα το Κέντρο να μην μπορεί να αντεπεξέλθει στις οικονομικές υποχρεώσεις του.

Από τον Ιανουάριο όμως του 1998 έγινε ανακοστολόγηση και σήμερα πλέον καλύπτονται τα έξοδα και υπάρχει σταθερά ένα μικρό πλεόνασμα.

Το 23% των εξόδων αφορούν εισιτήρια και αμοιβές των εμπειρότερων στελεχών που έχουν μόνιμο τόπο διανομής τους την Αθήνα.

Η συνεχής εκπαίδευση αποσκοπεί στο να μεταφερθούν αρμοδιότητες αυτών ακριβώς των στελεχών σε ντόπιους ώστε να ελαττωθούν τα ταξίδια και κατά συνέπεια το κόστος λειτουργίας του Κέντρου για να συνεχιστεί απρόσκοπτα η λειτουργία του και να διατηρηθεί το υψηλό επίπεδο ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και οι εργαζόμενοι να αμείβονται αναλόγως.

➤ *Προσωπικό*

A) Το επιστημονικό προσωπικό (διεπιστημονική θεραπευτική ομάδα) αποτελείται από: δύο (2) παιδοψυχιάτρους με τυπικά προσόντα Επιμελητές Α΄ και έναν (1) παιδοψυχίατρο με τυπικά προσόντα Επιμελητής Β΄, δύο (2) ψυχολόγους πλήρους απασχόλησης και μία (1) κλινική ψυχολόγο μερικής απασχόλησης, μία (1) λογοθεραπεύτρια μερικής απασχόλησης, μία (1) εργοθεραπεύτρια μερικής απασχόλησης, μία (1) ειδική παιδαγωγό μερικής απασχόλησης, έναν (1) εκπαιδευτικό πανεπιστημιακής εκπαίδευσης-κοινωνιολόγο μερικής απασχόλησης, μία (1) γυμνάστρια ειδικής φυσικής αγωγής.

B) Το Διοικητικό προσωπικό αποτελείται από:

- Ένα (1) Γραμματέα πλήρους απασχόλησης
- Ένα (1) Λογιστή μερικής απασχόλησης
- Ένα (1) Νομικό σύμβουλο μερικής απασχόλησης

Γ) Βοηθητικό προσωπικό

- Μία (1) καθαρίστρια

Σημειώνεται ότι η σύνθεση του προσωπικού του Κ.Π.Ε είναι συμβατή με τις προτάσεις της Επιτροπής Ψυχικής Υγείας του Κεντρικού Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΚΕΣΥ) 1997, σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία των Ιατροπαιδαγωγικών Κέντρων.

➤ *Μέλη*

Αυτή τη στιγμή είναι σε πρόγραμμα 42 παιδιά σταθερά, υπάρχουν όμως και παιδιά που έρχονται έκτακτα μόνο για διάγνωση και θεραπεία. Τα περιστατικά που έχουν περάσει από το κέντρο από το 1996 έως σήμερα είναι 226.

7.4 ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Το Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Ατόμων με ειδικές Ανάγκες λειτουργεί στη Χίο από τον Σεπτέμβριο του 1987 με την ονομασία «Μονάδα επαγγελματικής εκπαίδευσης και αποκατάστασης ατόμων με ειδικές

ανάγκες» Ξεκίνησε με 8μηνες συμβάσεις με το ΠΙΚΠΑ. Συνέχισε έπειτα με χρηματοδότηση της Νομαρχίας, μέχρι το Δεκέμβριο του 1990.

Διέκοψε τη λειτουργία της λόγω έλλειψης χρηματοδότησης για εννέα μήνες. Στη συνέχεια λειτούργησε για τρία χρόνια (Σεπτέμβριος 1991-Σεπτέμβριος 1994), με πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης της Ε.Ο.Κ που υλοποιήθηκε πάλι από το Π.Ι.Κ.Π.Α.

Σε όλο αυτό το διάστημα ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων ΑΜΕΑ Νομού Χίου λειτούργησε συμπληρωματικά, βοηθώντας τη λειτουργία της Μονάδας διοργανώνοντας εκδρομές, εκδηλώσεις, αγοράζοντας εξοπλισμό της Μονάδας όπως βίντεο, τηλεόραση, κλιματιστικό, φωτοτυπικό κ.α.

Από το Σεπτέμβριο του 1994 μέχρι τον Απρίλιο του 1995, η Μονάδα και πάλι λειτούργησε γιατί δεν βρισκόταν καμία επιχορήγηση. Σε αυτό το διάστημα ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων ΑΜΕΑ μαζί με τα μέλη της μέχρι τότε επιστημονικής ομάδας της μονάδας, πραγματοποίησε επισκέψεις και επαφές με κέντρα της Αθήνας, με σκοπό να αναλάβουν τη λειτουργία της. Ταυτόχρονα είχε επαφές με τοπικούς φορείς καθώς και ιδιώτες, που θα μπορούσαν να χρηματοδοτήσουν την Μονάδα. Τότε έγινε και αλλαγή καταστατικού. Ο Σύλλογος έγινε Σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες Ν. Χίου.

Ανάλαβε την συντήρηση και λειτουργία της Μονάδας, την υλοποίηση προγραμμάτων επαγγελματικής κατάρτισης και την παροχή κάθε δυνατής εκπαιδευτικής, οικονομικής, θεραπευτικής βοήθειας προς τα προστατευόμενα μέλη του Σωματείου.

Από τον Ιανουάριο του 1997 η Μονάδα λειτουργεί και πάλι με ευθύνη του Συλλόγου. Προηγήθηκε ένα εξάμηνο διάστημα που η αστική εταιρία "Ολυμπιακό Κέντρο" ανέλαβε τη λειτουργία της.

Από τον Μάρτιο του 1998 η Μονάδα έγινε "Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Μονάδων με Ειδικές Ανάγκες", εγκεκριμένο από τη Νομαρχία.

- *Τι είναι το Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης Α.Μ.Ε.Α και ποιοι οι στόχοι του*

Το Κέντρο Αποθεραπείας και Αποκατάστασης ΑΜΕΑ είναι ένα κέντρο επαγγελματικής εκπαίδευσης των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Οι στόχοι του είναι: Η εκπαίδευση των μελών του στα επαγγελματικά προγράμματα που πραγματοποιούνται στο Κέντρο.

- Η ένταξη και άλλων ΑΜΕΑ στα προγράμματα της Μονάδας.
- Το ξεκίνημα της διαδικασίας ώστε τα εργαστήρια να πάρουν συνεταιριστική μορφή.
- Η επαγγελματική αποκατάσταση, σε δημόσιες υπηρεσίες ή βιοτεχνίες των ΑΜΕΑ με περισσότερες ικανότητες.

Στα πλαίσια των προγραμμάτων δημιουργικής απασχόλησης έχουν συσταθεί στο Κέντρο πέντε εργαστήρια. Αυτά είναι:

- Το Υφαντουργείο στο οποίο τα παιδιά μαθαίνουν να κεντούν και να υφαίνουν στον αργαλειό.
- Το Ξυλουργείο στο οποίο τα παιδιά φτιάχνουν ξυλοκατασκευές όπως π.χ ημερολόγια, καλαθάκια, κιβώτια, κορνίζες, μπουκαλοθήκες κ.λ.π.
- Το Εργαστήριο Ανακύκλωσης στο οποίο συλλέγονται και ταξινομούνται τα χαρτιά που θα ανακυκλωθούν.
- Το Εργαστήριο της Δημιουργικής Απασχόλησης στο οποίο φτιάχνουν σακουλάκια με ποτ-πουρί, κομπολόγια, μπρελόκ.
- Το Εργαστήριο Υπολογιστών στο οποίο μαθαίνουν χειρισμό κομπιούτερ και φτιάχνουν κάρτες.

Σκοπός των εργαστηρίων είναι να μάθουν τα παιδιά να χειρίζονται κάποιο αντικείμενο, ενώ παράλληλα εκπαιδεύονται σε βασικές δεξιότητες και τους παρέχονται συγκεκριμένες γνώσεις όσον αφορά το αντικείμενο του εργαστηρίου τους. Βέβαια όλα αυτά τα παιδιά που εργάζονται στα εργαστήρια, είχαν εκπαιδευτεί πάρα πολύ, στα γράμματα, στην αριθμητική, στην ανάπτυξη των γνωστικών λειτουργιών και στην εργοθεραπεία. Η εκπαίδευση δεν σταματάει ποτέ, αλλάζουν μόνο οι δομές που εκπαιδεύουν τα ΑΜΕΑ. Ένας άλλος στόχος των εργαστηρίων είναι να βγουν τα προϊόντα των παιδιών προς τα έξω, είτε Σα μαγαζιά, είτε να πουληθούν από κάποια έκθεση.

Επισκέψεις: Μέσα στα πλαίσια εκπαίδευσης και κοινωνικής ένταξης των παιδιών, πραγματοποιήθηκαν κατά καιρούς επισκέψεις σε διάφορους

εργασιακούς χώρους όπως τις σχολές του ΟΑΕΔ, την Ένωση Μαστιχοπαραγωγών Χίου, το Μουσείο, τη Βιβλιοθήκη Αργέντη κ.λ.π

Γίνονται ακόμα ψυχαγωγικές εκδρομές στο Νομό Χίου και εκδηλώσεις κοινωνικοποίησης σε καφετέριες.

Εκδηλώσεις: Κατά καιρούς έχουν γίνει διάφορες εκδηλώσεις ψυχαγωγικού περιεχομένου από πολιτιστικούς συλλόγους και από μαγαζιά.

Έργα των παιδιών έχουν παρουσιαστεί στα Μ.Μ.Ε καθώς και στην Έκθεση Οικοτέχνημα '97.

Ενημερώσεις: Για την ευαισθητοποίηση του κόσμου έχουν γραφτεί άρθρα στις εφημερίδες, έχουν γίνει εκπομπές στα ραδιόφωνα και εκπαιδευτικές ομιλίες-συναντήσεις, συμβουλευτικού κυρίως περιεχομένου στους γονείς. Επίσης έχει μοιραστεί έντυπο υλικό προς τους πολίτες της Χίου.

➤ *Προσωπικό*

Το προσωπικό που στελεχώνει το προσωπικό του Κέντρου είναι:

- Μία (1) εργοθεραπεύτρια
- Ένας (1) ειδικός παιδαγωγός
- Μία (1) υφάντρια
- Ένας (1) ξυλουργός που εκτελεί και χρέη οδηγού λεωφορείου
- Μία (1) συνοδηγός που εκτελεί και χρέη γενικών καθηκόντων
- Μία καθαρίστρια

➤ *Χρηματοδότηση του κέντρου*

Η χρηματοδότηση του κέντρου βασίζεται σε κάποιες προσφορές ιδιωτών και σε κάποιες έκτακτες επιχορηγήσεις από Δημόσιους φορείς. Είναι όμως ευνόητο ότι δεν καλύπτουν αποτελεσματικά τη λειτουργία του κέντρου και πολύ περισσότερο δεν δίνουν καμία δυνατότητα συνέχισης της λειτουργίας του.

Τα έξοδα λειτουργίας του Κέντρου, ανέρχονται στο ποσό των 2.000.000δρχ το μήνα και 24.000.000δρχ το χρόνο.

7.5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Η κλειστή ιδρυματική περίθαλψη στην Χίο παρέχεται μέσα από 2 ιδρύματα της Ιεράς Μητρόπολης. Αυτά είναι:

- α. Το Γηροκομείο Κάμπου, το οποίο ήταν δωρεά του Ζώρζη Γεωργίου Μιχαλινού και λειτούργησε ως γηροκομείο το 1950. Βρίσκουν στέγη και φροντίδα 25 άποροι, μοναχικοί ηλικιωμένοι.
- β. Το Ορφανοτροφείο Χίου το οποίο ήταν δωρεά της οικογένειας Μιχάλου και λειτούργησε από το 1930 ως στέγη ορφανών βρεφών και παιδιών. Το 1983 λειτουργούσε ταυτόχρονα ως ορφανοτροφείο και βρεφονηπιακός σταθμός. Το 1985 έγινε κρατικός βρεφονηπιακός σταθμός και εξυπηρετεί 20 παιδιά βρεφικής και νηπιακής ηλικίας.

7.6 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ

Στο Δήμο Χίου δημιουργήθηκαν κατά την μεταπολεμική περίοδο, στα πλαίσια της φιλανθρωπίας και της υπολειμματικής αντίληψης για την κοινωνική πρόνοια, κοινωνικοί σύλλογοι οι οποίοι έχουν ως στόχο την προσφορά υπηρεσιών προς το συνάνθρωπο και την κοινωνία.

Αυτά είναι:

- Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
- Παγχιακός Σύλλογος Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες
- Ορθόδοξος Χριστιανική Ένωση Κυρίων και Νεανίδων Χίου
- Σύνδεσμος κυρίων Περιθάψεως Άπορων Ασθενών Χίου
- Σύλλογος το «παιδικό χαμόγελο»

Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός

Στη Χίο ο Ε.Ε.Σ ξεκίνησε ανεπίσημα τη δράση του το 1940 με αφορμή τον πόλεμο της Αλβανίας. Επισημοποιήθηκε στον καιρό του εμφύλιου πολέμου για να βοηθήσει τους λαβωμένους στρατιώτες και τις οικογένειές τους.

Το 1948 έφεραν στη Χίο τις αντιστασιακές γυναίκες και τις έκλεισαν σε 2 στρατόπεδα. Μόνο ο Ε.Ε.Σ είχε την άδεια διέλευσης στα στρατόπεδα αυτά και πρόσφερε στις γυναίκες αυτές ιματισμό, τρόφιμα και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη.

Ο Ε.Ε.Σ είναι Νόμιμο Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, στεγάζεται στον πάνω όροφο του ΚΑΠΗ Χίου στην οδό Πολυτεχνείου 25 και λειτουργεί πάγια με δύο (2) προγράμματα:

A. Εκπαίδευση εθελοντών αδελφών Ε.Ε.Σ

B. Γεροντολογία

A. Η εκπαίδευση εθελοντών αδελφών Ε.Ε.Σ είναι ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης σε γυναίκες ηλικίας από 18-55 ετών. Η εθελόντρια αδελφή Ε.Ε.Σ παρακολουθεί ένα βασικό πρόγραμμα 140 ωρών θεωρητικής κατάρτισης το οποίο περιλαμβάνει τα εξής μαθήματα:

- Ανατομία-Φυσιολογία
- Νοσηλευτική
- Ιστορία της Νοσηλευτικής
- Νοσηλευτική Δεοντολογία
- Υγιεινή
- Διαιτητική
- Πρώτες βοήθειες
- Γενική Παθολογία
- Γενική Χειρουργική

Και ακολουθεί η πρακτική άσκηση της στο Νοσοκομείο όπου είναι υποχρεωτική η συμπλήρωση 140 ωρών. Μετά τη συμπλήρωση της θεωρητικής και πρακτικής άσκησης της απονέμεται το πτυχίο της εθελόντριας αδελφής του Ε.Ε.Σ και γράφεται στο Μητρώο του Ε.Ε.Σ.

Η εθελόντρια αδελφή είναι πάντα έτοιμοι να προσφέρει:

- Σε κατασκηνώσεις
- Σε αποστολές στην Ελλάδα και το εξωτερικό
- Στην Τρίτη ηλικία
- Στις Υπηρεσίες της Διεύθυνσης Νοσηλευτικής
- Στα Νοσοκομεία
- Στην Έκτακτη Ανάγκη (σεισμοί, πυρκαγιές, πλημμύρες κ.λ.π.)

Β. Στα πλαίσια του προγράμματος της Γεροντολογίας ο Ε.Ε.Σ Χίου φροντίζει άτομα, κυρίως ηλικιωμένους, που είναι άποροι και αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας.

Το πρόγραμμα αυτό διεξάγεται με τη βοήθεια των εθελοντριών αδελφών του Ε.Ε.Σ.

Το πρόγραμμα αυτό περιλαμβάνει:

- Την προσφορά ρουχισμού, ειδών διατροφής και φαρμακευτικού υλικού προς τους άπορους πολίτες
- Την νοσηλεία κατ' οίκον του ασθενή με τη βοήθεια της εθελόντριας αδελφής
- Βοήθεια στο σπίτι για τα ηλικιωμένα άτομα που ζουν μόνα τους ή για αυτά που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες εξυπηρέτησεως μέσα και έξω από το σπίτι (μικροθελήματα και μικροεξυπηρέτησεις)
- Προσφορά ειδών διατροφής και δώρων στους τροφίμους των κοινωνικών ιδρυμάτων της πόλης τα Χριστούγεννα και το Πάσχα.
- Αποστολές δεμάτων στο εξωτερικό, Αλβανία και Γιουγκοσλαβία
- Δεντροφυτεύσεις
- Συνέδρια για την ενημέρωση του έργου του και των στόχων του Ε.Ε.Σ

Ο Ε.Ε.Σ Χίου χωρίζεται σε έξι (6) τμήματα-ομάδες εργασίας και στελεχώνεται από εκατό (100) χιλιάδες.

Τέλος, για την καλύτερη διεξαγωγή των προγραμμάτων του ο Ε.Ε.Σ συνεργάζεται με όλους τους τοπικούς φορείς της πόλης όπως με το Τμήμα Υγείας-Πρόνοιας της Νομαρχίας, με το Δημοτικό Οργανισμό Πρόνοιας, με το Κ.Α.Π.Η, με την Εκκλησία, με το Νοσοκομείο κ.λ.π.

Παγχιακός Σύλλογος Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες

Ο Παγχιακός Σύλλογος Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες (Α.Μ.Ε.Α) ιδρύθηκε το έτος 1995 με σκοπό να ενώσει και να οργανώσει όλα τα Α.Μ.Ε.Α του Νομού Χίου, να προβάλλει και να προωθήσει με κάθε πρόσφορο μέσο την επίλυση των προβλημάτων τους, να προάγει τη συνολική δράση και τη συναδελφική αλληλεγγύη μεταξύ τους, αλλά και τη συνεργασία του Νομού, να συμβάλλει στη διαμόρφωση, συμπλήρωση και τροποποίηση της Νομοθεσίας

που αφορά τα Α.Μ.Ε.Α και τέλος να διαμορφώσει συνθήκες αλληλοαποδοχής με το κοινωνικό σύνολο.

Ο Σύλλογος είναι σωματείο μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και το 1996 έγινε μέλος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Α.Μ.Ε.Α

➤ *Έργο-Δραστηριότητες*

Από της ίδρύσεως του μέχρι σήμερα ο Σύλλογος έχει κατορθώσει να κάνει αισθητή αλλά και σεβαστή την παρουσία του, στην κοινωνία του Νομού Χίου. Οι θέσεις και οι απόψεις του Συλλόγου πλαισιωμένες με αγωνιστική διάθεση άλλαξαν την αντίληψη που δυστυχώς και στην κοινωνία της Χίου επικρατούσε, ότι δηλ. τα Α.Μ.Ε.Α δεν μπορούν να είναι ενεργά μέλη της και επομένως δεν μπορούν να έχουν θέση σε αυτή.

Με συνεχείς επισκέψεις στο Νομάρχη και στο Δήμαρχο Χίου κατάφερε να αποδείξει ότι η κοινωνία είναι εκείνη που ορθώνει φραγμούς και εμπόδια στην ένταξη των Α.Μ.Ε.Α στο κοινωνικό σύνολο και ότι οφείλουν να λάβουν μέτρα άρσης των εμποδίων αυτών υιοθετώντας πρακτικές που βοηθούν σ' αυτή την κατεύθυνση. Έτσι δημιούργησε σαν πρώτο βήμα στο κέντρο της πόλης ράμπες πεζοδρομίου, χώρους στάθμευσης αναπηρικών αυτοκινήτων. Απόκτησε δική του στέγη, στην οποία μπορούν όλα τα μέλη και όχι μόνο να απευθύνονται, να συζητούν τα προβλήματα τους και όλοι μαζί να επιδιώκουν τη λύση τους.

➤ *Προγράμματα*

Πρόγραμμα Ο.Α.Ε.Δ

Ο σύλλογος υιοθέτησε το πρόγραμμα του Ο.Α.Ε.Δ για την καταπολέμηση της ανεργίας Α.Μ.Ε.Α. Το πρόγραμμα αυτό είναι επιδοτούμενο από τον Ο.Α.Ε.Δ για 3 χρόνια και με την υποχρέωση του συλλόγου να εξακολουθήσει μόνο του τη χρηματοδότηση του προγράμματος για 10 μήνες μετά τη λήξη της τριετίας.

Σ' αυτό το πρόγραμμα θα απασχολούνται δύο (2) άτομα με ειδικές ανάγκες, με πλήρη απασχόληση.

Πρόγραμμα EMPLO DIS GR

Ο σύλλογος θα εφαρμόσει το πρόγραμμα EMPLO DIS GR. Το προτεινόμενο σχέδιο εντάσσεται στις γενικότερες προσπάθειες των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε), στα πλαίσια του Άξονα HORIZON της Πρωτοβουλίας Απασχόληση, για ενίσχυση της θέσης των Α.Μ.Ε.Α, βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης τους στην αγορά εργασίας και προώθηση σταθερών προοπτικών απασχόλησης τους.

Το σχέδιο EMPLO DIS GR στοχεύει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων μακράς ή μόνιμης ανεργίας των Α.Μ.Ε.Α, τα οποία κατοικούν στην γεωγραφική περιοχή του συμπλέγματος του Αιγαίου. Το παρόν σχέδιο συγκεκριμένα αποσκοπεί:

- Στην εκπόνηση μελέτης για δημιουργία, στελέχωση από Κοινωνικούς Συμβούλους και λειτουργία Κέντρων Παροχής Πληροφόρησης και Υποστήριξης ΑΜΕΑ στη Χίο και στις Κυκλάδες.
- Στην κατάρτιση δύο πενταμελών ομάδων ΑΜΕΑ στη Χίο και τις Κυκλάδες σε θέματα Αυτοματισμού Γραφείου, Σχεδίασης και Παραγωγής εντύπων.
- Στη δημιουργία πλαισίου συνθηκών απασχόλησης των καταρτισθέντων ΑΜΕΑ, με την ίδρυση, υποστήριξη και λειτουργία Συνεταιρισμών απασχόλησης ΑΜΕΑ, με αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών σχεδίασης και παραγωγής εντύπων, δακτυλογραφήσεων κ.λ.π στη Χίο και τις Κυκλάδες.
- Στη διαρκή ψυχολογική και λοιπή υποστήριξη των ΑΜΕΑ του Συνεταιρισμού απασχόλησης από Κοινωνικούς Συμβούλους που θα στελεχώνουν τα Κέντρα παροχής Πληροφόρησης και Υποστήριξης ΑΜΕΑ.
- Στην προώθηση του σκοπού του έργου του Συνεταιρισμού απασχόλησης με τη δημιουργία υλικού πληροφόρησης και διάδοσης των ενεργειών του.
- Στη διεξαγωγή τοπικών εργαστηρίων ευαισθητοποίησης του ευρέως κοινού, σε γενικότερα θέματα που αφορούν τα ΑΜΕΑ.

Ορθόδοξος Χριστιανική Ένωση Κυριών και Νεανίδων Χίου

Ο σύλλογος αυτός ιδρύθηκε το 1925 με αφορμή τους πρόσφυγες της Μ. Ασίας, που είχαν εγκατασταθεί στη Χίο, ύστερα από την Μικρασιατική καταστροφή του 1922.

Η βοήθεια του συλλόγου τότε ήταν πολύ μεγάλη, μαγείρευαν για 200 παιδιά καθημερινά, τα οποία εναλλασσόταν.

Το 1940 προσέφερε γάλα και φαγητό στους στρατιώτες που είχαν γυρίσει από τον Αλβανικό πόλεμο.

Το 1974 με τη διακήρυξη του πολέμου με την Τουρκία βοήθησε τις άπορες οικογένειες των επιστρατευμένων, προσφέροντας τους τρόφιμα και ρουχισμό. Ο σύλλογος τότε εξάντλησε όλο το αποθεματικό του για να βοηθήσει τις οικογένειες αυτές.

Από τη σύσταση του έως σήμερα έχει δώσει βοηθήματα 53.000.000δρχ. σε ασθενείς και άπορους.

Κάθε χρόνο γίνεται έρανος και δίνονται βοηθήματα σε 100-150 μικρά άπορα παιδιά. Επίσης δίνονται προικοδοτήσεις σε κορίτσια που είναι από μονογονεϊκή οικογένεια και υπάρχει πλήρη αδιαφορία του ενός από τους δύο γονείς. Δίνονται υποτροφίες για τις σπουδές παιδιών που οι οικογένειες τους είναι άπορες. Συνήθως πληρώνεται το ενοίκιο του σπιτιού όπου διαμένει το παιδί.

Σκοπός του Συλλόγου είναι η έμπρακτη άσκηση της φιλανθρωπίας με οικονομικά βοηθήματα σε ασθενείς, άπορους και άπορα μικρά παιδιά.

Σύνδεσμος Κυριών Περιθάλψεως Άπορων Ασθενών Χίου

Ο σύλλογος αυτός ιδρύθηκε το 1946 από μία ομάδα κυριών με την ονομασία "Σύνδεσμος Κυριών Νοσοκομειακής Περιθάλψεως Άπορων Ασθενών Χίου".

Σκοπός του συνδέσμου ήταν να δίνονται φάρμακα στους ασθενείς του Νοσοκομείου, όταν έβγαιναν για ανάρρωση για να εξακολουθήσουν την φαρμακευτική αγωγή στο σπίτι τους.

Ο σύνδεσμος διενεργούσε τρεις φορές το χρόνο έρανο, μία για χρήματα με αποδείξεις αστυνομίας και εφορίας και δύο για τις άγιες ημέρες των Χριστουγέννων και του Πάσχα για γλυκά. Οι κυρίες συσκεύαζαν τα γλυκά σε ομοιόμορφα πακέτα και τα διένειμαν στους αρρώστους εντός του Νοσοκομείου για τις οικογένειες τους.

Υπήρχαν συνεργεία που αποτελούνταν από έξι κυρίες, που πήγαιναν κάθε πρωί και κάθε απόγευμα για την περιποίηση των ασθενών.

Όταν έγινε κρατικό το Νοσοκομείο Χίου, απαγορεύθηκε στις κυρίες του συνδέσμου να πηγαίνουν. Ο σύνδεσμος δεν διαλύθηκε και η δράση των κυριών προς τους άπορους ασθενείς εξακολούθησε να υπάρχει.

Με την πάροδο του χρόνου οι έρανοι σταμάτησαν, γιατί δεν υπήρχε ανταπόκριση από τη νέα γενιά και οι πόροι του συνδέσμου προέρχονταν από την εισφορά των μελών του που ανέρχεται στις 500δρχ. το χρόνο και από τις ελάχιστες δωρεές λίγων ευαισθητοποιημένων πολιτών. Όμως παρόλο που οι πόροι είναι λίγοι ο σύνδεσμος εξακολουθεί να δίνει βοηθήματα σε άπορες οικογένειες και να πληρώνει σε φαρμακείο τη συμμετοχή των φαρμάκων των απόρων που έχουν κάποιο ασφαλιστικό ταμείο. Όσοι δεν έχουν ασφάλιση πληρώνεται εξ' ολοκλήρου το ποσό των φαρμάκων.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση δίνει κάθε χρόνο μία κρατική επιχορήγηση στο σύνδεσμο που ανέρχεται στο ποσό των 100.000 έως 150.000δρχ. ετησίως.

Σύλλογος το "Παιδικό Χαμόγελο"

Ο σύλλογος αυτός δημιουργήθηκε στη Χίο τον Οκτώβριο του 1998 έπειτα από αγώνες δύο χρόνων.

Πρώτο του βήμα ήταν η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των πολιτών της Χίου με σκοπό την εγγραφή τους ως μέλη.

Πρωτεύον σκοπός του συλλόγου είναι η διαμονή ανηλίκων παιδιών ηλικίας 0-14 ετών σε σπίτι το οποίο θα ονομάζεται «Στέγη των νέων». Τα παιδιά αυτά θα διαμένουν στη «Στέγη των Νέων» ύστερα από άδεια του εισαγγελέα και θα είναι παιδιά που έχουν οποιοδήποτε φύσεως προβλήματα π.χ στέγασης, μόρφωσης, διατροφής, υγείας και διαβίωσης.

Περαιτέρω σκοποί του συλλόγου είναι οι εξής:

- Η κατοχύρωση, προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και συμφερόντων των ανηλίκων παιδιών που διαμένουν εντός του ελλαδικού χώρου, ανεξαρτήτως υπηκοότητας αυτών (παιδιών).
- Η παροχή κάθε δυνατής βοήθειας και υποστήριξης, ηθικής, οικονομικής, ψυχολογικής στα άπορα παιδιά, παιδιά με ειδικές ανάγκες, παιδιά εθνικών ή θρησκευτικών μειονοτήτων.

- Η παροχή κάθε δυνατής βοήθειας σε παιδιά που έχουν σοβαρά προβλήματα υγείας και χρήζουν ιατρικής περίθαλψης σε νοσοκομεία του εσωτερικού ή του εξωτερικού.
- Η ανάπτυξη του μορφωτικού, βιοτικού και πνευματικού επιπέδου των παιδιών.
- Η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των παιδιών που χρήζουν κοινωνικής βοήθειας, που υφίστανται οποιαδήποτε φύσεως κακοποίηση και εκμετάλλευση από τους γονείς τους και οποιουδήποτε τρίτου συγγενή ή μη
- Η αγορά, η μίσθωση ακινήτων για την ίδρυση κέντρων αποκατάστασης των παιδιών που έχουν οποιαδήποτε φύσεως προβλήματα στέγασης, μόρφωσης, διατροφής, υγείας και διαβίωσης εν γένει.
- Η συμβολή στη βελτίωση και ανάπτυξη των πάσης φύσεως ιδρυμάτων αποκαταστάσεως ανηλίκων παιδιών, ορφανών, εγκαταλελειμμένων από τους γονείς τους, παιδιών εισαχθέντων σε αναμορφωτήρια.
- Η ενασχόληση και η ζύμωση των μελών του σωματείου με τα προβλήματα, τα δικαιώματα και τις εν γένει ανάγκες των παιδιών και η ανταλλαγή απόψεων σε σχέση συνεργασίας με όλους τους κοινωνικούς φορείς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου καθώς και η παροχή κάθε δυνατής υποστήριξης στα προβλήματα των παιδιών.
- Η συνεργασία με κοινωνικούς, ασφαλιστικούς, επιστημονικούς, πνευματικούς οργανισμούς και οργανώσεις, με άλλους συλλόγους, με ενώσεις ή συνδέσμους ή ομοσπονδίες και γενικά με κάθε φορέα προκειμένου να επιλυθούν και προωθηθούν οποιαδήποτε προβλήματα σχετικά με τα παιδιά.

Το έργο που θα προσπαθήσει να κάνει ο σύλλογος είναι να δημιουργήσει ομάδες και να εντάξει σ' αυτά τα παιδιά μέλη του.

Οι ομάδες αυτές είναι οι παρακάτω:

- Ομάδα στήριξης

Υποστήριξη στα παιδιά με προβλήματα υγείας, ψυχολογική και ηθική συμπαράσταση.

- Ομάδα Επικοινωνίας. Περιλαμβάνει:

1. Εφημερίδα

Εφημερίδα που θα εκδίδεται από τα παιδιά του συλλόγου και θα περιλαμβάνει διάφορα άρθρα, όπως καλλιτεχνικά, αθλητικά, κοινωνικά, συνεντεύξεις κ.α και προβληματισμός των παιδιών.

2. Τηλεόραση

Συμμετοχή των παιδιών σε ρεπορτάζ, ειδήσεις και εκπομπές για θέματα που αφορούν τα παιδιά και το σύλλογο.

3. Ραδιόφωνο

Συμμετοχή των παιδιών σε ραδιοφωνικές εκπομπές με ρεπορτάζ, ειδήσεις και θέματα που αφορούν τα παιδιά και το σύλλογο.

- Ομάδα Οικολογίας

Συμμετοχή των παιδιών σε προγράμματα προστασίας του περιβάλλοντος, εξοικονόμηση ενέργειας, ανακύκλωσης, αναδάσωσης-προστασίας των δασών, προστασίας του θαλάσσιου πλούτου. Συνεργασία με άλλους οργανισμούς που ασχολούνται με θέματα οικολογίας.

- Ομάδα Πληροφορικής

Ο σύλλογος διαθέτει στα γραφεία του αίθουσα με εξοπλισμό υπολογιστών εκτυπωτών κ.λ.π που θα είναι στη διάθεση των παιδιών για σεμινάρια και ενημέρωση πάνω σε θέματα πληροφορικής. Σε άλλες πόλεις της Ελλάδας θα υπάρξει συνεργασία με εταιρίες πληροφορικής που θα προσφέρουν τοπικά σεμινάρια. Σε λίγο καιρό μετά από προσφορά μεγάλων εταιριών θα διαθέτει χώρο στο INTERNET όπου θα μπορούν τα παιδιά που διαθέτουν κομπιούτερ ή τα παιδιά που έχουν πρόσβαση σε κομπιούτερ μέσω του συλλόγου να επικοινωνούν μεταξύ τους σε όλη την Ελλάδα, Κύπρο και Εξωτερικό, αναπτύσσοντας δραστηριότητες. Η ομάδα πληροφορικής όταν θα είναι έτοιμη θα μπορεί να δημιουργεί προγράμματα που θα προσφέρονται για κοινωνικό σκοπό σε ιδρύματα, συλλόγους κ.α.

- Ομάδα Αθλητισμού

Δημιουργία αθλητικών ομάδων και διοργάνωση αθλητικών συναντήσεων με τη συμμετοχή των παιδιών με ειδικές ανάγκες.

- Καλλιτεχνική Ομάδα

Διαχωρισμός δυο ομάδων για παιδιά μέχρι 12 ετών και για παιδιά από 12 μέχρι 18 ετών και δημιουργία ομάδων χορού, χορωδία-τραγούδι θεάτρου, ζωγραφικής και μουσικών οργάνων.

-Ομάδα Εκδρομών.

Διοργάνωση εκδρομών με τη συμμετοχή των παιδιών με ειδικές ανάγκες.

8. Γενικά Συμπεράσματα και Προτάσεις για την “Κοινωνική πολιτική” στο Δήμο Χίου

Όσον αφορά συνολικά την κοινωνική πολιτική του Δήμου Χίου έχουμε να παρατηρήσουμε τα εξής:

Παρόλα αυτά όσα σημαντικά έχουν πραγματοποιηθεί, παρόλο το μεράκι και την ευαισθησία της Δημοτικής Αρχής και των απασχολούμενων σε αυτή, διάχυτη είναι η αδράνεια σε ειδικές ομάδες του πληθυσμού του Δήμου από τον Δημοτικό Οργανισμό Πρόνοιας.

Βέβαια η ύπαρξη διαφόρων φορέων άσκησης κοινωνικής πολιτικής, ασύνδετων μεταξύ τους, δεν συγκροτούν μια ολοκληρωμένη παρέμβαση με προγραμματισμό και στόχους κοινωνικής πολιτικής, που θα αναλάβει και το συντονισμό των διαφόρων κέντρων κοινωνικής πολιτικής.

Επίσης δεν υπάρχει επαρκής στατιστική γνώση των κοινωνικών μεγεθών του Δήμου, ένα είδος κοινωνικού χάρτη με τις λιγότερο ευνοούμενες ομάδες, την ηλικιακή, γεωγραφική και ποιοτική τους σύνθεση (ανασφάλιστοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, άνεργοι, μετανάστες κ.λ.π).

Στο σημείο αυτό όμως πρέπει να επισημάνουμε ότι στον τομέα της Κοινωνικής Πολιτικής ο Δήμος Χίου έχει πραγματοποιήσει τα πρώτα δύσκολα βήματα και επομένως η αποκατασταθείσα εμπειρία μένει να κεφαλαιοποιηθεί ώστε να αναβαθμιστεί η παρέμβασή του.

Εξάλλου ο Δήμος Χίου με τη δημιουργία του Κ.Α.Π.Η, του ΔΟΠ και των κοινοτικών πρωτοβουλιών HORIZON, NOW, Απασχόληση απέδειξε έμπρακτα αφ' ενός με την ευαισθησία του προς τους δημότες, αφετέρου Δε την ικανότητα του στην απορρόφηση κοινοτικών πόρων.

Πρότασή μας λοιπόν είναι:

1. Η δημιουργία Κέντρου Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες.
2. Η δημιουργία Επαγγελματικής Κατάρτισης.
3. Η δημιουργία και άλλου Κ.Α.Π.Η κοντά στο λιμάνι του Δήμου Χίου για την εξυπηρέτηση των ηλικιωμένων που διαμένουν στην περιοχή αυτή.
4. Η παρέμβαση του Δήμου σε έντονα κοινωνικά θέματα π.χ. Aids, αλκοολισμός, να είναι συνεχής και συστηματική και όχι να εξαντλείται σε ευκαιριακές καμπάνιες.

5. Η κατάρτιση και συμπλήρωση ερωτηματολογίου για θέματα κοινωνικής πολιτικής από το Δήμο, με στόχο να εκφράσουν τις απόψεις και τις παρατηρήσεις τους οι δημότες σχετικά με ποια θεωρούν σημαντικά κοινωνικά προβλήματα σε τοπικό επίπεδο, ποιους τρόπους θεωρούν τους πιο ενδεδειγμένους για παρέμβαση σε αυτά τα προβλήματα.
6. Η στο έπακρο αξιοποίηση των ειδικευμένων στελεχών που σήμερα απασχολούνται σε διάφορες υπηρεσίες του Δήμου.
7. Η πρόσληψη επιστημονικού προσωπικού των ειδικοτήτων που χρειάζονται οι υπηρεσίες του Δήμου (φυσικοθεραπευτές, ψυχολόγοι, κοινωνιολόγοι, παιδίατροι κ.λ.π) ώστε να λειτουργήσουν αποτελεσματικά και αποδοτικά και να παρέχουν τη μέγιστη ποσότητα και ποιότητα κοινωνικών υπηρεσιών.
8. Έκδοση και διανομή ενημερωτικού εντύπου σχετικού με τους στόχους και τη λειτουργία όλων των δραστηριοτήτων Κοινωνικής Πολιτικής του Δήμου.
9. Η κατάρτιση ενός μακροπρόθεσμου προγράμματος παρέμβασης εξειδικευμένου κατά ηλικία, θεματική και μεθοδολογία.
10. Σύνδεση και συνεργασία του Δήμου με όλους τους τοπικούς φορείς Κοινωνικής Πολιτικής σε τοπικό επίπεδο, με σκοπό να συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη λειτουργία του, επιδιώκοντας το μεγαλύτερο συντονισμό στην προσφορά κοινωνικών υπηρεσιών.

Έτσι εάν εφαρμοστούν οι παραπάνω προτάσεις, πιστεύουμε ότι θα βελτιωθεί η ποιότητα των υπηρεσιών κοινωνικής πολιτικής του Δήμου Χίου με σκοπό την αντιμετώπιση και την πρόβλεψη των κοινωνικών αναγκών των δημοτών που θα επιτρέψει την αναστροφή ορισμένων τουλάχιστον τάσεων κοινωνικής περιθωριοποίησης, υποβάθμισης και εξαθλίωσης.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ, ΧΙΟΥ- ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Γενικά

Στο τμήμα αυτό της μελέτης γίνεται μια προσπάθεια σύγκρισης των δομών κοινωνικής πολιτικής των Δήμων Καλαμάτας και Χίου ως προς την χαρτογράφηση των κοινωνικών υπηρεσιών και των φορέων άσκησης κοινωνικής πολιτικής στο τοπικό επίπεδο, τα κοινωνικά προγράμματα που προσφέρουν οι δήμοι, τις δημογραφικές τάσεις των πληθυσμιακών ομάδων που αποτελούν «εν δυνάμει» στόχο των προσφερομένων κοινωνικών υπηρεσιών, την οργάνωση, διοίκηση και στελέχωση με ανθρώπινο δυναμικό των φορέων άσκησης, κοινωνικής πολιτικής και τέλος την χρηματοδότηση των Ο.Τ.Α. για την κοινωνική τους πολιτική.

Επιπλέον στο τελευταίο μέρος της μελέτης, με βάση τα συμπεράσματα των επιμέρους ενοτήτων, συγκεκριμενοποιούνται κάποιοι προσανατολισμοί και κατευθύνσεις και γίνονται προτάσεις για ένα σχέδιο δράσης της Τ.Α. στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής στο τοπικό επίπεδο.

2. Σύγκριση των δομών κοινωνικής πολιτικής Δήμων Καλαμάτας Χίου.

ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

➤ Διάρθρωση πληθυσμού κατά φύλο και ηλικία.

ΔΗΜΟΙ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΡΡΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΘΗΛΕΩΝ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	44.052	21.799	22.253	49,31%	50,43%
ΧΙΟΥ	22.894	11.391	11.503	49,75%	50,23%

Πίνακας 1: Διάρθρωση πληθυσμού κατά φύλο και ηλικία.

Πηγή: Ίδια έρευνα. Επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφής 17-3-1991.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι:

1. Ο Δήμος Καλαμάτας υπερτερεί σε πληθυσμό σε σχέση με το Δήμο Χίου κατά 21.158 κατοίκους.
2. Το ποσοστό των αρρένων όσο και των θηλέων κυμαίνεται στο ίδια επίπεδα.
3. Και στους δύο δήμους οι γυναίκες κατέχουν το μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού σε σχέση με αυτό που καταλαμβάνουν οι άνδρες. (Δήμος Καλαμάτας: 50,43%, Δήμος Χίου 50,23%).

➤ Ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού

Υπολογίζεται ότι ο παιδικός και νέος-ώριμος παραγωγικός πληθυσμός ανέρχεται στο Δήμο Καλαμάτας στους 38.856 κατοίκους και στο Δήμο Χίου στους 19.364 κατοίκους, ενώ ο γεροντικός πληθυσμός ανέρχεται στο Δήμο Καλαμάτας στους 5.196 κατοίκους και στο Δήμο Χίου στους 3.530 κατοίκους.

Ηλικιακά και κατά φύλο ο πληθυσμός ανέρχεται ως εξής:

ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΡΡΕΝΩΝ		ΠΟΣΟΣΤΟ ΘΗΛΕΩΝ	
	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	ΧΙΟΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	ΧΙΟΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	ΧΙΟΣ
0-14	23,25%	21,06%	11,98%	10,98%	11,27%	10,08%
15-64	64,91%	63,51%	32,64%	31,99%	32,26%	31,55%
65 άνω	11,79%	15,4%	4,83%	6,8%	6,95%	8,6%

Πίνακας 2: Ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού.

Πηγή: Ίδια έρευνα – επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφής 17-3-1991.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα παρατηρούμε ότι:

1. Η ηλικιακή σύνθεση του πληθυσμού των δύο Δήμων κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα.

2. Ο νέος-ώριμος παραγωγικός πληθυσμός, ηλικίας 15-64 ετών, αντιπροσωπεύει το μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού και στους δύο Δήμους. (Δήμος Καλαμάτας: 64,91%, Δήμος Χίου: 63,51%).

➤ Η διάρθρωση της απασχόλησης των κατοίκων.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΙ				
ΔΗΜΟΙ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΙΚ/ΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓ. ΠΛΗΘ/ΜΟΥ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΠΑΣΧ/ΜΕΝΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΩΝ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΟΙΚ/ΜΙΚΑ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘ.
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ	37,6%	34%	3,6%	61,48%
ΧΙΟΥ	29,21%	26,2%	3%	70,79%

Πίνακας 3: Διάρθρωση της απασχόλησης.

Πηγή: Ιδία έρευνα – επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε. – Απογραφή 17-3-1991.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. προκύπτει ότι:

1. Ο μη οικονομικός πληθυσμός καταλαμβάνει το μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού πληθυσμού και στους δύο Δήμους. (Δήμος Καλαμάτας: 61,48%, Δήμος Χίου: 70,79%).
2. Στο Δήμο Καλαμάτας, το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού είναι κατά 8 ποσοστιαίες μονάδες μεγαλύτερο από το αντίστοιχο του Δήμου Χίου. (Δήμος Καλαμάτας: 37,6%, Δήμος Χίου: 29,21%).
3. Τόσο ο Δήμος Καλαμάτας όσο και ο Δήμος Χίου εμφανίζουν χαμηλό ποσοστό ανεργίας (3%).

➤ Σύνθεση του πληθυσμού κατά επίπεδο εκπαίδευσης.

Όσον αφορά το μορφωτικό επίπεδο του πληθυσμού του Δήμου Καλαμάτας και του Δήμου Χίου μπορούμε να πούμε ότι δεν είναι υψηλού επιπέδου. Συγκεκριμένα:

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ		ΠΟΣΟΣΤΟ	
	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	ΧΙΟΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑ	ΧΙΟΣ
	Μεταπτυχιακό	79	49	0,21%
Πτυχιούχοι ανωτάτων Σχολών	2.562	1.033	6,81%	5,21%
Πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι.	458	237	1,21%	1,19%
Πτυχιούχοι Ανωτέρων Σχολών	271	316	0,72%	1,59%
Φοιτούν σε Ανώτατη ΤΕΙ ή Ανωτέρα Σχολή	505	330	1,34%	1,66%
Απόφοιτοι Μέσης Εκπαίδευσης	8.796	4.989	23,4%	25,15%
Τελείωσαν την Γ' τάξη Γυμνασίου	4.749	2.208	12,6%	11,13%
Απόφοιτοι στοιχειώδους εκπαίδευσης	14.013	8.348	37,2%	42,08%
Δεν τελείωσαν τη στοιχειώδη εκπαίδευση	3.518	1.678	9,36%	8,46%
Αγράμματοι	2.622	648	6,97%	3,27%
ΣΥΝΟΛΟ	37.573	19.836	99,82%	99,99%

Πίνακας 4: Πληθυσμός Δήμου Καλαμάτας, Δήμου Χίου σε σχέση με το επίπεδο εκπαίδευσης.

Πηγή: Ιδία έρευνα – Επεξεργασία στοιχείων Ε.Σ.Υ.Ε., Απογραφής 17-3-1991.

Μελετώντας τον παραπάνω πίνακα συμπεραίνουμε ότι:

1. Και στους δύο Δήμους, τα υψηλότερα ποσοστά πληθυσμού σε ότι αφορά το επίπεδο εκπαίδευσης αφορούν την Πρωτοβάθμια και την Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
2. Τα ποσοστά του πληθυσμού των δύο Δήμων σε όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης κυμαίνονται σχεδόν στα ίδια επίπεδα με εξαίρεση τους αγράμματους όπου ο Δήμος Καλαμάτας υπερτερεί κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με το Δήμο Χίου.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ ΚΑΙ ΧΙΟΥ

Η κοινωνική λειτουργία των Δήμων Καλαμάτας και Χίου ασκείται μέσα από Ν.Π.Δ.Δ. και Ν.Π.Ι.Δ. Συγκεκριμένα:

➤ Ο Δήμος Καλαμάτας ασκεί την κοινωνική του πολιτική μέσα από:

α. Τον Δημοτικό Κοινωνικό Φορέα, ο οποίος είναι Ν.Π.Δ.Δ.

β. Το Α΄ και Β΄ Κ.Α.Π.Η., τα οποία είναι Ν.Π.Δ.Δ.

γ. Το Κ.Ε.Κ., το οποίο είναι Ν.Π.Ι.Δ.

➤ Ο Δήμος Χίου ασκεί την κοινωνική του πολιτική μέσα από:

α. Τον Δημοτικό Οργανισμό Πρόνοιας, ο οποίος είναι Ν.Π.Δ.Δ.

β. Το Κ.Α.Π.Η., το οποίο είναι Ν.Π.Δ.Δ.

γ. Την υλοποίηση Κοινοτικών Προγραμμάτων.

ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

➤ Όσον αφορά τον Δήμο Καλαμάτας:

α. Ο Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας στελεχώνεται από δύο (2) υπαλλήλους αποσπασμένους από τις κεντρικές υπηρεσίες του Δήμου. (Διοικητικός υπάλληλος και Κοινωνική Λειτουργός).

β. Στο Α΄ Κ.Α.Π.Η., το σύνολο του υπάρχοντος προσωπικού καλύπτει το 85,7% των οργανικών θέσεων, ποσοστό ικανοποιητικά επαρκές. Το προσωπικό αποτελείται από: Κοινωνική Λειτουργό, Επισκέπτη Υγείας, Ιατρό, Φυσικοθεραπεύτρια και Οικογενειακή βοηθό.

γ. Στο Β΄ Κ.Α.Π.Η., το σύνολο του υπάρχοντος προσωπικού καλύπτει μόνο το 50% των οργανικών θέσεων. Το προσωπικό αποτελείται από: Κοινωνική Λειτουργό, Φυσικοθεραπεύτρια και Εργοθεραπεύτρια. Παρατηρείται έλλειψη Επισκέπτη Υγείας και Οικογενειακής βοηθού.

δ. Το Κ.Ε.Κ. του Δήμου Καλαμάτας, στελεχώνεται από τρεις (3) υπαλλήλους αποσπασμένους από την Δ.Ε.Π.Α.Κ. οι υπάλληλοι αυτοί είναι:

- Ο Διευθυντής Σπουδών του Κ.Ε.Κ.
- Δύο διοικητικοί υπάλληλοι

➤ Όσον αφορά το Δήμο Χίου:

α. Ο Δημοτικός Οργανισμός Πρόνοιας λειτουργεί με δύο (2) δημοτικούς υπαλλήλους. Συγκεκριμένα η γραμματειακή – λογιστική υποστήριξη της υπηρεσίας εκτελείται από ένα (1) δημοτικό υπάλληλο ενώ η κοινωνική εργασία παρέχεται εθελοντικά από την Κοινωνική Λειτουργό του Δήμου.

β. Στο Κ.Α.Π.Η. το σύνολο του υπάρχοντος προσωπικού καλύπτει το 62,5% των οργανικών θέσεων, δηλαδή ποσοστό όχι και τόσο επαρκές. Το προσωπικό αποτελείται από: Κοινωνική Λειτουργό, Αδελφή Νοσοκόμα, Ιατρό, Εργοθεραπευτή και Οικογενειακή βοηθό.

Παρατηρείται έλλειψη Φυσικοθεραπευτή.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ

➤ Όσον αφορά το Δήμο Καλαμάτας:

α. Ο Δημοτικός Κοινωνικός Φορέας υλοποιεί τα παρακάτω κοινωνικά προγράμματα:

- Γραφείο Υποδοχής, Ενημέρωσης και εξυπηρέτησης του πολίτη.
- Συμβουλευτική Υπηρεσία Εφήβων "ΚΕΝΤΡΟ ΣΩΚΡΑΤΗΣ".
- Πρόγραμμα στήριξης άπορων δημοτών.
- Ενημέρωση και κινητοποίηση χρηστών για ένταξή τους σε θεραπευτικά προγράμματα.
- Προγράμματα "Αγαπώ το Σχολείο και το Καλοκαίρι".
- Εκδηλώσεις κοινωνικού χαρακτήρα.
- Δημοτικός Ξενώνας.
- Δημοτικό Κέντρο Αιμοδοσίας.
- Διοργάνωση ομιλιών και σεμιναρίων σε θέματα αγωγής υγείας και πρόληψης.

β. Τα Α' και Β' Κ.Α.Π.Η παρέχουν τις εξής υπηρεσίες:

Κοινωνική εργασία, Φυσικοθεραπεία, Εργοθεραπεία, Προληπτική Ιατρική, Βοήθεια στο Σπίτι, Πολιτιστικά και Ψυχαγωγικά προγράμματα.

γ. Το Κ.Ε.Κ. του Δήμου υλοποιεί προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια των Κοινοτικών πρωτοβουλιών NOW, HORIZON, YOUTHSTART, INTEGRA με στόχο την προώθηση και την αύξηση της απασχόλησης.

δ. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι ο Δήμος συμμετείχε στην ίδρυση και λειτουργία του Κ.Ε.Π.Ε.Ψ.Ο. στο οποίο είναι και μέλος.

➤ Όσον αφορά το Δήμο Χίου:

α. Ο Δημοτικός Οργανισμός Πρόνοιας υλοποιεί τα παρακάτω κοινωνικά προγράμματα:

- Οικονομική υποστήριξη προγραμμάτων – ταξιδιών των τελειόφοιτων των λυκείων.
- Επιδότηση στρατιωτών με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα.
- Επιδότηση (εφ' άπαξ) άπορων οικογενειών για τη γέννηση παιδιών.
- Εφ' άπαξ χορήγηση οικονομικού βοηθήματος σε άπορους δημότες.
- Διανομή θεμάτων σε κοινωνικά ιδρύματα.
- Οικονομική ενίσχυση σχολείων.
- Έρευνα στα σχολεία των πόλεων για το πρόβλημα των ναρκωτικών.
- Συμμετοχή στο Κέντρο Πρόληψης κατά της χρήσης τοξικών ουσιών.

β. Το Κ.Α.Π.Η. της Χίου παρέχει τις εξής υπηρεσίες:

Κοινωνική Εργασία, Εργοθεραπεία, Προληπτική Ιατρική, Βοήθεια στο σπίτι, Πολιτιστικά και Ψυχαγωγικά προγράμματα.

γ. Ο Δήμος Χίου σε συνεργασία με τη Δ.Α.Ε.Χ. υλοποιεί προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης στα πλαίσια των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών NOW, HORIZON, INTEGRA και YOUTHSTART με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας ανέργων πολιτών.

ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Οι Δήμοι Καλαμάτας και Χίου έχουν εξασφαλίσει ξεχωριστή γραμμή προϋπολογισμού για τα ζητήματα της κοινωνικής τους πολιτικής στον οικονομικό τους προγραμματισμό. Επιχορηγούν τους φορείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής για την εφαρμογή των κοινωνικών τους προγραμμάτων.

Συγκεκριμένα:

Τα κονδύλια που διαθέτει ο Δήμος Καλαμάτας και ο Δήμος Χίου για την εφαρμογή της κοινωνικής τους πολιτικής μέσα από τα Ν.Π.Δ.Δ. έχουν ως εξής:

ΦΟΡΕΙΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	40.000.000	0,38%
Α' Κ.Α.Π.Η.	32.500.000	0,31%
Β' Κ.Α.Π.Η.	22.000.000	0,21%
ΣΥΝΟΛΟ	94.500.000	0,96%

Πίνακας 5: Κονδύλια Κοινωνικής Πολιτικής Δήμους Καλαμάτας.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

ΦΟΡΕΙΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ % ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ	40.000.000	1,14%
Κ.Α.Π.Η.	28.937.931	0,82%
ΣΥΝΟΛΟ	68.937.931	1,96%

Πίνακας 6: Κονδύλια Κοινωνικής Πολιτικής Δήμου Χίου.

Πηγή: Ιδία έρευνα.

Μελετώντας τους παραπάνω πίνακες διαπιστώνουμε ότι:

1. Τον υψηλότερο προϋπολογισμό για προγράμματα κοινωνικής πολιτικής διαθέτει ο Δήμος Χίου. Συγκεκριμένα το 1,96% από το Δημοτικό προϋπολογισμό της Χίου διατίθεται για την ανάπτυξη κοινωνικών προγραμμάτων.
2. Ο Δήμος Καλαμάτας διαθέτει μόνο το 0,9% από το προϋπολογισμό του για την εφαρμογή της κοινωνική του πολιτικής, ποσοστό δηλαδή πολύ χαμηλό.
3. Είναι ευνόητο από τα παραπάνω, ότι τόσο ο Δήμος Χίου όσο και ο Δήμος Καλαμάτας διαθέτουν μικρό ποσοστό ετησίως από το προϋπολογισμό τους για την χρηματοδότηση των κοινωνικών τους προγραμμάτων.

3. Αποτελέσματα.

Συνοψίζοντας τα κεντρικά πορίσματα της μελέτης μπορούμε να διαπιστώσουμε τα εξής:

Όσον αφορά τα δημογραφικά στοιχεία.

Στα πλαίσια αυτής της μελέτης έγινε μια πρώτη αναφορά στη παρουσίαση των γενικών δημογραφικών χαρακτηριστικών με σκοπό όχι μόνο να προσφερθούν συγκεκριμένα στοιχεία, προϋπόθεση σχεδιασμού της κοινωνικής παρέμβασης, αλλά και να αναδειχθεί η σημασία και η αναγκαιότητα μιας τέτοιας πρακτικής.

Οργάνωση

Όσον αφορά τις οργανωτικές δομές οι Δήμοι Καλαμάτας και Χίου υλοποιούν προγράμματα κοινωνικής πολιτικής μέσα από Ν.Π.Δ.Δ. Αρνητικά σημεία αποτελούν λειτουργικά προβλήματα, που αναφέρονται στην έλλειψη ευελιξίας στις αναθέσεις, προμήθειες και προσλήψεις του απαραίτητου

διοικητικού και επιστημονικού προσωπικού με θετικό αντιστάθμισμα, όσον αφορά τα Ν.Π.Δ.Δ., ότι μπορούν να επιχορηγηθούν από το Νομικό Πρόσωπο που τα έχει συστήσει με νομικά κατοχυρωμένες διαδικασίες.

□ Κοινωνικά προγράμματα των Δήμων

Τα προγράμματα τα οποία αναπτύσσουν οι Δήμοι μπορούμε να τα κατατάξουμε στις εξής κατηγορίες:

- Προγράμματα πρόληψης, κυρίως στο χώρο της υγείας, ψυχικής υγείας και εξάρτησης από τα ναρκωτικά. Φορείς εκτέλεσης αυτών των προγραμμάτων είναι οι Δήμοι, μέσα από τη λειτουργία συμβουλευτικών σταθμών και την υλοποίηση δραστηριοτήτων ενημέρωσης, με προτιμώμενες μορφές τις ομιλίες είτε σε γενικό ακροατήριο είτε σε συγκεκριμένες ομάδες, την έκδοση φυλλαδίων, τα άρθρα σε τοπικές εφημερίδες και τις εκπομπές στο ραδιόφωνο.
- Προγράμματα ανοικτής προστασίας ηλικιωμένων, μέσα από τα γνωστά Κ.Α.Π.Η., στα πλαίσια των οποίων παρέχονται υπηρεσίες σε ηλικιωμένα άτομα, κυρίως ιατρική περίθαλψη, φυσιοθεραπεία, εργοθεραπεία και βοήθεια σπιτιού. Από τις επιμέρους αναφορές στις υπηρεσίες που παρέχουν τα Κ.Α.Π.Η. επιβεβαιώνεται η γνωστή άποψη ότι έχουν αποκλείσει από τους αρχικούς στόχους τους. Λειτουργούν περισσότερο σαν κέντρα αναψυχής και πρωτοβάθμιας υγείας, παρά σαν κέντρα πρωτοβάθμιας, ανοιχτής φροντίδας με στόχο την κοινωνική ενεργοποίηση και ένταξη των ηλικιωμένων.
- Προνοιακά προγράμματα, τα οποία απευθύνονται σε παιδιά με στόχο τη δημιουργική τους απασχόληση καθώς και σε άπορους με στόχο την στήριξή τους σε είδος ή σε χρήμα. Σε αυτή τη κατηγορία των προγραμμάτων περιλαμβάνονται και επιδοτήσεις με στόχο την οικονομική ενίσχυση σχολείων, στρατιωτών με χαμηλό οικογενειακό εισόδημα καθώς και οικογενειών που ετοιμάζονται να αποκτήσουν παιδί.

- Προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας νέων ανέργων, γυναικών και ΑΜΕΑ, όπου υπεύθυνοι φορείς είναι οι Δήμοι, με χρηματοδότηση από το Κοινωνικό Ταμείο της Ε.Ο.Κ.

□ Στοιχεία από τη διερεύνηση των δραστηριοτήτων των Ο.Τ.Α.

Διαπιστώνεται έλλειψη στοιχείων για τους πληθυσμούς-στόχους των υπηρεσιών και των προγραμμάτων, με αποτέλεσμα ο σχεδιασμός και ο προγραμματισμός για την υλοποίηση των προγραμμάτων να γίνεται από τους Δήμους στις περισσότερες περιπτώσεις βιωματικά και όχι με βάση τη διάγνωση πραγματικών αναγκών και προβλημάτων. Παρατηρείται δηλαδή έλλειψη επιστημονικού κοινωνικού σχεδιασμού.

- Σε σχέση με το ανθρώπινο δυναμικό, το οποίο στηρίζει την κοινωνική παρέμβαση της Τ.Α. διαπιστώνεται:
  - Ποιοτικά και ποσοτικά ανεπαρκής στελέχωση με επιστημονικό προσωπικό του Κοινωνικού Φορέα και του Δ.Ο.Π. λόγω της μη εγκρίσεως του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας τους.
  - Όσον αφορά τα Κ.Α.Π.Η. έχουμε ικανή παρουσία κοινωνικών λειτουργών, φυσιοθεραπευτών, εργοθεραπευτών καθώς και παρουσία ιατρικού επαγγέλματος.
  - Μη αξιοποίηση συνεργασιών με εθελοντικά στελέχη και ειδικούς εξωτερικούς συνεργάτες.

□ Προσπελασιμότητα / πληροφόρηση

Όσον αφορά την προσπελασιμότητα των υπηρεσιών, δύο κυρίως στοιχεία παρουσιάζουν ενδιαφέρον: Οι κοινωνικές υπηρεσίες του Δήμου Καλαμάτας στεγάζονται σε ιδιόκτητα κτίρια του Δήμου, κυρίως στο κέντρο της πόλης, ενώ στο Δήμο Χίου, ο Δ.Ο.Π. και το Κ.Α.Π.Η. συστεγάζονται μαζί με τον Ε.Ε.Σ. Οι τρόποι εξυπηρέτησης των δημοτών δεν εμφανίζονται διαφορετικά από ό,τι σε

άλλες κοινωνικές υπηρεσίες (π.χ. Ι.Κ.Α., νοσοκομεία). Τέλος η πληροφόρηση των πολιτών για τις υπηρεσίες και τα προγράμματα του Δήμου γίνεται μέσα από γραπτές ανακοινώσεις από τον τοπικό τύπο και τα Μ.Μ.Ε., και σε μικρότερη κλίμακα από τον ίδιο τον Δήμο και τους τοπικούς φορείς. Αντίθετα η πληροφόρηση του Δήμου για τα προβλήματα των πολιτών γίνεται κατά κύριο λόγο από τους τοπικούς φορείς τον τοπικό τύπο και τα Μ.Μ.Ε. και σε περιορισμένες περιπτώσεις από κοινωνικές μελέτες.

□ Χρηματοδότηση των Ο.Τ.Α. για την κοινωνική πολιτική

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων κοινωνικής πολιτικής διαπιστώθηκε:

- Εξασφάλιση ξεχωριστής γραμμής προϋπολογισμού για τα ζητήματα τα κοινωνικής πολιτικής στον οικονομικό προγραμματισμό των Ο.Τ.Α.
- Στο μεγαλύτερο μέρος η χρηματοδότηση προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής εξασφαλίζεται από την επιχορήγηση του Δήμου με εξαίρεση την περίπτωση των κοινοτικών πρωτοβουλιών, με τις οποίες δίνεται για πρώτη φορά από το Ε.Κ.Τ. η δυνατότητα στους Ο.Τ.Α. να καλύψουν χρηματοδοτικά σφαιρικά προγράμματα κοινωνικής δράσης.
- Μη αξιοποίηση εναλλακτικών μορφών χρηματοδότησης για τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής όπως π.χ. ο θεσμός της χορηγίας.

4. Προτάσεις

Σημεία αναφοράς για την οργάνωση και λειτουργία συντονιστικής δομής άσκησης κοινωνικής πολιτικής της Τ.Α. στο τοπικό επίπεδο αποτελούν οι βασικοί άξονες δράσης, οι οποίοι θα αφορούν:

- 1) Εντοπισμό, διερεύνηση και ιεράρχηση των κοινωνικών προβλημάτων του τοπικού χώρου και καταγραφή των ήδη παρεχομένων υπηρεσιών από αποσυσκεντρωμένους κρατικούς και εθελοντικούς φορείς για την αποφυγή επικαλύψεων.

- 2) Το σχεδιασμό και ετήσιο προγραμματισμό δημοτικής δράσης για την κάλυψη των διαπιστωμένων αναγκών, την αντιμετώπιση προβλημάτων και την εξειδίκευση των προγραμμάτων για συγκεκριμένους πληθυσμιακούς στόχους.
- 3) Την παρακολούθηση /υλοποίηση ολοκληρωμένων προγραμμάτων κοινωνικής δράσης τα οποία μπορούν να παρέχουν:
  - 4) ατομική συμβουλευτική
  - 5) επαγγελματικό προσανατολισμό
  - 6) στήριξη της ένταξης στην αγορά εργασίας
  - 7) στήριξη στη βελτίωση των συνθηκών στέγασης, προσπελασιμότητας σε υπάρχουσες κοινωνικές υπηρεσίες, αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου.
  - 8) Πληροφόρηση, ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση του τοπικού πληθυσμού.
  - 9) Την αξιολόγηση της εφαρμογής των προγραμμάτων αλλά και της συνολικότερης παρέμβασης και τον ετήσιο απολογισμό προς τη Δημοτική Αρχή.
- 10) Κατάρτιση εξειδικευμένου προσωπικού σε ζητήματα κοινωνικού σχεδιασμού, εφαρμογής και αξιολόγησης προγραμμάτων, διαχείρισης κοινοτικών προγραμμάτων του κοινωνικού τομέα, διεθνικών συνεργασιών.
- 11) Διεκδίκηση σοβαρών ποσοστών κοινοτικών χρηματοδοτήσεων. (Κ.Π.Σ. και Κοινοτικές Πρωτοβουλίες) για την προώθηση δυνατοτήτων παρέμβασης της Τ.Α. στον τομέα της εφαρμογής κοινωνικών προγραμμάτων και παροχής κοινωνικών υπηρεσιών.
- 12) Για την εξασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας και της ποιότητας των παρεχομένων κοινωνικών υπηρεσιών απαραίτητη είναι η κατάλληλη στελέχωση των Κοινωνικών Υπηρεσιών της Τ.Α. Οι συγκεκριμένες ανάγκες σε αριθμό και ειδικότητες μπορούν να προσδιοριστούν μετά από εμπειριστατωμένη έρευνα των κοινωνικών προβλημάτων στο τοπικό επίπεδο. Απαραίτητα για την οργάνωση και λειτουργία των Κοινωνικών Υπηρεσιών της Τ.Α. κρίνονται ένας

Κοινωνιολόγος, ένας Κοινωνικός Λειτουργός και ένας Ψυχολόγος σαν "επιτελική ομάδα εργασίας".

Βασικές κατευθύνσεις εξειδίκευσης αποτελούν:

- Η μεθοδολογία κοινωνικής έρευνας και κοινωνικού σχεδιασμού.
  - Η οργάνωση και διοίκηση κοινωνικών υπηρεσιών.
  - Κοινωνική εργασία με άτομα και ομάδες.
  - Ατομική συμβουλευτική και επαγγελματικός προσανατολισμός.
1. Η συμβολή της Τ.Α. στην αντιμετώπιση της τοξικο-εξάρτησης μπορεί να επιτευχθεί με:

Σε επίπεδο Πρωτογενούς Πρόληψης:

- Την προαγωγή υγείας
  - Βελτίωση των συνθηκών ζωής, αναβάθμιση και δημιουργία προγραμμάτων υποδομής, που θα δώσει διέξοδο στις αναζητήσεις των νέων για ψυχαγωγία.
- Την αγωγή υγείας
  - Εκπόνηση και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων πρόληψης, που θα απευθύνονται σε συγκεκριμένες ομάδες, σύμφωνα με τις ανάγκες της περιοχής, έχοντας σαν στόχους:
    - α. Την ευαισθητοποίηση των ομάδων και παροχή γνώσης ως προς την Υγεία, έτσι όπως έχει καθοριστεί από την Π.Ο.Υ.
    - β. Την εφαρμογή μεθόδων και δραστηριοτήτων κοινωνικής οργάνωσης και δράσης που αποσκοπούν στη βελτίωση του φυσικού και κοινωνικού περιβάλλοντος.

Σε επίπεδο Δευτερογενούς Πρόληψης

- Σύσταση Συμβουλευτικών Σταθμών σε κάθε Δήμο, με στόχο την ψυχοκοινωνική παρέμβαση.
- Δημιουργία νέων υπηρεσιών ή Συμβουλευτικών Σταθμών, με ειδικό τμήμα για τους δυνητικά μελλοντικούς χρήστες, οι οποίοι προς το παρόν πειραματίζονται ή επιδεικνύουν αντικοινωνική συμπεριφορά.

Σε επίπεδο Τριτογενούς Πρόληψης

- Σύσταση Συμβουλευτικών Σταθμών για την θεραπευτική αντιμετώπιση ήπιων περιπτώσεων τοξικοεξάρτησης, δηλαδή ατόμων που διατηρούν ακόμη αρκετά υγιή στοιχεία στην προσωπικότητά τους. Οι υπηρεσίες αυτές θα αναλαμβάνουν περιστατικά τοξικοεξάρτησης όχι μόνο παράνομων εξαρτησιογόνων ουσιών αλλά και εξάρτησης από φαρμακευτικές ουσίες.
2. Χρηματοδοτική κατοχύρωση, μέσα από:
- Εξασφάλιση της άσκησης της κοινωνικής πολιτικής στο τοπικό επίπεδο μέσα από τον συνδυασμό χρηματοδοτικών μέσων:
    - Ίδιοι πόροι
    - Κ.Π.Σ. – Στόχος 3 για τον Κοινωνικό Αποκλεισμό.
    - Εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης (χορηγίες, δωρεές κλπ.).
  - Καθιέρωση αυτόνομης γραμμής προϋπολογισμού για τα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής και συγκεκριμένου ποσοστού ετησίως από το Δημοτικό προϋπολογισμό για την ανάπτυξη των κοινωνικών προγραμμάτων.
  - Νομοθετική ρύθμιση, η οποία να επιτρέπει συνεργασίες ανάμεσα σε φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού χώρου με σκοπό την εφαρμογή Κοινοτικών Προγραμμάτων.

Τέλος, η παροχή κοινωνικών υπηρεσιών με σκοπό την κάλυψη αναγκών αλλά και την ένταξη ατόμων και ομάδων στα πλαίσια της τοπικής κοινωνίας μπορεί να είναι αποτελεσματική.

Η κοινότητα και στην προκειμένη περίπτωση η Τ.Α., λόγω καλύτερης γνώσης και εποπτεία, του χώρου έχει τη δυνατότητα σωστότερης διερεύνησης των αναγκών.

Συνεπώς πιστεύουμε ότι εάν η Τ.Α. υλοποιήσει τις παραπάνω προτάσεις θα μπορέσει να συμβάλει στην κοινωνική ανάπτυξη της περιφέρειας αλλά και

να προβλέψει εκείνες τις δομές που θα επιτρέψουν την αναστροφή ορισμένων τάσεων κοινωνικής περιθωριοποίησης, υποβάθμισης και εξαθλίωσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ε.Ε.Τ.Α.Α. – Κ.Ε.Δ.Κ.Ε. Μελέτη: "Κοινωνική Πολιτική και Τοπική Αυτοδιοίκηση". Εκδόσεις: Ε.Ε.Τ.Α.Α., Αθήνα 1995.
- Σταματόπουλος Διον. Δημήτριος: "Καλαμάτα 2.600π.χ.-1836μ.Χ.". Εκδόσεις: "ΜΕΝΤΩΡ" Κατερίνη 1996.
- Χαροκόπος Αντώνης: "Ο Θεσμός της Δημογεροντίας Εν Χίω επί Τουρκοκρατίας". Β' έκδοσις Χίος 1994.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

- Κολβοκορέσης Λεωνίδας: "ΤΟ ΝΗΣΙ ΜΑΣ" ΚΕΦ. "ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ".
- Στρουμπής Γεώργιος: "Η ΑΛΗΘΕΙΑ" ΚΕΦ. "ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ ΤΗΣ ΧΙΟΥ" Αριθμός φύλλου 12.